

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

Πρακτικά της Ημερίδας
«Κρίσιμα Ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης:
*Παρόν και Μέλλον κάτω από τις Σημερινές
Συνθήκες*»

Σάββατο, 29 Απριλίου 2017

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

Πρόγραμμα Ημερίδας

«Κρίσιμα Ζητήματα του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης:

Έναρξη : 9.00

Νικόλαος Ουζούνογλου, «Οι Σκοποί της Ημερίδας», 9.00 – 9.15.

Συνεδρία 1: Η διατήρηση και ενίσχυση της παρουσίας στην Κωνσταντινούπολη υπό συνθήκες κοινωνικής ευημερίας, 9.15 – 11.00.

Πρόεδρος: Νικόλαος Αναγνωστόπουλος

- Γεώργιος Τανισκίδης, «Πως μπορεί να συνδράμει η οικονομική παρουσία των Ελληνικών Εταιρειών»
- Αναστάσιος Καθαρόπουλος και Ευστράτιος Νικήτας, «Σκέψεις για υποστήριξη της παλινόστησης της νέας γενιάς».
- Έλλη Κόβη, «Μια πρόταση συστηματικής εθελοντικής προσφοράς των εκπατρισμένων στους θεσμούς της Πόλης».
- Γρηγόρης Κεσίσογλου, «Οι εξωτερικές και οι εσωτερικές προϋποθέσεις της επιβίωσης».
- Μιχάλης Μαυρόπουλος, «Πίστη για την επίτευξη στόχων»
- Πάρις Ασανάκης, «Η αναζωογόνηση της Ρωμιοσύνης της Ίμβρου».

Συνεδρία 2: Η μεταλαμπάδευση του πολιτισμού της Ρωμιοσύνης στις νέες γενιές, 11.00– 12.00.

Πρόεδρος: Σταμάτιος Νικόλαος Κίσσας

- Εθελοντές Νέοι της Οι.Ομ.Κω, «Ο πολιτισμός μας, τα μέσα επιβίωσης της Πολίτικης ταυτότητας και ο ρόλος των νέων εθελοντών».
- Ρέα Πουρνάρα Ξενιάδη, «Η συμβολή μας για την Ρωμιοσύνη της Πόλης».
- Αιμιλία Ξανθοπούλου, «Η σημασία του επιμορφωτικού ρόλου των Κωνσταντινουπολίτικων Σωματείων»
- Δημήτριος Ιωαννίδης, «Η επιτακτική ανάγκη άμεσης ανανέωσης και συσπείρωσης των Κωνσταντινουπολιτών».

- Δημήτριος Τόλιος, «Σκέψεις για την συνεχή και συνεπή μας συμβολή μας προς την Ρωμιοσύνη της Πόλης».

Διάλειμμα Καφέ

Συνεδρία 3: Η ενίσχυση των θεσμών της Ρωμιοσύνης για συντονισμένη δράση εντός και εκτός της Πόλης, 12.15 – 14.00

Πρόεδρος: Μιχαήλ Μαυρόπουλος

- Γεώργιος Παπαλιάρης, «Προβλήματα και επισημάνσεις, προτάσεις και προοπτικές για μια πιο αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία των ελληνορθόδοξων κοινοτήτων της Κωνσταντινούπολης»
- Α. Παριζιάνος, «Τα Ζητήματα των Βακουφίων».
- Γεώργιος Θεοδωρίδης, «Η Ορθόδοξη Κοινότητα της Σμύρνης στη σημερινή Τουρκία».
- Νικόλαος Αναγνωστόπουλος, «Η ανάγκη του συντονισμού των θεσμών εντός της Ομογένειας της Πόλης και η ουσιαστική συνεργασία με την Εκπατρισμένη Κοινότητα»

Διάλειμμα ελαφρύ φαγητού

Συνεδρία 4: Η Παιδεία ως βασικού παράγοντα για το μέλλον της Ρωμιοσύνης, 15.00 -16.30

Πρόεδρος: Ελίζα Φερεκύδου

Παρουσίαση στατιστικών στοιχείων για τους φοιτούντες στα Ομογενειακά σχολεία με διαφάνειες

- Σταύρος Γιωλτζόγλου, «Οι προκλήσεις για την Ομογενειακή Παιδεία».
- Κωνσταντίνος Κυρατζόπουλος, «Τα καίρια θέματα της Ομογενειακής Παιδείας»
- Γιάννης Ντεμιρτζόγλου, «Το Ζωγράφειο στον 21^ο Αιώνα».
- Βλάσιος Φάτσιος, «Το επίπεδο των σπουδών σήμερα: γενικώς και ειδικώς».
- Ευστράτιος Γεωργουδής, «Εμπειρίες από την διδασκαλία σεμιναρίων στους μαθητές της Ομογένειας».

- Νικόλαος Κόλμαν, « Η στρατηγική της Οι.Ομ.Κω. για την υποστήριξη της Ομογενειακής Παιδείας».

Συνεδρία 5: **ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ 16.30-18.30**

-

Νικόλαος Ουζούνογλου

«Οι Σκοποί της Ημερίδας»

Πανοσιολογιώτατε π. Γρηγόριε εκπρόσωπε της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη,

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτη Αδριανουπόλως κ. Αμφιλόχιε,

Κυρίες και κύριοι,

Χριστός Ανέστη!

Η οργάνωση της Ημερίδας αποφασίστηκε από το Δ.Σ. αμέσως μετά από την φετινή ετήσια Γ.Σ. στις 21 Ιανουαρίου 2017.

Οι 4 ενότητες αποτελούν τους βασικούς καταστατικούς σκοπούς της Οι.Ομ.Κω. Προφανώς τα θέματα που θα μας απασχολήσουν δεν είναι όλα αυτά που απασχολούν και δραστηριοποιείται η Οι.Ομ.Κω. Οι δραστηριότητες της Οι.Ομ.Κω. περιγράφονται λεπτομερώς στην έκθεση που μπορείτε να πάρετε για τα 10 χρόνια δράσης για την Ρωμιοσύνη.

Θα προσπαθήσω σύντομα να εισαγάγω στις επιμέρους ενότητες θεμάτων και τι έχουν προσπαθήσει τα Δ.Σ. τα τελευταία χρόνια.

- **Η διατήρηση και ενίσχυση της παρουσίας στην Κωνσταντινούπολη υπό συνθήκες κοινωνικής ευημερίας.**

Αφορά το ζήτημα που έχουμε τονίσει προς πάσα κατεύθυνση αλλά πρωτίστως τα τελευταία 6 χρόνια προς τους κορυφαίους ιθύνοντες της Κυβέρνησης της Τουρκίας. Ουδείς αμφισβητεί σήμερα ότι υπήρξε σχέδιο εκκρίζωσης της Ρωμαϊκής Κοινότητας της Πόλης κατά παράβαση πριν από όλα του Συντάγματος της Τουρκίας, αλλά και της ιδρυτικής πράξης της σύγχρονης Τουρκίας της Συνθήκης της Λωζάννης και των διεθνών

συμβάσεων που έχει υιοθετήσει η πολιτεία της Τουρκίας όπως αυτής της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Ρώμης (1954). Είναι αποδεκτό από όλους τους συνομιλητές μας, π.χ. πρόσφατα από τον κ. Υπουργό Ευρωπαϊκής Ένωσης κ Ομέρ Τσελίκ ότι στο σχέδιο αυτό δεν είχε σχέση με τις εξωτερικές σχέσεις της Τουρκίας. Σε πολλούς Υπουργούς και στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης της Τουρκίας έχει ανοικτά ειπωθεί και δεν υπήρξε άρνηση από πλευράς τους ότι η Κοινότητα μας αποτελεί μοναδική περίπτωση στην μεταπολεμική Ευρώπη που το 98% τις έχει αναγκαστεί να ζει εκπατρισμένη. Η αλήθεια αυτή ανοικτά ειπώθηκε προς τον π. Πρωθυπουργό καθ. Αχμέτ Ντανβούντογλου την 13/12/2013.

Συνεπώς πρέπει να υπάρξουν μέτρα θετικής διάκρισης υπέρ της Κοινότητας μας για την συνέχιση και την ενίσχυση της παρουσίας μας στην γενέτειρα γη. Το ψήφισμα της Γ.Σ. του ΟΗΕ 60/147 είναι ένα άριστος οδηγός και σε αυτό βασίζονται οι προτάσεις μας πάντοτε.

Το Υπόμνημα μας στα 50 χρόνια των Σεπτεμβριανών προς την Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας διατύπωσε την ανάγκη των μέτρων αποκατάστασης, εξετάστηκε από την αρμόδια Επιτροπή και παρόλο που δεν αποφασίστηκε να προταθεί νόμος διανεμήθηκε προς όλους τους Βουλευτές.

Στο πλαίσιο αυτό βασικό στοιχείο είναι η επανόρθωση και η απόδοση των ιθαγενειών – υπηκοοτήτων. Έχει υπάρξει σημαντική πρόοδος αλλά ακόμα παραμένουν προβλήματα όπως π.χ. υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις σε μια οικογένεια ένα παιδί αποκτά την ιθαγένεια και το άλλο όχι ή ακόμα σε ορισμένα Γενικά Προξενεία δεν δέχονται αιτήσεις για την απόκτηση της ιθαγένειας από την μητέρα παρόλο που το Συνταγματικό Δικαστήριο της Τουρκίας έχει δικαιώσει τους αιτούντες για την άρση αυτού του περιορισμού.

Ένα άλλο σοβαρό ζήτημα είναι η απόκτηση της «Μπλε Κάρτας». Ενώ αρκετοί από την Κοινότητας μας παραιτήθηκαν από την υπηκοότητα με τα ισχύοντα της δεκαετίας 1960-2000, όπως ακριβώς στην Γερμανία, τα Προξενεία δεν δέχονται αιτήσεις μελών της Κοινότητας μας. Πρόσφατα έχουμε διαπιστώσει

ότι υπάρχει ένας κατάλογος αυτών που δικαιούνται να λάβουν την «Μπλε Κάρτα». Θέλουμε να πιστεύουμε ότι δεν είναι μια λίστα μεροληπτική που συνέβαινε στο πρόσφατο παρελθόν. Έχουμε υποβάλει πρόσφατα λεπτομερές υπόμνημα προς τον Πρόεδρο της Τουρκίας στη Αθήνα κ. Γιασάρ Χαλίτ Τσεβίκ. Το ζήτημα της υποστήριξης των νέων να παλινοστήσουν έχει ζωτική σημασία και δεν έχει σημασία πόσοι θα θελήσουν και τελικά θα παλινοστήσουν. Έχει σημασία να υπάρξει υποστήριξη στην ιδέα αυτή. Ως Οι.Ομ.Κω. έχουμε καταθέσει σε ανοικτές προσκλήσεις σε προγράμματα που διαχειρίζονται από κοινού η Τουρκία και η Ε.Ε. Δυστυχώς με βαθμούς 49.5 από το κατώφλι 50.0 έχουν απορριφθεί ο Ευρωπαϊκός Όμπουσμάν δέχτηκε την ένσταση μας και εξετάζει περαιτέρω το θέμα.

Έχουμε υποβάλει και πλέον εντός της άμεσης περιόδου θα υποβάλουμε προς την Κυβέρνηση της Τουρκίας συγκεκριμένες προτάσεις:

- Δημιουργία 3 επιστημονικών κέντρων στην Πόλη με την συμβολή των ανά όλο τον κόσμο Κωνσταντινουπολιτών επιστημόνων.
- Την έμπρακτη χρηματοδότηση της παλινόστησης οικογενειών με νέα μέλη.

Θέλουμε εδώ να τονίσουμε την σημασία της υποστήριξης από τα Ελληνορθόδοξα Βακούφια της προσπάθειας αυτής υπό τον συντονισμό του ΣΥΡΚΙ. Οι νέες εποχές απαιτούν νέα καθήκοντα σε όλους μας.

- **Η μεταλαμπάδευση του πολιτισμού της Ρωμισσύνης στις νέες γενιές**

Στο σημερινό κόσμο όλο και περισσότερο φαίνεται η σημασία των ανοικτών οριζόντων του οικουμενικού Ελληνισμού της Ρωμισσύνης της Κωνσταντινούπολης. Αυτή η αλήθεια έχει σημασία ιδιαίτερα για την Τουρκία αλλά και την Ελλάδα. Η μεταλαμπάδευση στις νέες γενιές του πνεύματος αλληλεγγύης, δημιουργίας, υπηρεσίας προς τον άνθρωπο αποκτά ιδιαίτερη σημασία στις μέρες μας. Ένα θέμα που θέλω να τονίσω είναι το ζήτημα των αρχείων του Ελληνικού Φιλολογικού Συλλόγου Κωνσταντινουπόλεως

(ΕΦΣΚ). Όπως έχουμε ενημερώσει μετά από πολλές προσπάθειες έχει διαπιστωθεί ότι το πολύτιμο αρχείο του ΕΦΣΚ βρίσκεται στο Türk Tarih Kurumu. Ζητάμε κατ' αρχή να δοθεί σε ίδρυμα της Ομογένειας της Πόλης τα ψηφιοποιημένα αρχεία του ΕΦΣΚ ώστε να έχουν την δυνατότητα οι ερευνητές μελέτης τους αλλά και μακροπρόθεσμα να επιστραφούν τα αρχεία στην Πόλη σε Ομογενειακό Ίδρυμα όπου και νόμιμα ανήκουν. Θα συνεχίσουμε τις προσπάθειες μας σ το θέμα αυτό με όλες μας τις δυνάμεις.

Εδώ έχει ιδιαίτερη σημασία η υποστήριξη των εθελοντικών δράσεων των νέων μας που αποτελεί ζήτημα ύψιστης προτεραιότητας για το Δ.Σ. Έχουμε συνεργαστεί με το Ίδρυμα Πολιτών Εκτός Τουρκίας της Πρωθυπουργίας και θα επανέλθουμε.

- **Η ενίσχυση των θεσμών της Ρωμιοσύνης για συντονισμένη δράση εντός και εκτός της Πόλης**

Είναι γνωστό αυτό που ανέφερα στην αρχή για το σχέδιο εκρίζωσης της Κοινότητας μας – εφαρμόστηκε ιδιαίτερα κατά των θεσμών της Κοινότητας μας – με την κατάργηση το 1925 το Συμβουλίου της Κοινότητας κατά παράβαση της Σ.π. Λωζάννης, το 1962 την κατάργηση των Εφοριών των Μειζόνων Ίδρυμάτων (6) με αποτέλεσμα τα Βακούφια να είναι απομονωμένα μεταξύ τους χωρίς την δυνατότητα του συντονισμού μεταξύ τους πράγμα που προσπαθεί το ΣΥΡΚΙ πρόσφατα να αναπληρώσει. Αν λάβουμε υπόψη δυστυχώς ότι για μεγάλα διαστήματα έχει συμβεί η απαγόρευση της εκλογής στα Βακούφια, είχε σαν συνέπεια να συσσωρευθούν πολλά προβλήματα σε αυτά, τα οποία σε σημαντικό βαθμό άρχισαν να διορθώνονται την περίοδο 2004-2012, αλλά δυστυχώς υπήρξε ανοχή από την εποπτεύουσα αρχή της Γεν. Δνσης Βακουφίων για το Μείζων Φιλανθρωπικό Ίδρυμα Βαλουκλή. Δυστυχώς έχουμε μια σοβαρή ανατροπή από αρχές του 2013 και έχουμε επανέλθει σε μια κατάσταση μη-ομαλότητας με την μη-διενέργεια εκλογών. Είμαι υποχρεωμένος να σας αναφέρω ότι ο π. Πρωθυπουργός καθ. Α. Νταβούντογλου την 5/12/2014 κατά την συνάντηση μας παρόντων 10

υπουργών της Κυβέρνησης της Τουρκίας είχε δηλώσει ότι την απαγόρευση την προσκάλεσαν δύο διοικητές μειονοτικών βακουφίων.

Όπως ξέρετε πριν από 12 μήνες πραγματοποιήθηκε μια Ημερίδα στην αίθουσα εδώ με το θέμα των Βακουφίων. Κυκλοφόρησαν τα Πρακτικά.. Στην συνέχεια το Δ.Σ. υπέβαλε αρχίζοντας προς την Α.Θ.Π. τον Οικουμενικός μας Πατριάρχη μια πρόταση για την δημιουργία Συμβουλευτικής Επιτροπής για τον Συντονισμό των Βακουφίων υπό την σκεπή της ΜτΧ. Η ίδια πρόταση έχει υποβληθεί προς το ΣΥΚΡΙ και τους ιθύνοντες της Ομογένειας. Το θέμα πιστεύω θα απασχολήσει τους ομιλούντες στην συνεδρία αυτή.

Τέλος θέλω να τονίσω και να υπενθυμίζω το Πόρισμα της Επιτροπής του 2011 που είχε συνταχθεί από Επιτροπή του ΣΥΡΚΙ για την αξιοποίηση των Σχολικών Κτιρίων που δεν λειτουργούν πλέον ως εκπαιδευτήρια. Για να υπάρξει υπενθύμιση θα προσθέσουμε στο Παράτημα των Πρακτικών της σημερινής Ημερίδας.

- **Η Παιδεία ως βασικού παράγοντα για το μέλλον της Ρωμιοσύνης**

Οι προσπάθειες της Οι.Ομ.Κω. κάτω από την στρατηγική ότι η Παιδεία αποτελεί ζήτημα ύψιστης προτεραιότητας έχουν αναλυθεί πολλές φορές, όπως δίδεται στην Έκθεση της 10 ετούς δράσης της Οι.Ομ.Κω. Αφορούν την κατάρτιση διδακτικών βιβλίων, Προγράμματα Υποτροφιών, Ενέργειες ενώπιον των Υπ. Παιδείας Ελλάδος – Τουρκίας, υποστήριξη του Παιδικού Σταθμού, το Νηπιαγωγείο και τα σχολεία μας. Η αποστολή υλικοτεχνικού εξοπλισμού και η ίδρυση και λειτουργία του Ομογενειακού Συμβουλίου Παιδείας είναι από τις σημαντικές προσπάθειες μας ως Οι.Ομ.Κω.

Το ζητούμενο στο θέμα της Παιδείας είναι απλό : Η ΣΥΝΕΠΕΙΑ.

Ελπίζω στην Συνεδρία αυτή να απαντηθούν τα ερωτήματα όπως :

- Για ποιο λόγο 70 μαθητές που φοιτούν σε ξένα σχολεία πως θα μπορούσαν να ήταν στα σχολεία μας.
- Αναφορά στην Επιτροπή Αξιολόγησης (με αόριστο τρόπο).

Κλείνοντας την εισαγωγή μου κυρίες και κύριοι θέλω να διαβεβαιώσω προς όλους με κατηγορηματικό τρόπο τα εξής:

- Η δράση της ΟιομΚω είναι ανιδιοτελής.
- Είναι αφοσιωμένη στην ΜτΧ και την Ομογένεια
- Έχει ως ζήτημα πρώτης προτεραιότητας την Ελληνορθόδοξη Παιδεία

Αυτά απευθύνονται σε αυτούς που λένε ότι :

«εσείς που φύγατε για να έρχεστε κάτι επιδιώκετε».

Συνεδρία 1:

Η διατήρηση και ενίσχυση της παρουσίας στην

Κωνσταντινούπολη υπό

συνθήκες κοινωνικής ευημερίας

Πρόεδρος: Νικόλαος Αναγνωστόπουλος

Γεώργιος Τανισκίδης
«Πως μπορεί να συνδράμει η οικονομική παρουσία των
Ελληνικών Εταιρειών»

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

Ημερίδα 29^{ης} Απριλίου 2017
«Κρίσιμα Ζητήματα του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης:
Παρόν και Μέλλον κάτω από τις Σημερινές Συνθήκες»

«Πως μπορεί να συνεισφέρει η οικονομική παρουσία των
Ελληνικών Εταιρειών»

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΑΝΙΣΚΙΔΗΣ

2000 – 2010

ΧΡΥΣΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ
Εξωστρέφειας Ελληνικών Εταιρειών

Ακόμα και τράπεζες έγιναν αντικείμενο εξαγοράς

ΤΟΥΡΚΙΑ

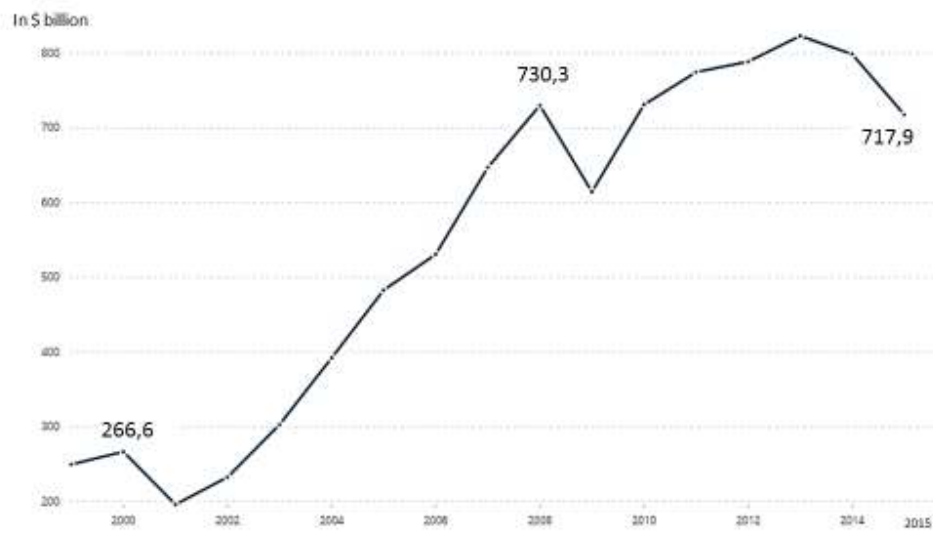
Πληθυσμός 2016 : 79.814.871

GDP/capita

2000 → 4,215.162 \$

2008 → 10,382.145 \$

2015 → 9,125.688 \$

Εμπορικό ισοζύγιο χωρίς εμπόριο καυσίμων	2013	2014	2015	Δ 2013/4	Δ 2014/5
Σύνολο εξαγωγών	834.1	849.1	835.5	1.8%	-1.6%
Σύνολο εισαγωγών	865.7	992.0	1,084.9	14.6%	9.4%
Ισοζύγιο	-31.6	-142.8	-249.5		

Εμπορικό ισοζύγιο με εμπόριο καυσίμων	2013	2014	2015	Δ 2013/4	Δ 2014/5
Σύνολο εξαγωγών	3,148.4	3,266.2	1,710.7	3.7%	-47.6%
Σύνολο εισαγωγών	1,130.7	1,205.8	1,346.6	6.7%	11.7%
Ισοζύγιο	2,017.8	2,060.4	364.1		

- Η Τουρκία ήταν το 2015 η τρίτη χώρα προορισμός των ελληνικών εξαγωγών, ενώ κατέχει τη 13^η θέση ανάμεσα στις χώρες-προμηθευτές της χώρας μας
- Οι ελληνικές εξαγωγές στο σύνολο σημείωσαν σημαντική μείωση -47,6%, το 2015 έναντι του 2014. Η μείωση οφείλεται αποκλειστικά στην μείωση των εξαγωγών καυσίμων. Το ποσοστό των καυσίμων στη σύνθεση των ελληνικών εξαγωγών είναι καθοριστικό και κυμαίνεται από 74% το 2014 σε 51,2% το 2015
- Οι τουρκικές εξαγωγές προς Ελλάδα αυξήθηκαν το 2015 κατά 11,7% και ανήλθαν σε 1,34 δις. Ευρώ.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

ΟΜΟΓΕΝΕΙΑ

Βίοι Παράλληλοι

 Επάλληλοι

Ομογένεια **δεν** εκμεταλλεύτηκε την εισροή των
ελληνικών εταιρειών στο τουρκικό οικονομικό
γίγνεσθαι.

- Απαιτούμενη Μόρφωση
- Γενικότερη στάση (κλειστή κοινότης)

Προσέγγιση των Ελληνικών Εταιρειών

ΤΕΧΝΟΚΡΑΤΙΚΗ

Ως εάν δραστηριοποιούμεθα στην Ιταλία και την Ισπανία

ΠΡΙΝ

Συσπείρωση και επαγρύπνηση απέναντι στις διακρίσεις

ΤΩΡΑ

Χαλάρωση και επανάπαυση;

ΛΥΣΗ ;

Αναστάσιος Καθαρόπουλος και Ευστράτιος Νικήτας, «Σκέψεις για υποστήριξη της παλιννόστησης της νέας γενιάς»

Διαφάνεια 1

Τον τελευταίο καιρό όλοι αναφερόμαστε για την ανάγκη της παλιννόστησης της ομογένειας και προπάντων της νέας γενιάς.

Οι πληθυσμιακοί δείκτες της Ομογένειας της Πόλης παρουσιάζουν μια εικόνα τρομακτική. Την πενταετία 2010 - 2016 καταγράφηκαν 330 θάνατοι και αντίστοιχα οι βαφτίσεις έφτασαν μόνο 70. Μια πρόχειρη επεξεργασία των αριθμών εμφανίζει ότι σε δέκα χρόνια οι Κωνσταντινουπολίτες του εξωτερικού που θα επισκέπτονται την Πόλη θα είναι υπερ πολλαπλάσιοι των Ομογενών της Πόλης.

Η αναστροφή του δημογραφικού μαρασμού της Πόλης είναι ένα εγχείρημα υψίστης σημασίας το οποίο πρέπει να ξεκινήσει χωρίς χρονοτριβές και θα πρέπει να απασχολήσει όλη την Ομογένεια ανά τον κόσμο. Το εγχείρημα θα πρέπει να έχει παγκόσμια εμβέλεια και να κινητοποιήσει κάθε Ρωμιό Κωνσταντινουπολίτη. Τονίζω ιδιαίτερα την λέξη "Ρωμιός" γιατί ορισμένοι από μας έχουν ξεχάσει τι είμαστε και φαινόμαστε μπερδεμένοι.

Το έργο που πρέπει να επιτευχθεί είναι τεράστιο, ο χρόνος υλοποίησης ασφυκτικά μικρός, η χρονική συγκυρία που επιχειρείται δύσκολη και οι γεωπολιτικές εξελίξεις στην περιοχή μας θα είναι μάλλον ραγδαίες.

Σήμερα το περιεχόμενο της ομιλίας μας θα διαφέρει κάπως από τις μέχρι τώρα συζητήσεις και μπορεί να ξαφνιάσει.

Ο σκοπός μας αυτή τη στιγμή δεν είναι να θέσουμε κάποιες σκέψεις και προτάσεις για το μέλλον της Ρωμιοσύνης. Ούτε επιθυμούμε να αραδιάσουμε κάποιες επιπόλαιες λύσεις, ούτε να συγκινήσουμε το ακροατήριο, ούτε να σας πείσουμε ότι απ' εδώ και πέρα τα πράγματα θα αλλάξουν. Την σοβαρότητα του θέματος την γνωρίζουμε όλοι. Άλλωστε επάνω σ' αυτό το θέμα,

προφορικά και γραπτά έχουν ειπωθεί πάμπολλα και έχουν επιχειρηθεί ακόμη περισσότερα.

Πολλά σημαντικά έργα έχουν γίνει. Όμως αυτά τα έργα δεν είχαν στόχο την καταπολέμηση των παραγόντων που φθείρουν συνήθως της μειονοτικές κοινότητες και επιφέρουν τον πληθυσμιακό μαρασμό τους. Σ' όλα αυτά τα έργα υπήρχε η σκέψη της υποστήριξης και αναστήλωσης των Κοινοτήτων της Πόλης. Παρόλα ταύτα ο μαρασμός συνεχίζεται. Οπωσδήποτε κάτι άλλο χρειάζεται ή κάτι λείπει. Όλοι είχαμε την επιθυμία να είχε συμβεί το αντίθετο.

Διαφάνεια 2

Όμως τι είναι αυτό που μέχρι σήμερα κάνει όλες αυτές τις προσπάθειες να μην αποδίδουν καρπούς; Γιατί ξεκινάει κάτι και δεν διαρκεί;

Διαφάνεια 3

Ανακοινώνεται μια πρόταση, και ακούς περισσότερες αντιρρήσεις από ενθαρρύνσεις και προθέσεις για συμμετοχή; Γιατί την καλοπροαίρετη ενέργεια οποιουδήποτε ορισμένου την αμφισβητούν και το μυαλό τους τρέχει σε άλλες σκέψεις;

Διαφάνεια 4

Αυτό που πιστεύουμε είναι ότι μας λείπει η σωστή νοοτροπία και προσέγγιση. Πριν επιχειρηθεί οτιδήποτε πρέπει να εκλείψουν όλα τα προηγούμενα αρνητικά στοιχεία. Δεν υπάρχει περίπτωση ένα άρτιο, καλοσχεδιασμένο, μακρόπνοο, στρατηγικό σχέδιο να υλοποιηθεί με τόσα αγκάθια, τρικλοποδιές, ακόμη και αντενέργειες.

Αναλογιζόμενοι όλους αυτούς τους ανασταλτικούς παράγοντες καταλήγουμε ότι το πρώτο αναγκαίο βήμα είναι να αποδυναμώσουμε την επίδραση αυτών των αρνητικών ενεργειών. Μη φθάσουμε όμως στο σημείο να πιστέψουμε ότι αυτές οι νοοτροπίες μπορούν να εξαλειφθούν τελείως με την πειθώ και ότι μια επικοινωνία που απευθύνεται στην λογική των ανθρώπων θα φέρει πάντα το επιθυμητό. Μόνο με τη συνεχή επαγρύπνηση,

παράλληλα με την σωστή επικοινωνία, την συνεχόμενη εμφύχωση και τον αγώνα μπορούμε να θέσουμε τέτοιες αντιλήψεις στο περιθώριο.

Διαφάνεια 5

Χρειάζεται να επικρατήσει ο επαγγελματισμός αντί του ερασιτεχνισμού, το πνεύμα της ομαδικότητας αντί του διχασμού, η εξειδικευμένη γνώση αντί των παρωχημένων αντιλήψεων.

Παράλληλα με την εμπέδωση της σωστής νοοτροπίας επείγει ο σχεδιασμός ενός μακρόπνοου στρατηγικού σχεδίου δράσης που θα δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες για παλιννόστηση και στήριξη της νέας γενιάς, όπως και την αναγέννηση των κοινοτήτων της Πόλης.

Ας γίνουμε πιο συγκεκριμένοι. Θα επαναλάβουμε μια πρόταση που κατά κάποιον τρόπο η ιδέα έχει διατυπωθεί και από άλλους.

Διαφάνεια 6

Χρειάζεται η συγκρότηση ενός μεικτού Συμβούλιο Ρωμισούνης το οποίο θα ταχθεί υπέρ του σκοπού της αναστροφής αυτού του δημογραφικού μαρασμού. Τα μέλη του θα πρέπει να είναι πρόσωπα που χαρακτηρίζονται από επαγγελματική εμπειρία, επιστημονική κατάρτιση και προσφορά στα κοινά και θα αναλάβουν την υποχρέωση:

- Να καταστρώσουν ένα αναλυτικό δεκαετές σχέδιο δράσης διατυπωμένο σε στάδια ολοκλήρωσης και με περάτωση πράξεων εντός χρονικών πλαισίων.
- Να αναθέσουν την υλοποίηση του έργου σε κοινότητες, φορείς, συλλόγους, οργανισμούς, επαγγελματίες ιδιώτες, με σύγχρονες δομές οργάνωσης, εμπειρία στην επικοινωνία και στο διοικείν, στους οποίους δε να επικρατεί το πνεύμα της ομαδικότητας και ο αλληλοσεβασμός στον διάλογο.

- Να θέσουν σε εφαρμογή κανόνες και μηχανισμούς που θα συντονίζουν και θα εποπτεύουν τους φορείς διαχείριση του έργου, εξασφαλίζοντας την χρηστή διαχείριση της εξουσίας και την εδραίωση της διαφάνειας.
- Και να αποτελέσουν ένα θεσμικό όργανο επικοινωνίας και διαβούλευσης μεταξύ των φορέων, συλλόγων, και οργανισμών της Ομογένειας.

Διαφάνεια 7

Την πρωτοβουλία για το ξεκίνημα θα πρέπει να την αναλάβουν οι αρχές της Κωνσταντινούπολης καθόσον οι κατευθυντήριες γραμμές και ο συντονισμός θα προέρχονται από εκεί. Όλη η υπόλοιπη Ρωμιοσύνη εκτός Πόλης θα πρέπει να κινητοποιηθεί και να ταχθεί ενεργά σ' αυτό το έργο. Ας μην θεωρείται ότι αυτοί που ενστερνίζονται μια τέτοια λύση είναι μετρημένοι στα δάκτυλα. Με την σωστή προσέγγιση είναι δεδομένη η ανιδιοτελής συμπαράσταση των Ρωμιών ανά των κόσμο.

Διαφάνεια 8 κενή

Κοντολογίς πρέπει να συνταχθεί ένα Strategic Plan, και χρησιμοποιώ αυτόν τον ξένο όρο γιατί στον επαγγελματικό τομέα με αυτόν το όρο εννοούμε μια συγκεκριμένη διαδικασία μελέτης, προσδιορισμού και αξιολόγησης δεδομένων που η κατάληξή της είναι η λύση του προβλήματος μέσω ενός σχεδίου ενεργειών. Η εμπειρία ειδικών συμβούλων με βαθειά γνώση επί αυτών των θεμάτων είναι αναγκαία.

Ο χρόνος δράσης είναι ελάχιστος, το έργο προς επίτευξη τεράστιο και πιθανά ενδεχόμενα αποτυχίας δεν θα πρέπει να υπάρξουν. Γι' αυτό η ερασιτεχνική νοοτροπία πρέπει να αλλάξει και να παραμερίσει την θέση της στον επαγγελματισμό. Οργανωμένες δομές με γραπτές διαδικασίες λειτουργίας και εσωτερικούς κανονισμούς θα πρέπει να επιδιώκονται και όχι να χλευάζονται ως ανεφάρμοστες τακτικές. Η οργάνωση διασφαλίζει την ζωή σε μια ύπαρξη, παράδειγμα το σώμα μας. Η τέλεια λειτουργία του οργανισμού

μας διασφαλίζει την διαίωνιση της ζωής. Ευτυχώς που ο Ύψιστος δεν μας έδωσε το δικαίωμα να επεμβαίνουμε σ' αυτήν την λειτουργία.

Διαφάνεια

Στις οργανωμένες δομές τα επιμέρους κέντρα δράσης δεν ενεργούν διχαστικά έχοντας ως βασική προτεραιότητα τους προσωπικούς τους στόχους και θέτοντας σε υποδεέστερη μοίρα τους γενικούς σκοπούς του οργανισμού.

Διαφάνεια

Απεναντίας η συνεργασία διασφαλίζει την επιτυχία και στα άλυτα προβλήματα βρίσκεται πάντα λύση .

Ξέρουμε ότι ορισμένοι μέσα σ' αυτήν την αίθουσα θα σκέφτονται και θα μονολογούν:

- Τίποτε δεν πρόκειται να γίνει.
- Αυτοί που είναι στα πράγματα δεν αφήνουν να γίνει τίποτα.
- Δεν μπορείς να τα βάλεις με το κατεστημένο.
- Χαμένη κατάσταση, τώρα είναι αργά.

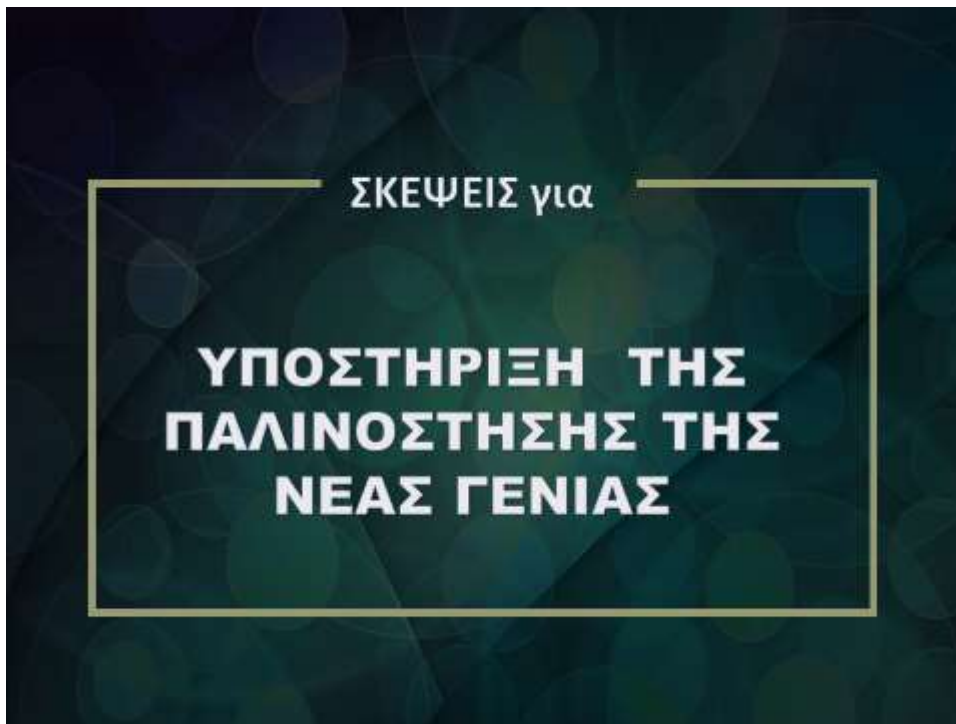
Η λογική λέει ότι οι λίγοι που είναι στα πράγματα φέρουν εμπόδια στις αλλαγές εκμεταλλευόμενοι πάντα την αδράνεια των πολλών. Απ' την άλλη πλευρά οι λίγοι που επιθυμούν την επίλυση θεμάτων και τον εκσυγχρονισμό δεν έχουν την συμπαράσταση των πολλών γιατί η τελευταίοι έχουν εγκαταλείψει τον πραγματικό αγώνα. Η ομοψυχία, η αλληλεγγύη και το μαχητικό πνεύμα των πολλών μπορεί να τρομάξει και να προβληματίσει την σιγουριά του κατεστημένου. Η στάση των πολλών είναι που μετράει.

Συμπέρασμα

Το εγχείρημα έχει δυο βασικούς πυλώνες και οι δύο εξίσου σημαντικοί και δύσκολα να επιτευχθούν. Ο ένας είναι η συγκρότηση του Συμβουλίου της Ρωμοσύνης και ο άλλος η αλλαγή της σημερινής νοοτροπίας, συμπεριφοράς και προσέγγισης. Οι δυο πυλώνες είναι οι δυο πλευρές μιας καθολικής λύσης ζωής. Στέκονται ή πέφτουν μαζί.

Διαφάνεια

Όλοι ας αγκαλιάσουμε την νέα προσπάθεια.

Αποφεύγω

- ΝΑ ΓΥΡΙΖΩ ΤΗΝ ΠΛΑΤΗ
- ΤΑ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ
- ΝΑ ΔΙΑΓΡΑΦΩ

Ενθαρρύνω την

- ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
- ΚΑΛΟΠΙΣΤΗ ΚΡΗΤΙΚΗ
- ΠΡΟΣΜΟΝΗ

Τι Λείπει ;

Η Σωστή
ΝΟΟΤΡΟΠΙΑ
και
ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Χρειάζεται

**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΟΜΑΔΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΞΙΔΕΙΚΕΥΣΗ**

- ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
- ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ ΣΕ ΦΟΡΕΙΣ, ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ
- ΚΑΝΟΝΕΣ - ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ
- ΘΕΣΜΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΩΜΙΟΣΥΝΗΣ
με επίκεντρο την Κωνσταντινούπολη

ΑΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

ΔΙΧΑΣΜΟΣ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

ΠΛΗΡΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Όλοι ας αγκαλιάσουμε
την νέα προσπάθεια

Έλλη Κόβη
**«Μια πρόταση συστηματικής εθελοντικής προσφοράς των
εκπατρισμένων στους θεσμούς της Πόλης».**

Αξιότιμε κ. πρόεδρε

Αξιότιμοι πρόεδροι και μέλη των συλλόγων μας

Σήμερα με την παρουσία τους μας τιμούν αξιότιμοι πρόεδροι της μητέρας Κοινότητας από την Κων/πολη και τους ευχαριστούμε, Καλώς ήλθατε

Φίλοι μου

Σήμερα συγκεντρωθήκαμε όλοι εδώ γιατί όλους μας συνδέει κάτι κοινό Η μικρή μας κοινωνία αν και είναι σκορπισμένη εν τούτης έχει ένα κοινό σημείο αναφοράς ..τον τόπο που γεννηθήκαμε

Η αποστασιοποίησης ή ακόμη και απομάκρυνσης από την οργανωμένη ομογένεια αποτελεί κίνδυνο για το μέλλον όλων μας

Πρέπει να επικεντρωθούμε με κατάλληλο συντονισμό, με πνεύμα εθνικής ομοψυχίας, και αλληλεγγύης , να εργαστούμε με βάση τους κοινούς μας στόχους για μια ανακάμψη της Κοινότητας μας να βρούμε λύσεις στα τόσα σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η πλέον ολιγάριθμη Ρωμιούνη Εδώ στην Αθήνα προσπαθούμε όλοι μαζί με την ηγεσία της ΟιομΚω να αλλάξουμε την ροή των πραγμάτων

«Μια πρόταση συστηματικής εθελοντικής προσφοράς των εκπατρισμένων στους θεσμούς της Πόλης».

Το κύριο πρόβλημα μας αναμφισβήτητα είναι η βιολογική μας παρουσία στην Πόλη.. Ακούστηκαν και θα ακουστούν προτάσεις πως μπορούμε να βοηθήσουμε νέους να παλιννοστήσουν.... Υπάρχουν όμως εμπόδια που πρέπει να ξεπεράσουμε και σίγουρα με ενότητα θα τα καταφέρουμε...

Επιτρέψτε μου όμως να προτείνω μια απλή πρόταση που μπορεί να εφαρμοστεί εύκολα και που θα δώσει άμεσα απτά αποτελέσματα

Ξέρουμε ότι στις Κοινότητες μας, στα ευαγή ιδρύματα μας όπως π.χ. στην Σύλλογο Περίθαλψης άπορων ασθενών αλλά και στα σχολεία μας υπάρχει η ανάγκη χειρών βοήθειας για πολλά..

ακόμα υπάρχουν πολλοί ηλικιωμένοι συμπολίτες μας που έχουν ανάγκη της συμπαράστασης και της συντροφιάς μας..

επίσης η ενισχυτική διδασκαλία πρώτα από όλα στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας με ιδιαίτερα μαθήματα ,

Υπάρχει ανάγκη για διάφορες Απογραφές όπου μας υποδείξουν οι κοινότητες , οι επιτροπές η ο κλήρος Η καταγραφή σημαντικών αρχείων των ιδρυμάτων μας Σχολών .. κοιμητηρίων ..εκκλησιών...και πολλά άλλα ...τέλος οι εκκλησίες που δεν έχουν ποιμένα έχουν την μεγάλη ανάγκη της παρουσίας μας...και της συμμετοχής μας

Η πρότασή μου είναι η εξής

Η ΟΙΟΜΚω σε συνεργασία με το ΣΥΡΚΙ να ανακοινώσει πρόσκληση καλώντας συμπολίτες μας να υποβάλουν αίτηση για να μεταβούν στην Πόλη ως εθελοντές για προσφορά υπηρεσιών προς την Ομογένεια , για διάστημα τουλάχιστο 20 ημερών το ελάχιστο και περιοδικά επαναλαμβανόμενο. Οι εθελοντές πηγαίνοντας την Πόλη θα γνωρίζουν με ποιόν θα συνεργαστούν και ποια θα είναι η εθελοντική τους προσφορά.

Θέλω να τονίσω ότι οι εθελοντές θα έχουν μόνον ένα καθήκον

Την Προσφορά ... Ουδεμιά ανάμειξη σε οτιδήποτε άλλο.

Τα έξοδα του ταξιδιού θα καλύπτονται από τους εθελοντές όπως επίσης η διατροφή και οι μετακινήσεις τους εντός της Πόλης. Το μόνο που ζητάμε ως ΟΙΟΜΚω είναι να εξασφαλιστεί δωρεάν η στέγη σε κάποιο Κοινοτικό Κατάστημα. Με την διάθεση 3-4 διαμερισμάτων μπορούν να φιλοξενηθούν στην αρχή 6 -8 εθελοντές. Οι λεπτομέρειες θα προσδιοριστούν και θα συμφωνηθούν από κοινού με ΟΙΟΜΚΩ και ΣΥΡΚΙ

Νομίζω τα οφέλη από μια τέτοια δράση είναι προφανή. ...ας το τολμήσουμε

Η ομογένεια μας βρίσκεται σε μία κομβική καμπή της ιστορικής της πορείας καθώς η γενιά μας σε λίγο θα δώσει τη σκυτάλη στα παιδιά μας που τα περισσότερα γεννήθηκαν στην Ελλάδα . Είναι καιρός να καταλάβουμε όλοι ότι οι επόμενες γενιές είναι αυτές που θα καθορίσουν την πορεία του Γένους μας από τις δικές μας πράξεις και αποφάσεις.

Χρειάζεται να δουλέψουμε σκληρά ο ένας για τον άλλον, και ο ένας μαζί με τον άλλον

Σήμερα, είναι η δική μας σειρά κυρίες και κύριοι να προβλέψουμε να τιμήσουμε και να διαφυλάξουμε με τον καλύτερο τρόπο την μεγάλη παρακαταθήκη που μας άφησαν Το οφείλουμε σε αυτούς που τα ιδρύσαν μα Πάνω από όλα το οφείλουμε στους εαυτούς μας.

Πριν σας ευχαριστήσω θα ήθελα να προτείνω κάτι ακόμη Η ολιγάριθμη αλλά ιστορικά πολύ σημαντική Κοινότητα μας στερείτε αναγνωρίσεις από τους γηγενείς στην Ελλάδα Αυτό είναι πολύ σημαντικό για την προώθηση των θεμάτων μας Προτείνω λοιπόν : αφ εξής ΟΙΟΜΚΩ και Συρκι να έχουν προγραμματισμένη κοινή εκπροσώπησή σε όλες τις εκδηλώσεις , συνέδρια, εκθέσεις κτλ που διοργανώνονται στην Ελλάδα σε επίσημο επίπεδο.

Γρηγόρης Κεσίσογλου
«Οι εξωτερικές και οι εσωτερικές προϋποθέσεις της
επιβίωσης».

Κυρίες και κύριοι,

Το θέμα της συνεδρίας αυτής είναι “Η διατήρηση και ενίσχυση της παρουσίας στην Κωνσταντινούπολη υπό συνθήκες κοινωνικής ευημερίας”.

Να σημειώσω ότι, αυτή η επιδίωξη είναι ένας από τους βασικούς σκοπούς του καταστατικού της Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κων/πολιτών.

Η δική μου εισήγηση έχει τον τίτλο “Οι εξωτερικές και εσωτερικές προϋποθέσεις της επιβίωσης”. Άρα θα εξετάσω τους όρους που παίζουν καθοριστικό ρόλο στην διατήρηση της ομογένειας στη Πόλη.

Υπάρχουν τρεις εξωγενείς παράγοντες που είναι καθοριστικοί για την επιβίωση. Η ασφάλεια, η ευημερία, η δημοκρατία. Αυτές οι τρεις προϋποθέσεις είναι αλληλένδετες. Όμως από την ιστορική εμπειρία της κοινότητας μας γνωρίζουμε ότι η ασφάλεια είναι πρωταρχικής σημασίας. Η συρρίκνωση της ομογένειας ήταν αποτέλεσμα της έλλειψης ασφάλειας, λόγω των γνωστών πολιτικών, οι οποίες όπως στη περίπτωση των Σεπτεμβριανών στόχευαν στο αίσθημα ασφάλειας. Ήταν χαρακτηριστικό το σύνθημα της νύκτας εκείνης: Σήμερα τα υπάρχοντα σας, αύριο οι ζωές σας. Ο κλονισμός του αισθήματος ασφάλειας έχει μακροχρόνιες αρνητικές συνέπειες, ακόμη και όταν δεν υπάρχουν γεγονότα που στρέφονται κατά της ασφάλειας. Να θυμηθούμε ότι η τελευταία μαζική έξοδος της ομογένειας έγινε μετά την εισβολή στη Κύπρο το 1974, όταν παρ’ ό,τι δεν υπήρχε κρατική πολιτική βιαιοπραγίας κατά των ομογενών, από τον φόβο και μόνο της επανάληψης των Σεπτεμβριανών, οι ομογενείς μαζικά εγκατέλειψαν την Πόλη.

Η ευημερία, είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιβίωση, όμως χωρίς ασφάλεια δεν είναι εγγυημένη. Ας θυμηθούμε το Βαρλίκη, όταν εύποροι άνθρωποι βρέθηκαν στο Ασκαλε.

Επιστέγασμα και εγγύηση των δύο προηγούμενων είναι η ύπαρξη δημοκρατικών θεσμών. Χωρίς δημοκρατία μπορεί να υπάρχει ασφάλεια και ευημερία, όμως και οι δύο είναι επισφαλείς και ευάλωτες στις πολιτικές συγκυρίες. Σε μία κοινωνία όπου απουσιάζει η δημοκρατία, η όποια νησίδα ασφάλειας και ευημερίας κινδυνεύει ανά πάσα στιγμή να βυθιστεί.

Τα παραπάνω μπορεί να θεωρηθούν αυτονόητα, είναι όμως απαραίτητα όταν συζητάμε για το μέλλον της ομογένειας. Δεν μπορούμε να κάνουμε κανένα σχέδιο, χωρίς να λαμβάνουμε υπόψιν αυτές τις τρεις παραμέτρους.

Η ασφάλεια, η ευημερία και η δημοκρατία είναι εξωγενείς παράγοντες, δηλαδή διαμορφώνονται ανεξάρτητα από τις επιλογές των μειονοτήτων. Συνδέονται με το εγχώριο και το διεθνές περιβάλλον, στα οποία λόγω μεγέθους δεν μπορούμε να ασκήσουμε καθοριστική επίδραση, αλλά μπορούμε να παρεμβαίνουμε έστω σε χαμηλή κλίμακα. Το κυριότερο όμως μελετώντας και αναλύοντας το εγχώριο και διεθνές περιβάλλον μπορούμε να προβλέψουμε εξελίξεις, απειλές, κινδύνους και ευκαιρίες.

Δυστυχώς, η κοινότητα μας σε συλλογικό επίπεδο δεν μελετά και δεν λαμβάνει υπόψιν τις συνθήκες που διαμορφώνουν τις τρεις παραμέτρους που ανέφερα.

Κι όμως στις μέρες μας, που στον πολιτικό ορίζοντα συσσωρεύονται πολλά και ανησυχητικά σύννεφα, υπάρχει σοβαρός λόγος να μελετήσουμε ορισμένα θέματα. Όπως:

- Η ισλαμοποίηση στη Τουρκία και η απομάκρυνση από τις κοσμικές αξίες, ποιές συνέπειες μπορεί να έχει στη κοινότητα μας;
- Οι σχέσεις της Τουρκίας με την Ε.Ε. πως εξελίσσονται και τι επιπτώσεις θα έχει για εμάς.

- Το προεδρικό σύστημα, η συγκέντρωση εξουσιών σε ένα κέντρο, η εγκατάλειψη δημοκρατικών αρχών, τι συνθήκες διαμορφώνουν για τις υποθέσεις μας;

- Έκλεισε οριστικά ο κύκλος των αντιμειονοτικών πολιτικών ή ενδέχεται να υπάρξει συνέχεια, έστω σε χαμηλότερη ένταση.

Σταματώ σε αυτά τα σημεία που είναι και τα πιο σημαντικά κατά τη γνώμη μου.

Επανέρχομαι στον παράγοντα ασφάλεια, ο οποίος όπως είπαμε είναι καθοριστικός.

Κατέγραφα πέντε ενέργειες, οι οποίες εκτιμώ ότι ακόμη και αν δεν εξασφαλίζουν απόλυτα την ασφάλεια της ομογένειας, αποτελούν παράγοντες ανάσχεσης απειλών και κινδύνων κατά της ασφάλειας. Αυτές οι ενέργειες είναι:

- 1- Συνεργασία και κοινές πολιτικές με τις μη μουσλουμανικές Μειονότητες.
- 2- Διάλογος με εκπροσώπους και προσωπικότητες της μουσλουμανικής πλειοψηφίας.
- 3- Κοινωνικές συμμαχίες με δημοκρατικές δυνάμεις.
- 4- Διαρκή επικοινωνία με τις βασικές πολιτικές δυνάμεις της χώρας.
- 5- Αξιοποίηση του εθνικού και διεθνούς δικαίου.

Αναμφίβολα σε αυτά τις πέντε ενέργειες, γίνονται κινήσεις, παίρνονται πρωτοβουλίες, όμως είναι αποσπασματικές και δεν γίνονται συντονισμένα απ' όλη την κοινότητα, αλλά από ορισμένους μόνο κοινοτικούς παράγοντες.

Αν και δεν έχει άμεση σχέση με την ασφάλεια, το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί με την κατάργηση του κανονισμού των βακουφικών εκλογών, είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα όπου θα μπορούσαν να γίνουν ενέργειες σε κάποια από τα πέντε σημεία που ανέφερα.

Με όσα προανέφερα προσπάθησα να σκιαγραφήσω τους εξωγενείς παράγοντες που καθορίζουν το παρόν και το μέλλον της ομογένειας. Δεν θα επεκταθώ άλλο σε αυτή την ενότητα για να περάσω σε αυτή των εσωτερικών προϋποθέσεων. Δηλαδή στους ενδογενείς παράγοντες που θα καθορίσουν εάν θα υπάρξει προοπτική για την Ρωμαίικη κοινότητα μας.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να κάνουμε ένα διαχωρισμό. Υπάρχουν αντικειμενικοί και υποκειμενικοί όροι που διαμορφώνουν το μέλλον της πολιτικής Ρωμηοσύνης.

Για παράδειγμα το δημογραφικό είναι ένας αντικειμενικός όρος της επιβίωσης. Τα δημογραφικά στοιχεία δείχνουν ότι η κοινότητα μας δεν θα έχει μέλλον εάν δεν αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα.

Επίσης η αναβάθμιση της ομογενειακής εκπαίδευσης με τα εκπαιδευτήρια μας να γίνονται πιο ανταγωνιστικά, είναι ένας άλλος αντικειμενικός όρος επιβίωσης.

Είτε πρόκειται για το δημογραφικό, είτε το εκπαιδευτικό, οποιοδήποτε αντικειμενικό παράγοντα που θα καθορίσει το μέλλον της ομογένειας, δεν μπορούμε να το διαχειριστούμε αποτελεσματικά ως κοινότητα, εάν δεν εξασφαλίσουμε ένα βασικό υποκειμενικό όρο. Την συνεννόηση, τον συντονισμό και τη συνεργασία.

Σήμερα η κοινότητα μας παρουσιάζει εικόνα κατακερματισμού, έλλειψη συντονισμού και έλλειψη συνεννόησης. Και το ζήτημα δεν είναι εάν οι ομογενείς που ασκούν εξουσία στα κοινοτικά μας ιδρύματα, με δική τους πρωτοβουλία συνεννοούνται μεταξύ τους. Αυτό γίνεται σε κάποια - μικρή έστω - έκταση. Το πρόβλημα είναι ότι ο διάλογος και η συνεννόηση για τα μεγάλα ζητήματα που μάς απασχολούν, όπως το δημογραφικό, δεν γίνεται με θεσμικό τρόπο.

Όταν ιδρύθηκε ο ΣΥΡΚΙ δημιούργησε σοβαρές ελπίδες ότι θα επωμιστεί θεσμικά το ρόλο του συντονιστή, το φόρουμ του διαλόγου και της συνεννόησης. Αναμφίβολα μέχρι σήμερα έχει κάνει πολλά σε αυτή τη

κατεύθυνση. Όμως θα πρέπει να αναρωτηθούμε ως πόσο αυτά που έγιναν έχουν καλύψει τις ανάγκες, ως πόσο μάς αρκούν ή χρειαζόμαστε περισσότερο θεσμοθετημένη συνεννόηση.

Εάν αναλογιστούμε τις πολιτικές συνθήκες, τις δυσκολίες που υπάρχουν στους εξωγενείς παράγοντες που σας περιέγραψα και τα δυσανάλογα μεγέθη της δικής μας οντότητας απέναντι στα προβλήματα και τις προκλήσεις, ως πόσο μπορούμε να ανταπεξέλθουμε στις δυσκολίες, ο καθένας μόνος του, η κάθε κοινότητα, το κάθε ίδρυμα, η κάθε επιτροπή μόνη της;

Όταν μάλιστα το κράτος έχει δείξει ότι μάς προτιμά κατακερματισμένους και με εμφύλιες διενέξεις.

Χωρίς συνεννόηση και συναίνεση που θα καλύπτει το ευρύτερο δυνατό φάσμα της κοινότητας, κινδυνεύουμε να γίνουμε θήραμα των κρατικών και άλλων επιδιώξεων. Η πρόσφατη κρατική παρέμβαση στην ενδοκοινοτική διένεξη των Αρμενίων για την εκλογή νέου πατριάρχη, θα πρέπει να μάς αφυπνίσει.

Είναι καιρός να γίνει κατανοητό ότι οι προσωπικές στρατηγικές δεν βοηθούν στην προοπτική της κοινότητας μας.

Με το θέμα της ενδοκοινοτικής συνεννόησης συνδέεται στενά και ένα άλλο σοβαρό ζήτημα. Όπως γνωρίζετε οι μη μουσουλμανικές μειονότητες παραδοσιακά εκπροσωπούνται από τους θρησκευτικούς ηγέτες τους. Από την άλλη οι θρησκευτικοί θεσμοί των μειονοτήτων δεν αναγνωρίζονται από το κράτος ως θεσμοί με νομική προσωπικότητα. Σε αυτή την ακανόνιστη κατάσταση να συνυπολογιστεί ότι στις σύγχρονες συνθήκες ένας πνευματικός θεσμός όπως η Εκκλησία, χωρίς κοσμικές εξουσίες, αδυνατεί να ενεργήσει εξ ονόματος της κοινότητας σε ζητήματα πολιτικής φύσης. Άλλωστε η μονοπρόσωπη εκπροσώπηση της κοινότητας από την Εκκλησία, περιορίζει τα περιθώρια ελιγμών της κοινότητας ως ενιαίο σύνολο και

ενισχύει τις φυγόκεντρες τάσεις. Οι συνθήκες αυτές καθιστούν αναγκαία την πολιτική εκπροσώπηση της κοινότητας από θεσμοθετημένο όργανο, εκλεγμένο με καθολική ψηφοφορία μεταξύ των μελών της κοινότητας.

Μπορεί η εποχή μας να φαίνεται ότι ευνοεί την διακυβέρνηση από διοικήσεις του ενός ανδρός αρχή, όμως αυτό το μοντέλο εάν εφαρμοστεί στα δικά μας τα δεδομένα, το μόνο που θα πετύχει είναι να εμφανιστούν περισσότεροι του ενός ηγέτες με ελάχιστη αποτελεσματικότητα. Αυτό που χρειαζόμαστε εμείς είναι η συλλογική διοίκηση, γιατί είμαστε λίγοι και όλοι μπορούμε να είμαστε χρήσιμοι, αρκεί να το θέλουμε.

Για να γίνει βέβαια αυτό το άλμα της εκπροσώπησης του λαϊκού στοιχείου, προϋπόθεση είναι να υπάρχει συνεννόηση στο εσωτερικό της κοινότητας, συναίνεση και ενότητα στους στόχους.

Ένας άλλος παράγοντας που μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο στην επιβίωση της κοινότητας, είναι η αξιοποίηση των εκπατρισμένων Κωνσταντινουπολιτών. Η Οι.Ομ.Κω. έχει μια σημαντική αποστολή, να ανασυγκροτήσει την εκπατρισμένη κοινότητα και να την συνδέσει περισσότερο με την κοινότητα μας στη Πόλη. Όμως και οι ομογενειακοί παράγοντες στη Πόλη θα πρέπει να δείξουν έμπρακτα ότι θέλουν τους εκπατρισμένους ως αρωγούς στην προσπάθεια για διατήρηση του ομογενειακού στοιχείου στη Πόλη. Δεν χρειάζεται διαρκώς να υπενθυμίζουμε τα αυτονόητα, ότι δηλαδή είμαστε κοινοί κληρονόμοι ενός λαμπρού πολιτισμού.

Θα τελειώσω με μια προτροπή και μερικές προτάσεις, στο πνεύμα όσων προανέφερα:

Η προτροπή είναι ως Οι.Ομ.Κω. να εστιάσουμε περισσότερο την προσοχή και την δράση μας, στο σκοπό που αναφέρεται στον τίτλο της Ημερίδας. Εάν επιβιώσει η Ρωμηοσύνη στη Πόλη, υπάρχει ελπίδα και για τους

εκπατρισμένους, να διατηρήσουμε την πολιτισμική ταυτότητα του Ρωμηού Πολίτη. Διαφορετικά ό,τι κάνουμε εδώ μέσα από τα σωματεία μας, φοβάμαι πως θα είναι μάταιο.

Η πρόταση είναι να συνεργαστούν ΣΥΡΚΙ και Οι.Ομ.Κω. για τρία βήματα:

1^ο – Να καταρτίσουν μία ατζέντα θεμάτων και ενεργειών που αφορά την επιβίωση της ομογένειας.

2^ο – Να συστήσουν μια ομάδα μεσολαβητών, η οποία να έρθει σε επαφή με όλους τους παράγοντες της ομογένειας, με σκοπό να δημιουργήσει συναίνεση στα ζητήματα της ατζέντας.

3^ο – Να προχωρήσουν στη διοργάνωση του 2ου Συνεδρίου των Ρωμηών στη Πόλη. Αυτό το συνέδριο θα πρέπει να δώσει έμφαση στα οργανωτικά της κοινότητας και στο σχεδιασμό της επιβίωσης του.

Κατεβαίνω από το βήμα με την ευχή, ημερίδες σαν την σημερινή να επαναληφθούν, γιατί χρειαζόμαστε τον διάλογο, την συνεννόηση και τον προβληματισμό στα ζητήματα της κοινότητας μας.

Σάς ευχαριστώ για την υπομονή σας.

**Μιχάλης Μαυρόπουλος,
«Πίστη για την επίτευξη στόχων»**

Κυρίες και κύριοι,

Είμαστε εδώ μαζί και είναι σημαντικό ότι συζητάμε και υπάρχουμε μαζί, σταθερά προσηλωμένοι στους ίδιους άξονες, στα ίδια ζητήματα που χρόνια τώρα μας πονούν και μας ταλαιπωρούν.

Η αγωνία μας μένει σταθερά η ίδια: είναι το παρόν και το μέλλον μιας μεγάλης ιστορίας. Της ιστορίας του πολιτισμού των Ρωμαίων της Πόλης, μιας ιστορίας που δεν θέλουμε να σβήσει εδώ, δεν θέλουμε να είμαστε εμείς τα παρωχημένα απομεινάριά της, θέλουμε να συνεχίζεται μέσα από μας και στις επόμενες γενιές, δημιουργικά, και να έχει προοπτική στο μέλλον.

Και θέλουμε να έχει συνέχεια η Ρωμιούσύνη της Πόλης, όχι σαν μια μικρή παροικία που θα βιώνει την ταυτότητά της ως βάρος και μειονεξία, αλλά ως μια Κοινότητα, αντάξια της ιστορίας της, που θα είναι περήφανη γι' αυτήν και θα αναγνωρίζει τον εαυτό της σαν ένα από τα συστατικά στοιχεία της κοινωνίας και ένα σημαντικό παράγοντα στο κτίσιμο της ιστορίας και του θαύματος του πολυπολιτισμικού χαρακτήρα της Πόλης, σήμερα, όπως και άλλοτε.

Μια Κοινότητα που θα αναγνωρίζει την ταυτότητά της και θα διακρίνεται, όχι για όσα έχασε, αλλά για όσα πρόσφερε, και για τις ιδιαίτερες αξίες της που τιμούν το παρελθόν και την προσφορά της.

Μια κοινότητα με διάθεση και ψυχή να κτίσει το μέλλον της μέσα στην κοινωνία της Πόλης, ως περήφανο ισότιμο δημιουργικό χρήσιμο και τιμημένο κομμάτι της και ως φορέας ενός κομματιού της ιστορίας της.

Όμως, δεν αρκεί η αγωνία μας για να μπολιάσει τους πόθους μας.

Χρειάζεται να πιστέψουμε εμείς οι ίδιοι πρώτα από όλα ότι ΜΠΟΡΟΥΜΕ!

Ότι μπορούμε να κάνουμε πράγματα, ότι μπορούμε να στηρίξουμε αυτό το

όνειρο, το όραμα πολύ περισσότερο θα έλεγα, ότι έχουμε να δώσουμε και θέλουμε να συμβάλλουμε με έργα, στραμμένοι προς τα εμπρός και όχι μόνο κλαίγοντας πάνω στα ερείπια του παρελθόντος, κλείνοντας τα μάτια στην πραγματικότητα και αρνούμενοι να επικοινωνήσουμε μαζί της.

Γιατί θέλουμε να πιστεύουμε ότι μπορεί να διατηρηθεί η Ρωμιούσνη της Πόλης. Και θέλουμε να βρούμε τους θετικούς τρόπους να συμβάλλουμε δημιουργικά σ' αυτό, να πάψει το κλάμα να γίνεται πρόσχημα της ύπαρξης και της ανυπαρξίας μας.

Και γι' αυτό πρέπει να ξεκολλήσουμε από λογικές ήττας και ηττοπάθειας και να ξεφύγουμε από το φόβο που μας διατρέχει κάθε φορά ότι κάτι κακό θα συμβεί αν αγγίξουμε τα κακώς κείμενα.

Να τολμήσουμε λοιπόν!

Δεν θέλουμε να είμαστε πιόνι στις ελληνοτουρκικές διαφορές. Δεν θέλουμε να μας χρησιμοποιούν.

Δεν θέλουμε να είμαστε φολκλόρ.

Δεν θέλουμε να φαινόμαστε και να φερόμαστε ως απλοί παράγοντες.

Θέλουμε να είμαστε δημιουργικοί, συμβάλλοντας στην οργάνωση της κοινότητας των Ρωμιών αλλά και στην κοινωνική συνοχή.

Να έχουμε όραμα για ένα αύριο που θα προάγει σε όφελος των λαών μας τη φιλία και θα οικοδομεί την ειρήνη.

Για να τα καταφέρουμε χρειάζεται στρατηγική. Δηλαδή,

- Σωστή εκτίμηση της κατάστασης σήμερα
- Σχέδιο και προοπτική που να βλέπει στο μέλλον και 5 και 10 και 20 χρόνια μπροστά.

Να συμφωνήσουμε όλοι μας, και οι εδώ και οι εκεί, ότι δεν μπορεί να τραβάει ο καθένας το μπαϊράκι του και ότι αυτή η υπόθεση δεν είναι για την ικανοποίηση των μικρών εγωισμών μας, ότι τα προσωπικά συμφέροντα δεν έχουν, δεν μπορούν να έχουν, την προτεραιότητα, και ότι προέχει το κοινό μας όνειρο και πρέπει να σταθούμε με σεβασμό απέναντι στην ιστορία μας.

Και μιλώ έτσι έχοντας κατά νου την πορεία του Ιδρύματος Βαλουκλή από το 1991 έως σήμερα, και όχι μόνο.

Ας έχουμε το θάρρος να πούμε ότι έγιναν λάθη, για να αντλήσουμε δύναμη για το παρόν και όχι για να μεμψιμοιρούμε και να μεμφόμαστε ο ένας τον άλλον.

Στο πεδίο αυτό η εμπειρία μου από τη συμμετοχή μου στο ΔΣ της Οίκ.Ομ.Κω για 10 χρόνια (και ως Πρόεδρος ή μέλος του ΔΣ στο Σύλλογο Ιμβρίων για 30 χρόνια) με δίδαξε πολλά. Εν τη ενώσει η ισχύς!

Να μιλήσουμε για την παιδεία: όλοι γνωρίζουμε ότι η εκπαίδευση στα σχολεία μας στην Πόλη δεν έχει καμία σχέση με αυτήν της εποχής μας. Ειδικά στο θέμα της εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, που αποτελεί ένα από τα σημαντικά στοιχεία αναγνώρισης της ταυτότητας μιας μειονότητας. Οι εποχές και οι συνθήκες έχουν αλλάξει, είναι γεγονός, αλλά αυτό σημαίνει απλώς ότι πρέπει να βρούμε νέες μεθόδους διδασκαλίας ώστε να αντιμετωπίσουμε με επιτυχία αυτήν την κατάσταση. Δεν μπορεί σε σχολείο της ελληνικής μειονότητας το μάθημα της ελληνικής γλώσσας να μην κατατάσσεται στα κύρια μαθήματα. Είναι αδιανόητο. Εμείς έχουμε προτάσεις και πρέπει να πιστέψουμε ότι μπορούμε να τις κάνουμε πράξη και όχι να τις αντιμετωπίζουμε με το «άστο κι όσο πάει».

Να προβάλλουμε τις αξίες, την κουλτούρα, τη γλώσσα, τη μουσική, τη φιλοσοφία, τον πλούτο που παράγει η όσμωση των πολιτισμών, να δείξουμε πως το στοιχείο των Ρωμιών της Πόλης έχει συνεισφορά σε όλα αυτά τα πεδία και αυτό ήταν και είναι σημαντικό κομμάτι της ταυτότητάς της.

Κατορθώσαμε η Άγκυρα να μας αποδέχεται ως σοβαρούς συνομιλητές. Να κρατήσουμε επομένως την επαφή μας με τις τουρκικές αρχές, ώστε να μπορέσουμε παρουσιάζοντας τα προβλήματά μας στους ιθύνοντες και απαιτώντας τη δικαίωσή μας να συνεχίσουμε να επιλύουμε τα διάφορα θέματά μας. Στόχος μας είναι να εξακολουθήσουμε να είμαστε αξιόπιστοι συνομιλητές, όπως μας αρμόζει, και πρέπει να βοηθήσουμε όλοι σ' αυτό. Δεν

πρέπει να γκρινιάζουμε όταν κάποιος προσπαθεί στην κατεύθυνση αυτή και να αγνοούμε τα αποτελέσματα που φέρνει μια τέτοια προσπάθεια μόνο και μόνο επειδή μας ενοχλεί να καρπίσει η πρωτοβουλία κάποιου άλλου.

Πρέπει επιτέλους να καταλάβουμε ότι δημιουργώντας όργανα συναπόφασης που θα είναι ενιαία μεταξύ Ομογένειας και εκπατρισμένης Κοινότητας, θα μπορέσουμε με σύμπνοια να επιτύχουμε τους στόχους μας. Είναι γνωστό ότι στο θέμα αυτό έχουμε την ευλογία και συμπαράσταση του Πατριάρχη μας, ο οποίος δεν έχει παύσει να αγωνίζεται όλα αυτά τα χρόνια για τα δικαιώματα της Ρωμιούσνης. Δεν πρέπει λοιπόν να τον απογοητεύσουμε με τις δικές μας προσωπικές διαφορές και αμετροέπειες.

Αντίθετα, θα πρέπει να παλέψουμε, για να σταματήσουν οι διχαστικές κινήσεις και οι διασπαστικές πρακτικές εκεί κι εδώ.

Να παλέψουμε για τη συνέχεια, εκτός και αν περιμένουμε ένα θαύμα (που δεν δείχνουμε να το περιμένουμε ούτε αυτό) ή αν το έχουμε αποφασίσει ότι έχουμε πεθάνει και δεν το έχουμε καταλάβει ακόμα.

Να στηρίξουμε τα όνειρα και τις προοπτικές των νέων ανθρώπων, εκεί κι εδώ, αυτών που θέλουν να νοιώθουν Ρωμιοί.

Ακούμε συνεχώς παράπονα από τους Ελλαδίτες που πάνε να εγκατασταθούν στην Πόλη, από τους φοιτητές που πάνε για σπουδές και από τους Ρωμιούς που επαναπατριζονται ότι η εκεί κοινότητα δεν τους δέχεται στους κόλπους της, τους θεωρεί ξένο σώμα, απορριπτέο.

Δεν απορώ, έχουμε την δική μας εμπειρία από το γεγονός ότι ως ΟΙΟΜΚΩ ζητούμε εδώ και πολύ καιρό ένα κοινοτικό χώρο στην Πόλη, επί ενοικίω, όχι δωρεάν παραχώρηση, και δεν είχαμε ποτέ έως τώρα βοήθεια και ανταπόκριση στο θέμα αυτό, παρότι θα ήταν σημαντικό. Μιλούμε για ένα χώρο που θα γινόταν τόπος αναφοράς, για να πάμε μπροστά τη σχέση μας με την κοινότητα και για να ενισχύσουμε την παρουσία μας στην Πόλη.

Θεωρώ ότι η ρωμαίικη κοινότητα της Πόλης θα έπρεπε να χαρεί από αυτή την μετάγγιση αίματος νέου ανθρωπίνου δυναμικού και να επωφεληθεί από την

παρουσία του. Ένα πράγμα επιδιώκουμε με όλες αυτές τις προσπάθειες και τον επαναπατρισμό μας: τη συνέχεια της ύπαρξης της ρωμαϊκής κοινότητας. Τίποτε άλλο! Δεν πάμε ως κατακτητές αλλά ως συμπαρασάτες στο πλαίσιο του οράματος και των στόχων μας. Δεν μας ενδιαφέρει μόνο απλώς η διατήρηση των παρόντων αλλά και η αύξηση των ανθρώπων της μειονότητας.

Ένας είναι ο τρόπος για να το επιτύχουμε: πρέπει να πιστέψουμε ότι το θέλουμε και ότι ΜΠΟΡΟΥΜΕ!

Πάρις Ασνάκης

«Η αναζωογόνηση της Ρωμιοσύνης της Ίμβρου»

Αναζωογόνηση της Ρωμιοσύνης στην Ίμβρο

Ανασκόπηση 2004-2017

- Ευρωπαϊκή Ένωση
- Συμβούλιο της Ευρώπης
- Ελληνική Πολιτεία και Κοινωνία
- Τουρκική Πολιτεία και Κοινωνία
- Ίμβρος

Ευρωπαϊκή Ένωση

- Μέχρι το 2004 η μειονότητα της Ίμβρου (και μέχρι το 2006 της Τενέδου) ήταν άγνωστη
- Από το 2004 ανελλιπής αναφορά σε όλες τις ετήσιες εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
- Νέο ορόσημο η Έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του 2014 – η Τουρκία καλείται να ενισχύσει τις οικογένειες των Ιμβρίων που επιθυμούν να επανεγκατασταθούν στο νησί

Ευρωπαϊκή Ένωση

- Η μειονότητα της Ίμβρου εντάσσεται στα πολιτικά κριτήρια για την ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ
- Παρά την υπέρβαση του αρχικού στόχου (ένταξη το 2014) υπήρξε σειρά μεταρρυθμίσεων που εμπνέουν συγκρατημένη αισιοδοξία
- Αναμονή να ξεκαθαρίσει το τοπίο μετά το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος

Συμβούλιο της Ευρώπης

- Ψήφισμα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης (PACE) του 2008 που απέφερε ορισμένους καρπούς με αποκορύφωμα την αδειοδότηση ελληνικού σχολείου
- Επιβάλλονται νέες πρωτοβουλίες μετά την εξέλιξη αυτής της εβδομάδας με την επαναφορά της Τουρκίας σε καθεστώς "monitoring"
- Βασική διαφορά με Ευρωπαϊκή Ένωση: Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΕΙΝΑΙ ΠΛΗΡΗΣ ΜΕΛΟΣ

Συμβούλιο της Ευρώπης

- Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: Πρώτη απόφαση για Ίμβρο (Ψευτέλη κ. Τουρκίας) το 2015 για μη αναγνώριση χρησικτησίας. Εκκρεμεί η επιδίκαση αποζημίωσης
- Αναμονή ευνοϊκών αποφάσεων στις πρώτες προσφυγές που ασκήθηκαν το 2005
- Σοβαρό μειονέκτημα ο μεγάλος χρόνος αναμονής (ήδη έχουν παρέλθει 12 έτη)

Ελληνική Πολιτεία και Κοινωνία

- Συμβολικές κινήσεις
(2011: επίσκεψη Υπεξ Δρούτσα για πρώτη φορά στο Σύλλογο Ιμβρίων – επίσκεψη Υπεξ Λαμπρινίδη για πρώτη φορά στην Ίμβρο 2017: επίσκεψη Υφυπεξ Κουίκ στην Ίμβρο)
- Ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης από το άνοιγμα του σχολείου
- Η οικονομική δυσπραγία αποτελεί παράλληλα πρόσθετο κίνητρο για επιστροφή

Τουρκική Πολιτεία και Κοινωνία

- Η ενταξιακή πορεία αφορμή για αλματώδεις και θεαματικές μεταρρυθμίσεις που έχουν πλέον κερτημένη ταχύτητα
- Η πολιτική ρευστότητα δεν φαίνεται να αγγίζει την Ελληνορθόδοξη Κοινότητα: Η άδεια για τη λειτουργία του Νηπιαγωγείου δόθηκε τον Οκτώβριο του 2016
- Η κατάσταση με τα ΜΜΕ επίσης δεν φαίνεται να έχει επιπτώσεις στα θέματα που μας αφορούν: Βλ. συνέντευξη Ε. Πεκτσέ στην Cumhuriyet αυτή την εβδομάδα για το ζήτημα της μεταβίβασης ακινήτου στην Ίμβρο από Μουσουλμάνο σε Ρωμιό

Τουρκική Πολιτεία και Κοινωνία

- Θεαματικά «ανοίγματα» προς τη μειονότητα (συμμετοχή εκπροσώπου στη Γενική Διεύθυνση Βακουφίων, απόδοση κοινοτικών ακινήτων, επίσκεψη Ερντογάν και Γκιουλ σε Ίμβρο, επίσκεψη Νταβούτογλου στο Σύλλογο Ιμβριών κ.α.)
- Πλήρης μεταστροφή της στάσης του Προξενείου και της Πρεσβείας της Τουρκίας στην Αθήνα (εξυπηρέτηση πολιτών, προώθηση και υποστήριξη αιτημάτων μας προς Άγκυρα, αναληψη θετικών επικοινωνιακών πρωτοβουλιών)
- Κοινή διαπίστωση: Μακροβιότερη κυβέρνηση, συμπλήρωση 42 ετών ειρηνικής συνύπαρξης και 27 ετών χαλάρωσης των πολιτικών αφελληνισμού στην Ίμβρο

Τουρκική Πολιτεία και Κοινωνία

- Απτά αποτελέσματα της αξιοποίησης της κοινωνίας των πολιτών εντός και εκτός της Τουρκίας μέχρι σήμερα:
  - Δικαίωση από ΕΕ (Κομισιόν/Ευρωβουλή) και Συμβούλιο της Ευρώπης (PACE, Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων)
  - Εγκαθίδρυση πλήρους πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας ελληνικής παιδείας στην Ίμβρο για πρώτη φορά στην ιστορία της

Τουρκική Πολιτεία και Κοινωνία

- Απόδοση χρήσης από την Ειδική Διοίκηση Ίμβρου 9 δημευμένων κοινοτικών κτιρίων (παλαιό δημοτικό Αγριδίων, 3 οικίσκοι Αγριδίων, 3 οικίσκοι Αγ. Θεοδώρων, 2 οικίσκοι Γλυκέως
- Απόδοση -έστω ελάχιστων- ακινήτων βακουφίων
- Αναστήλωση 2 εκκλησιών (Αγίας Μαρίας και Αγίου Νικολάου Κάστρου) και απόδοση χρήσης 3 συνολικά ναών 'κατειλημμένων' ιδρυμάτων (μαζί με την Αγία Βαρβάρα Ευλαμπίου)
- Δικαιότερη κατανομή κονδυλίων για υποδομές μεταξύ ελληνικών και εποικιστικών χωριών

Τουρκική Πολιτεία και Κοινωνία

- Ευόδωση κοινών αιτημάτων Ιμβρίων και Κωνσταντινουπολιτών της Διασποράς ως αποτέλεσμα συντονισμένων διαβημάτων και επαφών με τις τουρκικές αρχές
- Διευκόλυνση απόδοσης υπηκοότητας
- Μείωση του ποσού της εξαγοράς στρατιωτικής θητείας

Τουρκική Πολιτεία και Κοινωνία

- Συμπέρασμα:
  - Η διεθνοποίηση των ζητημάτων του Ελληνισμού της Τουρκίας από τα σωματεία της Διασποράς έφερε άμεσα απτά αποτελέσματα
  - Η έναρξη του διαλόγου με τις τουρκικές αρχές από το 2008 (όσον αφορά την Ίμβρο) στο πλαίσιο του Ψηφίσματος της ΡΑΡΕ σε συνδυασμό με τις συντονισμένες ενέργειες με την Ομογένεια της Πόλης και την ΟΙΟΜΚΩ έπαιξε καταλυτικό ρόλο στις θεαματικές εξελίξεις που καταγράφονται την τελευταία δεκαετία

Ίμβρος

- Θρησκευτικές ελευθερίες: Αισθητή βελτίωση με εξαίρεση τη μη απόδοση κοινοτικών ακινήτων, το μη αποχαρκτηρισμό των «mazbut» ιδρυμάτων Ευλαμπίου και Κάστρου, τη μη διεξαγωγή εκλογών στα βακούφια
- Ελληνική Εκπαίδευση: Η είδηση και μόνο επαναλειτουργίας του σχολείου το 2013 είχε ως άμεση συνέπεια τις πρώτες γέννες Ιμβριωτόπουλων μετά από δεκαετίες

Ίμβρος

- Ανάκτηση υπηκοότητας: Πολύτιμο εργαλείο όχι μόνο για την κατοχύρωση των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών αλλά ιδίως για τη στελέχωση σε βάθος χρόνου αυτοδιοικητικών κοινοτήτων, εφοροεπιτροπών βακουφίων και των σχολείων

Ίμβρος

- Περιουσιακά δικαιώματα παραμένουν προβληματικά:
  - Κληρονομικά δικαιώματα όχι μόνο δεν αναγνωρίζονται αλλά περιπλέκουν την κατάσταση με τις οικογενειακές περιουσίες
  - Κτηματολόγιο: Παρά το αίτημα για αναστολή, η δεκαετία συμπληρώνεται σταδιακά σε όλο το νησί χωρίς να αποκαθίστανται οι αδικίες
  - ΣΙΤ ALANI και χρησικτησία εφαρμόζονται επιλεκτικά σε βάρος των Ιμβρίων

Ίμβρος

- Υποτυπώδεις υποδομές σε:
  - Συγκοινωνίες με Τουρκία και Ελλάδα
  - Πολιτιστικές δραστηριότητες
  - Προστασία του περιβάλλοντος
  - Αντιμετώπιση θεομηνιών
  - Παροχή κινήτρων για αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων (βιολογικές καλλιέργειες, τουριστικά επαγγέλματα)

Ίμβρος

- Παντελής απουσία πολιτικής για τη μειονότητα:
  - Μη πρόσληψη ελληνόφωνων υπαλλήλων σε δικαστήρια και υπηρεσίες πρώτης γραμμής
  - Ανύπαρκτες υποδομές για την υποδοχή και επανένταξη Ιμβρίων
  - Έλλειψη συγκεκριμένων νομοθετικών και διοικητικών μέτρων
  - Ανεπαρκής νομική κάλυψη στην πλειοψηφία των περιπτώσεων

Μορφές Επανεγκατάστασης

- Μόνιμη επανεγκατάσταση
- Ημι-μόνιμη (6 μήνες)
- Παροδική (3-5 μήνες)

«Δημογραφική» Σύνθεση

- Διαμένοντες από 6-11 μήνες (>500)
  - Παλαιοί μόνιμοι κάτοικοι (<100)
-
- Συνταξιούχοι (περίπου 300)
  - 19 – 65 ετών (περίπου 150)
  - 0-18 ετών (περίπου 50)

Απασχόληση

- Επιχειρηματίες (15)
- Ιερωμένοι (8)
- Δάσκαλοι (6)
- Θέσεις εργασίας στα σχολεία (11)
- Θέσεις εργασίας σε Μητρόπολη (?)
- Δημόσιοι Υπάλληλοι (1)
- Αυτοαπασχολούμενοι/Συνταξιούχοι

Υφιστάμενες Επιχειρηματικές δραστηριότητες

- Κτηνοτροφία (Πλειοψηφία)
- Γεωργία
- Μελισσοκομία
- Παντοπωλείο
- Οινοποιείο - Εστιατόριο

Πρόσφατες Δραστηριότητες

- Ταξί
- Παραδοσιακά καφενεία
- Εστιατόριο – Πιτσαρία
- Παραδοσιακός ξενώνας
- Συσκευασμένα παραδοσιακά γλυκά
- Οικοδομικές εργασίες
- Διδασκαλία ελληνικών/τουρκικών

Ελλείπουσες δραστηριότητες

- Υπηρεσίες εστίασης
- Υπηρεσίες αγροτουρισμού
- Ξενοδοχεία
- Ενοικιάσεις αυτοκινήτων
- Τουριστικά σκάφη
- Τυποποίηση βιολογικών προϊόντων
- Καθαριστήρια - Πλυντήρια
- Ιατρικές υπηρεσίες διαφόρων ειδικοτήτων
- Οπτικά
- Δικηγορικές υπηρεσίες

Τουρκική Υπηκοότητα

- Μ.Ο. Ικανοποίησης αιτήματος: 6 μήνες
- Εξαγορά θητείας: Μόνο για όσους δεν υπηρέτησαν στον ελληνικό ή άλλο ΝΑΤΟΐκό στρατό – Αναμένεται παράταση για τα €1500
- Εξαγορά θητείας: Μη πληρωμή δεν επιφέρει εκ νέου απώλεια της ιθαγένειας
- Γεννημένοι μεταξύ 1964-1981: Το πρόβλημα φαίνεται ότι λύθηκε
- Τέκνα γεννημένα ενώ ο γονέας είχε απολέσει την υπηκοότητα: Αναμένεται απάντηση ύστερα από θετική εισήγηση Πρεσβείας και Προξενείου

Εγγραφή στο σχολείο

- Όρος εκ των ουκ άνευ για την ανασύσταση της ομογένειας στο νησί
- Ασύγκριτα καλύτερες συνθήκες μάθησης τόσο σε σχέση με την Ελλάδα όσο και με την Κων/πολη
- Ιδιαίτερο κίνητρο εισαγωγής στα ελληνικά πανεπιστήμια για τα παιδιά που θα εγγραφούν μέχρι τη Β΄ Λυκείου
- Υποτροφίες σε αποφοίτους από το Πανεπιστήμιο Νιζαντασι

Κατοχύρωση περιουσιών

- Οριστικοποίηση κτηματολογίου: Παναγία, Κάστρο, Αγρίδια (εντός και γύρωθεν του οικισμού και Απαλίρι)
- 2017: Άγιοι Θεόδωροι (προβλήματα μόνο με «μεράδες» και εκκλησιαστική περιουσία)
- 2018: Γλυκύ
- 2019: Σχοινούδι 91% Hazine εκτός οικισμού – 25% εντός οικισμού
- 2020: Αγρίδια εκτός οικισμού (25% Hazine)

Διαφύλαξη περιουσιών

- Ξεπούλημα και μάλιστα μαζικά των οικογενειακών ακινήτων θα επιφέρει την καταστροφή και των τελευταίων παραδοσιακών οικισμών που έχουν απομείνει
- Ενημέρωση των ανυποψίαστων να μην ενδίδουν σε πάσης φύσεως και γένους μεσίτες
- Δημιουργία βάσης δεδομένων στο Σύλλογο ενδιαφερόμενων πωλητών και αγοραστών
- Ενθάρρυνση για αξιοποίηση της γης με αποδοτικό τρόπο προς αποτροπή πωλήσεων

Οργάνωση Δομών Υποδοχής

- Απουσία ενιαίου φορέα/οργάνου για οργανωμένη υποδοχή και προσανατολισμό των νεοεγκαθισταμένων
- Επιτακτική ανάγκη η αξιοποίηση των υφιστάμενων συλλογικών φορέων και της εμπειρίας από την αντίστροφη διαδικασία των δεκαετιών 1960-1980 στην Ελλάδα

Οργάνωση Δομών Υποδοχής

- Σύσταση Εκπαιδευτικού και Πολιτιστικού Συνδέσμου Ίμβρου (ΕΠΣΙ)
- Έδρα: Πόλη Μέλη: 70 Πρόεδρος: Λάκης Βίγκας
- Επίτιμος Πρόεδρος: Οικουμ. Πατριάρχης
- Σκοποί: Φορέας Διαχείρισης Σχολείων
- Καινοτομίες: Ίδρυση Γραμματείας για την στήριξη των οικογενειών των σχολείων – Πρωτοβουλίες για την επιχειρηματικότητα

Συνεδρία 2:

**Η μεταλαμπάδευση του πολιτισμού της Ρωμιοσύνης
στις νέες γενιές**

Πρόεδρος: Σταμάτιος Νικόλαος Κίσσας

**Μαρία Μαρίνα Μπουκίου, Δέσποινα Δημητριάδη,
Ειρήνη Στεφάνου**

**Νέοι Εθελοντές της Οι.Ομ.Κω
«Ο πολιτισμός μας, τα μέσα επιβίωσης της Πολίτικης
ταυτότητας και ο ρόλος των νέων εθελοντών».**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εισήγηση που θα σας παρουσιάσουμε εκ μέρους της Ομάδας Νέων Εθελοντών της Οι.Ομ.Κω. αποτελείται από τρεις ενότητες.

Η πρώτη αναφέρεται στην πολιτισμική ταυτότητα της Ρωμαϊκής κοινότητας, στη βιωματική σχέση των νέων με το παρόν της Πολίτικης Ρωμηοσύνης στη Πόλη, στην επικοινωνία των εξ Ελλάδος νέων με τους νέους ομογενείς της Πόλης

Η δεύτερη ενότητα παρουσιάζει τις εθελοντικές δράσεις των νέων και την εμπειρία από αυτές.

Η τρίτη ενότητα περιλαμβάνει προτάσεις για την διατήρηση στοιχείων του πολιτισμού της Ρωμηοσύνης.

1^η Ενότητα

Ο πολιτισμός σχετίζεται άμεσα με τον τόπο που αυτός δημιουργείται και μπορεί να περιέχει στοιχεία που μπορούν να εντοπιστούν σε βάθος χρόνου. Επομένως ο τρόπος συλλογικής έκφρασης, η λειτουργία της κοινότητας και η σχέση των μελών της, τα τραγούδια, τα ήθη και έθιμα που διατηρούνται, τα καλλιτεχνικά δημιουργήματα κ.λπ. μπορούν να φανερώσουν στοιχεία που παρέμειναν ίδια ή μετεξελίχθηκαν στη διάρκεια των χρόνων.

Η πολιτιστική παρουσία των Ρωμαίων της Πόλης αποτελεί τη συμπύκνωση μιας μακραίωνης αλλά και σύνθετης κληρονομιάς. Η ρωμαϊκή πολιτισμική υπόσταση είναι αποτέλεσμα δύο χιλιετιών διαδοχικών ανταλλαγών, δανείων, συνεισφορών, επαφών και αλληλεπιδράσεων.

Μείζον στοιχείο της ρωμαϊκής πολιτισμικής ταυτότητας είναι η Ορθοδοξία, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως. Το βάρος της θρησκείας στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή των Ρωμαίων διαφαίνεται από το πλήθος των θρησκευτικών εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται, όπως πανηγύρεις ναών, πατριαρχικές λειτουργίες, αρχιερατικά μνημόσυνα, δημιουργώντας ένα περιβάλλον θρησκευτικής κοινωνικότητας.

Ένα άλλο εξαιρετικά σημαντικό στοιχείο της πολιτισμικής ταυτότητας των Ρωμαίων είναι η ελληνική γλώσσα. Η ανάγκη δημιουργίας μίας συμπαγούς και ομοιόμορφης κοινότητας ρωμαιορθοδόξων θα οδηγήσει στο β' μισό του 19ου αιώνα στη δημιουργία ενός εκτεταμένου δικτύου εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Σε αυτά παρεχόταν υψηλού επιπέδου μόρφωση και μεταδίδονταν οι πολιτιστικές αξίες της αρχαίας ελληνικής και βυζαντινής κληρονομιάς. Το υψηλό αυτό μορφωτικό επίπεδο αποτυπώνεται και στο μεγάλο αριθμό λογίων που με τη δραστηριότητά τους διέσωσαν και ανέπτυξαν την πνευματική μας κληρονομιά.

Θα πρέπει εδώ να αναφέρουμε δύο ακόμα παράγοντες που καθόρισαν την πολιτισμική ταυτότητα των Ρωμαίων της Πόλης, το αστικό περιβάλλον και ο κοσμοπολιτισμός. Μιλάμε λοιπόν, για μία ταυτότητα που διαμορφώθηκε σε ένα αστικό περιβάλλον, το οποίο αποτυπώνεται ξεκάθαρα στην εκτεταμένη ρωμείκη αρχιτεκτονική κληρονομιά που περιλαμβάνει με τη σειρά της κτήρια διαφορετικών εποχών και χρήσεων, αλλά και στη μουσική, τη ζωγραφική και άλλες πτυχές τις καλλιτεχνικής δημιουργίας. Δεύτερον, εκτός από την αστική του φύση το περιβάλλον αυτό χαρακτηρίζεται από κοσμοπολιτισμό απόρροια των εμπορικών και άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων που ανέπτυξαν οι

Ρωμιοί με άλλες εθνοτικές, θρησκευτικές, ή εθνικές ομάδες. Η διαβίωση σε ένα τέτοιο περιβάλλον δεν θα μπορούσε παρά να επιδράσει θετικά στην ψυχοσύνθεση των μελών της ρωμαϊκής κοινότητας που χαρακτηρίζονται από την ανοχή και το σεβασμό προς τη διαφορετικότητα.

Επίσης στοιχείο αυτής της πολιτισμικής ταυτότητας είναι η κοινοτική οργάνωση και η θέση του Ρωμιού μέσα στη κοινότητα. Ο καθοριστικός ρόλος αυτού του στοιχείου, φαίνεται και από το γεγονός ότι παρά τα ισχυρά πλήγματα που δέχτηκαν οι κοινοτικοί θεσμοί, ως απόρροια των κρατικών πολιτικών, σήμερα παραμένει το στοιχείο που διατηρεί την συνοχή και συγκρότηση της Ρωμαϊκής κοινότητας στη Πόλη.

Η εξέλιξη της ιστορίας καθορίζει το πλαίσιο λειτουργίας και ύπαρξης της κοινότητας. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο διαμορφώνεται η ταυτότητα της, η οποία καθορίζει και τα στοιχεία που προβάλλει σε έναν εξωτερικό παρατηρητή.

Σήμερα ορισμένα στοιχεία της Ρωμαϊκής Πολίτικης ταυτότητας έχουν εξασθενήσει, όμως παρά τούτα αρκετά στοιχεία παραμένουν ζωντανά. Στη διατήρηση στοιχείων του πολιτισμού, συμβάλλει και το γεγονός ότι ο σύγχρονος Ρωμικός στη Πόλη περιβάλλεται από τους ζώντες μάρτυρες της ακμής του πολιτισμού του, που είναι τα θρησκευτικά και κοσμικά μνημεία της κοινότητας του.

Η επαφή με τη ζωντανή ιστορία είναι μια έντονη βιωματική κατάσταση που επιδρά καταλυτικά στους νέους που τη γνωρίζουν μέσα από τα μνημεία της. Κάθε ένα από αυτά μαρτυρά και μια πτυχή της ιστορίας που ξεδιπλώνεται μπροστά στα έκπληκτα μάτια τους. Η Αγία Σοφία, τα τείχη της Πόλης, οι εκκλησίες που έχουν μετατραπεί σε τζαμιά, αλλά και ένα σωρό άλλα «σημάδια» που μπορεί να βρει μόνο όποιος ξέρει τι να ψάξει, προκαλούν δέος και βαθιά συγκίνηση που τους ακολουθεί για πάντα.

Γι' αυτό οι συχνές επισκέψεις νέων στη Πόλη με εθελοντικές αποστολές, η γνωριμία με τη μνημεία της Ρωμιοσύνης, η επαφή και τακτική επικοινωνία με νέους οι οποίοι ζουν στη Πόλη σε ένα διαφορετικό περιβάλλον, θα δημιουργήσει την απαραίτητη βιωματική σχέση από την οποία θα αντληθούν τα στοιχεία του Ρωμαϊκού πολιτισμού από τις νεότερες γενιές.

Στην αδιάσπαστη συνέχεια του Ρωμαϊκού πολιτισμού και την μεταφορά του στις νεότερες γενιές σημαντικό ρόλο θα παίξει η επικοινωνία των νέων Ρωμαίων που ζουν στη Πόλη με νέους από την Ελλάδα, και ιδιαίτερα με νέους της Οι.Ομ.Κω..

Οι νέες γενιές Ρωμιοί στη Πόλη αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα, που σχετίζονται με το ολιγάριθμο του πληθυσμού τους, με την μεγάλη διασπορά τους στη Πόλη και την επακόλουθη πολύ μικρή δυνατότητα αλληλεπίδρασης με νέους του ίδιου πολιτιστικού υπόβαθρου.

Ως συνέπεια αυτής της πραγματικότητας παρατηρούνται η πολιτισμική αλλοτρίωση, η υποβάθμιση της ελληνομάθειας, η ενίσχυση του συναισθήματος μοναξιάς και κοινωνικής απομόνωσης, της απουσίας αλληλεγγύης και ο περιορισμός των ευκαιριών ανάπτυξης δεξιοτήτων και δυνατοτήτων.

Τα προαναφερόμενα είναι διαπιστώσεις που προκύπτουν από τις όποιες επαφές είχαμε με νέους ομογενείς που ζουν στη Πόλη.

Από αυτές τις επαφές έχουν προκύψει και κάποια άλλα συμπεράσματα.

Έχουν γίνει αντιληπτές οι ομοιότητες σε νοοτροπία, προβληματισμούς, σκεπτικά, αλλά και βιώματα. Φαίνεται πως η σχέση αυτή κρύβει μια ιδιαίτερη δύναμη.

Εκτιμούμε ότι είναι περισσότερες οι ομοιότητες παρά οι διαφορές μας. Το πεδίο ανάπτυξης των νέων, των μεν και των δε, βάση αυτής της αλληλεπίδρασης είναι εξαιρετικά μεγάλο. Μπορεί να υπάρξουν τα εξής

οφέλη:

1^{ον}) Συναισθηματική / Προσωπική Ανάπτυξη και των 2 μερών και ηθική τόνωση.

Οι μεν Ελλαδίτες νοιώθουν να ζωντανεύει μπροστά στα μάτια τους η πολιτική κουλτούρα και μορφή, οι ιστορίες και οι αξίες των γονέων και των παππούδων τους, στα πρόσωπα μιας νέας, τόσο κοντινής σε αυτούς γενιάς. Οι δε Πολίτες νιώθουν τις αγωνίες τους να συμμερίζονται από άλλους νέους, τα περιορισμένα δεδομένα τους σε γνώση και αντίληψη να αυξάνονται, το κενό του αισθήματος αλληλεγγύης και ομαδικότητας να γεμίζει, την ανάγκη για σύναψη κοινωνικών σχέσεων με νέους του ίδιου πολιτιστικού υποβάθρου να καλύπτεται.

Από πλευράς και των 2 μερών, τουλάχιστον ενδιαφέρουσα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί, η συνειδητοποίηση πως ένα αντίστοιχο κομμάτι νέων με παρόμοιο συναισθηματικό υπόβαθρο ζει και αγωνίζεται με τους ίδιους προβληματισμούς, σκέψεις και αγωνίες σε τόσο κοντινή κλίμακα.

2^{ον}) Πολιτιστική Διάσωση / Ανάπτυξη.

Μέσω της καθοριστικής αλληλεπίδρασης των 2 μερών, θα καταστεί δυνατή, η συνέχεια της αίσθησης του ανήκειν στην ίδια κοινότητα και οικογένεια, η αυθεντική εμπλοκή με την καρδιά του Ρωμαϊκού πολιτισμού της Πόλης, η περιφρούρηση των κοινών Πολίτικων αξιών και η σύσφιξη των αναγκαίων πολιτιστικών δεσμών - πλαισίου, που τείνει προς χαλάρωση.

Για τους παραπάνω λόγους η ανάπτυξη και διατήρηση επικοινωνίας μεταξύ των νέων της Οι.Ομ.Κω. και των νέων ομογενών της Πόλης είναι ένα θέμα με πολύ πιο ισχυρές διαστάσεις απ' ό,τι ίσως φανταζόμαστε.

Τα οφέλη θα είναι και για τις 2 πλευρές, καθώς και για τον Ρωμαϊκό Πολιτισμό.

Ο αντίκτυπος θα εξαπλωθεί, τα πολλαπλά οφέλη θα μεγεθυνθούν και η βιώσιμη προσωπική ανάπτυξη των ίδιων των νέων αλλά και του Ρωμαϊκού πολιτισμού και του πνεύματος θα είναι πολύ πιο πιθανή.

Σπουδαίο βήμα για να επιτευχθούν τα οφέλη αυτά θα είναι η αλληλεπίδραση να πάρει τη μορφή βιωματικής σχέσης.

Οι τρόποι προσέγγισης στις μέρες μας είναι πολλοί. Αρκεί να τους αξιοποιήσουμε.

2^η Ενότητα

Τα τελευταία δέκα χρόνια έχουν δραστηριοποιηθεί πολλοί εθελοντές, υποκινούμενοι από την αγάπη τους και το ενδιαφέρον τους για την πολιτική ρωμιοσύνη, σε διάφορους τομείς. Η δράση των νέων εθελοντών μπορεί να φαίνεται αποσπασματική, αφού εστιάζεται σε τομείς σχετικούς με τα προσόντα και τις γνώσεις του έμψυχου υλικού της, αλλά στην πράξη είναι ουσιαστική και στοχευμένη στις ανάγκες διάσωσης και αναζωογόνησης της ελληνικής κοινότητας της Πόλης και της πολιτικής ρωμιοσύνης στο σύνολό της.

Μια σύντομη παρουσίαση των δράσεων των νέων εθελοντών τόσο στην Πόλη όσο και εδώ στην Ελλάδα περιλαμβάνει τα παρακάτω:

- την αποστολή εθελοντών για την ενίσχυση του παιδικού σταθμού του Σταυροδρομίου,
- την αποστολή εθελοντών στην παιδική κατασκήνωση της νήσου Πρώτης,
- αποστολή εθελοντών με σκοπό τις συνεντεύξεις σε ηλικιωμένους για την καταγραφή μνήμης,
- επισκέψεις σε ηλικιωμένους στο γηροκομείο Κωνσταντινουπολιτών με αφορμή τα κάλαντα,
- καταλογογράφηση της ιστορικής βιβλιοθήκης της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής,
- καταγραφή και ψηφιοποίηση υλικού βιβλιοθηκών,
- αποτύπωση και επισκευή κτηρίων και κοιμητηρίων (Σχολή Γαλατά, Ζαπτείου Σχολής, Ιωακειμείου Σχολής, Κοιμητήρια της Ευρωπαϊκής και Ασιατικής πλευράς κ.α.),

- συνδρομή και υποστήριξη σε επετειακές εκδηλώσεις μνήμης (εκθέσεις και συνέδρια), όπως για τα Σεπτεμβριανά, 50 χρόνια από τις Απελάσεις, την Άλωση και στα Φεστιβάλ Κωνσταντινοπολιτών,
- ψηφιοποίηση αρχείου μη-Ανταλλαχθέντων «Εταμπλί», με σκοπό την χρήση του για νομικές ενέργειες,
- οργάνωση εκδηλώσεων, εκδρομών και επιμορφωτικών επισκέψεων με σκοπό την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση και άλλων νέων,
- επισκέψεις νέων εθελοντών στην Πόλη με σκοπό τη γνωριμία, τη σύσφιξη σχέσεων με τους ομογενείς νέους και την αφύπνιση νέων για τη Ρωμιοσύνη,
- συνδρομή στο νομικό έργο υποστήριξης της ελληνικής κοινότητας της Πόλης και ευαισθητοποίησης της διεθνούς κοινότητας για την ιστορική αλήθεια και τα προβλήματα της ελληνικής μειονότητας.

Η δραστηριοποίηση και η εθελοντική προσφορά των νέων στους παραπάνω τομείς έχει ως στόχο την ενίσχυση του έργου της Οι.Ομ.Κω., αλλά κυρίως την ευαισθητοποίηση των νέων γενεών για τον ρωμαίικο πολιτισμό, όπως αυτός εκφράζεται μέσα από την Πολίτικη παράδοση.

Η Οι.Ομ.Κω. συγκέντρωσε, ενέπνευσε και στήριξε νέα παιδιά για να διαθέσουν χρόνο και δυνάμεις σε μια ποικιλία δράσεων, με δύο βασικά χαρακτηριστικά: το νεαρό της ηλικίας και το ενδιαφέρον για την Κωνσταντινούπολη, χωρίς να εστιάσει στην καταγωγή.

Μέσα από το ευρύ πεδίο που ενεργοποιήθηκαν οι νέοι εθελοντές, η αναζήτηση, συνδιαλλαγή και καταγραφή των άυλων και υλικών πολιτιστικών στοιχείων της πολιτικής ρωμιοσύνης προκάλεσε στους νέους τα κατάλληλα ερεθίσματα για να αναγνωρίσουν τη σημαντικότητα του έργου και να εργαστούν σε αυτό. Η περαιτέρω ενασχόληση είναι αυτή που θα δημιουργήσει τους συνεχιστές του έργου της διατήρησης και αναζωογόνησης του ρωμαίικου πολιτισμού.

Οι περισσότεροι νέοι ξεκινήσαμε αυτό το συναρπαστικό ταξίδι του εθελοντισμού για την Πολίτικη Ρωμιούσνη, ερχόμενοι σε επαφή με την ίδια την Πόλη. Ανάλογα με την ομάδα στην οποία εντάχθηκε ο καθένας μας, είχαμε όλοι ευκαιρίες να γνωρίσουμε κάτι Πολίτικο, να δούμε, να ακούσουμε, να μυρίσουμε, να αισθανθούμε τον πολιτισμό της.

Καταγράφοντας τα βιβλία στις βιβλιοθήκες, αποκτήσαμε μια ιδέα του εύρους των ενδιαφερόντων των Πολιτών, των προσβάσεων που είχαν στα τότε πνευματικά κέντρα του κόσμου, των θυσιών που έκαναν για να τα αποκτήσουν και να τα προσφέρουν στην κοινότητάς τους. Αποτυπώνοντας τα σχολικά κτήρια, θαυμάσαμε τις φιλοδοξίες και τις προτεραιότητές τους, αλλά και καταλάβαμε την σημαντική μείωση των μαθητών. Καταγράφοντας τα ρωμαίικα κοιμητήρια της Πόλης, συνειδητοποιήσαμε την έκταση που είχαν μέχρι πριν λίγα χρόνια οι κοινότητες στην ευρύτερη περιοχή που αποτελεί πλέον την Κωνσταντινούπολη. Στηρίζοντας το έργο της Παιδόπολης, τραγουδώντας, παίζοντας, ζωγραφίζοντας, ακόμα και προσπαθώντας να επικοινωνήσουμε, γνωρίσαμε τα νεαρά μέλη της ομογένειας. Κάποια από τα χαρακτηριστικά της ζωής τους, κάποια από τα θέματα που τους απασχολούν. Βοηθώντας στο παιδαγωγικό έργο του παιδικού σταθμού της Αγίας Τριάδας, διαπιστώσαμε πόσο καλή επικοινωνία και συνεργασία μπορεί να υπάρξει με το προσωπικό, όταν υπάρχει ένας κοινός σκοπός. Είχαμε την ευκαιρία να διαπιστώσουμε ότι τα παιδιά εκεί δεν είχαν διαφορές από τα συνομήλικα παιδιά στην Ελλάδα.

Φωτογραφίζοντας και ψηφιοποιώντας το αρχείο των εγκατεστημένων στην Πόλη το 1930, των «*établissements*», γνωρίσαμε έμμεσα πολλούς από αυτούς. Μάθαμε πώς και γιατί υποχρεώθηκαν να καταγραφούν, αφήνοντάς μας ενδείξεις για τη ζωή τους, τους τόπους κατοικίας τους και τις περιουσίες τους. Προετοιμάζοντας κείμενα για διεθνή συνέδρια με αντικείμενο συζήτησης τις μειονότητες σε όλο τον κόσμο, μπορέσαμε να τοποθετήσουμε σωστά το

παρελθόν και το παρόν της δικής μας μειονότητας και να διεκδικήσουμε το μέλλον που θέλουμε. Επισκεπτόμενοι απομονωμένα μέλη των κοινοτήτων, ακούγοντάς τους να αφηγούνται τη ζωή τους, μάθαμε λίγη από την ιστορία που δεν ξέραμε, αυτή που δεν υπάρχει στα βιβλία, αλλά επιβιώνει ακόμη στα μεγαλύτερα ηλικιακά μέλη της ομογένειας.

Αποδεχόμενοι την πρόσκληση της Οι.Ωμ.Κω. και συμμετέχοντας στις δράσεις που έγιναν, είχαμε μια μοναδική ευκαιρία: να γνωρίσουμε βιωματικά, έστω σημειακά, το ρωμαϊκό πολιτισμό που επιβιώνει στις μέρες μας. Το αντικείμενο που σπούδασε ο καθένας από εμάς, το επάγγελμά μας, δεν μπορούσε να μας προσφέρει τόσο ευρεία εικόνα. Λειτουργήσε ως αφετηρία, ως το σημείο πρώτης σύνδεσής μας και επιτρέποντάς μας να αναγνωρίσουμε τα ερεθίσματα που δεχθήκαμε. Για κάποιους ήταν μια ώθηση να ζήσουν στην Πόλη, για άλλους μια έμπνευση να μάθουν τουρκικά. Κάποιοι πήγαν στην Πόλη για επιπλέον σπουδές, άλλοι βρήκαν στην Πόλη αντικείμενο μελέτης για επιπλέον σπουδές.

Αυτό που ήδη έχει αποκομιστεί από τις πραγματοποιημένες δράσεις είναι το πόσο μεγάλη είναι η ανάγκη δράσης, πόσο πολλοί είναι οι τομείς δράσης και πόσο οριακό είναι το σημείο για τον Ελληνισμό στην Κωνσταντινούπολη.

Στους δύο πυλώνες δράσης που είναι η καταγραφή και διατήρηση των πολιτιστικών στοιχείων και η αναζωογόνηση της ελληνικής κοινότητας, απαραίτητη είναι η ενθάρρυνση των νέων για βιωματική προσέγγιση, τόσο των υλικών στοιχείων όσο και του ανθρώπινου παράγοντα.

Επίσης είναι διάχυτη σε συζητήσεις των νέων που έχουν εμπλακεί σε εθελοντικές δράσεις, η σημασία της βιωματικής εμπλοκής κυρίως με το ανθρώπινο στοιχείο αλλά και με τις εκφάνσεις του πολιτισμού στην καθημερινή ζωή, για να γνωρίσουμε και να κατανοήσουμε τα στοιχεία του πολιτισμού μας.

3^η Ενότητα

Για να επιτύχουμε αυτό που αναφέρει ο τίτλος της συνεδρίας, δηλαδή τη μεταλαμπάδευση του Ρωμαϊκού πολιτισμού στις νεότερες γενιές αλλά και όσα αναπτύξαμε νωρίτερα στην εισήγηση μας, σημαντικό ρόλο μπορεί να παίξει η Οι.Ομ.Κω με τους νέους εθελοντές της.

Η ομάδα νέων εθελοντών αναπτύσσεται και εξελίσσεται συνεχώς. Πέρα από τις δράσεις των επιμέρους ομάδων, που εξειδικεύονται σε κάποιο συγκεκριμένο τομέα, η ομάδα συναντιέται, επικοινωνεί, ανταλλάσσει ιδέες και σχεδιάζει καινούριες δράσεις. Η ομάδα, όμως, έχει ανάγκη να μεγαλώσει και να προσελκύσει στους κόλπους της περισσότερους νέους, που θα συμμερίζονται την ίδια αγάπη και το ίδιο ενδιαφέρον για το ρωμαϊκό πολιτισμό. Με αυτόν τον τρόπο, ανανεώνεται, εμπλουτίζεται με νέες ιδέες και συνεχίζει το έργο της.

Προς αυτήν την κατεύθυνση, σημαντικό είναι οι δράσεις των νέων εθελοντών να είναι ελκυστικές προς την ιδιοσυγκρασία τους και οι τρόποι μετάδοσης του πολιτισμού που επιλέγονται να προκαλούν το ενδιαφέρον για αναζήτηση και διατήρηση των ειδοποιών στοιχείων του ρωμαϊκού πολιτισμού.

Προς την κατεύθυνση ανάπτυξης βιωματικής σχέσης με τα βασικά στοιχεία του πολιτικού πολιτισμού, είναι και η πρωτοβουλία καταγραφής προφορικής μνήμης. Αυτό που επιδιώκεται από αυτήν την διαδικασία είναι η αναζήτηση των ανθρώπων και η ανάσυρση από τη μνήμη τους στοιχείων που αποτελούν τον πολιτικό πολιτισμό. Με αυτόν τον τρόπο πραγματοποιείται μία καταγραφή και διατήρηση του άυλου ρωμαϊκού πολιτισμού, πράγμα σημαντικό για τη συνέχιση της λαϊκής μας παράδοσης.

Επίσης, ο χορός και το τραγούδι αποτελούν στοιχεία που μπορούν να αξιοποιηθούν στη μετάδοση του πολιτισμού, καθώς και στη δημιουργία στενότερων δεσμών μεταξύ της ομάδας, αφού η μουσική, ο χορός και τα θεατρικά δρώμενα αποτελούν στοιχεία που συμβάλλουν στη γνωριμία των ανθρώπων σε σταθερή βάση.

Επιπλέον, η ΑΕΚ και άλλα προσφυγικά αθλητικά σωματεία, ευαισθητοποιημένα από την αγάπη τους για την Πόλη και κάθε τι ρωμαίικο, είναι χώροι, όπου διατηρούν τομείς με πολιτισμική δράση. Η αξιοποίηση του νεανικού δυναμικού που διατηρεί φιλικά συναισθήματα για τον ρωμαίικο πολιτισμό αποτελεί σημαντική πηγή ανάκλησης νέων.

Παράλληλα με τις παραπάνω μορφές δράσεις στην Ελλάδα ιδιαίτερα σημαντική είναι η ανάπτυξη εθελοντικών δράσεων και στην Πόλη, με σκοπό την ανάσχεση της αλλοίωσης της εκεί ρωμαίικης ταυτότητας, την διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και την εμπύχωση των εκεί νέων.

Άλλωστε ένας σημαντικός τρόπος προσέλκυσης του ενδιαφέροντος νέων εθελοντών είναι οι συνεχείς αποστολές νέων εθελοντών στην Πόλη και οι θεματικές επισκέψεις, ώστε μέσω της βιωματικής σχέσης που αναπτύσσεται να γίνεται με πιο άμεσο και ουσιαστικό τρόπο η άντληση στοιχείων του πολιτισμού.

Ιδιαίτερα αποδοτικές και για την επίτευξη αυτού του σκοπού είναι οι θεματικές επισκέψεις νέων π.χ. σε μνημεία της Ρωμισούνης και προς τα δύο μέρη, οι οποίες θα μπορούσαν να είναι οργανωμένες από κοινού, ώστε να δημιουργηθούν κοινοί σταθεροί δεσμοί και να αναπτυχθούν κοινά πεδία ενδιαφέροντος, τα οποία διευκολύνουν την επικοινωνία. Η αλληλεπίδραση μεταξύ των νέων αποτελεί σημαντικό παράγοντα δημιουργίας της αίσθησης ότι ανήκουν στην ίδια κοινότητα, έχουν κοινές ρίζες, κοινές αξίες και αναπτύσσει την αλληλεγγύη.

Επίσης ως νέοι εθελοντές και γενικότερα όσοι ενδιαφέρονται για την Ρωμαίικη όψη της Πόλης, θα πρέπει να ασχοληθούμε συστηματικά με την διάσωση της ουσιαστικής και ορατής υπόστασης της Πόλης, γιατί διαφορετικά σε μικρό σχετικά διάστημα μπορεί να χαθούν όσα αποτυπώματα έχουν απομείνει από την Πολίτικη Ρωμηοσύνη.

Με στόχο την διατήρηση του ρωμαϊκού πολιτισμού, σημαντική είναι η ανάπτυξη κοινών δράσεων μεταξύ ελλαδικών και ομογενειακών σχολείων. Μία τέτοια προοπτική θα βοηθούσε στην πιο απτή συνειδητοποίηση της ιστορίας και των στοιχείων του πολιτισμού μας.

Επιπλέον, ουσιαστική θα ήταν και η φιλοξενία ομογενειακής νεολαίας από οικογένειες στην Ελλάδα, γεγονός που θα προωθούσε σημαντικά την ελληνομάθεια και την ενίσχυση επιδεξιότητων των παιδιών. Τέλος, τρόπος αντίστροφης πορείας μεταλαμπάδευσης του ρωμαϊκού πολιτισμού θα μπορούσε να ήταν η ανάπτυξη επιπλέον εθελοντικής δράσης σε κύτταρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, ως μέτρο τόνωσης της ρωμαϊκής ταυτότητας.

Ιδιαίτερα αξιοποιώντας την θετική εμπειρία του παρελθόντος από την συμβολή εθελοντών εκπαιδευτών στη παιδική κατασκήνωση της Παιδούπολης, πρέπει να αναζητηθούν τρόποι για να επαναληφθούν δράσεις με παρόμοιο περιεχόμενο.

Η πολύ θετική εμπειρία από την συνδιδασκαλία στον Παιδικό Σταθμό της Αγίας Τριάδας να αξιοποιηθεί και να συνεχιστεί αυτή η πολύ σημαντική δράση, καθώς τα οφέλη είναι πολλαπλά και για τις δύο πλευρές.

Η προσπάθεια προσέγγισης της ελληνικής κοινότητας με δράσεις που σχετίζονται ευρύτερα με την Τέχνη (τραγούδι, χορό, θέατρο, κ.λ.π.) οι οποίες θα εντάσσονται ίσως και σε κάποια φεστιβάλ ή γιορτές ερασιτεχνικής δημιουργίας και τα οποία θα μπορούν να οργανώνονται στην Πόλη, αλλά και αντίστοιχα στην Αθήνα, θα ενισχύσει την σύνδεση και θα κινητοποιήσει δημιουργικές δυνάμεις.

Για την επικοινωνία και δικτύωση των νέων θα είναι πολύ χρήσιμη η δημιουργία βάσης δεδομένων για συλλογή στοιχείων και σχηματισμό εικόνας των απανταχού Νέων Πολιτών.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Για να επιτευχθούν τα παραπάνω που αναφέραμε είναι πολύ σημαντική μία προϋπόθεση. Η ύπαρξη ενός σχεδίου, για την αποτελεσματική οργάνωση αυτών των δράσεων.

Στο πλαίσιο αυτό είναι πολύ σημαντική η ύπαρξη μιας οργανωτικής ομάδας, η οποία έχοντας την ανάλογη πείρα θα μπορεί να κατευθύνει τους νέους εθελοντές, αλλά και να δημιουργεί την κατάλληλη γέφυρα με τους ανθρώπους της κοινότητας ώστε να υπάρχει μια άμεση επαφή και να μη χρειάζεται να οικοδομούνται οι σχέσεις κάθε φορά σε άλλο επίπεδο. Να διατηρείται μια συνέχεια δηλαδή, ένα καλό προηγούμενο το οποίο συνεχώς θα εξελίσσεται.

Τελειώνοντας την εισήγηση μας να επισημάνουμε ότι, αυτή ήταν αποτέλεσμα μιας συλλογικής δουλειάς που έγινε από νέους της ομάδας Εθελοντών. Γι' αυτήν κατέθεσαν τις σκέψεις και την εμπειρία τους νέοι εθελοντές. Είναι στα χέρια μας να αξιοποιήσουμε αυτές τις σκέψεις, τις προτάσεις και τον δυναμισμό των νέων για να πραγματοποιήσουμε έναν από τους βασικούς σκοπούς που εξετάζει αυτή η Ημερίδα. Δηλαδή την επιβίωση του πολιτισμού της Πολίτικης Ρωμοσύνης και γενικότερα την διατήρηση της ιδέας της Ρωμαϊκής Πόλης στις νεότερες γενιές.

Ρέα Πουρνάρα Ξενιάδη

«Η συμβολή μας για την Ρωμισύνη της Πόλης».

Αγαπημένοι Ρωμιοί της Πόλης και αγαπημένοι Ρωμιοί εκτός Πόλης καλημέρα σας!

Σαν μια Πολίτισσα που όλη μου η στενή οικογένεια, από την πλευρά του πατέρα μου αλλά και της μητέρας μου, δεν έφυγε ποτέ από την Πόλη, που έζησαν όλη τους την ζωή εκεί ριζωμένοι στον τόπο τους και που τώρα πια αναπαύονται στα χώματα της, σαν μια Πολίτισσα που έχω ακόμη το σπίτι μου εκεί και την επισκέπτομαι πολύ συχνά, ήθελα να καταθέσω ταπεινά την σκέψη μου για την προσωπική συμβολή μας στα δρώμενα της Πόλης.

Μπορείτε να νοιώσετε προς στιγμή ότι δεν έχετε φύγει ποτέ από την Πόλη; Μπορείτε να αναλογισθείτε πως θα ένοιωθαν οι Πολίτες της Πόλης εάν έβλεπαν τα παιδιά σας, τα εγγόνια σας, εσάς συνέχεια με την μια ή την άλλη ευκαιρία στην Πόλη; Εάν η ευχή μας η πάλαι ποτέ πολιτική «και του χρόνου» στις μεγάλες μας γιορτές γινόταν «και του χρόνου στην Πόλη», μια συνεχής παρουσία που πάντα θα πλαισίωνε με ειλικρινή αισθήματα όλους;

Βαπτίσαμε τα παιδιά μας στην Πόλη, το 1994 και το 1995, για να δεθούν έτσι με τον τόπο της μαμάς τους. Τα ταξιδέψαμε στην Πόλη αμέτρητες φορές για να ζήσουν με την γιαγιά τους και τους υπόλοιπους συγγενείς μας. Όταν μεγάλωσαν ταξίδευαν πια μόνες τους. Συμμερίζομαι μαζί σας την χαρά μου που τα παιδιά μου νοιώθουν δική τους πια την Πόλη, την νοιάζονται, έχουν επαφές ειδικά η μικρότερη μας κόρη, η οποία πρόσφατα έζησε ένα μεγάλο διάστημα μόνιμα εργαζόμενη στον τομέα των σπουδών της. Θα μπορούσε να πάει οπουδήποτε αλλού, επέλεξε όμως η ίδια την Πόλη, είχε το σπίτι της και την υποστήριξη μας να το πράξει.

Βρισκόμαστε εδώ σ ένα περιβάλλον που την τελευταία δεκαετία έχει κάνει άλματα για την αλληλεγγύη με την Πόλη, για την προώθηση των δικαιωμάτων του Οικουμενικού Πατριαρχείου, για την υποστήριξη των

Ευαγών μας Ιδρυμάτων, για την ενίσχυση της παιδείας σε όλες τις βαθμίδες. Δεν πρέπει όμως να ξεχνάμε πως οι ίδιοι οι Ρωμηοί παλεύουν όλα τα χρόνια αδιάκοπα, ο καθένας από την θέση του και ο καθένας κατά το μερίδιο που του αναλογεί. Μια προσπάθεια, που είτε προβάλλεται είτε όχι, είναι αδιαμφισβήτητα υπέρογη. Οι προκλήσεις είναι γνωστές σε όλους αλλά ποτέ ανυπέροβλητες. Γι αυτό και πιστεύω ότι κάθε πρόταση συμπαράστασης θα πρέπει να είναι καλοδεχούμενη, η ισχύς εν τη ενώσει είναι σαφώς ισχυροτέρα. Θα ήθελα να υποσχεθείτε, όσοι ακόμη δεν το έχετε τολμήσει, αν μπορώ να πάρω θάρρος για μια τέτοια χάρη, ότι θα φέρετε τα παιδιά σας, τις νύφες σας, τους γαμπρούς σας, τα εγγόνια σας στην Πόλη. Ότι θα τους κάνετε να την δουν, να την αφουγκραστούν, να την νοιώσουν, από παντού να αντλήσουν την ενέργεια της. Από τις εκκλησίες, από τα νησιά, από τον Άγιο Στέφανο, από τον Βόσπορο, από τα σχολεία μας, από τα σπίτια μας, από τους ανθρώπους μας. Τα ακούσματα που σαφώς έχουν και που με αυτά θα μεγάλωσαν, να σμίξουν με το πραγματικό άγγιγμα. Και είμαι σίγουρη ότι θα έρχονται και θα ξαναέρχονται. Και είμαι σίγουρη ότι αυτό θα κάνει καλό, θα είναι μια μακροπρόθεσμη παρακαταθήκη. Θα είναι η συνέχεια του είναι μας, της ταυτότητας μας.

Θα ήθελα να δώσετε μια χαρά στον υπέργηρο π. Γιάννη του Αη Δημήτρη του Κουρτουλούς, που κάθε φορά που κουβεντιάζουμε στο κέρασμα της Κυριακής μετά την λειτουργία αναφέρεται κλαίγοντας στους Ρωμηούς που έφυγαν, σε αυτούς που ήταν τόσο πολλοί ώστε τον εμπόδιζαν σαν διάκος να σταθεί μπροστά στην Ωραία Πύλη. Όλοι μας έχουμε τα δίκια μας, ας συμφιλιωθούμε στην ανάδειξη του τόπου μας, στην στήριξη των αγώνων του, στο πέρας των οραμάτων στα παιδιά μας που αποτελούν το αισιόδοξο μέλλον για όλη την τρανή μας Ρωμισύνη.

Σας ευχαριστώ θερμά όλους.

Αιμιλία Ξανθοπούλου
«Η σημασία του επιμορφωτικού ρόλου των
Κωνσταντινουπολίτικων Σωματείων»

Επιμόρφωση είναι η παροχή πρόσθετων γνώσεων επιστημονικής ή επαγγελματικής κατάρτισης, ενώ εκπαίδευση είναι η συστηματική διαδικασία μετάδοσης γνώσεων και ανάπτυξης δεξιοτήτων σχετικά με συγκεκριμένο αντικείμενο, είναι η συστηματική διδασκαλία. Στην περίπτωση όμως της πληροφόρησης του κοινού σχετικά με θέματα τόσο της ιστορίας της Κωνσταντινούπολης, όσο και του ρωμαϊκού πληθυσμού αυτής η επιμορφωτική διαδικασία θεωρείται απαραίτητη , καθώς σχολικά βιβλία, ακόμα και πανεπιστημιακά συγγράμματα δεν άπτονται τέτοιων γνώσεων. Τα Κωνσταντινουπολικά σωματεία λοιπόν, μπορούν να αναλάβουν έναν τέτοιο ρόλο , καθώς υπάρχουν σε αυτά άνθρωποι που γνωρίζουν την ιστορία και την εξέλιξη των σύγχρονων ιστορικοπολιτικών γεγονότων εντός αυτής, αλλά και ιδιαίτερα μορφωμένοι άνθρωποι, που διαπρέπουν σε επιστημονικούς και κοινωνικούς τομείς.

Έχουμε παράλληλα και θεσμούς που ο ρόλος τους είναι σημαντικός στη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και της ιστορικής μας καταβολής. Οι φορείς αυτοί είναι τα όργανα της συνέχισης του πολιτισμού μας και ο ρόλος τους είναι βαρυσήμαντος. Αυτοί οι φορείς χρειάζονται ανθρώπινο δυναμικό που πιστεύει στη δύναμη και στο ρόλο που επιτελούν. Στήριξη σημαίνει , η πίστη και η πεποίθηση στην αναγκαιότητα των φορέων που θα επιτελούν εποικοδομητικό πολιτισμικό, πολιτιστικό και επιμορφωτικό έργο σ' ένα ευρύτερο κοινό, κυρίως όμως στις νέες γενεές.

Οι εκπατρισμένοι Κωνσταντινουπολίτες αποτελούμε ίσως την τελευταία γενεά, που έζησε έναν ιδιαίτερο πολιτισμό με τα σχολεία της, τις γιορτές της, τις εκκλησίες, τις οικογενειακές γιορτές . Όλα είχαν μια άλλη μορφή και κουλτούρα, που δυστυχώς στις μέρες μας χάνεται και όποιος δεν έζησε σε κείνους τους τόπους , όσα και να του πει κανείς είναι δύσκολο να τα αντιληφθεί. Σίγουρα κάποια πράγματα χάνονται μέσα στο πέρασμα του χρόνου. Μπορούμε όμως να τονίσουμε και να επισημάνουμε κάποια ανεξίτηλα γεγονότα που σημάδεψαν τη ροή της ιστορίας, όπως είναι τα Σεπτεμβριανά ή οι Απελάσεις και άλλα πολλά, που έζησαν οι Ρωμιοί της Πόλης.

Ο επιμορφωτικός ρόλος των σωματείων μπορεί να αποβεί σημαντικός από την άποψη της μεταλαμπάδευσης στις νέες γενιές της κωνσταντινουπολίτικης παράδοσης και του πολιτισμού, με πολλούς τρόπους. Δεν είναι απαραίτητο να γίνονται σε μορφή σεμιναρίων, αλλά μπορούν να οργανωθούν και σε μορφή ποικίλων εκδηλώσεων, που θα έχουν ως περιεχόμενο τον κωνσταντινουπολίτικο πολιτισμό και την κουλτούρα . και σίγουρα ο έμμεσος αυτός τρόπος , που δεν παίρνει τη μορφή διδασκαλίας είναι πολύ πιο αποτελεσματικός. Βασικός σκοπός πρέπει πάντοτε να είναι η προσέλκυση ατόμων από όλες τις κοινωνικές ομάδες , τις ηλικίες και την πολυμορφία των ενδιαφερόντων. Επίσης δεν θα πρέπει να αποβλέπει να ενημερώσει μόνο την τουρκική κοινωνία , αλλά και την ελλαδική, όπου τα θέματα των Κωνσταντινουπολιτών είναι άγνωστα.

Το γεγονός ότι το θέμα «η Κωνσταντινούπολη πουλάει», όπως λένε κάποιοι, γίνεται αφορμή να εκδοθούν πολλά βιβλία και μερικές φορές από ανθρώπους που δεν έχουν πάει στην Πόλη ή να οργανωθούν διάφορες εκδηλώσεις από πολλούς φορείς. Για παράδειγμα η Επέτειος της Άλωσης τιμάται από πολλούς ελλαδικούς δήμους και κοινότητες με ομιλητές που καλύπτουν τις ανάγκες της ημέρας μεν , αλλά όχι και την ενημέρωση του ευρύτερου κοινού.

Στο πλαίσιο αυτό τα Κωνσταντινουπολίτικα σωματεία οφείλουν να έχουν τον πρώτο λόγο. Με ενδιαφέρουσες δραστηριότητες να περνούν μηνύματα και στις δύο όχθες του Αιγαίου, χωρίς την αίσθηση ότι νουθετούν , παροτρύνουν ή διδάσκουν . Κυρίως να μη δίνουν την εντύπωση του εγωκεντρισμού, γιατί και οι νουθεσίες και ο εγωκεντρισμός αντί να προσελκύσει στο στόχο απομακρύνει. Ιδιαίτερα οι νέοι δεν αρέσουν υποδείξεις από μεγαλύτερες γενεές. Μπορούν όμως άριστα να συνεργαστούν, να προβάλουν νέες ιδέες και να συνδράμουν στο έργο των σωματείων. Οπότε στο σημείο αυτό τα άτομα των σωματείων πρέπει να είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα και να ακούν τους νέους και τις απόψεις τους, να τους καθοδηγούν στο επιτελούμενο έργο χωρίς να τους απορρίπτουν.

Τα μέλη και οι παράγοντες των σωματείων μπορούν να διαμορφώσουν πολύπλευρη επιμόρφωση. Ήδη σε κάποιους τομείς αυτό εφαρμόζεται. Οι τομείς όμως αυτοί πρέπει να διευρυνθούν. Ακόμα και οι καθιερωμένες γιορτές, οι εκδρομές έχουν επιμορφωτικό ρόλο, αλλά σπανίως συμμετέχουν σε αυτές νέες γενεές. Θα μπορούσε όμως για παράδειγμα, ένα σεμινάριο ή δυνατότητα για πρακτική άσκηση, που θα έχουν επαγγελματικές προοπτικές για τους νέους, να γίνει ένας πόλος έλξης προς τα σωματεία. Στις μέρες μας οι νέοι άνθρωποι αγωνιούν για το μέλλον τους και την επαγγελματική τους αποκατάσταση. Ας εξετάσουν λοιπόν οι φορείς τι μπορούν να προσφέρουν σε τέτοιους τομείς. Δεν θέλω να κάνω υποδείξεις, αλλά η μακρόχρονη εμπειρία μου σε σωματεία , αλλά και ο ρόλος ως μητέρα νέων παιδιών με ωθεί να εκφράσω κάποιες απόψεις. Θα ήθελα πολύ και αυτά να συνεχίσουν τις δικές μου δραστηριότητες, η καθημερινότητα όμως έχει άλλες απαιτήσεις..

Η επιμόρφωση που στοχεύει στην αποδοτικότητά της πρέπει να γίνεται σταδιακά. Η γνώση και η πληροφορία παρέχεται λίγη –λίγη με σκοπό να αφομοιωθεί, να είναι αποτελεσματική και να γίνει αποδεκτή χωρίς αντίδραση, ιδιαίτερα στην περίπτωση των νέων ανθρώπων. Οι νέοι, λόγω της ηλικίας και της νεανικής ιδιοσυγκρασίας απεχθάνονται τις νουθεσίες ή τις

κατευθυντήριες γραμμές από μεγαλύτερες γενεές, κυρίως όταν η ηλικιακή διαφορά είναι αρκετά μεγάλη. Λαμβάνοντας υπόψη το στοιχείο αυτό, η προσέλκυση πρέπει να γίνεται με πολύ προσεκτικούς τρόπους. Για να πετύχει, ίσως απαραίτητες είναι σύγχρονες μέθοδοι διαπαιδαγώγησης, αλλά και οι συμβουλές ή προτροπές να προέρχονται από ειδικούς. Μέχρι σήμερα τα σωματεία μας, στον τομέα αυτό δεν ήταν και τόσο πετυχημένα.

Επίσης η επικοινωνία με ένα ευρύτερο κοινό πρέπει να γίνεται με πολλούς και διάφορους τρόπους. Ένα παράδειγμα που μπορώ να επισημάνω είναι η τελευταία δραστηριότητα του σωματείου Νέος Κύκλος Κωνσταντινουπολιτών, ο οποίος οργανώνει μια Γιορτή Βιβλίου με θέμα «Κωνσταντινουπολίτες συγγραφείς παρουσιάζουν τα έργα τους», χωρίς να γίνεται διάκριση αν αυτά είναι επιστημονικά, λογοτεχνικά κλπ. Σκοπός είναι η συνεργασία πάνω σε έναν τομέα κοινού ενδιαφέροντος όσο το δυνατόν περισσότερων ανθρώπων. Η γνωριμία μεταξύ ανθρώπων, που κάποιοι από αυτούς μέχρι τώρα δεν πήραν μέρος σε άλλες δραστηριότητες σωματείων. Σαράντα περίπου άτομα διαφορετικών ηλικιών δήλωσαν συμμετοχή και συνεργάζονται άψογα. Στο παιχνίδι βάλουμε και τους εκδοτικούς οίκους, όπου εκδόθηκαν τα βιβλία τους, για να τους κάνουμε γνωστό το πλήθος των πνευματικών ανθρώπων που κατάγονται από την Κωνσταντινούπολη, να τους δείξουμε πως αυτοί οι άνθρωποι έχουν κάποιο φορέα όπου μπορούν να ενταχθούν και οι εκδοτικοί οίκοι να αντιληφθούν ότι έχουν μία πηγή εμπορίου-εσόδων, ανάλογα με τις δυνατότητες της εποχής, έξω από την ελεύθερη αγορά. Επίσης ο Νέος Κύκλος εδώ και έξι χρόνια οργανώνει εκλαϊκευμένα σεμινάρια «Βυζαντινού πολιτισμού, ιστορίας, φιλοσοφίας κλπ, τα οποία παρακολουθούν άνθρωποι όλων των ηλικιών μεταξύ των οποίων υπάρχουν και εκπαιδευτικοί. Αυτό σημαίνει πως η γνώση και η επιμόρφωση πολλαπλασιάζεται.

Εκτός των ανωτέρων επιλογή μπορεί να γίνει και σε άλλους τομείς, όπως θέατρο, παραδοσιακοί χοροί, τραγούδι, ζωγραφική, ξένες γλώσσες, δηλ.

θέματα που έλκουν όλες τις ηλικίες και εφαρμόζονται ήδη από αρκετά Κωνσταντινουπολίτικα σωματεία.

Συνεπώς το επιμορφωτικό πλαίσιο και ο ρόλος των σωματείων μας είναι πολύ σημαντικός, επεκτεινόμενος και εμπλουτιζόμενος με νέα πρόσωπα και ιδέες θα μπορούσε να γίνει αρκετά ελκυστικός και αποδοτικός. Πάνω από όλα σημασία έχει η κοινή αποδοχή και συνεργασία.

Δημήτριος Πραξιτέλους Ιωαννίδης
«Η επιτακτική ανάγκη άμεσης ανανέωσης και
συσπείρωσης των Κωνσταντινουπολιτών»

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι , αγαπητοί συμπολίτες .....

Ξεκινώντας θα ήθελα να ευχαριστήσω το Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω. και τον Πρόεδρο κ. Νίκο Ουζούνoglou, για την δυνατότητα που μας έδωσε να διατυπώσουμε τις απόψεις μας, και να έχουμε την ευκαιρία να διαπιστώσουμε κατά πόσον οι σκέψεις μας βρίσκουν ανταπόκριση και είναι αποδεκτές από συνομιλητές με τα ίδια περίπου βιώματα και τις ίδιες εμπειρίες. Οι περισσότεροι μέσα σε αυτήν την αίθουσα από νεαρή ηλικία έχουμε ζήσει μέσα στα σωματεία μας και συμμετείχαμε στα δρώμενα της Κωνσταντινουπολίτικης κοινωνίας , στην Πόλη αλλά και στην Ελλάδα.

Αυτό μας δίδει την δυνατότητα να έχουμε μία ρεαλιστική άποψη και προσέγγιση στα θέματα που τίθενται στην σημερινή ημερίδα.

Θα προσπαθήσω στον σύντομο χρόνο που διαθέτουμε να προσεγγίσω το θέμα, να εκφράσω τις ανησυχίες τους προβληματισμούς και να προτείνω.

Θα αναφερθώ σε δύο θέματα τα οποία κατά γενική ομολογία θα καθορίσουν το μέλλον και αυτή ακόμα την διατήρηση της ταυτότητας του Πολίτη.

Είναι γνωστό ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα, είναι η επιτακτική ανάγκη ανανέωσης των προσώπων που θα αναλάβουν την διαχείριση και την διοίκηση των σωματείων και γενικότερα των κοινοτήτων μας, στην Ελλάδα, στην Πόλη και παντού ανά τον κόσμο όπου ζουν και διαπρέπουν Κωνσταντινουπολίτες.

Οι περισσότερες εκδηλώσεις των σωματείων μας είναι επετειακού χαρακτήρα, αναφέρονται στο παρελθόν , μας υπενθυμίζουν παλιές εποχές και τα επιτεύγματα των προγόνων μας.

Αρκετές από αυτές τις εκδηλώσεις ,αν όχι οι περισσότερες, δικαιολογημένα , υπενθυμίζουν τους κατατρεγμούς και τις αδικίες που έχει υποστεί ο

Ελληνισμός της Κων/πολης και γενικότερα της Μικράς Ασίας και της Ανατολικής Θράκης .

Καθήκον μας είναι να προβάλλονται αυτά και να υπενθυμίζονται , ειδικότερα δε όταν αυτές οι εκδηλώσεις απευθύνονται σε εξειδικευμένο κοινό. Μήπως θα έπρεπε όμως παράλληλα και με την ίδια συχνότητα να προγραμματίζονται εκδηλώσεις που να εκπέμπουν περισσότερη αισιοδοξία; Η προσήλωσή μας μόνο σε εκδηλώσεις με τέτοια θεματολογία, πιστεύω ότι δημιουργεί ένα κλίμα και μία ατμόσφαιρα αρνητικής ψυχολογίας γύρω από τα σωματεία μας.

Μπορούμε να ελπίζουμε ότι αυτού μόνο του είδους οι εκδηλώσεις είναι ικανές προσελκύσουν νέους στα σωματεία μας.

Σε τελική ανάλυση όλοι οι Ευρωπαί και όλη η ανθρωπότητα καταστράφηκε και καταστρέφεται με ατέλειωτους πολέμους και διωγμούς . Τι κάνουν όλοι οι υπόλοιποι λαοί ; Κάποιες επετειακές εκδηλώσεις και έως εκεί ,μετά ασχολούνται με τον παρόν και το μέλλον.

Ο νέος για να έρθει σε ένα χώρο , θέλει ζωντάνια , θέλει χαρά , θέλει ελπίδα και κυρίως θέλει μέλλον.

Έχουμε φροντίσει να δημιουργήσουμε συνθήκες που να προσελκύσουν τους νέους ;

Επίσης, οι ενέργειές μας αγκαλιάζουν όλους τους νέους; Μήπως απευθυνόμαστε μόνον σε αυτούς που είχαν την ευχέρεια και την δυνατότητα να βρεθούν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ;

Μήπως έτσι δημιουργούμε κλειστές λέσχες διανοουμένων ;

Κάνουμε κινήσεις που θα προσελκύσουν όλους τους νέους ;

Θέλουμε ο χώρος αυτός να γεμίσει με νέους ; να γεμίσει αυτός ο χώρος με νέους που αισθάνονται ευχάριστα , που οργανώνουν εκδηλώσεις που αυτοί θέλουν και που εμάς ενδεχομένως δεν μας αγγίζουν, έχουμε αυτό το θάρρος και την βούληση ;

Όταν οι νέοι βρεθούν μέσα σε αυτό τον χώρο και τον αγαπήσουν , τον αισθανθούν δικό τους ,τότε θα ασχοληθούν και με τα άλλα , τα πιο σοβαρά και κάποιοι από αυτούς θα ξεχωρίσουν και θα αναλάβουν, όπως, υπενθυμίζω, ότι συνέβη και με τους περισσότερους από εμάς.

Εάν δεν ανοίξουμε τις πόρτες διάπλατα στους νέους , σε όλους τους νέους , όλοι γνωρίζουμε ότι δεν θα υπάρξει συνέχεια.

Στο σημείο αυτό θα μου επιτρέψετε να τονίσω, ότι το θέμα αυτό το χειρίζεται εξαιρετικά κατά την άποψή μου , ο φίλος Διευθυντής του Ζωγραφείου κ. Ιωάννης Δεμιρτζόγλου και θέλω να τον συγχαρώ, διότι πράγματι χαιρόμαστε τον δυναμισμό και την αισιοδοξία που εκπέμπει σε κάθε ευκαιρία . Αποτελεί ένα τέλειο παράδειγμα προς μίμηση σε όλα αυτά που προανέφερα.

Θα περάσω στο δεύτερο θέμα, και συγκεκριμένα στο πρόβλημα της συσπείρωσης των εν Ελλάδι Κων/πολιτών γύρω από τα σωματεία μας. Δεκάδες χιλιάδες είμαστε αυτοί που εγκαταλείψαμε την Πόλη από την δεκαετία του πενήντα , άλλοι ομιλούν για 90.000. άλλοι για 100.000. Που είναι όλοι αυτοί ;

Θα μου πείτε αρκετοί απεβίωσαν , καλά .....αυτοί δεν είχαν απογόνους ; Αναφερόμαστε σε χιλιάδες .Που είναι όλοι αυτοί ;

Είναι γνωστό δυστυχώς ότι αυτοί που συμμετέχουμε ενεργά στα σωματειακά είμαστε μετρημένοι ,περίπου εκατό , διακόσια άτομα , οι ίδιοι και οι ίδιοι , που είναι όλοι οι άλλοι ;

Οι σύλλογοι και τα σωματεία μας αναλόγως με τις δυνατότητες , την κατεύθυνση και την φιλοσοφία τους, κάνουν ότι μπορούν για να συγκεντρώσουν τους Πολίτες με εκδηλώσεις ,εκδρομές ,συνεστιάσεις και να έχουν και κάποια επιφανειακή συμπαράσταση, κυρίως και σε αυτούς που έχουν απόλυτη ανάγκη.

Δεν αναφέρομαι βεβαίως στο Γηροκομείο της Εστίας Κων/πόλεως και στην ανάλογη φιλανθρωπική δράση της Οι.Ομ.Κω.

Φροντίσαμε όμως ποτέ να οργανωθούμε εδώ στον Ελλαδικό χώρο και να διεκδικήσουμε ;

Ξεκληριστήκαμε από τραγικά λάθη και πολιτικές άλλων , πληρώνουμε για καταστάσεις που δεν τις δημιουργήσαμε, δεν τις ελέγχαμε εμείς και δεν είχαμε καμία απολύτως ευθύνη.

Εαφνικά γίναμε πρόσφυγες.

Είτε μας αρέσει είτε όχι είμαστε πρόσφυγες .

Έπρεπε να έχουμε ανάλογες διευκολύνσεις και να απολαμβάνουμε δικαιώματα που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, για να καλύψουμε τα κενά που μας προέκυψαν και δημιουργήθηκαν από την αναγκαστική μετακίνηση, ή καλύτερα τον άμεσο και έμμεσο διωγμό και το ξεκλήρισμα. Η ευθύνη των σωματείων μας είναι μεγάλη. Τι κάναμε σε αυτήν την κατεύθυνση ;

Με τον πληθυσμιακό όγκο που έχουμε , (να σας θυμίσω ότι πληθυσμιακά είμαστε όσο περίπου η πόλη των Πατρών) θα έπρεπε να έχουμε δυνατή και οργανωμένη εκπροσώπηση και παρουσία στον Ελλαδικό χώρο, για να διεκδικήσουμε ένα αξιοπρεπές παρόν και ένα καλύτερο μέλλον για τα παιδιά μας ,εδώ στην χώρα μας .

Φροντίσαμε να στηρίξουμε τον Κων/πολίτη χειροπιαστά και ουσιαστικά ;
Φροντίσαμε να αισθανθεί ότι έχει κάπου να αποταθεί και να συμβουλευθεί στις δύσκολες στιγμές του ;

Όχι βεβαίως όταν φθάσει πλέον σε σημείο απόλυτης φτώχειας , σε έσχατο σημείο ένδειας και εξευτελισμού.

Όταν αισθανθεί ο Πολίτης, αυτή την στήριξη και θαλπωρή ,τότε και μόνον τότε θα έχουμε συμμετοχή , συσπείρωση και αλληλεγγύη και τότε θα έχει την δυνατότητα και την διάθεση να στραφεί και να ενδιαφερθεί και για την Πόλη.

Πώς να ζητήσεις την στήριξη και συμμετοχή του Κων/πολίτη που ζει στην Ελλάδα, όταν πρακτικά δεν φρόντισες να κάνεις τίποτα το χειροπιαστό για αυτόν.

Συμφωνούμε βεβαίως ότι το κύριο μέλημά μας είναι η υποστήριξη της κοινότητάς μας στην Πόλη, αλλά πώς να στηρίζεις τον άλλον όταν εσύ έχεις προβλήματα όταν εσύ έχεις αβέβαιο μέλλον, όταν τα παιδιά σου παραπαίουν.

Στο σημείο αυτό αισθάνομαι την ανάγκη να εξάρω το παραδειγματικό έργο των παραγόντων μας στην Πόλη και κυρίως των Προέδρων κ. Γεωργίου Παπαλιάρη, του κ. Λάκη Βίγκα του κ. Αντώνη Παριζιάνου και όλων όσων ασχολούνται με τα κοινά στην Πόλη.

Άμεση και επιβεβλημένη είναι η σύστασης επιτροπής η οποία θα ξεκινήσει να εργάζεται σε αυτήν την κατεύθυνση, είναι Ίδη αργά... έχει χαθεί πολύτιμος χρόνος.

Είμαστε πολύ πιο δυνατοί από ότι υποψιαζόμαστε, αρκεί να το κατανοήσουμε και να το πιστέψουμε....

Σας ευχαριστώ που είχατε την ευγένεια και την υπομονή να με ακούσετε.

Δημήτριος Τόλιος,

«Σκέψεις για την συνεχή και συνεπή μας συμβολή μας προς την
Ρωμιοσύνη της Πόλης».

- ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΔΕΝ ΓΕΝΝΗΘΗΚΑ. Ούτε στην Πόλη μεγάλωσα. Ο παππούς μου, Ευάγγελος Αντωνιάδης, γεννήθηκε στα Ταταύλα και η γιαγιά μου, Ευανθία, το γένος Τριχοπούλου, γεννήθηκε στις Προύσας τα μέρη. Απέφευγα να πάω στην Πόλη από σκοπού μέχρι το 1997. Φόρτωνα μόνο συναίσθημα, γνώσεις και ιστορία στο σκληρό δίσκο του εγκεφάλου. Τον Σεπτέμβριο των σεισμών ήρθε η ώρα να επισκεφθώ την Πόλη, έμφορτος συναισθημάτων και σκέψεων. Είχε προηγηθεί η περίοδος ψυχικής προετοιμασίας και νοερής αναδίπλωσης όλων όσων μπορεί ο νους να πλάσει και να συγκρατήσει μέσα από τις ιστορίες, τις διηγήσεις, τις φωτογραφίες, τον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο, την έβδομη τέχνη, τα εικαστικά και ό,τι άλλο μπορεί να μεταφέρει την εικόνα και την αίσθηση αυτής της Πόλης σε ανθρώπους που δεν την έχουν επισκεφθεί ποτέ κι όμως «ξανάρχονται» - έστω και αν έρχονται για πρώτη φορά. Τα όσα σήμερα συμπεριλαμβάνω στο κείμενο μου αυτό αποτελούν στα περισσότερα σημεία την βάση της εισήγησης μου στο Συνέδριο της Πόλης τον Ιούλιο του 2006 (ιδέτε τόμο Πρακτικών του Συνεδρίου Συνάντηση στην Πόλη σελ. 393 επ.). Δεν αλλάζει το νόημα της θέσεως μου. Τότε όταν κατέβηκα από το βήμα στο Χίλτον, με πλησίασε σημερινός Ιεράρχης του Θρόνου, τότε ακόμη Αρχιμανδρίτης ήταν και μου είπε, ότι όσα ανέφερα αποτελούν αυτό που πρέπει να γίνει στην Πόλη, ότι «πιάσατε το νόημα κύριε Τόλιο». Σήμερα μετά από 11 χρόνια έχω να πω ακόμη με πιο μεγάλη σιγουριά ότι: Είναι λάθος ότι δεν έγινε ένα δεύτερο συνέδριο (επί τη βάσει του πρώτου) 5 χρόνια μετά, για να διαπιστωθεί τι από αυτά που αποφασίσθηκαν το 2006 έγιναν και τι παραλήφθηκε. Τι αποτέλεσε λάθος και τι επαληθεύτηκε. Δεν θέλω να σκεφτώ ότι δεν θέλησαν κάποιοι να το κάνουν. Το Συνέδριο όταν είναι αντιπροσωπευτικό δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά δίδει

δυναμική στα πράγματα, αποτυπώνει θέσεις και αντιθέσεις, δίδει επόμενους στόχους.

- Οι αμέτρητοι Ρωμιοί Πολίτες που κάνουν πραγματικότητα κάθε μέρα αυτό που ονομάζουμε Ρωμιοσύνη της Πόλης, ο αγώνας του φίλου κ αδελφού Γιάννη Δεμιρτζόγλου, η δύναμη μιας συγγένειας ενός παππού Ταταυλιανού, ενός πεθερού απόφοιτου της Χάλκης, ενός θείου που δρασκελίσε τα βοσπορινά στενά για να βγει στη Μαύρη Θάλασσα ως σιτάρι κατατρεγμένο στην πορεία για την Τασκένδη, του παιδιού μου, της μικρής Αρκαδίας που βαφτίστηκε εκεί, της δεύτερης, της Χρυσοπηγής της Τενέδου, αλλά και του γυρίσματος της σελίδας της αφήγησης του Νίκου Ζαχαριάδη κάτω από τις γέφυρες της και αναφορών του Αλεξανδρινού μα και Κωνσταντινουπολίτη Καβάφη και του Γιώργου Σεφέρη, με αυτήν λοιπόν τη συγγένεια και περισσό συναίσθημα και χαρά σκέφτομαι ανοικτά.

- Εκμηδενίσθηκε, λοιπόν, ο Ελληνισμός της Πόλης; Όχι βέβαια. Έχει παρόν και μέλλον; Βεβαίως έχει. Είμαστε υποχρεωμένοι να υποστηρίξουμε αυτούς τους αμέτρητους Ρωμιούς, που όλο προσπαθούμε να τους μειώσουμε, αλλά αυτοί είναι αναρίθμητοι! Είναι ο ανθός ενός λουλουδιού που βαστάει και αντέχει ακόμη. Όπως λέει και ο Παναγιότατος, «να 'ρχεστε για να συναντιόμαστε και να κοιταζόμαστε στα μάτια».

- Υπάρχουν Πολίτες που έφυγαν στην Ευρώπη και την Αμερική και καζάντισαν, αλλά δεν ξαναγύρισαν ποτέ τους, αρκούμενοι σε μια οικονομική, μικρή ή μεγάλη, συνδρομή στο Σύλλογο της χώρας τους, αφού υπάρχουν παππούδες και γιαγιάδες Κωνσταντινουπολίτες που έφυγαν και δεν έφεραν ποτέ τα εγγόνια τους στην Πόλη, να κάνουν εκεί τις πρώτες τους στρατες και να τους δείξουν το μέρος όπου γεννήθηκαν και μεγάλωσαν. Υπάρχουν Κωνσταντινουπολίτες που έχτισαν κατοικίες και οικοδόμησαν περιουσίες σε πολλά μέρη του κόσμου, αλλά όχι της Πόλης! Αφού οι εν Ελλάδι Κωνσταντινουπολίτες κολυμπούν κάθε χρόνο στη Χαλκιδική και όχι στα Νησιά της Πόλης. Αφού υπάρχουν Κωνσταντινουπολίτες που αμφισβητούν

ακόμη τις προθέσεις και το έργο του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου.

- Τότε τι μένει να προβλέψουμε για το παρόν και το μέλλον της Ρωμιοσύνης στην Πόλη;

- Μόνο να βγει ένας νόμος ισχυρός και αποδεκτός, ένας όρκος τιμής και μια υπόσχεση-δέσμευση που θα τραντάξει τις λογικές και τις συζητήσεις. Μιας και εκεί τα μνήματα της Πόλης εκπέμπουν μια ηρεμία και ένα σεβασμό, ακτινοβολούν μια λάμψη διαφορετική, λάμπουν τα μάρμαρα των προγόνων μια ολόφωτη ακτίνα: Σισλί, Ταταύλα, Νιχώρι...

- Υπόσχεση του Ρωμιού Κωνσταντινουπολίτη

- Άρθρο μοναδικό

- Όποιος Ρωμιός Κωνσταντινουπολίτης τον Κόσμο έχει «νουφούσι» και αποκτά τέκνο ή εγγόνι ανά την υφήλιο, να το βαπτίζει στην Πόλη, με την ευθύνη και την επιμέλεια της ΟιομΚΩ.

- Όταν αυτό θα συμβεί, τότε θα μάθει το παιδί και το εγγόνι μας να επιστρέφει και να σέβεται και να αγαπά αυτή την Πόλη και τους Ρωμιούς της, και για να ξανάρθει πολλές φορές στη συνέχεια, όταν εμείς δεν θα υπάρχουμε, και αυτό με τη σειρά του ανάβοντας το κεράκι του στην εκκλησιά όπου βαπτίστηκε, να μάθει και στα δικά του παιδιά να έχουν στραμμένη τη ματιά τους στην Πόλη.

- Πρέπει να ξέρεις από πού έρχεσαι για να μπορείς να μάθεις πού πας. Ο Παρθενώνας είναι εκεί, δεν μπορείς να κάνεις ότι δεν τον βλέπεις. Το ίδιο και η Πόλη, η Αγία Σοφία, το Πατριαρχείο, η Μεγάλη Σχολή, το Μπαλουκλί, η βυζαντινή τέχνη και ζωγραφική.

- Το οφείλουμε αυτό σε όλους τους Πολίτες που δεν απομακρυνθήκαν και που καθημερινά κάνουν πράξη το όνειρο μας, να κατοικήσουμε κάποτε και εμείς, έστω και για λίγο, ανάμεσα τους και να αισθανθούμε Πολίτες. Το οφείλουμε, τελικά, και στους προγόνους μας που έφυγαν ξεριζωμένοι και δεν ξαναγύρισαν. Για να «ξαναγυρίσουν» διά των επιγενόμενων.,.

- Αν ο λόγος δεν τάραξε μέχρι σήμερα τις συνειδήσεις και τη γαλήνη όσων κρατούν τα κλειδιά των εξελίξεων, πιστεύω ότι θα το πετύχει η πράξη. Οι συμμετέχοντες σε ένα Οικουμενικό Συνέδριο έχουν τον κυρίαρχο και καταστατικό ρόλο να πάρουν τις εξελίξεις της τύχης στα χέρια τους.
- Γιατί για την Πόλη πολλά τραγούδια λέγονται.
- Άλλοι τα λένε και ονειρεύονται πως φορούν χρυσοπληρωμένες πατερίτσες και μήτρες.
- Άλλοι τα απαγγέλουν και ονειρεύονται μια θέση στο κοινοβούλιο ή στο δημόσιο λογιστικό.
- Άλλοι πάλι, να γίνουν πρόεδροι της επιτροπής της πολυκατοικίας τους, πιστεύοντας ότι θα συγκινήσουν τον κωνσταντινουπολίτικης καταγωγής γείτονα τους για να πετύχουν μια ελάχιστη κοινωνική διάκριση στην γειτονιά τους.
- Θέλω να σας διαβάσω τα λόγια του Γ. Σεφέρη για την Ελλάδα, στο Ημερολόγιο του 1938:
- «Ο τόπος αυτός που μας πληγώνει, που μας εξευτελίζει. Η Ελλάδα γίνεται δευτερεύουσα υπόθεση, όταν συλλογίζεται κανείς τον Ελληνισμό. Ότι από την Ελλάδα με εμποδίζει να σκεφτώ τον Ελληνισμό ως καταστραφεί. Αν ήταν δίκαιο να μεγαλώσει ο τόπος αυτός, δεν ήταν για να έχουμε περισσότερους βουλευτές, νομάρχες ή χωροφύλακες, ήταν για να μπορέσει να αναπτυχθεί σε μια γωνιά της γης ο Ελληνισμός - αυτή η ιδέα της ανθρώπινης αξιοσύνης και της ελευθερίας και όχι αυτή η αρχαιολογική ιδέα».
-
- Ρωμιός της Πόλης, όπως προανέφερα, δεν είμαι. Αλλά είμαι φίλος αρκετών Ρωμιών της Πόλης και τα τελευταία είκοσι (1997-2017) χρόνια έχω τακτική επαφή-επικοινωνία με αρκετούς από τους Ρωμιούς της Πόλης. Χωρίς ιδιοτελή σκοπό.
- Το λέω αυτό, διότι πιστεύω και αντιλαμβάνομαι ότι είναι πολλοί Ελλαδίτες που φθάνουν στην Πόλη για ΙΔΙΟΤΕΛΗ ΣΚΟΠΟ

- Πιστεύω, λοιπόν, ότι εμείς οι Ελλαδίτες, που γεννηθήκαμε και ζούμε στην Ελλάδα, δεν μπορούμε να νιώσουμε αληθινά το πρόβλημα των εκεί Ρωμιών. Νομίζουμε ότι είναι «καημένοι». Ότι χρήζουν «ειδικής βοήθειας, οικονομικής, πνευματικής, ηθικής ή τι άλλο». Το βλέπω στα πρόσωπα αυτών που πηγαίνουν για πρώτη φορά στην Πόλη, Πολλοί δεν θέλουν να δουν τη ρωμαϊκή ομογένεια, στρέφουν το πρόσωπο τους «για να μην αισθανθούν άσχημα».

- Όμως αυτό δεν είναι έτσι. Τα τελευταία χρόνια ξαναφθάσανε στην Πόλη δεκάδες μουσικά συγκροτήματα, θεατρικές παραστάσεις, θίασοι κτλ, και αυτό είναι σημαντικό από μόνα τους, και ο Πατριάρχης μας ζητά να ξαναρχόμαστε κ.ο.κ. Αλλά σε ποιους απευθύνονται όλα αυτά; Νομίζω ότι οι Ρωμιοί της Πόλης δεν τα συμμερίζονται στο σύνολο τους, δεν μετέχουν μαζικά, γιατί απλώς δεν τους αγγίζουν. Θεσ γιατί δεν τους ενδιαφέρει η συγκεκριμένη δραστηριότητα, γιατί είναι πολυάσχολοι ίσως, γιατί κουράστηκαν να ακούν τα ίδια, αλλά πάντως δεν τους αγγίζουν και δικαιολογημένα. Το έζησα αυτό, το ένιωσα στο πετσί μου πολλές φορές. Ήμουν εκεί σε λαμπρές εκδηλώσεις. Ελάχιστοι οι Ρωμιοί Πολίτες στις εκδηλώσεις - οι προεστοί μόνο, οι επίσημοι.

- Μάλλον, λοιπόν, σαν ατομικός καθαγιασμός λειτουργεί η επάνοδος του καθενός μας στην Πόλη. Η εμπειρία μου της Ελλάδος; Έχω συναντήσει δεκάδες Πολίτες, στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και τη Χαλκιδική, που δεν θέλουν να ξαναπατήσουν πίσω, και βέβαια δεν γνωρίζουν τα παιδιά τους για την Πόλη. Μεγαλοκαταστηματάρχης της Θεσσαλονίκης έχει πίσω από το γραφείο του τη Μεγάλη Σχολή σε κάδρο, κουνά το κεφάλι του στους υπαλλήλους του, «Να ξέρατε τι είναι η Πόλη...» τους λέει, αλλά τα παιδιά του δεν δίνουν δεκάρα, όχι για Συνέδριο, αλλά ούτε καν θέλουν να πάνε να δουν πού πέφτει η γειτονιά τους. Αν είναι όμως να ανοίξει η επιχείρησή τους κανένα υποκατάστημα στην Πόλη, τότε το συζητάμε. Άλλος πάλι μεγαλοπαπουτσής φίλος, στην Αθήνα, στη Νέα Σμύρνη, που έφυγε το 1970

και έκτοτε καζάντισε από το εμπόριο, μου λέει: «Εμείς οι Ρωμιοί Πολίτες φταίμε, είμαστε άτιμοι στη ρίζα μας». Ούτε τα δικά του παιδιά μετέχουν σήμερα. Είναι χωμένα στο εμπόριο της Αθήνας. Για καμιά συμφωνία για παπούτσια μόνο αν βρεθούν στην Πόλη...

- Το παράδειγμα του Ζωγραφείου.

- Η αν θέλετε ο βίος του Γιάννη Δεμιρτζόγλου.

-

- Παρακολουθώ τον βίο του Ζωγραφείου κ του Γιάννη Δεμιρτζόγλου από το 1997 μέχρι σήμερα. Πρόκειται για την επιτομή της μαθησιακής, πολιτιστικής, κοινωνικής, οικονομικής εξωστρέφειας των ρωμιών της Πόλης προς την κοινωνία α) Της Κωνσταντινουπόλεως ρωμικής κ τουρκικής β) της Ελλάδος (των Αθηνών, της Θεσσαλονίκης και των λοιπών ελληνικών πόλεων).

-

- ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΚΑΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΑΠΟ ΚΑΝΕΝΑ ΜΕΤΟΧΙ Η' ΑΚΙΝΗΤΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΗ

- Και όμως

- Έχει ανοικτό το σχολείο του 25 ώρες το 24 ωρο.

- Ως προς την Πόλη.

- Έχει ανοικτές σχέσεις με τα τουρκικά Πανεπιστήμια, τον Μητροπολιτικό κ Τοπικό Δήμο, τους καταστηματάρχες. Διατηρεί άριστες σχέσεις κ υποστηρίζει κάθε πρωτοβουλία άλλου ομογενειακού φορέα έστω και αν δεν ρωτήθηκε για αυτό που μπορεί να προσφέρει. Συμμετέχει με το σχολείο του σε όλα τα δρώμενα, κάλαντα, απόκριες, αποφοιτήσεις, διαγωνισμούς, πατριαρχικές χοροστασίες, χαιρετισμούς, συμβάλλοντας με το λεωφορειάκι του σχολείου σε μετακινήσεις.

- Έχει ανοικτό το σχολείο του για ένα πιάτο φαί όποιος και αν περνάει από έξω.

- Τιμά τους νεκρούς με μνημόσυνα και δοξολογίες αλλά δεν είναι παρά η βάση για τον σχεδιασμό μέλλουσας ενέργειας
- Στις προσπάθειες αυτές μετέχει όχι μόνο ο διευθυντής του Σχολείου αλλά και πολλοί έλληνες κ τούρκοι καθηγητές του αλλά και ο τούρκος υποδιευθυντής του, τον οποίο ο Γιάννης με την στάση του όλα αυτά τα χρόνια τον έφερε σε θέση κ επιθυμία να συμβάλει με κάθε τρόπο ψυχή τε κ σώματι στο Ζωγράφειο.
- Είναι τυχαίο; Ξέρετε άλλον τούρκο υποδιευθυντή όλα αυτά τα χρόνια από σχολείο της Ομογένειας να το πέτυχε; Έχει τούρκους συνεργάτες σε θεατρικές κ χορευτικές συνεργασίες
- Ως προς την Αθήνα
- Μεθοδικά όλα αυτά τα χρόνια, χτίζονται αθόρυβα, σχέσεις ζωής με το Σχολείο κ προσωπικότητες κ φορείς των Αθηνών σε θέσεις κλειδιά . Με ευγένεια κ δυναμική. Με την καρφίτσα, το ζωγραφειώτικο κομπολόγι, το ημεορλόγιο το πτυχίο. Δίνει απολογισμούς και αξία στον συνεργαζόμενο φορέα. Δεν τον ξεχνά μετά. Τον καλεί στην Πόλη κ τον περιποιείται ανάλογα.
- Οι δραστηριότητες του αναδεικνύουν τον χορηγό, τον συνεργάτη, την προσωπικότητα. Είναι δηλαδή ανταποδοτικός. Πρόσφατα μεγάλος σύλλογος των Αθηνών για να μαζέψει κόσμο στην ΓΣ του, εκμεταλλεύτηκε την παρουσία του Γιάννη στην Αθήνα για να τον καλέσει να μιλήσει στην ΓΣ κ ο κόσμος ήρθε.
-
- Κάνει διεθνή συνέδρια κ πηγαίνουν με χαρά διάσημοι έλληνες και ξένοι προσωπικότητες του πνεύματος, καθηγητές διανοούμενοι. Πηγαίνουν με χαρά και υπόσχονται ότι θα ξαναπάνε Άραγε γιατί αναρωτηθήκαμε;
-
- Κάνει όμως κ ταπεινά συνέδρια, με απλούς δασκάλους κ μαθητές, διευθυντές σχολείων, περιβαλλοντικά, χορωδιακά.
-

- Στην Θεσσαλονίκη που περπατώ μαζί του τον χαιρετούν πολλοί Θεσσαλονικείς, γιατί τον ξέρουν από την Κωνσταντινούπολη που τους έδωσε ένα πτυχίο όταν πέρασαν από το σχολείο.
- Δεν την βρήκαν κλειστή κ ας ήταν στο κέντρο των τουρκικών διαδηλώσεων, δεν ήταν παραμεθόριος περιοχή.
-
- Μετέχει σε κάθε πρόσκληση που του απευθύνουν ελληνικά ιδρύματα κ δραστηριότητες, δεν βαριέται και έχει όραμα κ αγάπη για τα παιδιά του σχολείου αλλά και των άλλων σχολείων.
- Δεν απελπίζεται γιατί σίγουρα με κόπο τιθασεύει τις καθημερινές αντιξοότητες. Μπορώ να γνωρίζω λόγω της φιλίας μας ότι τις περισσότερες φορές όχι μόνο δεν ευνοείται αλλά παλεύει με την αναποδιά.
-
- Μαθητιάδα χρόνια τώρα, ελληνικά Λύκεια, ιδρύματα.
- Και αυτά γίνονται δεκαετίες τώρα, όχι μόνο μετά την εποχή Μαντουλίδη (λόγω της συζύγου του Ασπας Χασιώτη δηλαδή) .
- Εκπέμπει αισιοδοξία και ρεαλιστικό χαμόγελο για το μέλλον.
-
- Υποστηρίζει υποτροφίες για τους απόφοιτους του Σχολείου και δεν τους ξεχνά όταν πάρουν το πτυχίο.
- Υποστηρίζει επαγγελματικά τους μαθητές του, φωτογράφους, σεφ, επιχειρηματίες, μεταφραστές, ξεναγούς, ανθοπώλες.
- Αποτελεί ουσιαστικά το Πολιτιστικό Κέντρο της Ρωμιοσύνης στην Τουρκία. Πρότυπο για τον υπόλοιπο κόσμο, τους έλληνες της Οικουμένης.
- Οι ελλαδίτες μετακλητοί υπάλληλοι εκεί θέλουν να στείλουν τα παιδιά τους τυχαίο;
-
- Αντιθέτως τα κωνσταντινουπολίτικα σωματεία στην Ελλάδα, ως επί το πλείστον, δεν έχουν σχέδιο μέσο και μακροπρόθεσμο, για ουσιαστική

υποστήριξη του ελληνισμού της Πόλης, είναι αποκομμένα από τον κοινωνικό ιστό των ρωμιών της Πόλης.

-

- Πολλά από αυτά θεωρούν ότι η δημιουργία της ΟΙΜΚΩ αποτελεί τροχοπέδη στο έργο τους.

-

- Διαγνωσιμοί για το ποια παρέα θα επικρατήσει στις εκλογές για την κοινωνική της ανάδειξη, κινούνται στην κοινωνική μετριότητα, αμιλλώμενα μεταξύ τους μεταξύ δοξολογιών και μνημοσύνων και την αποστεωμένη ανάμνηση της ασπρόμαυρης φωτογραφίας, της θλίψης, με αναφορά στον χρόνο της εγκατάλειψης της Πόλης το 1960 κ το 1970.

-

- Δεν αποπνέουν αισιοδοξία αλλά πεσιμισμό.

- Πολλές φορές αποτελούν θερμοκοιτίδες πολιτικής ανέλιξης στον ελλαδικό μικρόκοσμο, μέσο κοινωνικής ανάδειξης και αναπαραγωγής του ελλαδικού πρωτύπου αναζήτησης μιας επιχορήγησης, μιας χορηγίας μερικών εκατοστών για κάλυψη αναγκών που καμία αιτιώδη συνάφεια δεν έχουν με την ενίσχυση του κοινωνικού ιστού των ρωμιών στην Πόλη όχι στην Ελλάδα.

- Ο σκοπός είναι να μείνουν και να ξαναγυρίσουν τα παιδιά των Ρωμιών στην Πόλη. Επαγγελματικά κ Κοινωνικά,

- Και λέω εγώ, αυτό πρέπει να κάνει ένα Συνέδριο. Να βρει τον τρόπο να «αναγκάσει» αυτούς που έχουν νουφούσι τουλάχιστον να έρθουν. Με κίνητρα οικονομικά και επαγγελματικά. Το επόμενο είναι όσοι μπορούν και έχουν το δικαίωμα να αποκτήσουν νουφούσι. Πώς; Μόνο με το εμπόριο. Οι παπάδες και οι ιεροψάλτες δεν είναι πιά εξαγωγίμο είδος και το Φανάρι θυμίζει πιο πολύ ελλαδική υπηρεσία. Οι ελλαδίτες που ζουν στο Φανάρι είναι η πλειοψηφία. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος. Το εμπόριο δημιούργησε αυτή την Πόλη, με την κομβική αυτή γεωγραφική συντεταγμένη. Με τους οικονομικά

εύρωστους Πολίτες και ευεργέτες κτίσθηκαν αυτά τα σπουδαία κτίρια και αγιογραφήθηκαν ναοί κτλ.

- Προτεραιότητα στον Πολίτη εργαζόμενο σε ελληνικές επιχειρήσεις στην Τουρκία. Κάποιοι το κατάλαβαν. Ονόματα δεν χρειάζονται. Μήπως το ίδιο δεν θέλουμε και στα λοιπά Βαλκάνια, π.χ. FYROM, με τις επιχειρήσεις Γερμανός, Κρι-κρι κ.ά.;

- Ποιος θα το πει τώρα στους Έλληνες που δραστηριοποιούνται οικονομικά στην Πόλη, οι οποίοι βέβαια δεν έχουν φιλανθρωπικές οργανώσεις αλλά κερδοφόρες επιχειρήσεις, οι οποίες θέλουν προσωπικό με προσόντα και ξύπνιους ανθρώπους; Κάτω από τον πλάτανο, στην Πρώτη Σερρών στην Μαθητιάδα, ο Δεμιρτζόγλου μονολογεί: «Μπορείς να με βεβαιώσεις ότι αυτά τα παιδιά, που τρέχουν και χορεύουν δίπλα μας, αφού σπουδάσουν θα ξαναγυρίσουν στην Πόλη;» Οι δέκα φετινοί απόφοιτοι των Λυκείων της Πόλης να ξαναγυρίσουν να εργαστούν εδώ. Κατέχουν τέλεια την τουρκική γλώσσα, τέλεια την ελληνική, έχουν γνώση του τόπου και των συνηθειών, πανεπιστημιακό πτυχίο, μεταπτυχιακό και... γρήγορα πίσω. Αν βέβαια υπήρχε και ο κατάλληλος επαγγελματικός προσανατολισμός έγκαιρα. Πρέπει να υπάρχει ένα συντονιστικό κέντρο - όχι η ελλαδική Προξενική Αρχή, αλλά εδώ, των Ρωμιών.

- Δεν μπορώ να διανοηθώ ότι υπάρχουν ελληνικές επιχειρήσεις στην Τουρκία που δεν έχουν και Ρωμιούς στο προσωπικό τους. Δεν μπορώ να πιστέψω ότι υπήρξε επι ετών ελληνική ΔΕΚΟ που δεν προσλάμβανε Ρωμιούς στις θέσεις που δημιουργούνταν, εφόσον βέβαια είναι αυτό που ζητά και όχι αργόμισθους. Φυσικά, αυτό εξαρτάται και από τις συγκυρίες της πολιτικής. Λόγου χάρη, αν ευνοούν οι συνθήκες του εμπορίου και αν τα δύο κράτη επιθυμούν να προωθήσουν τα ισοζύγια σε μεγάλα ύψη. Αλλά το εμπόριο πάντα υπάρχει. Αν του κλείσεις την πόρτα, θα μπει από το παράθυρο.

- Και, για να φαιδρύνω λίγο την κουβέντα, επιχειρηματολογώντας για τη δύναμη του συμφέροντος και του εμπορίου, στη Γ.Σ. της Εθνικής Τράπεζας,

στις αρχές Ιουνίου του 2006, για την αγορά της τουρκικής Finasbank, ως και η μεγαλομέτοχος Εκκλησία της Ελλάδος υπερψήφισε την αγορά της.

- Τέλος, υπήρξαν κ υπάρχουν πολλοί διανοούμενοι στην Ελλάδα, που διατηρούν κορυφαίες επιφυλλίδες σε μεγάλες εφημερίδες (ονόματα δεν χρειάζονται), οι οποίοι υποστηρίζουν με σθένος και κατάμουτρα να φύγει το Πατριαρχείο από εδώ και να έρθει απέναντι, και εκεί να δημιουργηθεί μια καινούργια Κωνσταντινούπολη. Δυστυχώς, δε, υπάρχουν και κωνσταντινουπολίτικα ή προσφυγικά Σωματεία που καλούν αυτούς τους διανοουμένους -και καλά κάνουν κατά τα άλλα, γιατί είναι μορφωμένοι και άριστα καταρτισμένοι και επαΐοντες στο είδος τους- και υποστηρίζουν αυτά δημόσια και δρέπουν και το χειροκρότημα στο τέλος.

- Αυτά πρέπει να δούμε απόψε εδώ. Γιατί από δασκάλους τέτοιους έχει ανάγκη αυτός ο τόπος, οι οποίοι, σε συνδυασμό με τους Ρωμιούς εμπόρους του τόπου αυτού, σπρώχνουν στις ράγες της Ιστορίας τη βαριά κληρονομιά αυτών των χωμάτων.

- Ζητήστε μας να αναλάβουμε συγκεκριμένη δουλειά, με όλες τις δυνάμεις των οικογενειών μας. Βγάλτε από την ακινησία και την τελμάτωση τους εαυτούληδες της Ελλάδος. Είναι πολύ διαφορετικό να μιλάς για το παρόν και το μέλλον των Ρωμιών της Πόλης από την Πλατεία Ομονοίας ή Κολωνακίου ή από το Μέγαρο Σταθάτου, και είναι πολύ διαφορετικό να μιλάς για το παρόν και το μέλλον των Ρωμιών της Πόλης από το Φερίκιοϊ, το Ε.Ρ.Θ.Ο. (Καλλιτεχνικός και Μορφωτικός Σύνδεσμος Νέων), το Κουρτουλούς και το Πέραν.

-

Συνεδρία 3

Η ενίσχυση των θεσμών της Ρωμιοσύνης για συντονισμένη
δράση εντός και εκτός της Πόλης

Πρόεδρος: Μιχαήλ Μαυρόπουλος

Γεώργιος Παπαλιάρης
**«Προβλήματα και επισημάνσεις, προτάσεις και προοπτικές για μια
πιο αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία των
ελληνορθόδοξων κοινοτήτων της Κωνσταντινούπολης»**

Καλησπέρα σας κυρίες και κύριοι

Πριν ξεκινήσω, θέλω να συγχαρώ τους διοργανωτές, την ΟΙΟΜΚΩ και τον Πρόεδρό της Νίκο Ουζούνογλου για την διοργάνωση της ημερίδας και να τον ευχαριστήσω για την πρόσκληση που απηύθυνε προς το πρόσωπό μου, προκειμένου να συμμετάσχω στην σημερινή συνάντηση.

Είναι σημαντικό να βρισκόμαστε, οι εντός και εκτός της Κωνσταντινούπολης, Πολίτες Ρωμιοί, να τα λέμε, να ανταλλάσσουμε απόψεις, αλλά και να προχωράμε τα κοινά μας ζητήματα προς την κατεύθυνση της επίλυσής τους.

Σκοπός της παρούσας εισήγησης είναι να επισημάνει και να αναδείξει μερικά από τα σημαντικότερα ζητήματα που απασχολούν την ελληνορθόδοξη κοινότητα της Κωνσταντινούπολης, τόσο ως σύνολο όσο και ως επιμέρους κοινότητες/βακούφια, και να προτείνει συγκεκριμένες λύσεις για ορισμένα από αυτά. Θέλουμε επίσης να καταδείξουμε, πως η συνεργασία των διασπαρμένων ανά την Πόλη κοινοτήτων μας μεταξύ τους, αλλά και με άλλους φορείς, είναι ακρογωνιαίος λίθος για την κατοχύρωση και ανάδειξη της ρωμέϊκης ταυτότητας και την συνέχιση της πορείας της Ρωμιοσύνης ως μικρής, αλλά αυτόνομης, διακριτής και χρήσιμης για την κοινωνία της Κωνσταντινούπολης κοινότητας.

Επειδή ο χρόνος είναι περιορισμένος και οι ομιλητές και τα θέματα πολλά, θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος και σαφής. Είμαι, όμως, έτοιμος να απαντήσω με περισσότερες λεπτομέρειες στις τυχόν ερωτήσεις σας και να συζητήσω μαζί σας, κατά την συζήτηση που θα γίνει ή και στην συνέχεια της ημέρας, όποια θέματα πιθανόν χρειάζονται περισσότερες διευκρινίσεις .

Έχω έρθει εδώ για να πω τα πράγματα όπως τα βλέπω και όπως τα πιστεύω και να κάνω κάποιες επισημάνσεις και προτάσεις που θεωρώ αναγκαίο να ειπωθούν, να καταγραφούν και να συζητηθούν. Δεν έχουμε την πολυτέλεια να κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας, ειδικά όταν μιλάμε μεταξύ μας. Τα ζητήματα που αντιμετωπίζουμε είναι πολλά, ποικίλα και δύσκολα και οφείλουμε να τα συζητάμε με παρησία και ειλικρίνεια, αν θέλουμε να τα αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά. Έχουμε χρέος, λοιπόν, να επισημάνουμε τα καίρια προβλήματα, να τα απομονώσουμε και να αναζητήσουμε λύσεις, και μάλιστα άμεσα.

Το μεγαλύτερο, άλλωστε, εμπόδιο που πρέπει να σπεύσουμε για να ξεπεράσουμε, είναι ο ίδιος ο χρόνος που πέρνα, χωρίς τα ζητήματά μας να προχωρούν και να επιλύονται. Ο χρόνος είναι αδυσώπητος και δεν είναι σύμμαχος μας. Πριν από 10 χρόνια, για παράδειγμα, είχαμε πολύ περισσότερες δυνάμεις και ελπίδες για αποτελεσματική δράση. Σήμερα έχουμε κάνει βήματα πίσω. Και όσα προβλήματα δεν λύσαμε, στο μεταξύ έχουν διογκωθεί και μας πιέζουν περισσότερο. Προσέξτε, δεν μιλάω για το πλαίσιο και το περιβάλλον στην χώρα που ζούμε εμείς οι Ρωμιοί, την Τουρκία. Εκεί το θεσμικό πλαίσιο έχει για μας βελτιωθεί τα τελευταία χρόνια. Θα ήταν λάθος και άδικο να μην το επισημάνουμε. Μπορεί να πρέπει να γίνουν ακόμα πράγματα πολλά, μα έχουν γίνει ήδη σημαντικά βήματα σε νομικό και διοικητικό επίπεδο. Το πρόβλημα δεν είναι πια στο κράτος. Το πρόβλημα βρίσκεται σε εμάς στους ίδιους και στην δυνατότητα, την βούληση αλλά και την αποφασιστικότητά μας να δράσουμε και να λύσουμε τα προβλήματά μας, στο βαθμό που αυτό περνάει από το χέρι μας.

Η αξία και το ειδικό βάρος της ρωμείικης κοινότητας στην Πόλη και στην Τουρκία ευρύτερα δεν βασίζεται πλέον ούτε στην σημαντική αριθμητικά φυσική μας παρουσία, ούτε στην δυνατότητά μας να παράγουμε σημαντικά οικονομικά αποτελέσματα, ικανά να επηρεάσουν τον τόπο που ζούμε. Αυτά ήταν τα δεδομένα παλαιότερων δεκαετιών. Σήμερα, αντίθετα, είμαστε πολύ λίγοι (το δημογραφικό

είναι, ας μην γελιόμαστε, το μείζον πρόβλημά μας) και οικονομικά πολύ αδύναμοι, ουσιαστικά ανύπαρκτοι ως κοινότητα. στο οικονομικό περιβάλλον μιας παγκόσμιας μητρόπολης που αναπτύσσεται συνεχώς. Τί μένει, λοιπόν, ως συνοδεία στην ισχυρή ρωμείκη παρουσία της Κωνσταντινούπολης; Τί είναι αυτό που μας κάνει να μετράμε ακόμα και να έχουμε μια διακριτή παρουσία στην πολιτική κοινωνία; (Δεν μιλώ για την πολιτική σημασία που έχει η κοινότητά μας λόγω του Πατριαρχείου και των ελληνοτουρκικών ισορροπιών. Εννοώ, πώς δίνουμε το στίγμα μας εμείς σήμερα ως κοινότητα στην Πόλη μας;) Δύο είναι τα όπλα μας, τα βασικά μας προσόντα: ο πολιτισμός μας και η σημαντική ακίνητη περιουσία που ακόμα έχουμε στην κατοχή μας.

Αυτά τα δύο πλεονεκτήματά μας, λοιπόν, οφείλουμε να τα προστατεύσουμε, να τα ενισχύσουμε και να αναδείξουμε. Να τα εκμεταλλευτούμε, δηλαδή, με την καλή έννοια, προς όφελος όλης της κοινότητάς μας.

Το δημογραφικό

Πριν προχωρήσω σε προτάσεις θα ήθελα να αναφερθώ σύντομα σε δύο ζητήματα στα οποία αναφέρθηκα λίγο πιο πάνω: Το δημογραφικό και το περιουσιακό. Το πρώτο είναι αυτό στο οποίο ανέφερε και ως το μεγαλύτερο πραγματικό πρόβλημά μας. Το θέμα δεν είναι μόνο πως ο ελληνορθόδοξος πληθυσμός της Κωνσταντινούπολης αποδεκατίστηκε για τους γνωστούς λόγους, ότι εμείς ελαχιστοποιηθήκαμε, ενώ η Πόλη γιγαντώθηκε. Ζήτημα υπάρχει και με τους Ρωμιούς που έχουν παραμείνει στην Πόλη. Παρά τις καλές οικονομικές και πολιτικές συνθήκες των τελευταίων χρόνων, ακόμα και αν δεν λιγοστεύουμε πια, δεν αυξανόμαστε. Τα παιδιά ανά οικογένεια είναι λίγα, ελάχιστοι είναι οι Ρωμιοί ή τα παιδιά παλιών Ρωμιών που έχουν γυρίσει στην Πόλη. Από την άλλη δεν είμαστε σε θέση πλέον να αφομοιώσουμε ή αν θέλετε να εντάξουμε στην κοινότητά μας, ούτε τους Ρωμιούς που έρχονται από την περιοχή της Αντιόχειας, ούτε και τους Ελλαδίτες. Πολύ λιγότερο βεβαίως συγχρωτιόμαστε, πέρα απο κάποιες εκκλησίες, με τους

ορθόδοξους άλλων χώρων (Γεωργοί, Ρώσοι, Ουκρανοί, Μολδαβοί, Ρουμάνοι κλπ), Δεν είμαστε καν σε θέση να ξερούμε του αριθμούς της κάθε ορθόδοξης εθνότητας. Δεν ξέρουμε καν τον πραγματικό αριθμό των Ομογενών της Πόλης. Όλες οι προσπάθειες που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια για να καταγράψουμε τον πραγματικό αριθμό των Ρωμιών της Πόλης έχουν αποτύχει και δεν θεωρούνται αξιόπιστες. Ο αριθμός μας κινείται, ανάλογα με τις εκτιμήσεις και με το ποιες ομάδες πληθυσμού εντάσσει κανείς στην Ομογένεια (Ρωμιοί της Πόλης, Ίμβριοι, Αντιοχείς, μεικτοί γάμοι κλπ) μεταξύ 2.500 και 4.500. Το ότι δεν έχουμε καταφέρει ακόμα ούτε «να μετρηθούμε», ασφαλώς δεν μας τιμά.

Το περιουσιακό

Ότι ισχύει για το δημογραφικό, ισχύει κατά μείζονα λόγο και για το περιουσιακό. Παρά τις προσπάθειές μας τα τελευταία χρόνια, κυρίως μέσω του ΣΥΡΚΙ, δεν καταφέραμε να κάνουμε μια αξιόπιστη καταγραφή της περιουσιακής κατάστασης των βακουφίων μας. Το κάθε βακούφι μπορεί να ξέρει (ή και να μη ξέρει) τι έχει και τί δεν έχει. Εμείς όμως ως Ομογένεια, δεν έχουμε πλήρη εικόνα της περιουσίας μας, ούτε της ακίνητης ούτε και της κινήτης, δηλαδή κυρίως των χρηματικών αποθεμάτων. Λέμε συνήθως-και σωστά το λέμε-πως η περιουσία της ομογένειας είναι πολύ μεγάλη. Έτσι είναι. Είναι όντως πολύ μεγάλη. Αλλά εδώ γεννιούνται δύο ερωτήματα: πόση είναι και με ποιο τρόπο αξιοποιείται για το καλο της ομογένειας. Η απάντηση είναι και πάλι δεν ξέρουμε. Πέρα από την αξιοποίηση των ακινήτων που δεν είναι πάντα η καλύτερη, το θέμα είναι τι γίνεται και με το κεφάλαιο σε μετρητά , ομόλογα και χρυσό των κοινοτήτων μας. Πόσο είναι, και πως ξέρουμε ότι αξιοποιούνται με τον καλύτερο τρόπο. Η απάντηση είναι και πάλι, η ίδια δεν ξέρουμε. Μια ομίχλη, μια αδιαφάνεια υπάρχει στην διαχείριση των οικονομικών μας. Ελάχιστες κοινότητες δημοσιεύουν απολογισμούς, ακόμα λιγότερες δίνουν πραγματικά στοιχεία και την δυνατότητα για πρόσβαση και έλεγχο στα οικονομικά τους στοιχεία.

Προσέξτε , να μην παρεξηγηθώ: δεν εννοώ ούτε ως υπόνοια ότι κάποιοι επίτροποι δουλεύουν για ίδιον όφελος. Παλιά είχαμε τέτοια φαινόμενα, αλλά τώρα θεωρώ εξορισμού και μέχρι αποδείξεως του εναντίου, όλους τους συναδέλφους μου τίμιους και καλή διάθεσης διαχειριστές. Όμως άλλο η τιμότητα και η καλή διάθεση και άλλο η ικανότητα για την διαχείριση των οικονομικών.

Χρειάζεται λοιπόν στις κοινότητές μας και διαφάνεια και συνεργασία και επαγγελματικές συμβουλές από ειδικούς για καλύτερες επενδύσεις και καλύτερες αποδόσεις της περιουσίας μας. Και βεβαίως οφείλουμε να έχουμε ως γνώμονα το συμφέρον και το καλό των συμπολιτών μας και της κοινότητας ευρύτερα. Τα λεφτά και τα ακίνητα υπάρχουν για τους ανθρώπους όχι το αντίθετο. Πόλλες από τις δράσεις που προτείνονται στην συνέχεια θα ήταν πολύ εύκολο να πραγματοποιηθούν με ορθή και ισότιμη οικονομική συμμετοχή όλων των κοινοτήτων μας, Αρκεί να σας πω σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μου, που θεωρώ έγκυρες, αυτή τη στιγμή υπάρχουν ως κεφάλαιο κατατεθειμένο με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στην τράπεζα, πόσα που ξεπερνούν μετά βεβαιότατος τα 20 εκατομμύρια λίρες, αν δεν είναι πολύ περισσότερα. Και αναφέρομαι μόνο στις περί το ΣΥΡΚΙ κοινότητες. Δεν αναφέρομαι καθόλου στο Μπαλουκλί και μερικές ακόμα γνωστές και μη εξαιρετέες κοινότητες. Αυτό είναι μια άλλη μεγάλη ιστορία που θα ήθελε και χωριστή ανακοίνωση από μόνη της, Γιατί κάθονται όλα αυτά τα χρήματα στην τράπεζα, πως επενδύονται, πως αξιοποιούνται και πως αυτό μπορεί να γίνει καλύτερα, είναι ερωτήματα που μόνο οι επιμέρους επίτροποι γνωρίζουν, αλλά αγνοεί η ρωμέικη κοινότητα, που έχει την ψιλή κυριότητα αλλά όχι και την επικαρπία της περιουσίας της.

Προτάσεις

Πάνω στην λογική των στόχων που ανέπτυξα πιο πάνω, αλλά με βάση τα

οικονομικά δεδομένα που περιέγραψα, κινούνται και οι προτάσεις που έχω να κάνω για ενίσχυση της ταυτότητας και αξιοποίηση της παρουσίας μας για το κοινό καλό.

Πολιτιστικό Κέντρο

Η πρώτη και βασικότερη πρότασή μου: Θεωρώ ζωτικής σημασίας την διάσωση, ανάδειξη και προβολή του πολιτισμού μας. Και θεωρώ απολύτως απαραίτητο και θέμα πρώτης προτεραιότητας την ίδρυση ενός Πολιτιστικού Οργανισμού που θα προστατεύσει και θα αναδείξει την κληρονομιά της ελληνορθόδοξης κοινότητας και θα δημιουργήσει προϋποθέσεις για μελέτη και περαιτέρω καλλιέργειά του. Ένας τέτοιος πολιτιστικός οργανισμός της ρωμέϊκης κοινότητας μπορεί να συσταθεί με την στήριξη όσο γίνεται περισσότερων κοινοτήτων. Θα πρέπει, ωστόσο, να είναι ανεξάρτητος, αυτοδιοίκητος και, από ένα σημείο και μετά, ανεξάρτητος οικονομικά για να μπορέσει να κάνει έργο.

Ο Οργανισμός αυτός θα πρέπει σταδιακά να δημιουργήσει ένα πολιτιστικό κέντρο όπου θα γίνονται εκδηλώσεις και πολιτιστικές δραστηριότητες. Συγχρόνως, εκεί θα στεγαστεί ένα μουσείο που θα προβάλλει την ιστορία της πολιτικής ρωμοσύνης, ενώ θα γίνει ένα κέντρο τεκμηρίωσης του ρωμέϊκου πολιτισμού, όπου θα συγκεντρωθούν αρχεία και υλικό που υπάρχουν σε κοινότητες, ιδρύματα και ιδιώτες, είτε σε φυσική είτε ηλεκτρονική μορφή, και θα γίνει ταξινόμηση και επεξεργασία του. Ένας τέτοιος πολιτιστικός οργανισμός θα μπορεί να συμμετέχει σε ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα, να κάνει εκδόσεις και δικές του κινηματογραφικές παραγωγές, να διοργανώνει μαθήματα, σεμινάρια, εκπαιδευτικά προγράμματα και, εν γένει, να προβάλλει και να προωθεί τον πολιτισμό μας. Σταδιακά ο πολιτιστικός αυτός οργανισμός θα μπορούσε να γίνει πραγματικότητα με την υποστήριξη όλων μας. Και το κύρος που θα αποκτήσει με τη δουλειά του να γίνει ένα από τα βασικά σημεία αναφοράς για την ομογένεια. Προϋπόθεση είναι η επαγγελματική οργάνωσή του από ειδικούς, και η αυτονομία στην διοικητική του δομή.

Συνεργασία των Κοινοτήτων

Τόσο ο πολιτιστικός οργανισμός που προανέφερα, όσο και όλες οι άλλες προτάσεις που θα γίνουν, έχουν ως βασική προϋπόθεση την συνεργασία μεταξύ των κοινοτήτων, όπως άλλωστε προανέφερα μιλώντας για την κοινοτική περιουσία. Είναι γνωστό πως οι κοινότητές μας είναι και πολλές, διασκορπισμένες και διεσπαρμένες. Το υπάρχον οργανωτικό σχήμα των βακουφίων μας ανταποκρίνεται σε συνθήκες που ίσχυαν δεκαετίες πριν και με κοινοτικό πληθυσμό πολλών δεκάδων χιλιάδων Ρωμιών. Η σημερινή πολυδιάσπαση, σε συνδυασμό με τα δημογραφικά ζητήματα, μάς εξασθενεί. Το ιδανικό και ο στόχος μας πρέπει να είναι η σύμπτυξη των κοινοτήτων μας και η τελική δραστική μείωσή τους. Ακόμα και αν δεν γίνουμε μία κοινότητα, ένα βακούφι όλοι μας, όπως έκαναν προ πολλού οι Εβραίοι της Πόλης, θα πρέπει να βάλουμε ως στόχο τον δραστικό περιορισμό του αριθμού των κοινοτήτων μας. Είναι αλήθεια πως το κράτος δεν ευνοεί μια τέτοια σύμπτυξη. Είναι όμως επίσης αλήθεια πως και εμείς δεν την αποφασίσαμε οι ίδιοι και δεν την ζητήσαμε ποτέ με πεποίθηση από το κράτος.

Μέχρι όμως να γίνει, αν θα γίνει, η μείωση-σύμπτυξη των βακουφίων μας, πρέπει να μάθουμε να συνεργαζόμαστε στενά, κατά τρόπο πολύ ουσιαστικότερο από ό,τι το κάνουμε σήμερα. Το ΣΥΡΚΙ στην Πόλη βοήθησε προς την κατεύθυνση αυτή, πλην η συνεργασία των κοινοτήτων δεν είναι τόσο επιτυχής όσο θα θέλαμε, ούτε και τόσο ευρεία. Κύριο πλήγμα προς την κατεύθυνση αυτή είναι η μη συνεργασία με τις άλλες κοινότητες του Μπαλουκλί και των άλλων γνωστών μεγάλων κοινοτήτων που συνολικά κατέχουν περισσότερο από το 60% της ομογενειακής περιουσίας.

Πρέπει, λοιπόν, να βρούμε τρόπους να ενισχύσουμε ουσιαστικά την συνεργασία μεταξύ των κοινοτήτων σε πρακτικά ζητήματα, αναμεσά τους και η διαχείριση των οικονομικών. Το τελευταίο, βεβαίως, προϋποθέτει εμπιστοσύνη και διαφάνεια, όπως προανέφερα.

Εξωστρέφεια - Συνεργασία με άλλες μη ορθόδοξες κοινότητες

Οι άλλες μη μουσουλμανικές κοινότητες, και ειδικά οι Αρμένιοι, έχουν κάνει ανοίγματα προς την κοινότητά μας. Η εφημερίδα AGOS και το περιοδικό PAROS, για παράδειγμα, προβάλλουν συνεχώς θέματα που σχετίζονται με την ρωμείικη κοινότητα. Επίσης σημαντικό είναι και το ενδιαφέρον από φορείς και ιδρύματα της Τουρκίας (μουσεία, ΜΚΟ, ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια) για συνεργασίες με τις κοινότητές μας. Στα ανοίγματα αυτά νομίζω πως πρέπει και να ανταποκριθούμε και να ανταποδώσουμε. Να πάρουμε και εμείς, λοιπόν, πρωτοβουλίες και να συσφίξουμε τις σχέσεις μας με τα ιδρύματα, τις κοινότητες και τους πολιτιστικούς φορείς της αρμενικής και της εβραϊκής κοινότητας, τους καθολικούς και τους συροϊακωβίτες της Πόλης, αλλά και με όσους άλλους φορείς και ιδρύματα της Πόλης δούμε πως μπορούμε να έχουμε κοινά ενδιαφέροντα και δυνατότητα συνεργασίας. Ο πολιτιστικός οργανισμός που προανέφερα, θα μπορούσε να παίξει και σε αυτό τον τομέα έναν σημαντικό ρόλο.

Δράσεις για τους νέους

Από εκεί και πέρα και γυρίζοντας πάλι στα εντός της ομογένειας: το μέλλον είναι οι νέοι. Πρέπει να βοηθήσουμε τους νέους μας να κάνουν ένα καλό ξεκίνημα στην ζωή τους, να τους ενισχύσουμε να δραστηριοποιηθούν εδώ επαγγελματικά και να κάνουν οικογένειες, ει δυνατόν και αρκετά παιδιά. Στην κατεύθυνση αυτή προτείνουμε:

- Πρώτον, μία δεκαετή ασφάλεια ζωής στους νέους μας. Θα ξεκινά από την αποφοίτησή τους από το σχολείο και θα αποδίδεται σε 10 χρόνια. Έτσι με το τέλος των σπουδών και στην αρχή της επαγγελματικής τους ζωής θα έχουν μια μαγιά, ένα κεφάλαιο για να προχωρήσουν στη ζωή τους.
- και Δεύτερον, η εξασφάλιση κατοικίας για τα νέα ζευγάρια. Με βάση τα σημερινά δημογραφικά δεδομένα, εκτιμώ ότι θα χρειαστούμε σε λίγα χρόνια περί τα 70 έως 100 διαμερίσματα για να στεγάσουν κάποια από τα νέα ζευγάρια που θα

δημιουργηθούν. Για αυτά τα ζευγάρια θα ήταν καλό να προσφέρουμε καλή και φτηνή στέγη για να ξεκινήσουν την οικογενειακή ζωή τους πιο άνετα, δημιουργώντας συγχρόνως και πυρήνες ομογενειακού πληθυσμού σε κάποια σημεία και περιορίζοντας την διασπορά της Ομογένειας στην απέραντη Πόλη μας.

Δράσεις για την παιδεία.

Τα θέματα της παιδείας είναι πολλά, ποικίλα και έξω από το πλαίσιο της εισήγησης αυτής. Θα επισημάνω απλώς πως οι κοινότητες, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, οφείλουν να

- Εξασφαλίζουν την υγιή χρηματοδότηση των σχολείων μας με τα τρέχοντα έξοδά τους,
- Να τα προμηθεύουν με σύγχρονο εποπτικό και διδακτικό υλικό, με βάση τις ανάγκες τους
- Να βοηθούν στην συντήρηση και τις επισκευές τους
- Να δημιουργήσουν ταμείο για δράσεις και δραστηριότητες εξωσχολικές, όπως εκδρομές, εκδηλώσεις κ.α
- Να βοηθήσουν στον επαγγελματικό προσανατολισμό των νέων, με βάση τις πραγματικές ανάγκες της ομογένειας σε επαγγελματικά στελέχη
- Να εξασφαλίσουν υποτροφίες για μετεκπαιδευόμενους και εξειδικεύσεις των νέων μας, κυρίως για όσους θέλουν να πάνε στο εξωτερικό.

Φιλανθρωπία και δράσεις για τους ηλικιωμένους

Ο πολιτισμός μιας κοινότητας φαίνεται από τον τρόπο που αντιμετωπίζει τους ηλικιωμένους της. Θα το πω καθαρά και ξάστερα: Έχουμε αυτή τη στιγμή στην Πόλη ανθρώπους ηλικιωμένους χωρίς ασφάλεια υγείας, ανθρώπους που ζουν με πενιχρά εισοδήματα. Ανθρώπους σε συνθήκες απόλυτης ένδειας, που καταλήγουν στο Μπαλουκλί. Η κατάσταση αυτή δεν μας τιμά ως κοινότητα. Τα αριθμητικά δεδομένα της ομογένειας, σε συνδυασμό με τα υψηλά εισοδήματα των κοινοτήτων μας δεν

δικαιολογούν να έχουμε αυτή τη στιγμή ανθρώπους που πιέζονται τόσο πολύ οικονομικά, ώστε να περιμένουν από την φιλανθρωπία του Πάσχα ή των Χριστουγέννων για να ζήσουν. Υπάρχουν περίπου 150 ηλικιωμένοι, κυρίως άνθρωποι που ζουν στην φτώχεια. Και αυτό είναι ντροπή. Προτείνω λοιπόν:

- Να εξασφαλίσουμε ιατροφαρμακευτική ασφάλιση και περίθαλψη σε όσους δεν έχουν, μέσω ιδιωτικής ασφάλειας
- Να δημιουργήσουμε ένα ταμείο που θα χρηματοδοτεί σε τακτική βάση και κατόπιν καταγραφής και ελέγχου της κατάστασής τους, τους ομογενείς που το έχουν ανάγκη

Αυτές είναι μόνο μερικές από τις προτάσεις που βρίσκουμε χρήσιμες και ικανές να βελτιώσουν την απόδοση των κοινοτήτων μας προς όφελος της Ομογένειας.

Είμαστε ανοιχτοί σε κάθε συζήτηση, τόσο στα όσα προτείναμε, όσο και σε νέες δημιουργικές ιδέες που μπορούμε να προσθέσουμε.

Να μη ξεχνάμε μόνο την ουσία του ρόλου που έχουμε ως φορείς (κοινότητες) και ως πρόσωπα (επίτροποι): είμαστε εδώ για να υπηρετήσουμε το καλό της Ομογένειας, να αναδείξουμε το παρελθόν, να βελτιώσουμε το παρόν και να προετοιμάσουμε το μέλλον. Στην ομογένεια, δια των κοινοτήτων, ανήκει η μεγάλη κληρονομία των παππούδων μας, τα ακίνητά μας. Οφείλουμε να τα προστατεύσουμε, να τα αξιοποιήσουμε, να τα αυγατίσουμε, αν μπορέσουμε.

Να μην ξεχνάμε όμως το ουσιαστικότερο όλων. Η ομογένεια δεν είναι απλά μία ιδέα ή μια κληρονομιά. Αποτελείται από ανθρώπους. Η Ρωμιοσύνη της Πόλης είναι οι Ρωμιοί της Πόλης. Οι κοινότητές μας και τα ακίνητά μας υπάρχουν για να κάνουν καλύτερη την ζωή των ανθρώπων, των ανθρώπων μας. Και όχι αντίστροφα. Να πάρουμε ένα ακραίο παράδειγμα για να καταλάβουμε τι θέλω να πω. Αν αύριο χάσουμε όλα μας τα ακίνητα και μας μείνουν οι άνθρωποι, παρά τις δυσκολίες, η

κοινότητα θα υπάρχει. Αν φύγουν οι άνθρωποι και μείνουν τα ακίνητα, η κοινότητά μας τελείωσε.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

**Α. Παριζιάνος,
«Τα Ζητήματα των Βακουφίων».**

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΒΑΚΟΥΦΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ
ΟΙΟΜΚΩ 29 Απριλίου 2017 του Αντώνη Παριζιάνου.**

Εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες της ημερίδας. Στην ημερίδα το Σύνδεσμο Υποστήριξης Ρωμαιοκων κοινοτικών ιδρυμάτων και την Ομογένεια της Πόλης εκπροσωπούν οι κ.κ. Γεώργιος Παπαλιάρης, Κωνσταντίνος Κυρατζόπουλος και Γεώργιος Θεοδοωρίδης.

Δύο είναι σήμερα τα κυρίως θέματα που έχουν άμεση σχέση με την επιβίωση της ομογένειας. Τα βακουφικά και τα εκπαιδευτικά. Αμφότερα συζητούνται πολλαπλώς και συνεχίζουν να έχουν πρωταρχικό ρόλο στα ομογενειακά δρώμενα.

Θα αναφερθώ σύντομα στα Βακουφικά θέματα.

1- Επιστροφή ακινήτων: Η Οδύσσεια της επιστροφής των μειονοτικών ακινήτων άρχισε το 2008 με την ψήφιση στη Βουλή του Νόμου 5737 περί βακουφίων. Ακολούθως εκδόθηκε και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα το Καταστατικό Βακουφίων (VAKIFLAR YONETMELIGI) στις 27 Σεπτεμβρίου 2008 με αριθ. 27010. Στην εφαρμογή, σύμφωνα με άρθρο της ΜΙΑΛΙΕΤ (29 Αυγούστου 2011) επιστράφηκαν ελάχιστα, στην ελληνική κοινότητα, από τα 1410 συνολικά που ζητήθηκαν από όλες τις μειονότητες.

Στις 27 Αυγούστου 2011 στην Επίσημη Εφημερίδα με αριθ. 28038 δημοσιεύτηκε Νομοδιάταγμα (ΚΗΚ – 651 R.G. 27.8.2011 - 28038) στο οποίο υπήρχαν τρία άρθρα για την επιστροφή των ακινήτων.

2- Κοινοτικές εκλογές:

Οι κοινοτικές εκλογές μετά από μια μακρόχρονη ανάπαυλα, 1991 – 2006, άρχισαν και πάλι το 2006 με τον κανονισμό που εκδόθηκε από τη Νομαρχία το 2004. Το 2008 η ευθύνη διεξαγωγής των εκλογών πέρασε και πάλι στη δικαιοδοσία της Γεν. Διεύθυνσης των Βακουφίων. Οι εκλογές διεξήχθησαν τελευταία το 2011 και μετά ακυρώθηκε ο περί εκλογών κανονισμός και μέχρι σήμερα δεν επανεκδόθηκε.

3-Επίσης ένα βασικότατο θέμα είναι η σύνταξη και επικύρωση καταστατικού (VAKIF SENEDİ) για τα μειονοτικά βακούφια, δυστυχώς είναι η μόνη περίπτωση στην Τουρκία βακουφίων άνευ καταστατικού. Σύμφωνα με το 11^ο προσωρινό άρθρο του περί βακουφίων νόμου, το δηλωτικό του 1936, ως μία λύση παροδική, θεωρήθηκε ως καταστατικό, η λύση αυτή επέφερε και πολλά προβλήματα. Το δηλωτικό του 1936 είναι ένα έγγραφο ελλιπέστατο που συντάχθηκε με τις τότε προδιαγραφές και δυνατότητες και δεν έχει καμία σχέση με καταστατικό. Επίσης τα βακούφια της Ίμβρου, επί παραδείγματι, δεν έχουν δηλωτικό του 1936. Εάν συνταχθεί και επικυρωθεί ένα νέο καταστατικό θα λυθούν πολλά θέματα και αυτομάτως και το θέμα των κοινοτικών εκλογών.

3- Το θέμα των «κατελημμένων» και των «αδιαιτέρων» βακουφίων (Mülhak ve müstesna vakıflar).

Αναμένουμε και πάλι την τήρηση των υποσχέσεων των αρμοδίων, να αρχίσουν και πάλι οι επαφές και να λυθούν τα αναφερόμενα και άλλα τινά προβλήματα της ομογένειας, τα οποία φαίνονται απλά αλλά είναι βασικά για την διαβίωση μας. Άρχισαν να επαναλαμβάνονται παλιές ασθένειες, όπως η έλλειψη επιτρόπων σε πολλές κοινότητες μας.

Ελπίζουμε και ευχόμαστε την βελτίωση των χρόνιων προβλημάτων μας. Συγγαίρουμε την Διοικούσα Επιτροπή της ΟΙΟΜΚΩ για τη δράση που επιδεικνύει πάντοτε στη λύση των προβλημάτων της Ομογένειας της Πόλης, την ευχαριστούμε και ευχόμαστε καλή επιτυχία στις πολλαπλές δραστηριότητές της.

24 Απριλίου 2017

Αντώνης Παριζιάνος.

Γεώργιος Θεοδωρίδης

«Η Ορθόδοξη Κοινότητα της Σμύρνης στη σημερινή Τουρκία»

Σμύρνη! Μια πόλη αρχαία, ένας τόπος μυθικός όπου για αιώνες έζησαν και δημιούργησαν οι πρόγονοι μας. Μια πόλη προικισμένη από τη γεωγραφική της θέση, τον κοσμοπολίτικο χαρακτήρα της, την προσφορά της στον ελληνικό πολιτισμό. Ένα μείζον ιστορικό κέντρο του ελληνισμού και της ρωμιοσύνης, μια αλησμόνητη πατρίδα για τις εκατοντάδες χιλιάδες απογόνους των Ελλήνων κατοίκων της πάλαι ποτέ πρωτεύουσας της Ιωνίας.

Μερικά ιστορικά για να φτάσουμε στο σήμερα. Η Σμύρνη υπήρξε από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα ένα από τα σημαντικότερα λιμάνια της ανατολικής Μεσογείου. Σήμερα είναι το μεγαλύτερο λιμάνι της Τουρκίας. Ήταν πόλη της αρχαίας Ιωνίας. Η περιοχή κατοικήθηκε γύρω στο 3.000 π.Χ., ενώ η ιωνική πόλη ιδρύθηκε γύρω στον 10^ο αιώνα π.Χ. Η πόλη, που ισχυριζόταν πως είναι η πατρίδα του Ομήρου, αναπτύχθηκε στην αρχαιότητα και στα βυζαντινά χρόνια και εξελίχθηκε στην σημαντικότερη πόλη της περιοχής, μετά από την παρακμή της Εφέσου. Στα οθωμανικά χρόνια, και ειδικά κατά τον 19^ο και 20^ο αιώνα η Σμύρνη αναπτύχθηκε ήδη σταδιακά έγινε μία πόλη όπου κυριαρχούσε ο ελληνικός πληθυσμός και ο ελληνικός πολιτισμός. Μεγάλα σχολεία, όπως η περίφημη Ευαγγελική Σχολή, Θέατρα και αθλητικοί σύλλογοι έδιναν τον στίγμα του ελληνισμού στην πόλη 100 χρόνια πριν. Σημερινοί αθλητικοί σύλλογοι όπως ο Πανιώνιος, ο Απόλλων ή το Σπόρτινγκ ξεκίνησαν από την Σμύρνη.

Μετά τον πόλεμο για την Ανεξαρτησία της Τουρκίας που είναι αυτό που στην Ελλάδα ονομάζεται μικρασιατική καταστροφή, ακολούθησε η ανταλλαγή των πληθυσμών και Έλληνες δεν έμειναν παρά ελάχιστες οικογένειες (συνήθως Έλληνες με υπηκοότητα άλλου κράτους, που κατάφεραν να μείνουν). Σε αυτούς δεν αναγνωρίζεται καθεστώς μειονότητας, δεν υπάρχει επίσημη εκκλησιαστική αρχή

ούτε εκκλησία στην ιδιοκτησία των ελληνορθόδων κατοίκων της πόλης. Εκτός από τους ελάχιστους παλιούς κατοίκους, στην Σμύρνη ζει το προσωπικό του Ελληνικού Προξενείου και οι Έλληνες αξιωματικοί του στρατηγείου του ΝΑΤΟ με τις οικογένειές τους. Αυτοί αποτελούν ουσιαστικά και τον πυρήνα αυτού που μπορούμε να ονομάσουμε «Ελληνισμός της Σμύρνης»

Κοντά σε αυτούς, έχουν προστεθεί τα τελευταία κυρίως χρόνια και κάποιοι Έλληνες που ήρθαν στην Σμύρνη από την Ελλάδα για επαγγελματικούς λόγους, σπουδάζουν, άνοιξαν επιχειρήσεις, διδάσκουν στα πανεπιστήμια και συχνά έχουν σύζυγο από την Σμύρνη. Αυτοί είναι μερικοί δεκάδες ακόμα. Συνολικά πάντως οι μόνιμοι κάτοικοι Έλληνες της Σμύρνης δεν ξεπερνούν τους 50. Βεβαίως γύρω από αυτούς μπορεί να προσθέσει κανείς και μερικές εκατοντάδες άτομα που είναι ορθόδοξοι από άλλες χώρες, κυρίως από την πρώην Σοβιετική Ένωση και την ανατολική Ευρώπη, που βρίσκονται για διάφορους λόγους και αυτοί στην Σμύρνη. Ανάμεσά τους Ρώσοι, Γεωργιανοί, Βούλγαροι, Ουκρανοί, Μολδαβοί κ.α., που όλοι συσπειρώνονται γύρω από την πυρηνική ελληνική κοινότητα η οποία διαχειρίζεται και λειτουργεί και τις ορθόδοξες εκκλησίες της Σμύρνης.

Σημειώνεται λοιπόν μια σχετική ανάπτυξη μιας παροικίας ορθοδόξων τα τελευταία χρόνια και είμαστε όλοι χαρούμενοι με το γεγονός αυτό. Ωστόσο να μην παραβλέπουμε πως μιλάμε για μια πολυεθνική πολυπολιτισμική ορθόδοξη κοινότητα, η οποία συσπειρώνεται μεν γύρω από τον ελληνορθόδοξο κλήρο και την παλαιότερη ελληνική κοινότητα, ωστόσο απέχει πολύ από το να ονομαστεί ελληνική παροικία. Ορθόδοξη ναι, ελληνική όμως όχι. Αυτά για να γνωρίζουμε περί τίνος ομιλούμε όταν αναφερόμαστε στην αναγέννηση της κοινότητας της Σμύρνης.

Στην ανασύσταση λοιπόν της ορθόδοξης κοινότητας της Σμύρνης έχουν συμβάλλει πολλοί παράγοντες, οι σημαντικότεροι των οποίων είναι:

α) Η προσωπικότητα και οι ενέργειες της Α.Θ.Π Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, η πατρική αγάπη και το αμέριστο ενδιαφέρον που

έδειξε καθώς και συντονισμένη προσπάθεια του για την επίτευξη αυτού του μεγάλου έργου αποτυπώνεται στις ακόλουθες ενέργειες :

1. Το 2013 διορίστηκε ο πρώτος μόνιμος εφημέριος στον ναό της Αγίας Φωτεινής. Εδώ να διευκρινίσουμε πως η Αγία Φωτεινή είναι χτισμένη ως προτεσταντική εκκλησία και ανήκει στο ολλανδικό κράτος. Οι Ολλανδοί έχουν παραχωρήσει τον χώρο στο ελληνικό Προξενείο, στην Ελλάδα δηλαδή, προκειμένου να λειτουργεί εκεί ορθόδοξος ιερέας και να καλύπτονται οι θρησκευτικές ανάγκες των Ελλήνων της πόλης. Ασφαλώς δεν πρόκειται λοιπόν για τον περίφημο παλαιό ναό της Σμύρνης που κάηκε με την πυρκαγιά του 1922. Φέρει όμως το ιστορικό όνομά του. Ο Πατριάρχης μας, στο πλαίσιο της ποιμαντικής του μέριμνας για τους ορθοδόξους αλλά και τα μνημεία της ορθοδοξίας στην Τουρκία, κάλεσε έναν ιερέα, τον π. Κύριλλο Συκή, να του ζήτησε την ανασύστασή στο ιστορικό λιμάνι του Αιγαίου, ενοριακό πυρήνα για να «ευαγγελίζεται» και να συσπειρώνει γύρω του Έλληνες, Τούρκους, Ρώσους, Γεωργιανούς και τους λοιπούς ορθοδόξους χριστιανούς που είναι διασκορπισμένοι στην πόλη των 4 εκατομμυρίων κατοίκων. Έτσι ξεκίνησε ο συστηματικός εκκλησιασμός της κοινότητας. Η εκκλησία άρχισε να λειτουργείτε κάθε Κυριακή και σε όλες τις εορτές και ο ναός έγινε πόλος έλξης των Ελλήνων αλλά και όλων των άλλων ορθοδόξων της Σμύρνης. Έκτοτε, ο αγιασμός των υδάτων στο λιμάνι της Σμύρνης, οι ακολουθίες του Πάσχα, οι επισκέψεις του Πατριάρχη καθώς και οι περιοδείες του στη γη της Ιωνίας, είναι μερικά από τα σημαντικά δρώμενα της εκκλησιαστικής ζωής της Σμύρνης.

Η Σμύρνη ξεπερνά σταδιακά τα απωθημένα και τον εθνικιστικό θυμό του παρελθόντος και στοχεύει ξανά στην συνύπαρξη, εντός του ευρωπαϊκού γίγνεσθαι, των εθνοτήτων και των θρησκειών που την στολίζουν και τείνουν να αναβιώσουν τον παλαιό κοσμοπολιτισμό της. Ας μην ξεχνάμε άλλωστε πως η Σμύρνη ήταν και εξακολουθεί να είναι, το κατεξοχήν πρόσωπο της Τουρκίας προς την Ευρώπη και

βρίσκεται πιο κοντά από κάθε άλλη πόλη της χώρας κοντά στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι.

2. Με πρωτοβουλία και την καθοδήγηση του Συνδέσμου Υποστήριξης Ρωμαϊκών Κοινοτικών Ιδρυμάτων του ΣΥΡΚΙ, που εδρεύει στην Κωνσταντινούπολη, και κατόπιν παρότρυνσης και ευλογίας του Πατριάρχη μας, ιδρύθηκε τον Μάιο του 2016 ο **Πνευματικός και Πολιτιστικός Σύνδεσμος Σμύρνης** του οποίου έχω την υψηλή τιμή, αλλά και την μεγάλη ευθύνη, να είμαι και ο Πρόεδρος του. Η ορθόδοξη κοινότητα της Σμύρνης αποκτά έτσι για πρώτη φορά μια επίσημη νομική εκπροσώπηση με αιρετό συμβούλιο που αποτελείται από πέντε μέλη. Τέσσερα μέλη από την κοινότητα της Σμύρνης και ένα από την Κωνσταντινούπολη, εν προκειμένω ο Πρόεδρος. Θα αναρωτηθεί κανείς γιατί επιλέχτηκε Πρόεδρος από τη Κωνσταντινούπολη. Η επιλογή αυτή θέλει να δείξει κυρίως την αμέριστη υποστήριξη του ΣΥΡΚΙ, την βοήθειά του στον συντονισμό, στη διαχείριση των ζητημάτων που προκύπτουν κατά την οργάνωση της κοινότητας, την παροχή υλικής, οικονομικής και ηθικής βοήθειας προς τις πρωτοβουλίες του **Πνευματικού και Πολιτιστικού Συνδέσμου Σμύρνης** με απώτερο σκοπό τη προβολή της της ελληνορθόδοξης πνευματικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Σμύρνης.
3. Τον Αύγουστο του 2016 ο Οικουμενικός Πατριάρχης πήρε την σημαντική απόφαση και κατόπιν προτάσεώς του, η Αγία και Ιερή Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου εξέλεξε τον Αρχιεπίσκοπο, Αρχιεπίσκοπο Βαρθολομαίο Σαμαρά, ως νέο μητροπολίτη Σμύρνης. Έτσι η Σμύρνη απέκτησε και πάλι ποιμενάρχη. Η κίνηση αυτή του Πατριάρχη μας είχε μεγάλη συμβολική και ποιμαντική βαρύτητα. Εν τω μεταξύ, και για να διευκολυνθεί το έργο, ο Αρχιεπίσκοπος Κύριλλος εξέλεξε Επίσκοπος Ερυθρών, βοηθός του Πατριάρχου, και στην διάθεση του Μητροπολίτη Σμύρνης, ενώ ο Μητροπολίτης Σμύρνης διόρισε και έναν ακόμα τακτικό εφημέριο για την εκκλησία.

β) Η πολιτική βούληση των τουρκικών αρχών στη Σμύρνη και η καλή συνεργασία με τις ελληνικές προξενικές αρχές

Μετά από τις συντονισμένες ενέργειες της ελληνικής πλευράς, του Οικουμενικού Πατριαρχείου αλλά και του Ελληνικού Γενικού Προξενείου στη Σμύρνη, το τουρκικό κράτος επέτρεψε την ανακαίνιση του ναού του Αγίου Βουκόλου, του μοναδικού ναού που διασώθηκε στη περιοχή *Καπιλάρ* του Κάτω Μαχαλά στην άλλοτε εβραϊκή συνοικία *Μπασμανέ*, ενός από τους δύο ελληνορθόδοξους ναούς που δεν καταστράφηκαν ολοσχερώς στην Σμύρνη. Ο ίδιος ο μητροπολιτικός Δήμος της Σμύρνης χρηματοδότησε το έργο. Σημειώνουμε πως στη Σμύρνη, όπως και σε άλλα μεγάλα αστικά κέντρα, υπάρχει μητροπολιτικός δήμος και περιφερειακοί δήμοι, οι οποίοι συνεργάζονται, με διαφορετικές αρμοδιότητες ο καθένας προκειμένου να αναδείξουν και πάλι την Σμύρνη σε μεγάλο διαμετακομιστικό κέντρο της ανατολικής Μεσογείου και ενδιαφέρονται να αναδείξουν το παρελθόν, την μακρά ιστορία και τον ρόλο των αρχαίων κοινοτήτων της πόλη όπως η ελληνική, η εβραϊκή και η αρμενική στην μεγάλη πολιτιστική ανάπτυξη και στο λαμπρό παρελθόν της πόλης ως μείζων κέντρο εμπορίου και επιχειρηματικότητας.

Ο ναός του Αγίου Βουκόλου, χρησιμοποιήθηκε αρχικά ως πολιτιστικό κέντρο, αλλά από το 2014 αποδόθηκε και για την τέλεση ορθόδοξων τελετουργιών. Βεβαίως ο ναός δεν είναι στην ιδιοκτησία της κοινότητας ούτε και της έχει παραχωρηθεί ελεύθερα για χρήση. Όποτε ωστόσο ζητήθηκε από τις τουρκικές αρχές η παραχώρηση του ναού για να χρησιμοποιηθεί για την τέλεση ακολουθιών όπου δόθηκε ευχαρίστως.

Στο ίδιο πλαίσιο κινείται άλλωστε και η συνεργασία του ελληνικού προξενείου και της Γενικής Πρόξενου της Ελλάδος στη Σμύρνη κυρίας Αργυρώς Παπούλια με τις τοπικές αρχές και τα επιμελητήρια της ευρύτερης περιοχής της Σμύρνης. Το ελληνικό Προξενείο αποτελεί πρόθυμο και άοκνο συμπαραστάτη των προσπαθειών του Συνδέσμου και της Ελληνικής Κοινότητας. Έχει παραχωρήσει την εκκλησία της

Αγίας Φωτεινής και τα όποια έσοδά της στην κοινότητα, και είναι δίπλα μας σε ό,τι χρειαστούμε. Το Γενικό Προξενείο έχει ως επιπλέον στόχο την περαιτέρω ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ της ευρύτερης περιοχής της Σμύρνης με την Ελλάδα και ειδικά με τα εγγύτερα νησιά στους τομείς του εμπορίου, του τουρισμού και του πολιτισμού.

Ελληνικό προξενείο πάντως και τουρκικές αρχές προσέφεραν και προσφέρουν την αμέριστη υποστήριξη τους στην ορθόδοξη κοινότητα της Σμύρνης.

γ) Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα και οι ευκαιρίες που παρουσιάζονται στη Σμύρνη

Μετά τα σοβαρά οικονομικά προβλήματα που αντιμετώπισε και αντιμετωπίζει η Ελλάδα, η Σμύρνη παρουσιάζεται σαν μια ευκαιρία για ένα καινούριο ξεκίνημα για κάποιους Έλληνες.

Σήμερα, η Σμύρνη είναι η τρίτη μεγαλύτερη πόλη της Τουρκίας, μετά την Κωνσταντινούπολη και τη Άγκυρα και το σημαντικότερο εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπορικό λιμάνι της χώρας. Αριθμεί 4 εκατομμύρια κατοίκους, αποτελώντας ένα μεγάλο αστικό κέντρο και παράλληλα έναν όμορφο τουριστικό προορισμό.

Η Σμύρνη ως μια πόλη με ευρωπαϊκό και μητροπολιτικό χαρακτήρα συμμετέχει σε πολλά διεθνή δίκτυα ένα εκ των οποίων είναι το δίκτυο Μεσογειακών πόλεων MEDCITIES, το οποίο προωθεί την ανταλλαγή εμπειρίας και γνώσεων μεταξύ σημαντικών πόλεων της Μεσογείου σε θέματα όπως οικονομία, υγεία, εκπαίδευση, πολιτισμός, τουρισμός, τοπική αυτοδιοίκηση και αθλητισμός. Τα Πανεπιστήμια της Σμύρνης, προσφέρουν υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης και αποτελούν πόλο έλξης για προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές από την Ελλάδα.

Σημαντική είναι και η συμμετοχή των Ελλήνων σπουδαστών σε προγράμματα ανταλλαγής. Σε όλα αυτά έρχεται να προστεθεί η εγγύτητα της νοοτροπίας των δύο

λαών, η κοινωνική σύνθεση του πληθυσμού της Σμύρνης και η ιδιοσυγκρασία των κατοίκων της.

Βεβαίως δεν πρέπει να υπερτιμούνται οι δυνατότητες για οικονομική και επαγγελματική ανάπτυξη και μόνιμη εγκατάσταση Ελλήνων στην Σμύρνη. Κάποιοι όπως είδαμε έχουν έρθει, αλλά ο αριθμός είναι μικρός και μάλλον σταθερός μετά τα πρώτα χρόνια.

Οι ιδιαιτερότητες της τουρκικής οικονομίας, όπως ο προστατευτισμός στην αγορά εργασίας, αλλά και εσωτερικά προβλήματα της Τουρκίας τα τελευταία χρόνια, όπως το ασταθές οικονομικό κλίμα, τα προβλήματα με την τρομοκρατία, η πρόσφατη απόπειρα πραξικοπήματος κ.α. , λειτουργούν ως αντικίνητρα στην μόνιμη εγκατάσταση περισσότερων Ελλήνων στην Σμύρνη.

Δυνατότητες δράσης και ανάπτυξης της Κοινότητας

Τα δεδομένα που περιγράφονται παραπάνω, θετικά και αρνητικά, προβάλλουν επιτακτική την ανάγκη για περαιτέρω σχεδιασμό στην οργάνωση και τις δράσεις της Ορθόδοξης κοινότητας Σμύρνης με την συνεργασία και την υποστήριξη του **Πνευματικού και Πολιτιστικού Συνδέσμου Σμύρνης**.

- Να σημειώσουμε πως μέσα στους κύριους στόχους μας πρέπει να είναι η ανάδειξη της ελληνορθόδοξης παράδοσης της Σμύρνης και της γνωριμίας των άλλων ορθοδόξων μελών της κοινότητας με αυτήν.
- Παράλληλα καλό είναι να προωθήσουμε την συνεργασία της δικής μας κοινότητας με τις άλλες χριστιανικές και την εβραϊκή κοινότητα της Πόλης.
- Να ανοιχτούμε περισσότερο προς την τουρκική κοινωνία της Σμύρνης, ειδικά στις γειτονιές που είναι οι εκκλησίες μας, κοινωνία η οποία βλέπει με ενδιαφέρον ίσως κάποτε και με απορία ή επιφυλακτικότητα το σταδιακό άνοιγμα της κοινότητάς μας. Ήδη υπάρχει ένας πυρήνας Τούρκων ορθοδόξων, αλλά και μουσουλμάνων που επισκέπτονται τακτικά τους ναούς μας. Να γίνει σαφές πως δεν έχουμε να

κρύψουμε τίποτα, και πως κάθε Σμυρνιός ή επισκέπτης με καλή διάθεση είναι καλοδεχούμενος στην κοινότητά μας

Έτσι χρειάζεται επίσης να κάνουμε ενέργειες όπως οι εξής:

- Να αναπτύξουμε την συνεργασία με ελληνικά σωματεία και πολιτιστικούς φορείς με σκοπό την δημιουργία πολιτιστικών, εκδηλώσεων, συναυλιών, εκθέσεων, κινηματογραφικών προβολών, ημερίδων κ.λπ. που θα αναδείξουν τον χαρακτήρα της κοινότητας, θα προβάλουν την ελληνική και την κοσμοπολίτικη πολιτιστική παράδοση της Σμύρνης και θα φέρουν περισσότερο κόσμο κοντά στην εκκλησία και την κοινότητα
- Να κάνουμε ένα γραφείο υποδοχής επισκεπτών που θα μπορεί να δίνει πληροφορίες και βοήθεια σε επισκέπτες της Σμύρνης από το εξωτερικό, κυρίως την Ελλάδα, αλλά και επισκέπτες από την Τουρκία που θέλουν να γνωρίσουν από κοντά την ορθόδοξη κοινότητα, της Σμύρνης και το παρόν της.
- Να οργανώσουμε μαθήματα ελληνικής γλώσσας στην κοινότητα, Το παράδειγμα του Σισμανογλείου μπορεί να λειτουργήσει ως πρότυπο για να γίνει κάτι αντίστοιχο σε μικρότερη ασφαλώς κλίματα και στην Σμύρνη.
- Να προωθήσουμε τις επισκέψεις παιδιών και νέων της κοινότητας, και φυσικά των μη ελληνικής καταγωγής ορθοδόξων σε κατασκηνώσεις στην Ελλάδα προκειμένου να γνωρίσουν και να εξοικειωθούν με τον νεοελληνικό πολιτισμό και τη γλώσσα.
- Να οργανώσουμε Προσκυνηματικές και περιηγητικές εκδρομές στην Σμύρνη και την ευρύτερη περιοχή τόσο για την ίδια την κοινότητα μας και τα μέλη της, όσο και για επισκέπτες από την Πόλη ή την Ελλάδα.
- Βεβαίως για όλα τα παραπάνω οφείλουμε να βρούμε οικονομικούς πόρους και χρηματοδότηση. Δεν πρέπει να μας διαφεύγει την προσοχή η εξαιρετικά σημαντική λεπτομέρεια πως ο Σύνδεσμος, απολύτως οικονομικά στηρίζεται από τον την καλή διάθεση των κοινοτήτων της Κωνσταντινούπολης και δεν έχει ακόμα καθόλου δικά

του εισοδήματα ή περιουσία, η δε ορθόδοξη κοινότητα έχει ως μόνο έσοδο τα χρήματα που εισπράττει από το παγκάρι της Αγίας Φωτεινής.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω τον ΣΥΡΚΙ για την πολύτιμη βοήθεια του, πρακτική και ηθική σε όλη την πολύ μεγάλη αυτή προσπάθεια που κάνουμε στην Σμύρνη για την αναβίωση και την ενίσχυση της ελληνορθόδοξης κοινότητας. Ευχαριστώ ακόμα την ΟΙΟΜΚΩ για την πρόσκληση να συμμετάσχω στην πολύ ενδιαφέρουσα σημερινή ημερίδα, καθώς και όλους εσάς που βρίσκεστε σήμερα εδώ και με ακούσατε.

Ξέρω πως δεν παρουσία τα πράγματα για την Ορθόδοξη Κοινότητα της Σμύρνης, ρόδινα, όπως όλοι θα θέλαμε να είναι. Δεν σας τα παρουσίασα όμως και μαύρα. Κάθε αρχή και δύσκολη και εμείς είμαστε τώρα μόλις στην αρχή, με όρεξη όμως να δουλέψουμε και να συνεχίσουμε την προσπάθεια όσο αντέχουμε.

Θα ήθελα ωστόσο να ολοκληρώσω την ομιλία μου, δίνοντας έναν τόνο λυρικό, που ανταποκρίνεται στις βαθύτερες σκέψεις που φωλιάζουν στο πίσω μέρος του μυαλού και συνομιλούν με την καρδιά μας. Πρόκειται για ένα απόσπασμα από το ποίημα «Νοσταλγία της Σμύρνης» του ποιητή Τζεϊχούν Ατούφ Κανσού (1919-1978). – Ceyhun Atuf Kansu (1919-1978) *İzmir özlemi*

*Είναι μια οχλοβοή αυτή, που φτάνει από μακριά,
που μου φέρνει χαιρετίσματα απ' τις θάλασσες,
καθώς τα σύννεφα κάτασπρα περνούν από πάνω μου,
αλαργεύω σ' εκείνο τον πάμπλουτο τόπο.*

*Τα βουνά καπνισμένα προσκαλούν κάθε ψυχή,
ένας πρωινός άνεμος φυσάει ακατάπανστα προς το Αιγαίο,
εκείνη η μεγάλη θάλασσα, η λίμνη των ηρώων
ταξιδεύει στη σκέψη μου, που όλο εκεί τριγυρίζει.*

Νικόλαος Αναγνωστόπουλος
«Η ανάγκη του συντονισμού των θεσμών εντός της Ομογένειας της
Πόλης και η ουσιαστική συνεργασία με την Εκπατρισμένη
Κοινότητα»

Είμαστε όλοι συγκεντρωμένοι σήμερα με την αγωνία να βρούμε τρόπους να διατηρηθεί η παρουσία της Ρωμιοσύνης στην γενέτειρά μας.

Για να επιτευχθεί ο ιερός αυτός σκοπός οφείλουμε πρώτα να συνειδητοποιήσουμε την σημερινή κατάσταση της Ρωμαϊκής Κοινότητας και τα θέματα που θα έπρεπε να την απασχολούν και κατόπιν να συμφωνήσουμε σε έναν οδικό χάρτη αγωγής-θεραπείας.

Σήμερα, το πλέον επείγον πρόβλημα για την Ομογένεια είναι η δημογραφία της σε συνδυασμό με την δυναμικότητα και τις δυνατότητες της.

Πόσα μέλη μετράει η Πολίτικη Ρωμιοσύνη σήμερα; Πόσοι από αυτούς υπηρετούν τα 70 βακούφια; Πόσοι από αυτούς έχουν τις απαιτούμενες γνώσεις και ικανότητες;

Πώς θα αντιμετωπισθεί αυτή η υπέρ-επείγουσα κατάσταση;

Στις 12 Απριλίου 2016 η ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. οργάνωσε μια ημερίδα με θέμα «το Δικαίωμα και τα Προβλήματα της Διαχείρισης των Ευαγών Ιδρυμάτων στην Πόλη». Ένας από τους σκοπούς της ημερίδας ήταν να επισημάνει ότι μαζί με τους συμπολίτες μας που ζουν στην Πόλη και η εκπατρισμένη Κοινότητα έχει ευθύνη της μέριμνας για την τύχη των Ευαγών Ιδρυμάτων της Ρωμιοσύνης. Η συντριπτική πλειοψηφία των Συμπολιτών μας τότε, εντός και εκτός Πόλης, χειροκρότησε την πρωτοβουλία αυτή με εμφανή ενθουσιασμό. Κυκλοφόρησαν τα Πρακτικά, ακολούθησε αρκετή συζήτηση στην Πόλη και εδώ. Το Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ., σε διαδοχικές συνεδρίες του,

συζήτησε το θέμα αφού προηγουμένως είχε την τιμή και το προνόμιο να συναντήσει τον Παναγιώτατο, να ακούσει προσεκτικά τις απόψεις του και λάβει την ευλογία του. Συζήτησε επίσης το θέμα και με άλλους Ιεράρχες του Θρόνου καθώς και με Ομογενείς που αγωνιούν για τις εξελίξεις. Με βάση, λοιπόν, τις συμβουλές, προτροπές και συστάσεις που πολύ προσεκτικά άκουσε και αξιολόγησε, το Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. επεξεργάστηκε και υπέβαλε πρόταση για την σύσταση Επιτροπής με σκοπό τον συντονισμό των Ευαγών Ιδρυμάτων της Ομογένειας.

Σήμερα, ένα χρόνο μετά, εκτός από την υποβολή της συγκεκριμένης πρότασης της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. στην Μ.τ.Χ.Ε., πρότασης η οποία συμπεριελάμβανε και σχέδιο κανονιστικού κειμένου για την ίδρυση Ομογενειακής Εποπτικής Επιτροπής Ευαγών Ιδρυμάτων, ουδεμία άλλη πρωτοβουλία έχει καταγραφεί.

Η συζήτηση επί των προτεινομένων αρχών στις οποίες οφείλουμε να συμφωνήσουμε ως Ρωμαίικη κοινότητα για την ενδοκοινοτική μας οργάνωση είναι ένα βήμα το οποίο οφείλουμε να κάνουμε και μάλιστα χωρίς άλλες καθυστερήσεις.

Όλοι οι συμμετέχοντες στην Ημερίδα ομιλητές περιέγραψαν τότε με μεγάλη σαφήνεια την κατάσταση συρρίκνωσης και μααρασμού των Ευαγών μας Ιδρυμάτων, η οποία μάλιστα θα επιδεινώνεται στο μέλλον ακόμη περισσότερο αν δεν ληφθούν απαραίτητα μέτρα.

Ο κ. Λάκης Βίγκας στην ομιλία του, μεταξύ πολλών άλλων συμπερασμάτων, δήλωνε:

- «την διοικητική μας κατάπτωση την βιώνουμε στην υποστελέχωση των εφοροεπιτροπών μας, στον κατακερματισμό των διοικήσεων και σωματείων στον οποίο η μικρή μας κοινότητα δεν μπορεί να ανταποκριθεί, στα σκάνδαλα διαφθοράς

και κακοδιαχείρισης που έγιναν από «ταγούς» της Ομογένειας ή στην έλλειψη συνεννόησης ως προς την αξιοποίηση της κοινοτικής περιουσίας»

- «επιβεβλημένο να αναγνωρίσουμε την ανεπάρκεια του διοικητικού μας μοντέλου όπως αυτό παρουσιάζεται σήμερα».
- «Είναι σημαντικό να αντιληφθούμε ότι τα διοικητικά κενά όπως αυτό ενός ενιαίου θεσμού διαχείρισης και η έλλειψη ελεγκτικού μηχανισμού αφήνουν ανοχύρωτη την κοινοτική μας περιουσία όχι μόνο στις περιπτώσεις διαφθοράς που γίνονται από δόλο αλλά και στην ακούσια λόγω έλλειψης εμπειρίας, γνώσεων και κατακερματισμού της διοίκησης, κακοδιαχείριση που συμβαίνει»

και πρότεινε:

- «υπάρχει η ανάγκη να επαναπροσδιορίσουμε τον διάλογο και την επικοινωνία μεταξύ **της Ομογένειας της Πόλης και των συμπολιτών μας του εξωτερικού** ώστε να μπορέσουμε να επιτύχουμε από κοινού τον στόχο μας που δεν είναι άλλος από την ανόρθωση της κοινότητας».

Ο κ. Γεώργιος Παπαλιάρης στην ομιλία του ήτο ακόμη πιο συγκεκριμένος:

- «Είναι λοιπόν αναγκαία η ανεύρεση και η καταγραφή του συνόλου της κοινοτικής περιουσίας».
- «Πέρα από την ίδια την καταγραφή της ακίνητης περιουσίας, μας λείπουν τα στατιστικά και αριθμητικά δεδομένα για πολλά βακούφια».
- «Οι εργαζόμενοι στους διάφορους τομείς στις κοινότητές μας, και ιδιαίτερα σε κρίσιμους τομείς όπως το περιουσιακό, συνήθως δεν έχουν ειδική εκπαίδευση ανάλογη με τα καθήκοντά τους, με αποτέλεσμα να είναι συχνά ανεπαρκείς για αυτά».
- «την έλλειψη συνεργασίας, αλλά και την ολιγωρία της προετοιμασίας την έχουμε πληρώσει ακριβά».

και πρότεινε:

- «Οι καιροί δεν μας περιμένουν, πρέπει να δράσουμε, άμεσα και αποφασιστικά, όλοι όσοι πιστεύουμε στην ανάγκη για αλλαγές στην διαχείριση των βακουφιών μας, προς όφελος της ευρύτερης κοινότητάς μας, της Ρωμιοσύνης μας.

Το χρωστάμε στους πατεράδες μας και το οφείλουμε στα παιδιά μας.

Τέλος, ο κ. Γιάννης Κτιστάκης προέβη στις ακόλουθες διαπιστώσεις :

- «Δεν μπορεί σήμερα, το 2016, να μην έχουν εσωτερικούς Κανονισμούς τα Βακούφια.
- «πρέπει να επιταχυνθεί η ένωση των Βακουφίων, υπό μία διαχειριστική επιτροπή, διότι αυτό επιβάλλει ο μικρός πληθυσμός της Κοινότητας».
- «στην σημερινή εποχή δεν μπορούν να διεξάγοντα εκποιήσεις ή να προχωρούν τα Ιδρύματα σε ενοικιάσεις, και μάλιστα μακροχρόνιες, χωρίς δημοπρασίες».

και πρότεινε:

- «Καθήκον όλων των μελών της Πολίτικης Ρωμιοσύνης είναι να αναλάβουν πλήρως τις ιστορικές ευθύνες που τους αναλογούν και να «σηκωθούν από τον καναπέ τους».

Τι περισσότερο να ειπωθούν από αυτά που έχουν ήδη ειπωθεί και μάλιστα δια στόματος διακεκριμένων «ταγών της Ομογένειας της Πόλης» και του Νομικού Συμβούλου του Φαναρίου;

Έχουμε, νομίζω, μια ρεαλιστική, νηφάλια, ειλικρινή και, προ πάντων, **καθολικά αποδεκτή διάγνωση.**

Εκείνο το οποίο μας λείπει τραγικά και το οποίο χρειαζόμαστε οπωσδήποτε σήμερα, είναι και μία **κοινά αποδεκτή αγωγή-θεραπεία.**

Ήδη ένας χρόνος αδράνειας παρήλθε από την προηγούμενη Ημερίδα.

Οφείλουμε να αρχίσουμε την αγωγή-θεραπεία και να δράσουμε ενεργητικά και αποφασιστικά.

Σήμερα, όχι αύριο!

Οι παρόντες Συμπολίτες μας που εκπροσωπούν την Ομογένεια της Πόλης μαζί με την Εκπατρισμένη Κοινότητα να συμφωνήσουν σε μια ημερομηνία συνάντησης - με ένα και μοναδικό θέμα ημερήσιας διάταξης:

Την δημιουργία ισχυρών μηχανισμών συντονισμού των θεσμών μας που θα εξασφαλίσουν την επίτευξη εφικτών στόχων.

Ίσως, λέγω ίσως, πρέπει για μια ακόμη φορά να ακούσουμε προσεκτικά και ευλαβικά τους πατεράδες μας. Ίσως μας ψιθυρίζουν και πάλι συμβουλευτικά:

«Εμείς τολμήσαμε την δημιουργία νέων οργάνων και μηχανισμών προκειμένου να ανταποκριθούμε στις ανάγκες και επιταγές των καιρών.

Δεν ήταν ούτε αυτονόητη, ούτε εύκολη υπόθεση η δημιουργία, μέσα σε αντίξοες συνθήκες, ενός Μικτού Εθνικού Συμβουλίου.

Δεν ήταν δεδομένο και ανώδυνο, σε καιρούς δίσεκτους και χαλεπούς, το πέρασμα σε Κεντρικές Εφορίες.

Λοιπόν, δική σας σειρά τώρα!

Βρέστε την καλλίτερη και λυσιτελέστερη λύση.

Μπορείτε, αν συνεργαστείτε ειλικρινά, δημιουργικά και με βαθύ σεβασμό στην ευθύνη διατήρησης και αξιοποίησης της κληρονομιάς που σας αφήσαμε!».

Συνεδρία 4

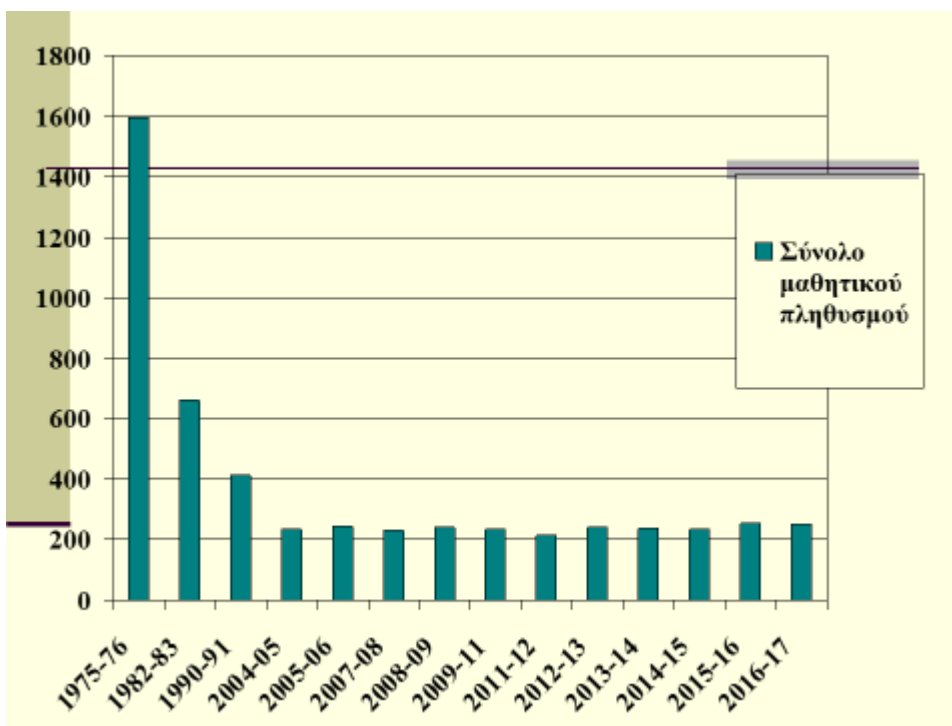
**Η Παιδεία ως βασικού παράγοντα για το μέλλον της
Ρωμοσύνης, 15.00 -16.30**

Πρόεδρος: Ελίζα Φερεκύδου

**Παρουσίαση Στατιστικών Στοιχείων
του Μαθητικού Πληθυσμού
1975-2016**

ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΑΘΗΤΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟ 1974

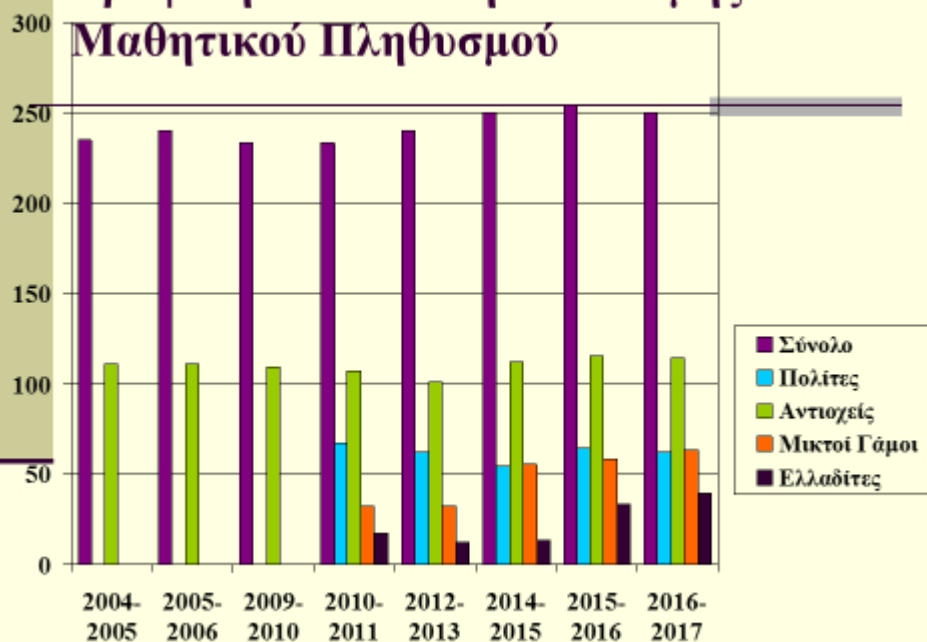
ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΤΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ
1975 - 76	1594
1982 - 83	660
1990 - 91	414
2004 - 05	235
2005 - 06	244
2006 - 07	
2007 - 08	231
2008 - 09	240
2009 - 10	233
2010 - 11	233
2011 - 12	215
2012 - 13	240
2013 - 14	239
2014 - 15	233
2015 - 16	254
2016 - 17	250

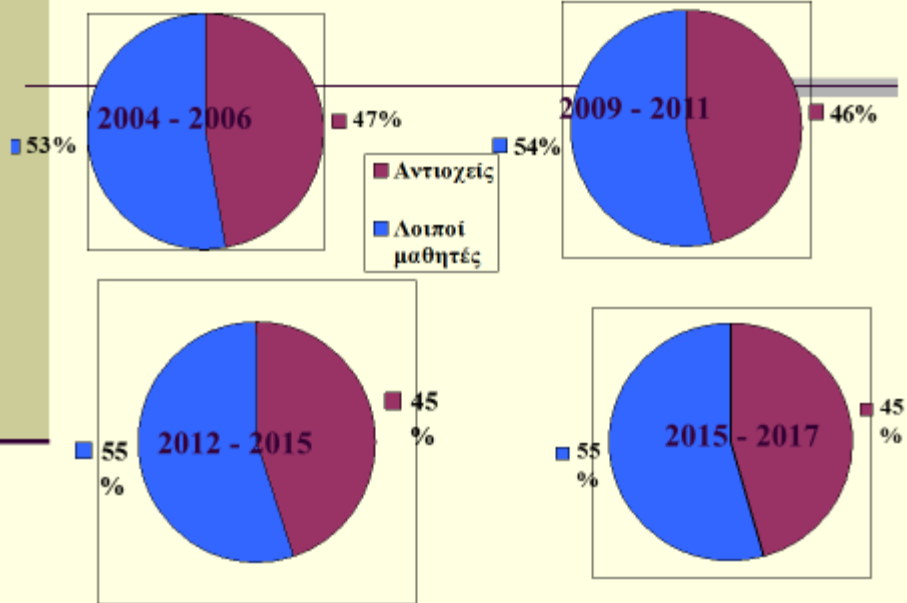
Αριθμητική Κατανομή Μαθητικού Πληθυσμού

Έτη	Σύνολο	Πολίτες	Αντιοχείς	Μικτοί Γάμοι	Ελλαδίτες
2004-05	235		111		
2005-06	244		111		
2009-10	233		109		
2010-11	233	67	107	32	17
2012-13	240	62	101	32	12
2014-15	233	54	112	55	13
2015-16	254	64	115	58	33
2016-17	250	62	114	63	39

Γραφική Απεικόνιση Κατανομής Μαθητικού Πληθυσμού

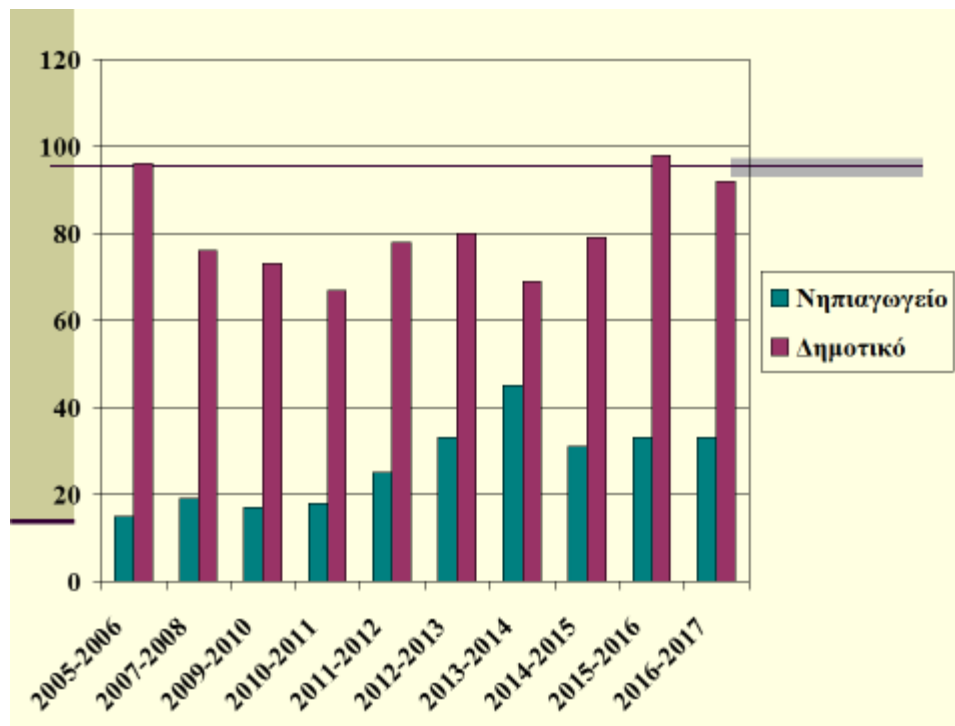

ΠΟΣΟΣΤΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΝΗΠΙΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ
2004-5		107
2005-6	15	96
2006-7	16	76
2007-8	19	76
2008-9		
2009-10	17	73
2010-11	18	67
2011-12	25	78
2012-13	33	80
2013-14	45	69
2014-15	31	79
2015-16	33	98
2016-17	33	92

■ **ΠΗΓΗ:**

- Αρχείο Αντώνη Παριζιάνου
- Αρχείο εφημερίδας «Ανατολή»

■ **ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ:**

- Γρηγόρης Κεσίσσογλου
- Ιρις Βασιλειάδη

Σταύρος Γιωλτζόγλου

«Οι προκλήσεις για την ομογενειακή παιδεία»

Εισαγωγή

Η ομογενειακή παιδεία κατέχει κορυφαία θέση μεταξύ των κρίσιμων για την επιβίωση της πολιτικής Ρωμιοσύνης ζητημάτων καθώς αυτή σχετίζεται με τα αναγκαία πνευματικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά που προσδιορίζουν την ταυτότητά της, δηλ. την ορθόδοξη χριστιανική πίστη και την ελληνική παιδεία. Τα ζητήματα αυτά ετέθησαν για πρώτη φορά σε δημόσιο διάλογο το 2006, στο πρώτο συνέδριο της ομογένειας, με τίτλο «Συνάντηση στην Πόλη Το παρόν και το μέλλον», όπου με επιστημονικό και τεκμηριωμένο λόγο έγινε προσπάθεια ψηλάφησης αυτών, προκαλώντας αντιδράσεις, αφού για πολλές δεκαετίες αποτελούσαν θέματα «ταμπού». Όμως η κριτική και ο διάλογος για τις διάφορες παθογένειες της ομογενειακής παιδείας είχε πια ξεκινήσει.

Από το 2011 οι σχετικές συζητήσεις, μεταξύ κυρίως των εκπαιδευτικών, πλήθυναν και στις γενικές συνελεύσεις αυτών άρχισαν αφενός να «αποκαλύπτονται» πάμπολλα κακώς κείμενα αφετέρου να διατυπώνονται καινοφανείς ιδέες για την αντιμετώπισή τους. Εκφράστηκαν απόψεις περί παντελούς έλλειψης συνεργασίας μεταξύ των ομογενειακών σχολείων, περί διαμόρφωσης ιδιότυπα αλληλοϋπονομευόμενων «εκπαιδευτικών φέουδων» με ανταγωνιστική συμπεριφορά προσβάλλουσα καίρια την εικόνα και το περιεχόμενο της ομογενειακής παιδείας κ.α. Ο πυρήνας, όμως, των συζητήσεων ήταν επικεντρωμένος κυρίως στο χαμηλό επίπεδο της ελληνομάθειας και δευτερευόντως στο επιστημονικό πεδίο.

Το Συντονιστικό Γραφείο ενίσχυσε το σχετικό διάλογο μεταξύ όλων των εκπαιδευτικών και ομογενειακών φορέων, κοινοποίησε σκέψεις και προτάσεις προς το Υπουργείο, το Οικουμενικό Πατριαρχείο και άλλους ομογενειακούς φορείς, με τη

συναίνεση κι ενθάρρυνση του Οικουμενικού Πατριαρχείου στήριξε την πρόταση για δημιουργία Συμβουλίου Ομογενειακής Παιδείας, αλλά προπάντων κατέγραψε όλο το σχετικό διάλογο και κωδικοποίησε, στο μέτρο του δυνατού, τις διατυπωθείσες απόψεις αφενός στην περιγραφή των προβλημάτων αφετέρου στις προτεινόμενες λύσεις. Τα ερωτήματα που τίθενται κάθε φορά είναι σαφή κι επαναλαμβανόμενα: ποιες ακριβώς είναι σήμερα οι ιδιαιτερότητες του μαθητικού μας πληθυσμού, με ποιους εκπαιδευτικούς και ποια μέσα θα πετύχουμε ποιους στόχους σύμφωνα με τις προσδοκίες της ομογένειας και του Υπουργείου και τις επιταγές του καιρού μας;

A. Προβλήματα και διαπιστώσεις

1. Μαθητές

1.1. Ο ιδιαίτερα μικρός αριθμός μαθητών ανά τάξη κάνει αναποτελεσματική τη διδασκαλία, ακυρώνει το πνεύμα της ευγενούς άμιλλας, εμποδίζει την αξιολόγηση του παραγόμενου εκπαιδευτικού αγαθού.

1.2. Η από δεκαετίες σημειωθείσα παρασκηνιακή αντιπαράθεση μεταξύ των σχολείων για την άγρα μαθητών, τώρα της 5^{ης} τάξης, και στη συνέχεια οι όροι φοίτησης και συμπεριφοράς αυτών δεν περιποιούν τιμή για κανέναν από τους εμπλεκόμενους παράγοντες, καθώς συνθέτουν πλαίσιο συναλλαγής ξένο προς την παιδεία και την εκπαίδευση.

1.3. Οι απόφοιτοι των ομογενειακών σχολείων, ιδίως οι Αντιοχειανοί, απέχουν εμφανώς από το δημόσιο βίο της ομογένειας, όπως και οι γονείς τους, αφού δεν ερωτώνται για κανένα θέμα, δεν εκπροσωπούνται σε συλλογικά όργανα και σταδιακά απομακρύνονται από αυτή με επικριτική διάθεση.

1.4. Ο αριθμός των μαθητών επί μισό αιώνα περίπου κινήθηκε και θα κινηθεί μεταξύ 250-300, οι «επισκέπτες μαθητές» μπορούν να βελτιώσουν μερικώς την κατάσταση, αν γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες, ενώ αποτελεί ποικιλοτρόπως αρνητικό στοιχείο η εγγραφή παιδιών ομογενών, και δη εκπαιδευτικών, σε ξένα σχολεία

2.Εκπαιδευτικοί

2.1 Η έντονη εσωστρέφεια των τριών εκπαιδευτικών συνόλων των αντίστοιχων ιστορικών σχολείων δημιουργεί ιδιότυπη μορφή «γκετοποιημένης» ομάδας που αποτρέπει τη μεταξύ τους συνεργασία και συχνά, ακόμη και παθητικά, αναπαράγει την φθοροποιό αντιπαλότητα του παρελθόντος. Αυτό ενισχύεται και από την επί 35 έτη άσκηση των καθηκόντων στην ίδια εκπαιδευτική μονάδα, δημιουργώντας σχέσεις και εξαρτήσεις που δεν προάγουν την ομογενειακή παιδεία. Να σημειωθεί πως τελευταίως εκδηλώθηκαν, ίσως κατ' ανάγκην, δειλά βήματα συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών και των συλλογικών τους οργάνων.

2.2. Δεν υπάρχει κανείς τρόπος αξιολόγησης του έργου τόσο των εκπαιδευτικών όσο και της σχολικής μονάδας κι όταν επιχειρήθηκε από το Γραφείο Εκπαίδευσης «κάτι» τέτοιο προς την κατεύθυνση αυτή, συνάντησε την καθολική αντίδραση, ως την τελική απόρριψη, με επίκληση την έλλειψη σχετικής νομοθετικής διάταξης ή το αντιεπιστημονικόν της πρότασης.

2.3. Συγκριτική, μεταξύ των σχολείων, αποτίμηση του παραγόμενου έργου δεν είναι εφικτή, αφού αυτή εξαρτάται από ποικιλία στοιχείων, όπως τη δημογραφική σύνθεση των τάξεων, το επίπεδο της ελληνομάθειας αλλά και τις επιτυχίες στα ΑΕΙ.

2.4. Οι εκπαιδευτικοί εκπροσωπούν του θύτες και τα θύματα μιας παρακμάζουσας ομογενειακής παιδείας, χωρίς επιστημονικά μεθοδευμένη επιμορφωτική υποστήριξη, χωρίς επαρκείς γνώσεις της σύγχρονης, και με τεχνολογικά μέσα υποστηριζόμενης, διδακτικής γλωσσών και άλλων γνωστικών αντικειμένων και τελικά χωρίς ένα εκπαιδευτικό όραμα ικανό να τους εμπνεύσει σε μια νέα προσπάθεια για την ποιοτική αναβάθμιση των σχολείων μας.

3) Βιβλία - Αναλυτικό και ωρολόγιο πρόγραμμα

3.1. Για τα μαθήματα θετικών επιστημών υπάρχει τεράστιο δίλημμα για τη γλώσσα διδασκαλίας στο λύκειο, στο βαθμό που οι μαθητές επιλέγουν πια τα τουρκικά πανεπιστήμια για ανώτερες και ανώτατες σπουδές.

3.2. Στο θέμα των βιβλίων της ελληνικής γλώσσας το πρόβλημα είναι και μεγαλύτερο και ουσιαστικότερο καθώς επί δεκαετίες χρησιμοποιήθηκαν τα ίδια ακριβώς βιβλία που γράφτηκαν για τους μαθητές στην Ελλάδα και αυτό συνεχίζεται ως σήμερα, παρά τη μικρή βελτίωση που υπήρξε με τη σειρά «Μαργαρίτα» για τη διδασκαλία της ελληνικής, ως ξένη γλώσσα, στους προερχομένους από μη ελληνόγλωσσο περιβάλλον μαθητές στο δημοτικό, ως την τετάρτη τάξη, και τη «συνένωση» βιβλίων γλώσσας του δημοτικού που επεξεργάστηκε η ΟΙΟΜΚΩ.

3.3. Τα βιβλία γλώσσας του γυμνασίου κρίνονται εντελώς ακατάλληλα, ίσως πολύ δύσκολα, για τα ομογενειακά σχολεία, ενώ για το λύκειο δεν υπάρχει κανένα εγκεκριμένο σχετικό βιβλίο.

3.4. Ακόμη πρέπει να τονιστεί η πλήρης αποϊδεολογικοποίηση του περιεχομένου της ομογενειακής παιδείας καθώς οι μαθητές δεν διδάσκονται βασικά στοιχεία ούτε καν του ρωμαϊκού πολιτισμού.

4)Ελληνομάθεια

4.1. Το ζήτημα της ελληνομάθειας συνιστά την «αχίλλειο πτέρνα» της παρουσίας της ελληνικής παιδείας και της επιβίωσης του ρωμαϊκού χαρακτήρα της ομογένειας, καθώς η σταδιακώς υποβαθμιζόμενη σημασία της προοιωνίζεται τον γλωσσικό αφελληνισμό της Ρωμιοσύνης: τα μέλη της Κοινότητας ή θα ομιλούν Ελληνικά ή δεν θα είναι Ρωμιοί.

4.2. Συνολικά οι ομογενείς εκφράζουν δυσαρέσκεια για το επίπεδο ελληνομάθειας των σχολείων μας : όμως ούτε έχει μελετηθεί το θέμα, για να τεκμηριωθεί η όποια θέση με επιστημονικά δεδομένα, ούτε είναι διατεθειμένοι να στηρίξουν, κυρίως οικονομικά, διάφορες λύσεις για την αντιμετώπιση του ζητήματος.

4.3. Εξωεκπαιδευτικοί, κυρίως, παράγοντες, ομογενειακοί ή ελληνικοί, επιρρίπτουν τις ευθύνες για την κατάσταση αυτή αφενός στην ένταξη στα ομογενειακά σχολεία των αντισχολικών μαθητών αφετέρου στην έλλειψη επαγγελματικού ενδιαφέροντος εκ μέρους των εκπαιδευτικών. Πράγματι, πολλοί εκπαιδευτικοί δεν εκτελούν σωστά τα καθήκοντά τους στον τομέα αυτό και δεν επιμένουν στη χρήση της ελληνικής γλώσσας, που άλλωστε είναι η επίσημη γλώσσα της μειονότητας, άρα και του σχολείου.

4.4. Από την άλλη πλευρά υποστηρίζεται πως στόχος των ομογενειακών σχολείων πρέπει να είναι η είσοδος σε καλές πανεπιστημιακές σχολές κι αυτό δικαιολογεί το περιορισμένο ενδιαφέρον γονιών και μαθητών για την ελληνική γλώσσα. Σ' αυτή τη λογική ενδίδουν και πολλοί εκπαιδευτικοί, για να δικαιολογούν την αρνητική εικόνα της ελληνομάθειας των μαθητών τους.

4.5. Δεν υπάρχουν κίνητρα υπέρ της ελληνομάθειας, ούτε παιδαγωγικά ούτε καν οικονομικά: όλοι οι μαθητές γνωρίζουν πως και με ελάχιστα Ελληνικά προβιβάζονται με τον Μ.Ο. των μαθημάτων και πως στο τέλος κάποια Κοινότητα θα στηρίξει οικονομικά τις πανεπιστημιακές τους σπουδές, επίσημα ή ανεπίσημα, με υποτροφίες ή άλλα βοηθήματα.

5) Ομογενειακά Όργανα

5.1. Η τετραμελής Συντονιστική Επιτροπή Παιδείας (ΣΕΠ) και η δεκαπενταμελής Διευρυμένη Επιτροπή Παιδείας (ΔΕΠ) ως συστατικά μέρη του Συμβουλίου Ομογενειακής Παιδείας (ΣΟΠ) αποτέλεσαν μία καλή προσπάθεια συνεργασίας μεταξύ των ομογενειακών φορέων, με ρόλο συμβουλευτικό, αλλά χρειάζεται κάτι παραπάνω να γίνει με το ρόλο τους.

5.2. Οι δύο κορυφαίες ομογενειακές συλλογικότητες, ο Σύνδεσμος Υποστήριξης Ρωμαϊκών Κοινοτικών Ιδρυμάτων (ΣΥΡΚΙ) και η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών (ΟΙΟΜΚΩ) σταθερά, κι άλλοτε ευκαιριακά, στηρίζουν το

έργο της ομογενειακής παιδείας. Μπορούν κι οι δύο φορείς να παίξουν σημαντικότερο ρόλο στα εκπαιδευτικά ζητήματα.

6) Οικονομικά θέματα

6.1. Η ομογένεια ποτέ στο πρόσφατο παρελθόν δεν είχε τόση οικονομική ευρωστία, όμως εύκολα μπορεί να αποδειχτεί πως η παιδεία δεν ανήκει στις πρώτες προτεραιότητες των αντίστοιχων συμβουλίων, αφού ακόμη και χρήματα που εισπράττονται από ενοικίαση σχολικών κτιρίων δεν αξιοποιούνται συντεταγμένα και προγραμματισμένα για την ομογενειακή παιδεία, αλλά με άλλα κριτήρια και άλλους ίσως στόχους διατίθενται κατά το δοκούν, ενώ τα ανωτέρω όργανα παιδείας πληροφορούνται από τον Τύπο τις ποικίλες δραστηριότητες των κοινοτικών παραγόντων.

6.2. Η οικονομική υποστήριξη των μαθητών και φοιτητών δεν γίνεται με έναν ενιαίο τρόπο, βάσει αξιολογικών κριτηρίων κοινά αποδεκτών, διατυπώνεται έντονη κριτική για τη μεροληπτική στάση υπέρ ήδη ευνοημένων οικογενειών, ενώ άλλες, πασιφανώς σε δεινή ανάγκη, εκλιπαρούν σε προσωπική βάση «επιφανείς» ομογενείς ή κοινοτάρχες για εξασφάλιση στοιχειωδών βοηθημάτων για τα παιδιά τους.

6.3. Τα τελευταία δύο χρόνια υπήρξε και κρατική στήριξη των σχολείων μας που ελάφρυνε κάπως το κόστος των λειτουργικών εξόδων τους.

Μετά τη σύντομη παρουσίαση των προβλημάτων ας επιχειρήσουμε να προτείνουμε κάποιες σκέψεις για τη βελτίωση της εικόνας της ομογενειακής παιδείας.

Β) Προτάσεις

Ο πολυετής διάλογος για την ομογενειακή παιδεία ανέδειξε στις λεπτομέρειές της όλες τις πτυχές αυτής, ώστε να είναι σαφέστερο τώρα, παρά ποτέ, το «δέον γενέσθαι». Για την καλύτερη αντιμετώπιση των ανωτέρω προβλημάτων καλούνται

οι εμπλεκόμενοι φορείς [Υπουργείο, ομογένεια, Γραφείο Εκπαίδευσης] όπως ενεργήσουν καταλλήλως στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους, ώστε να εξευρεθούν οι βέλτιστες λύσεις αυτών. Στο σύνολό τους συνθέτουν μία ποικιλία προκλήσεων που αν δεν αντιμετωπιστούν έγκαιρα και ουσιαστικά, το μέλλον της ομογενειακής παιδείας θα είναι αντιστρόφως ανάλογο των προσδοκιών μας και επιπλέον θα σημάνουν τον ιστορικό θάνατο της πολιτικής ρωμιοσύνης όπως την γνωρίσαμε και την περιγράψαμε μέχρι σήμερα.

Κατά θέμα κρίνονται ως αναγκαία να γίνουν εκ μέρους των ανωτέρω φορέων τα ακόλουθα:

1) Μαθητές

1.1. Για την αριθμητική αύξηση των μαθητών είναι επείγουσα ανάγκη: α) το Υπουργείο Παιδείας να προχωρήσει στην επίλυση του ζητήματος των κατατακτηρίων εξετάσεων για την απόκτηση ελληνικού τίτλου σπουδών από ενδιαφερόμενους «επισκέπτες μαθητές» και να προωθήσει το αίτημα προς τις τουρκικές Αρχές όπως οι τουρκομαθείς «επισκέπτες» μαθητές, κατόπιν συναίνεσης και των γονέων τους, αντιμετωπίζονται ως κανονικοί μαθητές, β) οι φορείς της ομογένειας να πείσουν οικογένειες περίπου 70-80 μαθητών να επιλέξουν για τη μόρφωση των παιδιών τους τα ομογενειακά σχολεία αντί των ξένων, παρά τις δυσκολίες του εγχειρήματος. Ως επιχειρήματα μπορούν να προβληθούν τόσο οι επιτυχίες στα ΑΕΙ όσο και η σφυρηλάτηση ενιαίας, ρωμαίικης συνείδησης σε έναν κόσμο με ολοένα απειλητικότερες διαθέσεις απέναντι στις μειονότητες.

1.2. Για την ποιοτική αναβάθμιση της παιδείας των σχολείων μας πρέπει να ληφθούν πρωτοβουλίες, για να γίνουν αυτά ελκυστικά για τους μαθητές με ανίχνευση των ιδιαίτερων ικανοτήτων αυτών και οργανωμένη ενίσχυσή τους, ώστε και η σχολική καθημερινότητά τους να γίνει ενδιαφέρουσα και να έχουν περισσότερες επαγγελματικές επιλογές στο μέλλον. Η σκέψη αυτή, αν συνεξεταστεί με τις

διατυπωθείσες προτάσεις του κ.Σκαρλάτου στην «Απογευματινή», μπορεί να φέρει έναν νέον αέρα ελπίδας και ενθουσιασμού στα σχολεία μας, επιπλέον θα θέσει σε σύγχρονη και αποτελεσματική βάση το ζήτημα του επαγγελματικού προσανατολισμού: σήμερα βαδίζουμε στα τυφλά με οδηγό την τύχη.

1.3. Παρομοίως θετικό ρόλο μπορεί να παίξει, αν οργανωθεί σωστά, κι ο θεσμός των υποτροφιών, γιατί με τη σημερινή του μορφή συντηρεί μία νοσηρή κατάσταση «διαπλεκόμενης ευγένειας» που υποβιβάζει περαιτέρω την ομογενειακή παιδεία. Νομίζω πως η πρόταση της ΟΙΟΜΚΩ, αν δεν κάνω λάθος, για συνεκτίμηση τριών στοιχείων για τη χορήγηση υποτροφίας, δηλ. την οικονομική κατάσταση της οικογένειας, την επίδοση του μαθητή γενικά και την επίδοση αυτού στην ελληνική γλώσσα, είναι και αντικειμενική και δίκαιη.

2)Εκπαιδευτικοί

2.1. Είναι απολύτως αναγκαίο να οργανωθεί στην Κωνσταντινούπολη από το Υπουργείο ένα ευρύ επιμορφωτικό σεμινάριο, απολύτως εξειδικευμένο ανά ειδικότητα και βαθμίδα εκπαίδευσης, το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου και να επαναλαμβάνεται ηπιότερα κάθε δύο ή τρία χρόνια.

2.2. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου – των εκπαιδευτικών και της αντίστοιχης μονάδας, θα συμβάλει θετικά στο παραγόμενο εκπαιδευτικό αγαθό και έως ότου θεσπιστούν ανάλογες διατάξεις από το Υπουργείο, η ίδια η εκπαιδευτική κοινότητα μπορεί να ορίσει κάποια ενδεικτικά κριτήρια προσωρινής, δοκιμαστικής μορφής. Για παράδειγμα είναι χρήσιμη μία ενιαία – και των τριών σχολείων, επιστημονική μελέτη για τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιτυχιών των μαθητών μας στα ΑΕΙ της Τουρκίας και μία άλλη για το επίπεδο της ελληνομάθειας αυτών.

2.3. Οι ομογενειακοί φορείς θα πρέπει να διαμορφώσουν ένα νέο εκπαιδευτικό όραμα για την ομογένεια του μέλλοντος, για να εμπνεύσει και πάλι τους εκπαιδευτικούς

και να τους ενθαρρύνει σε μία αισιόδοξη ενατένιση του αύριο. Υπάρχει επ' αυτού ήδη ειλημμένη απόφαση του ΣΟΠ.

2.4. Επίσης, στο μέλλον να επιλέγουν μέσω συλλογικών αποφάσεων, δηλ. του ΣΟΠ, με αυστηρά κριτήρια τους νέους εκπαιδευτικούς και οι νηπιαγωγοί, οι δάσκαλοι και οι φιλόλογοι είτε να έχουν σπουδάσει στην Ελλάδα είτε να κάνουν εκεί μεταπτυχιακές σπουδές.

2.5. Αρκετές φορές έχει τεθεί προς συζήτηση και το θέμα της περιοδικής μετακίνησης των εκπαιδευτικών στα τρία ομογενειακά σχολεία και αυτό της ανά τακτά χρονικά διαστήματα επιλογής ή εκλογής των διευθυντών των σχολείων.

2.6. Τέλος, κατατέθηκε πρόταση όπως οι μετακλητοί εκπαιδευτικοί επιλέγονται κατά προτεραιότητα μεταξύ πολυτέκνων, για να ενισχυθεί η παρουσία των φυσικών ομιλητών της ελληνικής γλώσσας στις τάξεις.

3)Βιβλία- Εποπτικό υλικό και μέσα διδασκαλίας

3.1. Το ζήτημα των βιβλίων, και δη της γλώσσας, χρήζει άμεσης αντιμετώπισης εκ μέρους του Υπουργείου, καθώς η κατάσταση είναι τραγική. Επί του θέματος υπήρξε πρόταση του Συντονιστικού Γραφείου, κατόπιν συνεργασίας με τους δασκάλους και τους φιλόλογους των σχολείων, για τα ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα, τη μόνη ενδεδειγμένη λύση, κρίνοντας ως καταλληλότερα τα βιβλία του ΕΔΙΑΜΜΕ.

3.2. Η ΟΙΟΜΚΩ να αναλάβει την επιστημονική ευθύνη και με τη συνεργασία των εκπαιδευτικών των ομογενειακών σχολείων να συνταχθεί ένα σώμα ογδόντα κειμένων, δέκα ανά μία τάξη της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με περιεχόμενο που θα αναδεικνύει το ρωμαϊκό πολιτισμό. Υπάρχει ήδη σε εξέλιξη μία προσπάθεια και μία βάση σχετικών θεμάτων.

3.3. Είναι απόλυτη ανάγκη τα σχολεία μας να εφοδιαστούν με ό,τι πιο σύγχρονο εκπαιδευτικό υλικό υπάρχει και με τα ανάλογα μέσα διδασκαλίας να κάνουμε μια νέα αρχή στην ιστορία της ομογενειακής παιδείας.

4 Ελληνομάθεια

Το σημαντικότερο χαρακτηριστικό της ρωμαϊκής ταυτότητας, αυτό της ελληνικής γλώσσας, είναι το λιγότερο γνωστό με επιστημονικούς όρους. Πολλά τα σχετικά ερωτήματα: πόσα ελληνικά γνωρίζουν οι μαθητές μας, πόσα θα έπρεπε να γνωρίζουν, ποια είναι τα μετρήσιμα στοιχεία σύγκρισης και πώς αυτό επιτυγχάνεται; Δεν υπάρχει καμία πειστική απάντηση. Εμείς τι προτείνουμε για την αναβάθμιση αυτής;

4.1. Το Υπουργείο δύναται: α)να μεριμνήσει για την επιστημονική αποτύπωση του επιπέδου ελληνομάθειας των μαθητών μας και να υποδείξει τρόπους ελέγχου της προόδου αυτών με ειδικές εξετάσεις που θα γίνονται στο τέλος κάθε σχολικού έτους. Το θέμα αυτό μπορεί να το αναλάβει και το ΣΟΠ, β)να εντάξει και τα ομογενειακά σχολεία στα διάφορα εκπαιδευτικά, περιβαλλοντικά, αθλητικά, καλλιτεχνικά ή επιστημονικά μαθητικά προγράμματα για την περαιτέρω ενίσχυση των συναισθηματικών δεσμών με τους Έλληνες και τον ελληνικό πολιτισμό

4.2. Η ομογένεια α)να στηρίξει οικονομικά την παραπάνω δεύτερη πρόταση ενισχύοντας παντοιοτρόπως την επαφή των μαθητών με την Ελλάδα τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, β)να συνεργαστεί με το ΣΟΠ για την δίκαιη και αξιοκρατική στήριξη των σπουδών με υποτροφίες και λοιπά βοηθήματα.

4.3. Το ΣΟΠ α)να αναδείξει με επιστημονικό τρόπο το θέμα της διγλωσσίας ενημερώνοντας σχετικώς όλους τους εμπλεκόμενους, β)να σχεδιάσει και να προτείνει στα σχολεία πλαίσιο διασχολικών δράσεων καλλιέργειας του ελληνικού λόγου με απαγγελίες ποιημάτων, λογοτεχνικό αναλόγιο, θέατρο, τραγούδια, διαγωνισμούς προφορικούς και γραπτούς, γ)να προβάλλει την ιδέα αδελφοποίησης με αξιόλογα σχολεία Ελλάδας και υλοποίηση του θεσμού των «ανάδοχων οικογενειών», όπως έχει αναπτυχτεί σε σχετικό κείμενο προς το Υπουργείο.

5) Οργανα

5.1. Είναι ανάγκη να αναβαθμιστεί έτι περισσότερο η λειτουργία του ΣΟΠ, ώστε μαζί με τις άλλες συλλογικότητες της ομογένειας – ΣΥΡΚΙ και ΟΙΟΜΚΩ να παίξει το ρόλο που απαιτούν οι ιστορικές ανάγκες της εποχής μας.

6) Οικονομικά

6.1. Οργάνωση Ειδικού Ταμείου Ομογενειακής Παιδείας (ΕΤΟΠ) για ενίσχυση της ελληνομάθειας, κυρίως, αλλά όχι μόνον. Τη διαχείριση να αναλάβει πενταμελής επιτροπή αποτελούμενη από έναν εκπρόσωπο από κάθε σχολείο, έναν του ΣΥΡΚΙ κι έναν του Πατριαρχείου. Τα κεφάλαια του ταμείου αυτού (ΕΤΟΠ)θα προέρχονται από ένα πάγιο ποσό, π.χ. 15%, των οικονομικών δραστηριοτήτων του συνόλου των Κοινοτήτων. Αν υπάρξει ανάγκη, θα γίνουν οι κατάλληλες αναπροσαρμογές τόσο στα ποσά όσο και στη διαχειριστική ομάδα και την πολιτική της.

7) Διοικητικές αλλαγές

Είναι το ζήτημα που προκάλεσε τις μεγαλύτερες αντιδράσεις στην εκπαιδευτική κοινότητα, είτε από άγνοια είτε από ιδιοτέλεια. Όταν συμβαίνουν τόσο μεγάλες ή μικρότερες αλλαγές σε άλλους τομείς της ομογενειακής ζωής, βλέπε π.χ. τον παγκόσμιο ρόλο του Φαναρίου και την ανασυγκρότηση των κοινοτήτων – ΣΥΡΚΙ αλλά των εν τη αλλοδαπή Πολιτών –ΟΙΟΜΚΩ, είναι απογοητευτικό να διαπιστώνει κανείς τη λυσσαλέα αντίδραση της εκπαιδευτικής κοινότητας στην παραμικρή πρόταση για αλλαγές. Οι κατατεθείσες πέντε προτάσεις είναι γνωστές, μεταξύ αυτών προκρίθηκε ως λογικότερη και εφαρμόσιμη η «κάθε σχολείο και βαθμίδα εκπαίδευσης» καθώς παρουσιάζει τα περισσότερα πλεονεκτήματα όπως διατυπώνονται αναλυτικότερα κατωτέρω:

7.1) Διοικητικά

1. Διασφαλίζει την απρόσκοπτη λειτουργία και των τριών μεγάλων εκπαιδευτηρίων με μοναδική αποστολή τη βαθμίδα τους. Αυτό αποτρέπει την έως σήμερα παρατηρούμενη εντόνως μεταξύ των αντιπαράθεση αφενός κατά την προσέλκυση ή τον «εκβιασμό» των μαθητών, κυρίως 5^{ης} τάξης, αφετέρου κατά την αποτίμηση του παραγόμενου παιδαγωγικού αποτελέσματος ενός εκάστου εξ αυτών με όχι αντικειμενικά κριτήρια.

2. Αποδίδει σε κάθε σχολείο ιδιαίτερη αξία καθώς του αναθέτει την αποκλειστική ευθύνη μιας βαθμίδας, αντίθετα με ό,τι συνέβαινε ως τώρα με την αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων και την εκ τούτου αδυναμία απόδοσης ευθυνών για τις μορφές χαλάρωσης και αποσυντονισμού της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

3. Αποτρέπει την συχνά, εδώ και είκοσι χρόνια, επαναλαμβανόμενη ρητορεία περί αναγκαίων αλλαγών που όμως οδηγήθηκαν σε αδιέξοδο. Η ομογένεια θα βγει πιο ισχυρή και αποφασιστική από την επιλογή αυτή.

7.2) Παιδαγωγικά

1. Δημιουργεί σε όλες τις βαθμίδες ισχυρές τάξεις με 15-20 μαθητές συμβάλλοντας τόσο στην καλλιέργεια της ευγενούς άμιλλας όσο και στην ανάπτυξη μορφών συνεργασίας γύρω από ενιαίου ενδιαφέροντος γνωστικά αντικείμενα. Είναι ακριβώς το όριο που θέτει και ο ΟΟΣΑ για τάξεις με 15-18 μαθητές. Μέχρι σήμερα ο συνολικός αριθμός των μαθητών της β/θμιας εκπαίδευσης 126 ήταν κατανομημένος σε 24 διαφορετικές τάξεις των τριών σχολείων μας, με Μ.Ο μαθητών 5 και κάποτε 2-3 μαθητές, που συχνά στις μεγαλύτερες τάξεις λυκείου, λόγω επιλογής κλάδων, υπήρχαν και τάξεις με ένα μαθητή.

2. Είναι αποδεδειγμένο επιστημονικά πως λειτουργεί θετικά η συνύπαρξη μαθητών από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Η διασπορά αυτών στα τρία σχολεία απομειώνει την αναφερθείσα ευεργετική επίδραση της πολιτισμικής συνύπαρξης.

3. Προσδίδει στην ομογενειακή παιδεία ποικίλα οφέλη στον παιδαγωγικό και ακαδημαϊκό τομέα, δηλ. και ευκαιρία για σχεδιασμένη μελέτη του περιεχομένου της παιδείας της εκάστοτε βαθμίδας και ανάλογη ευκαιρία στην οργάνωση του έργου εκ μέρους των εκπαιδευτικών.

4. Δημιουργεί ευνοϊκότερες συνθήκες για βελτίωση της ελληνομάθειας των μαθητών, αφού η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε σύγχρονα προγράμματα διδακτικής, κυρίως της ελληνικής γλώσσας, αναλόγως της βαθμίδας που θα υπηρετούν, και τους εκπαιδευτικούς θα κάνει καλύτερους και οι εξετάσεις πιστοποίησης της ελληνομάθειας των μαθητών από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας στο Σισμανόγλειο Μέγαρο θα προκαλέσουν το ενδιαφέρον αυτών, για να ασχοληθούν, και «υποχρεωτικά», περισσότερο με την ελληνική γλώσσα, καθώς η υποχώρησή της προοιωνίζει τον αφανισμό της πολιτισμικής ταυτότητας των Ρωμιών. Η αξία της παρατήρησης αυτής πολλαπλασιάζεται από την ομολογημένη εκ μέρους όλων των φιλολόγων διαπίστωση περί του περιορισμένου ενδιαφέροντος των μαθητών μας για την ελληνική γλώσσα.

5. Αντιμετωπίζει πιο αποτελεσματικά το φαινόμενο ύπαρξης δύο – τριών διαφορετικών επιπέδων πρόσληψης της γνώσης καθώς το πλεονάζον εκπαιδευτικό προσωπικό θα μπορούσε να προσφέρει είτε πρόσθετη βοήθεια στους αδύνατους εξ αυτών είτε να εφαρμόσει ένα πλήρως διαφορετικό πρόγραμμα διδασκαλίας. Στη σημερινή μορφή των σχολείων μας αυτό καθίσταται παντελώς αδύνατο, αφού απαιτεί τριπλάσιο βοηθητικό προσωπικό.

7.3) Κοινοτικά

1. Η «πρόταση» ισχυροποιεί την ενιαία ρωμαϊκή συνείδηση καθώς όλοι οι μαθητές, από τον παιδικό σταθμό ως τη 12^η λυκείου, δηλ. περίπου 15 χρόνια, θα είναι πάντα συμμαθητές, δημιουργώντας ακατάλυτους και μοναδικούς

συναισθηματικούς δεσμούς, που θα ενισχύονται έτι περαιτέρω από την κοινή τους εκπροσώπηση και εμφάνιση στα πλαίσια σχολικών ή εξωσχολικών δραστηριοτήτων εντός και εκτός Τουρκίας. Και το κεφάλαιο αυτό είναι ίσως η πολυτιμότερη παρακαταθήκη για το μέλλον της Ρωμιοσύνης. Ο σημερινός κατακερματισμός των μαθητών στα τρία σχολεία ακυρώνει οιαδήποτε ελπίδα για άμβλυση των υπάρχουσών αντιπαλοτήτων που κάποτε υπερβαίνει τα όρια της ευπρέπειας και του σεβασμού στη διαφορετική άποψη.

2. Βάζει τέλος στην εικοσαετή και πλέον πολιτική ατολμία για πραγματοποίηση μιας κάποιας διοικητικής αλλαγής και προλαμβάνει πιθανές δυσάρεστες και έξωθεν επιβαλλόμενες λύσεις. Οι ομογενειακοί εκπαιδευτικοί φορείς καλούνται σήμερα να επιδείξουν θάρρος, να προχωρήσουν σε καινοτομίες, και με δικές τους πρωτοβουλίες να αρχίσουν να επιλύονται τα προβλήματα της ομογενειακής εκπαίδευσης. Το δημόσιο πρόσωπο της ομογένειας έκανε γενναία βήματα, όπως αυτά καταγράφηκαν με την αναδιοργάνωση των κοινοτικών θεσμών και τη δημιουργία του ΣΥΡΚΙ αλλά, και προπάντων, με τις ρηξικέλευθες πρωτοβουλίες, σε όλα τα επίπεδα, του Οικουμενικού Πατριάρχη.

7.4) Οικονομικά

1. Η «πρόταση» εξοικονομεί έναν αριθμό περί τους είκοσι εκπαιδευτικούς που θα αξιοποιηθούν επωφελώς για την ομογενειακή παιδεία, ενώ δεν θα θιγεί κανένα εργασιακό τους δικαίωμα. Σαφώς στο κοντινό μέλλον θα περιοριστεί ο αριθμός των διορισμών στους απολύτως αναγκαίους και εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς. Ο σημερινός καταμερισμός των εκπαιδευτικών στα τρία σχολεία β/θμιας εκπαίδευσης, δηλ. σε 24 διαφορετικές τάξεις, αυξάνει τις ανάγκες σε εκπαιδευτικούς επιεικώς στο διπλάσιο. Παρόλα αυτά, ακόμη κι έτσι, παρατηρούνται συχνά ελλείψεις σε κάποιες ειδικότητες. Επιπλέον, ενώ στη σημερινή λειτουργία των σχολείων σε κάθε έναν από τους 40 εκπαιδευτικούς αντιστοιχούν τρεις μαθητές και εργάζονται κατά Μ.Ο. 21

ώρες τη βδομάδα, η «πρόταση» θα δημιουργήσει μία σχέση 1 προς 6 μαθητές και εβδομαδιαία εργασία 18 ωρών. Τοιουτοτρόπως, ο μειωμένος αριθμός των εκπαιδευτικών και οι μειωμένες κατά βδομάδα ώρες εργασίας δημιουργούν προϋποθέσεις περαιτέρω προσφοράς αυτών είτε με φροντιστηριακά μαθήματα σε αδύνατους μαθητές είτε με συμμετοχή σε σχολικές εκδηλώσεις κτλ. Τέλος, θα δημιουργηθούν ευνοϊκότερες συνθήκες για την ενίσχυση των σχολείων της Ίμβρου.

2.Ο οικονομικός εξορθολογισμός επιβάλλεται σήμερα, γιατί εξωγενείς παράγοντες ίσως μας αναγκάσουν στο εγγύς μέλλον να υιοθετήσουμε πλέον δυσάρεστες λύσεις.

3.Μειώνεται το συνολικό κόστος λειτουργίας των σχολείων, τόσο των λειτουργικών (που βαρύνουν την ομογένεια) όσο και της μισθοδοσίας (που βαρύνουν την ελληνική πολιτεία) καθόσον σταδιακά θα μειώνονται οι ανάγκες σε εκπαιδευτικό προσωπικό.

Αξιότιμοι κύριοι,

όλα τα ανωτέρω αποτελούν προϊόν της μακρόχρονης υπηρεσιακής ενασχόλησής μου με την ομογενειακή παιδεία. Συνίσταται από ιδέες που προέκυψαν μέσα από διαλόγους και αντιπαλότητες, άρα αποτελεί συλλογικό αγαθό κι όχι προσωπικό. Το καταθέτω προς προβληματισμό και προπάντων για την λήψη δραστικών αποφάσεων σήμερα, πριν είναι απολύτως αργά για τη φυσιογνωμία της ρωμαϊκής ταυτότητας της ομογένειας της Πόλης.

Υποβάλλω τον βαθύτατο σεβασμό μου και τις ευχαριστίες μου σε όλη την εκπαιδευτική κοινότητα για το σπουδαίο έργο που προσφέρει, πιστεύω όμως ακράδαντα ότι αδικεί τον εαυτό της προβάλλοντας αντιεπιστημονικά και αντιπαιδαγωγικά επιχειρήματα στην εφαρμογή των διατυπωθέντων προτάσεων. Παρομοίως, στα ομογενειακά όργανα ΣΥΡΚΙ και ΟΙΟΜΚΩ για την ουσιαστική συμβολή τους στην γενικότερη προσπάθεια, προπάντων όμως στον πνευματικό

Ηγέτη της Ορθοδοξίας και Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο, που νοσηματοδοτεί με μοναδικό τρόπο το καθήκον του καθενός από εμάς.

Κώστας Κυρατζόπουλος
«Η ελληνορθόδοξη παιδεία στην Κωνσταντινούπολη μπροστά στις προκλήσεις της νέας εποχής. Προβλήματα και προοπτικές»

Κυρίες και κύριοι καλησπέρα σας,

Ξεκινώντας θα ήθελα να συγχαρώ την ΟΙΟΜΚΩ για την διοργάνωση της σημερινής ημερίδας και να την ευχαριστήσω για την ευκαιρία που μας δίνει να βρεθούμε και να συζητήσουμε για τα θέματα της ομογένειας. Τέτοιες συναντήσεις είναι χρήσιμες, πρέπει να γίνονται τακτικά και καλό είναι να καταλήγουν σε κάποια συμπεράσματα χρήσιμα που θα μπορέσουν να βοηθήσουν στην προώθηση και επίλυση των ζητημάτων που μας απασχολούν.

Οι Ρωμιοί της Πόλης έχουμε οι περισσότεροι πολλούς δημόσιους ρόλους, καθώς ο αριθμός μας είναι μικρός και οι ανάγκες της ομογένειας μεγάλες. Εγώ σήμερα βρίσκομαι εδώ με όλες τις ιδιότητές μου, κυρίως όμως, λόγω και του θέματος, με αυτή του δασκάλου στα ομογενειακά μας σχολεία. Άλλωστε η παιδεία, μαζί με την δημογραφική ανανέωση, αποτελούν τους δύο πυλώνες πάνω στους οποίους στηρίζεται όλο το μέλλον της ομογένειας στην Πόλη. Αν καταρρεύσει ένας από αυτούς τους δύο πυλώνες, θα καταρρεύσουμε όλοι.

Τα ζητήματα της παιδείας είναι πολλά, σύνθετα και ποικίλα. Σχετίζονται με το πρόσωπα που σχετίζονται άμεσα με την εκπαίδευση (μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς), τα σχολικά κτίρια και την ίδια την εκπαιδευτική διαδικασία.

Συγκεκριμένα:

Οι Μαθητές

Το ζήτημα δεν είναι τόσο με τον αριθμό των μαθητών μας. Οι μαθητές μας δεν είναι πολλοί, όπως όλοι ξέρουμε, ωστόσο ο αριθμός τους παραμένει σταθερός επί 10 και πλέον χρόνια και ο ίδιος αναμένεται να μείνει κατά την επόμενη δεκαετία

τουλάχιστον με βάση τα σημερινά δεδομένα. Το ζήτημα έγκειται περισσότερο στην προέλευση και στον χαρακτήρα του μαθητικού πληθυσμού: Έχουμε μαθητές με γονείς Ρωμιούς της Πόλης ή της Ίμβρου, μαθητές με γονείς από την Αντιόχεια, μαθητές από μεικτούς γάμους, κυρίως με Τούρκους ή Αρμένιους, μαθητές με γονείς από την Ελλάδα. Μαθητές που μιλούν στο σπίτι ελληνικά μόνο, μαθητές που μιλούν στο σπίτι ελληνικά και τουρκικά, μαθητές που μιλούν, μόνο τουρκικά είτε τουρκικά και αραβικά. Επίσης μαθητές από διάφορες και απέχουσες μεταξύ τους κοινωνικές ομάδες, με οικονομικές και κυρίως σημαντικές πολιτιστικές διαφορές.

Εμείς καλούμαστε ως δάσκαλοι να συνδυάσουμε και να συγκεράσουμε τις διαφορετικές αυτές ομάδες των μαθητών, έχοντας βρει τις απαραίτητες ισορροπίες, οι οποίες είναι πάντως διαφορετικές σε καθένα από τα τρία μεγάλα, αλλά και τα δύο μικρότερα σχολεία μας. Το καθένα από τα σχολεία μας, λοιπόν, έχει τον δικό του χαρακτήρα και το δικό του ύφος ως εκπαιδευτήριο και αυτό ανακλάται και στους μαθητές οι οποίοι το επιλέγουν, και το κάθε σχολείο έχει τις δικές του παιδαγωγικές και εκπαιδευτικές ισορροπίες. Η εύθραυστη εποχή που ζούμε δείχνει ότι αυτές τις ισορροπίες που με δυσκολία επιτύχαμε και βασίζονται στην πείρα χρόνων, δεν πρέπει να ανατραπούν.

Τα σχολεία

Τα ζητήματα των σχολείων σχετίζονται με τον αριθμό τους, τα ίδια τα κτίρια, την γεωγραφική κατανομή, τον διοικητικό χαρακτήρα και την οικονομική τους ανεξαρτησία. Τα σχολεία μας που έχουν απομείνει είναι δύσκολα προσβάσιμα για πολλούς μαθητές, λόγω των μεγάλων αποστάσεων και του αντίστοιχου μεγάλου χρόνου μετακίνησής τους. Αποτέλεσμα είναι να χάνουμε έναν σημαντικό αριθμό μαθητών που δεν θέλουν να μετακινηθούν τόσο μακριά, ειδικά στις μικρές τάξεις. Κορυφαίο παράδειγμα, το σχολείο της Χαλκηδόνας. Το βιαστικό και βεβιασμένο κλείσιμο του σχολείου, το οποίο έπιασε εξ απήνης τους περισσότερους από εμάς και έτσι δεν προλάβουμε να αντιδράσουμε εγκαίρως, αποδείχτηκε όχι μόνο ανώφελο,

αλλά και επιζήμιο για την ομογενειακή παιδεία. Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει ούτε ένα δημοτικό που να λειτουργεί στην ασιατική Κωνσταντινούπολη, ενώ αρκετά παιδιά που θα πήγαιναν στην Χαλκηδόνα έφυγαν για τουρκικά σχολεία, καθώς το Ζάππειο, η μόνη εναλλακτική λύση, ήταν πολύ μακριά.

Το κλείσιμο των σχολείων ή η βεβιασμένη και εξαιτίας δικών μας ενεργειών συρρίκνωσή τους, όπως θα φανεί πιστεύω από ολόκληρη αυτή την ανακοίνωση, όχι μόνο δεν χρειάζεται αλλά αντίθετα προκαλεί ζημιά και πρέπει να αντιστραφεί. Έχουμε πολλές φορές μετανιώσει που δεν έμεινε ένα σχολείο στην ευρύτερη περιοχή των Ταταούλων, για την Χαλκηδόνα το είπαμε ήδη, η Βλάχκα ευτυχώς παρά τις προσπάθειες για να κλείσει, έμεινε ανοιχτή, το σχολείο στην Πρίγκηπο είναι μικρό αλλά εξαιρετικά χρήσιμο και πρέπει να παραμείνει και να ενισχυθεί. Η ενίσχυση με μαθητές άλλωστε είναι αυτή που θα σώσει και θα ενισχύσει τα σχολεία μας, όχι το κλείσιμό τους. Αντί να σκεφτόμαστε πως θα κλείσουμε το ένα ή το άλλο τμήμα (γυμνασιακό ή λυκειακό) του ενός από τα εκπαιδευτήριά μας, καλό είναι να σκεφτούμε πως θα φέρουμε περισσότερους μαθητές για να τα γεμίσουμε, και αν χρειαστεί να ανοίξουμε και άλλα. Ξεκινώντας από την προνηπιακή ηλικία, καλό θα ήταν να δημιουργηθούν και άλλοι παιδικοί σταθμοί, που θα είναι το φυτώριο για τους αυριανούς μαθητές μας. Προϋπόθεση βέβαια είναι να φροντίσουμε και το διαδικαστικό-διοικητικό θέμα των παιδικών σταθμών μας, ώστε να μην είναι άτυποι. Υπάρχει επίσης μια σοβαρή σκέψη για το άνοιγμα του Γυμνασίου- Λυκείου της Χάλκης. Θα ήταν μία λύση για τα παιδιά από τα Νησιά, μα και κίνητρο για να έρθουν μαθητές – οικότροφοι, από την Ελλάδα. Παράλληλα οφείλουμε να εξετάσουμε την δυνατότητα να εντάξουμε στα σχολεία μας μαθητές ορθόδοξους από χώρες των Βαλκανίων, της πρώην Σοβιετικής Ένωσης (Γεωργία, Μολδαβία, Ρουμανία κ.α) και φυσικά παιδιά από την Συρία που είναι πρόσφυγες ή μετανάστες στην Τουρκία. Το πείραμα της Ίμβρου που πέτυχε έδειξε πως αν θέλουμε μπορούμε να ενισχύσουμε

τα σχολεία μας. Αν αυτό έγινε στην Ίμβρο, μπορεί και πρέπει να γίνει, κατά μείζονα λόγο, στη Κωνσταντινούπολη, στο κέντρο, στην καρδιά της Ρωμιοσύνης

Το κτιριακό

Πρέπει να επισημάνουμε πως τα σχολεία μας είναι μεν ιστορικά και σημαντικά κτίρια για τα οποία είμαστε περήφανοι, πλην δεν καλύπτουν με αυστηρά κριτήρια τις προδιαγραφές ενός σύγχρονου σχολικού εκπαιδευτηρίου. Το γεγονός αυτό επικρέμεται ως απειλή σε κάθε πιθανή μελλοντική κτηριακή αξιολόγησή τους. Παρόλα αυτά στα σχολεία μας γίνεται ανεκτή τόσο η λειτουργία τους όσο και οι συστέγαση δύο, στο Ζάππειο τριών, βαθμίδων εκπαίδευσης, χωρίς να απαιτείται, όπως προβλέπει ο νόμος για τα υπόλοιπα σχολεία χωριστό κτίριο για κάθε βαθμίδα ή άλλος διευθυντής. Να επισημάνουμε ότι αυτό το προνόμιο, το οποίο διευκολύνει πολύ την δουλειά μας, πρέπει να το διατηρήσουμε. Αν απεμπολήσουμε ένα κατοχυρωμένο δικαίωμά μας, είναι πολύ δύσκολο έως αδύνατον να το επανακτήσουμε ξανά, αν αλλάξουν οι συνθήκες είτε αλλάξουμε γνώμη. Είναι σημαντικό λοιπόν να συνεχιστεί στα σχολικά μας κτίρια η συστέγαση και συλλειτουργία διαφορετικών βαθμίδων εκπαίδευσης, κυρίως γυμνασίων και λυκείων.

Το διοικητικό – Συνεργασία με τις αρχές

Στη συνεργασία με τις αρχές, οφείλουμε να πούμε πως τα τελευταία χρόνια δεν αντιμετωπίζουμε προβλήματα. Αντίθετα υπάρχει κατανόηση και σε πολλές περιπτώσεις βοήθεια στα ζητήματα που μας απασχολούν. Το ίδιο ισχύει και με τους υποδιευθυντές, οι οποίοι, σε αντίθεση με το παρελθόν, βρίσκονται σε πολύ καλή συνεργασία μαζί μας.

Ωστόσο θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας πως τα πράγματα στην Τουρκία συχνά αλλάζουν και αλλάζουν ξαφνικά και γρήγορα. Η διατήρηση καλών σχέσεων με τις

τουρκικές αρχές είναι απαραίτητη για το δικό μας, καλώς νοούμενο, συμφέρον. Επίσης χρειάζεται να επισημάνουμε τον αποφασιστικό ρόλο που έχουν οι σχολικές εφορίες στην διοίκηση των σχολείων. Σε τελική ανάλυση είμαστε σχολεία ιδιωτικά, κοινοτικά (είτε υπαγόμαστε σε κάποια κοινότητα είτε είμαστε ανεξάρτητα βακούφια) ως προς το διαχειριστικό μέρος, μειονοτικά ως προς τον χαρακτήρα, αλλά και σχολεία ενταγμένα στο τουρκικό σύστημα εκπαίδευσης. Σε όποιες αποφάσεις, σκέψεις ή προτάσεις κάνουμε- πολύ περισσότερο όταν αυτές αλλάζουν τον χαρακτήρα των σχολείων μας- πρέπει να έχουμε υπόψη πως ο λόγος των τουρκικών αρχών και της διεύθυνσης Παιδείας της Κωνσταντινούπολης είναι αποφασιστικός. Εξίσου αποφασιστικός όμως είναι και ο ρόλος της εφορίας του κάθε σχολείου. Για να το πούμε με απλά λόγια. Τον τελευταίο και κύριο ρόλο για το τι θα γίνει στα σχολεία μας τον έχουν το Υπουργείο Παιδείας της Τουρκίας και οι Εφορίες των σχολείων μας.

Να επισημάνουμε πως ένα βασικό ζήτημα που ενδέχεται να προκύψει είναι η δυσκολία μετακίνησης των ομογενών εκπαιδευτικών από το ένα σχολείο στο άλλο. Υπάρχουν διαφόρων τύπων διορισμοί από τις τουρκικές αρχές στα σχολεία μας, και οποιοδήποτε αλλαγή στο υπάρχον εργασιακό στάτους των εκπαιδευτικών μας, ενέχει τον κίνδυνο να μην μπορέσουν να διοριστούν ξανά από τουρκικής πλευράς.

Ο χωριστός χαρακτήρας του κάθε σχολείου και η δυνατότητα επιλογής για γονείς και μαθητές

Με την πάροδο του χρόνου το καθένα από τα σχολεία μας, μικρά και μεγάλα έχουν διαμορφώσει έναν ξεχωριστό και ιδιαίτερο χαρακτήρα. Μπορεί οι τάξεις στα σχολεία μας να είναι μικρές, πλην το σύνολο των μαθητών και των καθηγητών ανά σχολείο, αλλά και οι γονείς που αποτελούν συστατικό κομμάτι της εκπαιδευτικής κοινότητας, λειτουργούν ως ένα σύνολο, και δίνουν σε κάθε σχολείο το ύφος και την παιδαγωγική του κατεύθυνση. Άλλη είναι η σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού και το παιδαγωγικό ύφος στην Μεγάλη Σχολή, άλλη στο Ζωγράφειο άλλη στο Ζάππειο.

Το βασικό όμως είναι πως σε κάθε σχολείο υπάρχει μία ομοιογένεια, ξεχωριστή στο καθένα, η οποία έχει προκύψει κατά την πάροδο των χρόνων μέσα από την παράδοση και τις επιλογές των εκπαιδευτικών, των ίδιων των μαθητών και των οικογενειών τους.

Η δυνατότητα επιλογής μεταξύ δύο ή περισσότερων ομογενειακών σχολείων για τους μαθητές μας είναι μια κατάσταση υγιής και αναγκαία. Όταν η επιλογή θα είναι ανάμεσα σε ένα μόνο ομογενειακό σχολείο και στα τουρκικά, τότε η πιθανότητα να χάσουμε παιδιά προς τα τουρκικά σχολεία αυξάνεται σοβαρά. Και αυτή τη στιγμή για το γυμνάσιο και το λύκειο υπάρχει αυτή η δυνατότητα επιλογής και πρέπει να την διατηρήσουμε ως κόρη οφθαλμού. Στο δημοτικό που η δυνατότητα αυτή έχει περιοριστεί (γιατί τα άλλα δύο δημοτικά δεν βρίσκονται σε θέση ισότιμη με το Ζάππειο) χάνουμε ήδη μαθητές προς τουρκικά ή ξενόγλωσσα κολλέγια. Αντί λοιπόν για μείωση της δυνατότητας επιλογής σχολείου στις δύο τελευταίες βαθμίδες, θα ήταν καλό να σκεφτούμε το πώς θα διευρύνουμε αυτή την δυνατότητα στην πρωτοβάθμια, ενισχύοντας τα μικρότερα σχολεία, είτε ανοίγοντας αν χρειαστεί και άλλο (για παράδειγμα και πάλι ένα σχολείο στην ανατολική πλευρά της Πόλης).

Οι καθηγητές - δάσκαλοι

Διάφορα ζητήματα αντιμετωπίζει και το εκπαιδευτικό προσωπικό των σχολείων μας, καθηγητές και δάσκαλοι, ομογενείς και μετακλητοί. Το βασικότερο όλων είναι η έλλειψη επιμορφώσεων και επιστημονικής καθοδήγησης των εκπαιδευτικών, έτσι ώστε να ενημερώνονται για τις νέες τάσεις και να επιμορφώνονται στις νέες παιδαγωγικές μεθόδους. Οι εκπαιδευτικοί μας αισθάνονται αποκομμένοι από το κέντρο της εκπαιδευτικής δραστηριότητας, τουλάχιστον στην Ελλάδα. Υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω και επιπλέον συστηματικές επιμορφώσεις τόσο για την διδασκαλία των ελληνικών και των λοιπών γλωσσικών μαθημάτων, όσο και για τα επιστημονικά μαθήματα, δεδομένου

ότι η διδασκαλία τους γίνεται (κατά βάση) στην ελληνική γλώσσα. Για παράδειγμα, μας πήρε πολύ καιρό μέχρι να συνειδητοποιήσουμε και να αποδεχτούμε πως πρέπει να ακολουθήσουμε στην διδασκαλία των μαθημάτων μας τα πρότυπα της δίγλωσσης εκπαίδευσης, όπου τα ελληνικά διδάσκονται ως δεύτερη γλώσσα, εντός του τουρκόφωνου γλωσσικού περιβάλλοντος.

Χρειάζεται λοιπόν στενότερη και συστηματικότερη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και επιστημονική καθοδήγηση για την διδασκαλία των επιμέρους μαθημάτων. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω σεμιναρίων, κυρίως στην αρχή και το τέλος, αλλά και κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους και μέσω επιστημονικής-παιδαγωγικής καθοδήγησης από ειδικούς, δηλαδή από συμβούλους εκπαίδευσης. Ο συντονιστής εκπαίδευσης έχει κατά βάση ρόλο διοικητικό και όχι ρόλο επιστημονικού καθοδηγητή- συμβούλου. Ελάχιστα μπορεί να μας καθοδηγήσει επιστημονικά, πολύ δε λιγότερο να μας αξιολογήσει παιδαγωγικά, εφόσον αυτό θα χρειαστεί. Η αναφορά μου είναι για τον όποιον συντονιστή σε οποιαδήποτε εποχή. Ο συντονιστής σήμερα είναι φιλόλογος, χτες ήταν μαθηματικός, αύριο μπορεί να είναι γυμναστής. Όμως ο κάθε συνάδελφος πρέπει να μπορεί να έχει επαφή- έστω και εξ αποστάσεως, με σύμβουλο της ειδικότητάς του.

Στο πλαίσιο των επιμορφώσεων εντάσσεται και η ανάγκη για συμμετοχή σε προγράμματα ευρωπαϊκά ERASMUS είτε KA2 για μαθητές και εκπαιδευτικούς είτε KA1, μόνο για εκπαιδευτικούς. Σημειώνεται πως μόνο ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα ERASMUS+ έχει πάρει ως τώρα ομογενειακό σχολείο, η Μεγάλη Σχολή, και αυτό έχει πλέον ολοκληρωθεί.

Υπάρχει κάποτε η γκρίνια από διάφορους φορείς, ειδικούς ή άσχετους με την εκπαίδευση, πως οι εκπαιδευτικοί είναι πολλοί στην Κωνσταντινούπολη και γίνονται σκέψεις για μείωση του αριθμού τους μέσω συρρίκνωσης ή κλεισίματος των σχολείων. Εδώ θα πρέπει να επισημάνουμε τα παρακάτω: Ομογενείς και

μετακλητοί εκπαιδευτικοί καλούνται να παίξουν πολλούς και ποικίλους ρόλους σε σχολεία με τις ιδιαιτερότητες που περιγράψαμε πιο πάνω.

Ειδικότερα οι ομογενείς καλούμαστε να παίζουμε πολλούς ρόλους, πέραν από αυτόν του δασκάλου, μια και είμαστε οι περισσότεροι μέλη σε επιτροπές κοινοτήτων και σε συνδέσμους, καταναλώνοντας χρόνο και ενέργεια πολλή για το κοινό καλό της Ομογένειας. Δουλειά μας, πέρα από το να διδάσκουμε στο σχολείο, είναι να συμμετέχουμε στις κοινοτικές επιτροπές και τους συλλόγους, να διοικούμε τα βακούφια, να διαχειριζόμαστε την περιουσία της ομογένειας, να φροντίζουμε για την μετά το σχολείο εκπαίδευση των νέων μας και την εξασφάλιση θέσεων εργασίας, να ενισχύουμε μέσα από την φιλανθρωπία τους ομογενείς που έχουνε ανάγκη, και βεβαίως να βρισκόμαστε δίπλα και με κάθε τρόπο στον κορυφαίο θεσμό του Γένους μας, το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Η εδώ παρουσία μας ως κοινότητα, οφείλεται και συνδέεται άμεσα με την παρουσία και τον ρόλο του Οικουμενικού Πατριαρχείου και έτσι θα συνεχίσει να είναι. Εμείς οι εκπαιδευτικοί, έχουμε θέσει και φύσει έναν σημαντικό ρόλο να επιτελέσουμε στην κατεύθυνση αυτή.

Σημειώνεται πως λογική λοιπόν της ένταξης των ομογενών εκπαιδευτικών στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα είχε εξ αρχής την λογική να βοηθηθούν κάποια μέλη της κοινότητας με μόρφωση και καλλιέργεια να παραμείνουν στην Κωνσταντινούπολη και να βοηθήσουν με τη δράση τους την Ομογένεια και το Πατριαρχείο. Πιθανή μείωση του ήδη μικρού αυτού αριθμού θα οδηγήσει σε υπονόμηση του μείζονος στόχου μας που είναι η επιβίωση της πολιτικής ρωμιότητας.

Αλλά και οι μετακλητοί είναι όχι μόνο χρήσιμοι, αλλά είναι απαραίτητο να υπάρχουν στα σχολεία μας, έστω και αν δεν είναι πολλοί, καθώς φέρνουν τα παιδιά μας σε επαφή με φυσικούς ομιλητές της γλώσσας και εμάς τους συναδέλφους τους με την σύγχρονη εκπαιδευτική διαδικασία στην Ελλάδα. Αναφορικά με τους μετακλητούς πρέπει να επισημάνουμε και το ότι δεν πρέπει να επιχειρηθεί μείωση

του συνολικού αριθμού τους, γιατί κάτι τέτοιο- σε συνδυασμό με τα γνωστά ζητήματα αμοιβαιότητας με την Θράκη- μπορεί να μας δημιουργήσει στο μέλλον σοβαρά διοικητικά προβλήματα, όπως έχει συμβεί και στο παρελθόν. Πρέπει τέλος να λυθούν και τα χρονίζοντα ειδικά εργασιακά προβλήματα, κυρίως το θέμα της άδειας παραμονής και της υγειονομικής ασφάλισης.

Ελληνομάθεια: Μύθοι και πραγματικότητες

Ο βαθμός γνώσης της ελληνικής γλώσσας από τους μαθητές των σχολείων μας έχει αναδειχθεί σε μέγα θέμα συζήτησης εντός και εκτός της εκπαιδευτικής κοινότητας, δεδομένου πως η ελληνοφωνία θεωρείται το εμφανές σημάδι της επιτυχίας της ομογενειακής παιδείας. Το ζήτημα της ελληνομάθειας το συνοδεύουν διάφοροι μύθοι που σχετίζονται με το παρελθόν αλλά και το παρόν της πολιτικής ρωμιοσύνης. Η συζήτηση είναι πολλή μεγάλη αλλά θα την συνοψίσω σε μερικές φράσεις, σχεδόν συνθηματικά:

Αρχικά ας μιλήσουμε με βάση τα πραγματικά δεδομένα

- Είναι γεγονός πως οι μαθητές μας και οι νέοι μας δεν μιλάνε το ίδιο καλά ελληνικά με τους γονείς ή τους παππούδες τους.
- Είναι γεγονός πως οι μαθητές και οι νέοι μας μιλάνε πολύ καλύτερα ελληνικά από αυτά που οι περισσότεροι έξω από τα σχολεία μας φαντάζονται ή νομίζουν και έχουν αποκτήσει στερεό γλωσσικό υπόβαθρο για την ελληνική, που γίνεται εμφανές στην περίπτωση που θα σπουδάσουν ή θα κάνουν δουλείες με την Ελλάδα.
- Είναι γεγονός πως η πρώτη γλώσσα για όλους τους νέους - πλην των Ελλαδιτών - είναι τα τουρκικά
- Είναι γεγονός πως τα ελληνικά μιλιούνται ως δεύτερη γλώσσα σε κάποια σπίτια μαθητών, ως κύρια γλώσσα σε κάποια- κυρίως όσων είναι από την Ελλάδα- και καθόλου στα περισσότερα,
- Είναι γεγονός πως οι περισσότεροι μαθητές μας στις καθημερινές τους συνομιλίες μεταξύ τους χρησιμοποιούν κυρίως τα τουρκικά και πολύ λιγότερο ως

καθόλου τα ελληνικά. Μικρή διαφοροποίηση υπάρχει μόνον στις περιπτώσεις που υπάρχουν μαθητές, κυρίως από Ελλάδα, που δεν καταλαβαίνουν τουρκικά.

- Πάντως, σε όλα τα σχολεία μας στα διαλείμματα- όπως και στην καθημερινότητα- κυριαρχούν τα τουρκικά, και αυτό είναι φυσικό όταν αυτή είναι η κυρίαρχη γλώσσα γύρω μας και δεν υπάρχει πλέον ένα ισχυρό πληθυσμιακό ελληνόφωνο υπόβαθρο

- Είναι γεγονός ότι έχουμε χάσει το δυναμικό να αφομοιώνουμε με το Πολίτικο πολιτισμό και έτσι γίνεται δύσκολη η όσμωση των Ελλαδικών Αντιοχέων και Ρωμιών.

- Συμπέρασμα: η ανάμειξη των τάξεων μεταξύ διαφορετικών σχολείων δεν θα βοηθήσει την ελληνομάθεια των παιδιών σε τίποτα. Το πιθανότερο είναι να βοηθήσει την τουρκομάθεια των μαθητών από την Ελλάδα. Σε μεγαλύτερη ομάδα τουρκόφωνων μαθητών τα τουρκικά θα γίνουν ακόμα πιο κυρίαρχα και η ανάγκη για χρήση των ελληνικών εκτός της τάξης θα περιοριστεί ακόμα περισσότερο

- Η καλύτερη λύση για να μιλήσουν οι μαθητές ελληνικά μεταξύ τους, είναι να αυξηθεί ο αριθμός των μαθητών που είναι φυσικοί ομιλητές της γλώσσας με παιδιά από την Ελλάδα. Πρέπει λοιπόν να φροντίσουμε να έρθουν φυσικοί ομιλητές, ως μαθητές από την Ελλάδα στην Πόλη. Όπως είπαμε και πριν αυτό έγινε και πέτυχε στην Ίμβρο, μπορεί να γίνει και να πετύχει και στη Πόλη, στο κέντρο της ρωμιοσύνης. Πρέπει ωστόσο να δοθούν και επιπλέον κίνητρα για να μάθουν οι μαθητές μας τα ελληνικά καλύτερα και κυρίως να αγαπήσουν την ελληνική γλώσσα. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται:

- Γλωσσικοί διαγωνισμοί με αξιολόγηση και έπαθλα ως κίνητρο

- Χωριστή γλωσσική διδασκαλία σε μαθητές αναλόγως με το γλωσσικό τους επίπεδο με διαφορετική ύλη και άλλο δάσκαλο. Αυτό είναι κάτι που το εφαρμόζουμε στην πράξη, αλλά θα πρέπει να γίνει πιο συστηματικά. Σε μικρότερες αριθμητικά τάξεις υπάρχει μεγαλύτερη ευελιξία και για παράλληλη διδασκαλία.

- Φροντιστηριακά μαθήματα για την ελληνική γλώσσα εκτός του σχολείου, που θα οργανώσουν τα σχολεία σε συνεργασία με τις κοινότητες, πιθανόν και με το Σισμανόγλειο, όπου διδάσκονται ελληνικά. Η ολοκλήρωση κάθε κύκλου μαθημάτων ελληνικής θα συνοδεύεται από γραπτή εξέταση και χορήγηση του αντίστοιχου πιστοποιητικού
- Μαθήματα ελληνικής γλώσσας κατά την διάρκεια των περιόδων κατασκήνωσης στην Πρώτη
- Συχνές επαφές με την Ελλάδα, ταξίδια, καλοκαιρινά μαθήματα, κατασκηνώσεις
- Δημιουργία χορωδίας και θεατρικών ομάδων στα σχολεία μας. Το θέατρο και του τραγούδι αποτελεί ισχυρό εκπαιδευτικό εργαλείο στα χέρια μας τόσο για την καλλιέργεια της ελληνομάθειας όσο και του ελληνικού πολιτισμού ευρύτερα.
- Παράλληλα πρέπει να δουλέψουμε στην κατεύθυνση να πείσουμε, εκτός από τα παιδιά και τους γονείς για την σημασία και την αξία της ελληνικής, καθώς για πολλούς γονείς αυτή δεν είναι προφανής.
- Αναλυτικό πρόγραμμα για την ελληνική γλώσσα, λογοτεχνία και πολιτισμό, που θα συμπεριλαμβάνει όλες τις τάξεις από την 1^η έως και την 12^η. Παρόμοιο πρόγραμμα έχει εκπονήσει το τουρκικό υπουργείο Παιδείας για το τουρκικό πρόγραμμα σπουδών σε σχολεία του εξωτερικού. Βάρος πρέπει να δοθεί στην αύξηση του γλωσσικού πλούτου των μαθητών στις μικρές τάξεις, έτσι ώστε όταν έρχονται στο γυμνάσιο να μπορούν να παρακολουθούν απρόσκοπτα τα μη γλωσσικά μαθήματα στα ελληνικά.

Οι «διοικητικές αλλαγές» και οι κίνδυνοι για τα σχολεία μας.

Για όλα τα παραπάνω έχει προταθεί, σχεδόν ως πανάκεια αυτό που ονομάζεται ευσχήμως «διοικητικές αλλαγές» και εμείς το λέμε με το όνομα του « κλείσιμο-συρρίκνωση των σχολείων μας». Πρόκειται για μια πρόταση που προωθείται κυρίως από το Γραφείο Εκπαίδευσης του Ελληνικού Γενικού Προξενείου και συνίσταται

στην συμπύκνωση των σχολείων αναβαθμίδα και με την λογική μία βαθμίδα εκπαίδευσης ανά σχολικό κτίριο (από ένα Δημοτικό-Γυμνάσιο- Λύκειο και χωριστά σε ένα από τα σημερινά μεγάλα σχολεία το καθένα) Νομίζω πως με τα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω έγινε σαφές πως το κλείσιμο των σχολείων μας το οποίο επιχειρείται δια της συνενώσεως και κατόπιν του μοιράσματος των τάξεων σε τρία διαφορετικά κτίρια, όχι μόνο δεν μπορεί να λύσει κανένα από τα προβλήματα της ομογενειακή εκπαίδευσης, αλλά αναμένεται να δημιουργήσει πολύ περισσότερα καθώς:

- Καταργεί επί της ουσίας και τα τρία σχολεία, διαλύει τον ιδιαίτερο χαρακτήρα και του καθενός και δημιουργεί ένα νέο σχολείο – τέρας, μοιρασμένο σε τρία κτίρια. Ούτε Ζάππειο, ούτε Ζωγράφειο ούτε Μεγάλη Σχολή θα υπάρχουν πλέον. Σχολεία εκατοντάδων ετών θα κλείσουν στο όνομα ενός αμφίβολου και επιστημονικά αλλά και παιδαγωγικά ατεκμηρίωτου εκπαιδευτικού εκσυγχρονισμού. Τα τρία κτίρια που θα χρησιμοποιηθούν για να στεγάσουν το νέο σχολείο θα είναι απλώς η κάλυμμα του τερατουργήματος που θα προκύψει.
- Θα οδηγήσει με μαθηματική ακρίβεια στη συρρίκνωση του αριθμού των μαθητών των ομογενειακών σχολείων. Είναι πολλοί οι γονείς που θα πάρουν τα παιδιά τους από τα σχολεία μας είτε γιατί δεν τους βολεύει η θέση του ενός ή του άλλου, είτε για λόγους κοινωνικούς, είτε γιατί έχουν μια κακή εμπειρία στο παρελθόν οι ίδιοι από κάποιο σχολείο και δεν θέλουν να πάνε τα παιδιά τους εκεί.
- Θα ελαχιστοποιήσει την ήδη πολύ περιορισμένη δυνατότητα επιλογής σχολείου από τους γονείς και τα παιδιά. Αν η επιλογή είναι μεταξύ του ενός και μοναδικού επί της ουσίας ομογενειακού σχολείου και των πολλών τουρκικών ή ιδιωτικών κολλεγίων, με τον τρόπο αυτόν την επιλογή μη ομογενειακού σχολείου θα την κάνουν περισσότεροι γονείς.
- Δεν θα οδηγήσει ούτε έναν ομογενή μαθητή από αυτούς που πηγαίνουν σε τουρκικά σχολεία και κολλέγια στην ομογενειακή εκπαίδευση. Οι λόγοι που έκαναν

τους γονείς αυτούς να μην στείλουν τα παιδιά τους στα ομογενειακά σχολεία, όχι μόνο παραμένουν με το ένα σχολείο, αλλά και ενισχύονται

- Δεν θα βοηθήσει σε τίποτα απολύτως, όπως προείπαμε την ελληνομάθεια των μαθητών.
- Θα οδηγήσει δεκάδες εκπαιδευτικούς σε επαγγελματική ανασφάλεια. Ακόμα και αν δεν απολυθεί κανείς, όπως μας βεβαιώνουν οι ένθερμοι εισηγητές της πρότασης αυτής, κανείς δεν μπορεί να εγγυηθεί πως κάποιοι συνάδελφοι δεν θα απασχοληθούν σε άλλες θέσεις δημοσίου συμφέροντος και δεν θα γίνουν γραμματείς και κλητήρες
- Θα περιορίσει μεσοπρόθεσμα τον αριθμό των εκπαιδευτικών με τις συνακόλουθες συνέπειες για την ομογένεια που αναπτύξαμε νωρίτερα
- Θα οδηγήσει σε αποξένωση και απομόνωση των τριών βαθμίδων των σχολείων και θα ελαχιστοποιηθεί η διασχολική συνεργασία μεταξύ των ομογενειακών σχολείων, γιατί δεν θα έχει και νόημα, λόγω των μεγάλων διαφορών ηλικίας μεταξύ των μαθητών.
- Με μια κουβέντα, αντί για την πολυπόθητη ενότητα που επιδιώκει, η συρρίκνωση των σχολείων θα ενισχύσει τις φυγόκεντρες και διασπαστικές εντός της ομογένειας τάσεις.
- Επιπλέον η ενέργεια αυτή βάζει σε κίνδυνο και την εικόνα του Πατριαρχείου και του Οικουμενικού Πατριάρχου προς τα έξω, καθώς οι υποστηρικτές της ιδέας προσπαθούν να εκμαιεύσουν την συναίνεσή του. Καθήκον όλων μας είναι να προστατεύσουμε τον Πατριάρχη μας και να τον ενημερώσουμε για όλες της όψεις του φλέγοντος αυτού ζητήματος.
- Να σημειώσουμε τέλος πως ουδεμία επιστημονική μελέτη και έρευνα έχει γίνει για το θέμα, ωστόσο μια τέτοια δραματική αλλαγή χρειάζεται μελέτη και τεκμηρίωση από ειδικούς επιστήμονες που σε συνεργασία με τους φορείς της εκπαίδευσης θα αποφασίσουν από κοινού για το κοινό καλό των σχολείων και των

μαθητών μας. Τα κλιμάκια που έστειλε το υπουργείο Παιδείας για να καταγράψουν την κατάσταση ήταν ασφαλώς μια ενέργεια προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά μόνο ως η αρχή της απαιτούμενης βαθιάς έρευνας για το ζήτημα που μας απασχολεί μπορεί να θεωρηθεί.

Συνοψίζοντας, οι επονομαζόμενες «διοικητικές αλλαγές» στα σχολεία μας με τον τρόπο που επιχειρείται να εφαρμοσθούν είναι ένα προαναγγελθέν έγκλημα για την ομογενειακή παιδεία, το οποίο, ακόμα και αν γίνει εξ αμελείας, δεν θα είναι αναστρέψιμο.

Αν παρ' ελπίδα το κακό συμβεί, το μολύβι που θα βάλει την υπογραφή για κλείσιμο ή υποβάθμιση των σχολείων μας θα είναι πολύ βαρύ. Όποιος το πάρει στα χέρια του για να υπογράψει, θα κριθεί από τις επόμενες γενιές και την ιστορία αυστηρά.

Ευστράτιος Γεωργουδής

«Εμπειρίες από την διδασκαλία σεμιναρίων στους μαθητές της Ομογένειας»

Όλα ξεκίνησαν από μία συνάντηση με τον Γιάννη Δεμιρτζόγλου στη Θεσσαλονίκη, ένα χρόνο πριν, σε ένα μαθητικό Συνέδριο για τον Οδυσσέα Ελύτη και μία ανάρτηση στο facebook, στην οποία ανέφερα ότι:

“Θα ήθελα πολύ να διδάξω έστω και μία ώρα στο Ζωγράφειο”...

Η συνέχεια ήταν απλή και άμεση: Προσκλήθηκα από τον κ. Δεμιρτζόγλου και στις 28 Οκτωβρίου έκανα το πρώτο μάθημα – διάλεξη, με θέμα: “Η Ιστορία της Πυρηνικής Φυσικής 1895 – 1945 / Από τις ακτίνες Χ στη Χιροσίμα”.

Ο στόχος της διάλεξης ήταν πολλαπλός: Αρχικά ήθελα να παρουσιάσω τα επιτεύγματα της ανθρώπινης έρευνας αυτή την 50ετία, ένα χρονικό διάστημα πρωτοφανούς συσσώρευσης επιστημονικής γνώσης, που κατέληξε στην τραγωδία της Χιροσίμα και του Ναγκασάκι. Ταυτόχρονα προσπάθησα να προβληματίσω τα παιδιά σχετικά με το ερώτημα: “ποιες είναι οι ευθύνες των επιστημόνων, όταν τα πορίσματα της έρευνάς τους αξιοποιούνται με ανάλογο ολέθριο για την ανθρωπότητα σκοπό;” Το εγχείρημα δεν ήταν εύκολο, αφού έπρεπε να λάβω υπόψη μου το ακροατήριο αποτελούμενο από παιδιά διαφόρων ηλικιών, επομένως διαφορετικών επιπέδων γνώσεων...

Η βασική μου όμως αφορμή ήταν να ζήσω από κοντά αυτό το σύνολο των Ελληνοπαίδων, που σε ένα πολύ δύσκολο περιβάλλον επέλεξαν να διατηρήσουν, να καλλιεργήσουν και να διαιωνίσουν τον Ελληνισμό. Από κοντά οι δάσκαλοί τους, που μοχθούν προς την ίδια κατεύθυνση, πάντοτε υπό το βάρος των ποικίλων αντιξοοτήτων.

Το αποτέλεσμα του εγχειρήματος θεωρήθηκε τόσο επιτυχές έτσι ώστε να αποφασίσουμε, από κοινού το Ζωγράφειο και το σχολείο μου (η ΙΟΝΙΟΣ Σχολή) να

επαναλάβουμε τη δράση κάθε μήνα! Ακολούθησαν άλλα τρία μαθήματα – διαλέξεις, με θέματα εκλαΐκευσης της επιστήμης, όπως:

- ✓ Τι είναι και τι κάνει το CERN
- ✓ Βασικές αρχές της Κοσμολογίας
- ✓ Η Γέννηση και ο Θάνατος των Αστέρων

Τις τρεις αυτές τελευταίες διαλέξεις παρακολούθησαν και μαθητές (μαζί με συναδέλφους καθηγητές) και από το Ζάππειο, ενώ μία από αυτές παρακολούθησαν και μαθητές από η Μεγάλη Σχολή του Γένους, χωρίς να καταλάβω γιατί η προσέλευση του σχολείου αυτού δεν είχε συνέχεια.

Κατεβλήθη προσπάθεια ώστε όλες οι διαλέξεις να είναι απλές και “εύπεπτες”, χωρίς βεβαίως να υποβαθμισθεί η επιστημονική ακρίβεια και εγκυρότητα. Άλλωστε, παγκοσμίως, τα θέματα εκλαΐκευσης της Επιστήμης είναι στην Πρώτη Γραμμή του ενδιαφέροντος. Εδώ και αρκετές δεκαετίες η Επιστημονική κοινότητα ενδιαφέρεται ζωηρά στο να καταστήσει γνώστη των επιτευγμάτων της ευρύτερα στρώματα του ανθρωπίνου πληθυσμού. Την υποχρέωση αυτή είχα πάντοτε στο μυαλό μου, δεδομένης της ηλικιακής και όχι μόνο ποικιλίας του ακροατηρίου.

Οι επισκέψεις μου στην Πόλη έδωσαν τη δυνατότητα να επισκεφθώ και το Δημιουργικό Εργαστήρι Αγίας Τριάδας, στο Ταξίμ. Εκεί είδα από κοντά το έργο των νηπιαγωγών σε 20 περίπου νήπια της Ομογένειας, ενώ μία από τις επισκέψεις μου συνέπεσε με την εκδήλωση της Κοπής της Πίτας για το 2017, που ήταν αφιερωμένη στα Νιάτα της Ομογένειας και στα 25 χρόνια της Πατριαρχίας του Παναγιωτάτου Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου, παρουσία του Υπουργού Παιδείας κ. Κώστα Γαβρόγλου.

Το ίζημα από αυτή τη δραστηριότητα πρέπει να αναζητηθεί σε δύο “δέκτες”: στα παιδιά, που με ανέχτηκαν και σε μένα.

Δεν θα τολμήσω να απαντήσω για λογαριασμό του πρώτου συνόλου. Καλό είναι να ρωτηθούν οι ίδιοι οι “δέκτες”... Διαβάζοντας, ωστόσο, τις αντιδράσεις τους, δηλαδή

την υποδοχή από την πλευρά τους, την στενοχώρια που εξέφρασαν στην τελευταία ομιλία, καθώς και την επιμονή τους να συνεχιστεί αυτή η συνεργασία και την επόμενη σχολική χρονιά, μπορώ να αποτολμήσω να διατυπώσω ότι, τουλάχιστον, δεν τους ταλαιπώρησα με τα δύσκολα ομολογουμένως επιστημονικά θέματα που παρουσίασα.

Γνωρίζω, φυσικά, τι άφησε σε μένα: Αν έπρεπε να χαρακτηρίσω με δύο – τρεις λέξεις τα συναισθήματά μου, αυτές θα ήταν: “ενθουσιασμός”, “ικανοποίηση” αλλά και “πικρία”.

Ενθουσιασμό και ικανοποίηση γιατί εισέπραξα πολλή αγάπη τόσο από τα παιδιά όσο και από τους συναδέλφους. Νομίζω ότι το ερέθισμα που έλαβαν συνοψίζεται στο ότι αντελήφθησαν ότι η επιστημονική γνώση έχει τη δύναμη να ξεπεράσει τα δύσβατα μονοπάτια των δύσκολων μαθηματικών και φυσικών εννοιών και να οδηγήσει στην ελεύθερη σκέψη ότι ο Κόσμος μας ΔΕΝ είναι φτιαγμένος από επτασφράγιστα μυστικά που απευθύνονται στους λίγους και στους πνευματικά προικισμένους. Αν αυτό το κατόρθωσα, έστω και σε μικρό βαθμό, μπορώ να προσθέσω και τη λέξη: αγαλλίαση!

Ένωσα και πικρία, για τα Ελληνόπουλα, που πιθανόν για κάποιους να είναι “ξεχασμένα” σε ένα σχεδόν εχθρικό περιβάλλον. Πικρία για τον μοναχικό αγώνα κάποιων ανθρώπων που πασχίζουν να διατηρήσουν αναμμένη τη δάδα ενός πολιτισμού που έρχεται από τα βάθη των αιώνων... Αναφέρομαι στους Δασκάλους και στους Καθηγητές που υπηρετούν τον επικίνδυνα συρρικνωμένο Ελληνισμό της Πόλης.

Πικρία, τέλος, και για την Ελληνική Πολιτεία, που μαθαίνω (όχι επίσημα) ότι σχεδιάζει μία νέα πραγματικότητα. Θα ήθελα να τονίσω σε αυτό το σημείο, ότι ευαίσθητα θέματα Παιδείας, με τόσο βαθιά στο χρόνο Ιστορική διαδρομή, οφείλει η Πολιτεία να τα αντιμετωπίζει ισοδύναμα και με το μυαλό αλλά και με την καρδιά!

Θα ήταν μεγάλη παράλειψη αν από τούτο εδώ το βήμα δεν ανέφερα δύο μεγάλα “ευχαριστώ”: Το ένα στον Γιάννη Δεμιρτζόγλου, χωρίς την αποδοχή του οποίου δεν θα είχε ανοίξει ο δρόμος αυτός, και στον Σταύρο Γιωλιτζόγλου, καθ’ ύλην αρμόδιο αλλά και μόνιμο ακροατή και κριτή των διαλέξεων. Το άλλο ανήκει στο προσωπικό του Ζωγράφειου και στις μαθήτριες και του μαθητές του για την αγάπη που μού έδειξαν, επιβεβαιώνοντας έτσι ότι οι σχέσεις των δασκάλων με τους μαθητές ΔΕΝ είναι δεδομένες αλλά οικοδομούνται σιγά – σιγά...

Ποια θα είναι η συνέχεια αυτής της συνεργασίας;

Προγραμματίζουμε να επεκτείνουμε αντίστοιχες διαλέξεις σε περισσότερα γνωστικά αντικείμενα όπως Μαθηματικά, Λογοτεχνία και λοιπές Φυσικές Επιστήμες. Μοναδικός μας στόχος, και του σχολείου μου και προσωπικά, είναι να αποδείξουμε έμπρακτα ότι δεν λησμονούμε τον Ελληνισμό της Πόλης και δεν τον επικαλούμαστε μόνο ως Ιστορικό Παρελθόν αλλά προσπαθούμε να του συμπαρασταθούμε, όσο μπορούμε, και να συμβάλλουμε στην οικοδόμηση του μέλλοντός του.

Οι δυνάμεις μας, όπως και οι δυνατότητές μας, είναι περιορισμένες. Με αυτές όμως, τις μικρές δυνάμεις θα προσπαθήσουμε, και αυτές τις ελάχιστες δυνατότητες έχουμε σκοπό να εξαντλήσουμε.

Σας ευχαριστώ.

Γιάννης Ντεμιρτζόγλου
«Το Ζωγράφειο στον 21^ο αιώνα»
Παρουσιάστηκε από τον κ. Άρη Μπίρτναχα

Κυρίες και κύριοι,

Ομογάλακτοι αδερφοί,

Αγαπητοί φίλοι,

Αποτελεί ιδιαίτερη τιμή η παρουσία μου στη σημερινή εκδήλωση, που πραγματοποιεί ο Σύνδεσμος των Εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών, υπό την αιγίδα της Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών.

Η χαρά μου είναι απεριγράπτη, καθώς ανάμεσά σας βρίσκονται αγαπητοί φίλοι και Ζωγραφειώτες, συνοδοιπόροι στο Ζωγράφειο αλλά και συμπαραστάτες στην προσπάθειά μας να δίνουμε καθημερινά το μήνυμα ζωής, ύπαρξης και ελπίδας.

Ήταν το 1893, όταν ο νεαρός τότε αρχιτέκτονας Περικλής Φωτιάδης σχεδίασε το νέο σχολείο της Κοινότητας Σταυροδρομίου, που σύμφωνα με την απόφαση της Κοινότητας θα έπαιρνε το όνομα του "μεγαθύμου χορηγού του, ευγνωμοσύνης και τιμής ένεκα", του πεφωτισμένου μεγαλοεπιχειρηματία Χρηστάκη Ζωγράφου, που παραχώρησε στην κοινότητα το υπέρογκο ποσό των 10.000 χρυσών λιρών, με στόχο να ιδρυθεί ένα σχολείο σύγχρονο και προοδευτικό, ένα σχολείο πρωτοποριακό που θα κάλυπτε τις εκπαιδευτικές ανάγκες της ρωμαϊκής παιδείας και θα είχε κατεύθυνση τις θετικές επιστήμες.

Η υπεροχή του ελληνικού στοιχείου τότε στην Κωνσταντινούπολη ήταν αδιαμφισβήτητη.

Γράφει η Σοφία Σπανούδη για την Πόλη στα τέλη του 19^{ου} αιώνα και στις αρχές του 20ού:

«Στην αεικίνητη αγορά της Πόλης, στο Γαλατά, στο Πέρα οι Έλληνες κρατούσαν τα σκήπτρα μιας αδιαμφισβήτητης από όλους υπεροχής. Αυτοί αποτελούσαν και τον

κυριότερο πυρήνα της ανώτερης κοινωνίας, που είχε βυζαντινή την προέλευσή της και διατηρούσε τον αριστοκρατισμό της παραδόσεως αμετάπτωτο μέσα στους αιώνες. Οι Έλληνες της Πόλης και μέσα στο αστραφτερό περίβλημα του πλούτου αλλά και στη μετριότητα της κοινής αστικής ζωής, ξεχώριζαν με τη δική τους ξεχωριστή ανάγλυφη σφραγίδα μέσα στο μωσαϊκό των ξένων στοιχείων που συναποτελούσε τη διεθνή Κωνσταντινούπολη. Ουσιωδώς, ο διεθνισμός της Πόλης υπετάσσετο ολοκληρωτικά στον Ελληνισμό της».

Η συνθήκη της Λωζάνης και ό,τι προηγήθηκε στον κόσμο της Ανατολής έρχεται να ανατρέψει όμως το σκηνικό. Ο ελληνισμός της Πόλης σταδιακά συρρικνώνεται και αποδυναμώνεται. Ημερομηνίες σταθμοί το '55, το '64 και το '74 έδωσαν τη χαρακτηριστική βολή. Η ιστορία της Μεγαλονήσου στενά δεμένη με τη μοίρα του Ελληνισμού της Πόλης.

Από 49 σχολεία και 5000 μαθητές το 1964 σήμερα μείναμε 5 με 264 μαθητές. Παρ' όλα αυτά η Ομογένεια χαλυβδώνεται με πείσμα και πίστη. Η παρουσία της ΑΘΠ του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου σηματοδότης και ευλογία για το μέλλον της.

Άνεμος αισιοδοξίας πνέει με την ανατολή του 21^{ου} αιώνα. Πραγματοποιείται το πρώτο παγκόσμιο συνέδριο το 2006, με θέμα «Το χθες και το σήμερα της Ρωμιοσύνης». Για πρώτη φορά συζητείται ανοιχτά το μέλλον της Ρωμιοσύνης, τα «μεγαλεία» του παρελθόντος δεν ρίχνουν πια τη σκιά τους στο σήμερα, δεν αποτελούν τροχοπέδη για τη συνέχεια αλλά χρέος και ευθύνη. Τίθενται οι βάσεις για νέες προσπάθειες και πρωτοβουλίες. Ιδρύεται η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών υπό την αιγίδα της οποίας βρίσκονται όλα τα Κωνσταντινουπολίτικα Σωματεία του εξωτερικού και της Ελλάδας και η οποία αναλαμβάνει ρόλο πρωταγωνιστικό σε θέματα που αφορούν την Ομογένεια και τη συνέχειά της. Διεκδικεί δικαιώματα και στηρίζει προσπάθειες σε συνεργασία με ομογενειακούς φορείς.

Ιδρύεται ο ΣΥΡΚΙ, το πρώτο ανώτερο όργανο της ελληνικής κοινότητας, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην υλοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων, την ανάπτυξη της επικοινωνίας με άλλους φορείς και ιδρύματα και την αποδοχή και αναγνωρισιμότητα στην ευρύτερη τουρκική κοινωνία.

Οι Σύλλογοι, Πολιτιστικοί και Αθλητικοί αναλαμβάνουν δράση. Στο Σισμανόγλειο Μέγαρο του Ελληνικού Προξενείου πραγματοποιούνται εκδηλώσεις και παραδίδονται μαθήματα ελληνικών, το ενδιαφέρον των Τούρκων για την ελληνική παιδεία διαρκώς αυξάνεται και η ελληνική γλώσσα αποκτά περισσότερους μαθητές. Η Τουρκία τα τελευταία χρόνια παρουσίασε μεγάλη ανάπτυξη. Όπου υπάρχει ανάπτυξη, υπάρχει και προοπτική.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα το Ζωγράφειο δίνει καθημερινά το παρών, παρά τις δύσκολες συνθήκες, παρά τον μικρό αριθμό μαθητών. Έχει σημαντικές επιτυχίες στις εξετάσεις εισαγωγής στα Πανεπιστήμια της Τουρκίας, διακρίνεται σε διαγωνισμούς και συνέδρια, ξεχωρίζει ανάμεσα στα σχολεία του Πέραν. (Λίαν προσεχώς θα κυκλοφορήσει κατάλογος με τις επιτυχίες, την επαγγελματική και κοινωνική κατάρτιση των αποφοίτων). Χάρη στο πρόγραμμα υποτροφιών, που ξεκίνησε με πρωτοβουλία του Ζωγραφείου και βρήκε γρήγορα πολλούς υποστηρικτές σε Ελλάδα και μιμητές στην Πόλη, όλο και περισσότεροι απόφοιτοι μένουν για σπουδές και εργασία στην Πόλη, αναλαμβάνουν κοινοτικές ευθύνες, δημιουργούν οικογένειες.

Ο αριθμός των μαθητών της σχολής μας παραμένει σταθερός τα τελευταία 21 χρόνια. Δεν ξεπερνά τους 50 μαθητές. Θυμίζει λίγο η γραφική του παράσταση το καρδιογράφημα. Παρ' όλες τις δυσκολίες η καρδιά του Ζωγραφείου χτυπά δυνατά, επιμένει, αντέχει.

Στο Ζωγράφειο πιστεύουμε στη δύναμη του πολιτισμού. Ένα σχολείο που σέβεται το όνομά του οφείλει να προσφέρει στους μαθητές του γνώσεις και καλλιέργεια. Να ανιχνεύει τις κλίσεις τους και τα ενδιαφέροντά τους, να διευρύνει τους ορίζοντές του, να προκαλεί τις ευαισθησίες τους, να τους προσφέρει το καλύτερο. Οι εκδηλώσεις

στοχεύουν και στο να κάνουν το σχολείο μας γνωστό στον κόσμο, να κάνουν περήφανους τους αποφοίτους του που βρίσκονται σ' όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης, να κεντρίσουν το ενδιαφέρον και να προκαλέσουν τη συγκίνηση των φίλων του Ζωγραφείου, χάρη στη στήριξη των οποίων νιώθουμε δυνατοί και συνεχίζουμε.

Τα Διεθνή Μαθητικά Συνέδρια, που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία πέντε χρόνια, σε συνεργασία με τα Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη, υπό την αιγίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, με τη συμμετοχή μαθητών και εκπαιδευτικών από 20 σχολεία της Ελλάδας, της Κύπρου, της Αιγύπτου, της Αμερικής και της Πόλης καθώς και εκλεκτών εκπροσώπων των γραμμάτων και των τεχνών αποκτούν χρόνο με τον χρόνο ξεχωριστή αίγλη και αποτελούν ένα μοναδικό γεγονός για τα γράμματα και τις τέχνες. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης, που κηρύττει κάθε χρόνο την έναρξη κάνει λόγο για μια σπουδαία πρωτοβουλία που «φέρει και πάλι στην Πόλη, στην κοιτίδα της παιδείας, ως χελιδόνια κομίζοντα την άνοιξη, μαθητές και μαθήτριες από όλο τον κόσμο». Τα συνέδρια έχουν πολλαπλή αξία. Δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές να γνωρίσουν και να μελετήσουν το έργο μεγάλων Ελλήνων δημιουργών, του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, του Κωνσταντίνου Καβάφη, του Γιώργου Σεφέρη, του Γιώργου Βιζυηνού, του Οδυσσέα Ελύτη και ένα χρόνο μετά του Γιώργου Θεοτοκά, να συνεργαστούν μεταξύ τους αλλά και με σημαντικούς εκπροσώπους της επιστήμης και της τέχνης και τέλος να γνωρίσουν την ιστορία τους. Να κοινωνήσουν στα νάματα της παράδοσής τους, να γευτούν τη ρωμαϊκή φιλοξενία, να αναγνωρίσουν την αξία της πολιτιστικής τους κληρονομιάς. Να επισκεφτούν τις Ρωμαϊκές κοινότητες, τις εκκλησίες, τα Σχολεία, τα Βυζαντινά μνημεία και να θαυμάσουν τις ομορφιές της Πόλης των πόλεων.

Στο πλαίσιο των συνεδρίων πραγματοποιούνται εκδηλώσεις, συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις, εκθέσεις ζωγραφικής, εκδόσεις, από τον εκδοτικό οίκο της Πόλης ΙΣΤΟΣ και τις εκδόσεις ΑΙΩΡΑ καθώς και η αναβίωση του Ζωγράφειου Αγώνα. Ο «Ζωγράφειος Αγών» είχε θεσμοθετηθεί από τον Φιλολογικό Σύλλογο

Κωνσταντινουπόλεως, στα τέλη του 19ου αιώνα, για τη βράβευση δέκα εκθέσεων «περί ζώντων μνημείων», δηλαδή εκθέσεων που παρουσίαζαν «τις ελληνικές διαλέκτους, τα ήθη και τα έθιμα του ελληνικού λαού», με τη «γενναία χορηγία του αγωνοθέτου και μεγάλου του Συλλόγου ευεργέτου Χρηστάκη Εφέντη Ζωγράφου». Το 2016 πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά με συμμετοχή που ξεπέρασε κάθε προσδοκία, 50 διηγήματα και με κριτική επιτροπή τους: Κατρίν Βελισσάρη, τ. Διευθύντρια Εθνικού Κέντρου Βιβλίου (ΕΚΕΒΙ), Θανάση Βαλτινό, Συγγραφέα, Πρόεδρο Ακαδημίας Αθηνών, Κωνσταντίνο Μπλιάτκα, Δημοσιογράφο, Θέμη Πάνου, Ηθοποιό, Συγγραφέα, Γιώργο Σκαμπαρδώνη, Συγγραφέα, Κατερίνα Σχινά, Δημοσιογράφο, Κριτικό Λογοτεχνίας, Μεταφράστρια.

Πέρα από τα Διεθνή Μαθητικά Συνέδρια τα οποία διοργανώνονται από το Ζωγράφειο, στη σχολή μας φιλοξενούμε κάθε χρόνο την Περιβαλλοντική Ημερίδα της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης, της Χαλκιδικής και πέρσι για πρώτη φορά της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής, που συμβάλλουν στην καλλιέργεια της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης των μαθητών της Ομογένειας. Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφέρουμε ότι ο πρώτος περιβαλλοντολόγος της Τουρκίας ήταν ο Ζωγραφειώτης Κρίτων Τζούρης. Ακόμη οι συγγραφείς Ευγένιος Τριβιζάς, Άλκη Ζέη, Σοφία Ζαραμπούκα, Ελένη Πριοβόλου, Θωμάς Κοροβίνης, Γιάννης Καλπούζος, Victoria Hislop, Bruce Clark κ.ά. έχουν παρουσιάσει τα βιβλία τους και συνομίλησαν με τους μαθητές μας. Επιπλέον φιλοξενούμε συνέδρια και επιμορφωτικές ημερίδες για τη γλώσσα, τις νέες τεχνολογίες, το διαδίκτυο, την υγιεινή διατροφή καθώς και ιατρικά συνέδρια. Όλα τα παραπάνω στόχο έχουν τον εμπλουτισμό του προγράμματος σπουδών, την επιμόρφωση μαθητών και εκπαιδευτικών, την καλλιέργεια της γλώσσας και το άνοιγμα νέων δρόμων στην ομογενειακή παιδεία.

Αναπόσπαστο μέρος της εκπαίδευσης των μαθητών η καλλιτεχνική παιδεία, το θέατρο, η μουσική, τα εικαστικά, ο χορός. Το Ζωγράφειο συνεχίζει την πολιτική

παράδοση στο θέατρο. Σε συνεργασία με τον ΕΡΘΟ (Ερασιτεχνικό Θεατρικό Όμιλο) πραγματοποιεί παραστάσεις, οι οποίες παρουσιάζονται σε όλες τις θεατρικές σκηνές της Πόλης αλλά και σε κεντρικές σκηνές της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης, της Αλεξανδρούπολης και της Ευρώπης. Παράλληλα φιλοξενεί θεατρικές παραστάσεις ελληνικών θιάσων και σχολείων στη σκηνή του, δίνοντας έτσι την ευκαιρία στους μαθητές του αλλά και στο φιλοθέαμον κοινό της Πόλης να παρακολουθήσουν σπουδαία θεατρικά έργα και να καλλιεργήσουν τη θεατρική και καλλιτεχνική τους παιδεία. Το ίδιο άλλωστε συμβαίνει με τη μουσική παιδεία. Μεγάλοι Έλληνες δημιουργοί και ερμηνευτές έχουν περάσει από το Ζωγράφειο, όπως ο Δ. Σαββόπουλος, η Ευανθία Ρεμπούτσικα, ο Γιώργος Χατζηνάσιος κ.ά., έχουν τραγουδήσει μαζί με τους μαθητές, έχουν χαρίσει μοναδικές μουσικές στιγμές σε όσους είχαν την τύχη να τους παρακολουθήσουν. Επίσης κάθε χρόνο πραγματοποιείται με μεγάλη επιτυχία το καθιερωμένο Φεστιβάλ Χορωδιών, με τη συμμετοχή 20- 25 περίπου χορωδιών από την Ελλάδα και την Τουρκία.

Επιπλέον εκθέσεις ζωγραφικής και φωτογραφίας φιλοξενούνται συχνά στο Ζωγράφειο, ενώ τελευταία έχει ενταχθεί στην καθημερινότητα των μαθητών μας και ο μοντέρνος χορός, η ομάδα του οποίου πλαισιώνει πολλές εκδηλώσεις του Ζωγραφείου και της Ομογένειας, συμμετείχε στους Πανελλήνιους Αγώνες Τέχνης των Εκπαιδευτηρίων Ε. Μαντουλίδη για δύο συνεχείς χρονιές και στο Φεστιβάλ Χορού του Πανεπιστημίου Bilgi. Μεταξύ 20 πανεπιστημίων ήμασταν ένα από τα δυο λύκεια.

Στο Ζωγράφειο πιστεύουμε ότι η επαφή με τις ρίζες μας συμβάλλει στη διατήρηση της ταυτότητάς μας και κυρίως στη συνειδητοποίηση της αξίας της. Για τον σκοπό αυτό πρωτοστατούμε στην αναβίωση εθίμων, χάρη στους μαθητές και τους φίλους του Ζωγραφείου απανταχού γης ακούγονται πάλι κάθε χρόνο τα κάλαντα την παραμονή των Χριστουγέννων στο Πέρα, μια συνήθεια που μετά τα Σεπτεμβριανά ατόνησε και στη συνέχεια εγκαταλείφθηκε. Τα τελευταία 7 χρόνια ακούγονται πάλι,

στο Turnacı Sokak, στο σοκάκι του Ζωγραφείου και πλημμυρίζουν την οδό του Πέρα, ενώ στην είσοδο του Σισμανογλείου ο Έλληνας Πρόξενος μάς υποδέχεται, όπως οι παλιοί εκείνοι οικοδεσπότες και μας κερνάει χριστουγεννιάτικες λιχουδιές. Η Κοινότητα Σταυροδρομίου μοιράζει στους έκπληκτους αλλά θερμούς περαστικούς βασιλόπιτες με τη συνοδεία των εξαίσιων μουσικών του ακορντεόν του Διευθυντή του Ζωγραφείου και των μοναδικών ήχων των χριστουγεννιάτικων τριγώνων των μαθητών. Μετά το Σισμανόγλειο σειρά έχει το Φανάρι, το Οικουμενικό μας Πατριαρχείο όπου τα κάλαντα και οι χριστουγεννιάτικοι ύμνοι ενώνονται με την ευλογία του Παναγιότατου. Τέλος η παρέα των καλαντιστών φτάνει στο Γηροκομείο Βαλουκλί, για να γιορτάσει με τους ηλικιωμένους και τους ψυχικά άρρωστους και να τους χαρίσει ζεστά χαμόγελα και πολλή αγάπη.

Το Πάσχα πάλι, τη Μ. Παρασκευή το Ζωγράφειο καθιέρωσε το προσκύνημα των 7 Επιταφίων της Ασιατικής πλευράς. Γεμίζουν κόσμο οι εκκλησιές της Χαλκηδόνας, λουλούδια και συγκίνηση οι Επιτάφιοι και οι πιστοί ζουν στιγμές μεγαλείου και βαθιάς κατάνυξης. Το απόγευμα, όλοι δίνουμε το παρών στην Πρίγκηπο, για να ψάλλουμε τα εγκώμια και να πάρουμε μέρος στην κατανυκτική περιφορά στους δρόμους του νησιού.

Τέλος, για να τιμήσουμε τη μνήμη του ιδρυτή μας οργανώσαμε τον Απρίλιο του 2015 ταξίδι στη γη του Χρηστάκη Ζωγράφου. Γνωρίσαμε το Μέτσοβο, τα Ιωάννινα, αδελφοποιηθήκαμε με τους αποφοίτους της Ζωσιμαίας Σχολής, του σχολείου από όπου αποφοίτησε ο Ιδρυτής μας και επισκεφθήκαμε το Αργυρόκαστρο και το Κεστοράτι, τη γενέτειρα του μεγάλου εθνικού ευεργέτη, όπου βρίσκονται και τα Ζωγράφεια Διδασκαλεία. Στο ταξίδι πήραν μέρος μαθητές, εκπαιδευτικοί, απόφοιτοι και φίλοι του Ζωγραφείου από την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.

Θα μπορούσα να σας μιλώ πολλές ώρες για το Ζωγράφειο και για όσα καθημερινά γίνονται εκεί από τους 47 μαθητές του και τους 18 εκπαιδευτικούς. Θα ήθελα ακόμη να μοιραστώ μαζί σας όσα διαδραματίζονται κατά τις συχνές επισκέψεις ανωνύμων

και επωνύμων στη σχολή μας, που έχουν ξεπεράσει τις 50000 καθώς και όσα καταγράφονται στους δέκα τόμους ζωντανής ιστορίας αλλά και όσα δεν χωράνε στα λόγια και δεν περιγράφονται με λέξεις. Όμως ο χρόνος είναι συγκεκριμένος και δεν θα ήθελα να κάνω κατάχρηση.

Μπορεί να είμαστε λίγοι όσοι απομείναμε στην Πόλη αλλά νιώθουμε αμέτρητοι. Πιστεύουμε ότι και οι λίγοι αξίζουν το καλύτερο και συνεχίζουμε με νεανικό φρόνημα να ατενίζουμε το αύριο και να ελπίζουμε σε καλύτερες μέρες, όπως όλη η Ρωμιοσύνη. Συνεχίζουμε να ρίχνουμε το δικό μας λάδι καθημερινά στο καντήλι του Φαναρίου.

Συνεχίζουμε να αντλούμε δύναμη από τις επισκέψεις σας, από τα μηνύματά σας, από τα τηλεφωνήματά σας.

Συνεχίζουμε να πιστεύουμε, παρ' όλες τις Κασσάνδρες και τις δυσοίωνες προβλέψεις, ότι το δέντρο της Ρωμιοσύνης έχει βαθιές ρίζες και δεν μπορεί να το νικήσει κανένας άνεμος.

Είμαστε εκεί και σας περιμένουμε!

Σας ευχαριστώ!

Βλάσιος Φάτσιος

«Το επίπεδο των σπουδών σήμερα: γενικώς και ειδικώς».

Κυρία Πρόεδρε της Συνεδρίας,

Κύριε Πρόεδρε της Ομοσπονδίας,

Κυρίες και Κύριοι Χριστός Ανέστη.

Σας μεταφέρω τον χαιρετισμό της Ένωσης Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Βορείου Ελλάδος.

Το θέμα της Παιδείας είναι υπόθεση του Γένους, οποιοσδήποτε διαχωρισμός σήμερα μεταξύ Αθήνας και Πόλης θα είναι εις βάρος μας. Η συνειδητοποίηση εκ μέρους μας των τρωτών στοιχείων και σημείων στόχος της εισήγησής μου.

Κοινός παρονομαστής όλων μας αυτή τη στιγμή είναι η αγάπη μας για την Πόλη.

Έχοντας πλήρη επίγνωση της ταυτότητάς μας, υποβάλλουμε υικά σέβη στον πνευματικό μας Πατέρα και στέλνουμε τους χαιρετισμούς μας και την αγάπη μας στα σαρκικά και πνευματικά αδέρφια μας.

Καλησπέρα Κωνσταντινούπολη, της Ρωμιοσύνης γη.

Κεντρικό θέμα της Συνεδρίας, η παιδεία της Πόλης, τα σχολεία της και οι μαθητές της. Δηλαδή η αρχή και το τέλος της επιβίωσης της Ρωμιοσύνης στην κοιτίδα της.

Γιατί αυτή τη στιγμή η οποιαδήποτε συζήτηση για το επίπεδο σπουδών ή τα αναλυτικά προγράμματα ωχριά μπροστά στο πρόβλημα της ύπαρξης ή μη του Ρωμαϊκού πληθυσμού. Αν και δεν θα ήθελα να μπερδέψω κατάσταση και να εισέλθω σε θέμα άλλης Συνεδρίας, δε θα διστάσω να κάνω ένα ερώτημα που πρέπει

να απαντηθεί από όλους μας και ιδιαίτερα από αυτούς που σήμερα κρατούν σκυτάλη και ρυθμίζουν τα εγκόσμια.

Θέλουμε ή δε θέλουμε τη συνέχεια της Ρωμισσύνης στην Πόλη;

«Καλά, είναι δυνατόν να υπάρχει άτομο που να μη θέλει;», μπορεί να διερωτηθεί κάποιος. Τι λες τώρα;

Το «δε θέλω» το αφήνω απέξω. Το «θέλω» όμως, θέλω και πρέπει να αποδεικνύεται έμπρακτα. Όχι να νίπτουμε τας χείρας μας μόλις τίθεται θέμα που θέλει λύση. Όπως π.χ. τα Βακούφια, το Βαλουκλή, η Χάλκη, το Κεντρικό.

Τι σχέση έχουν όλα αυτά με το θέμα της εισήγησης; Μα η Παιδεία σχετίζεται με υπάρξεις: ανθρώπους, παιδιά.

Σχολεία υπάρχουν όταν υπάρχουν μαθητές και δάσκαλοι. Είναι οι δύο κύριοι συντελεστές.

Και ενώ το επίπεδο σπουδών πάντοτε ήταν σε υψηλό επίπεδο και σε συνάρτηση με τα δεδομένα και τις ανάγκες της κάθε φάσης της ιστορικής μας πορείας, ισχυρίζονται κάποιοι ότι τα παιδιά σήμερα δε μαθαίνουν γράμματα, μιλούν ακόμη και στα διαλείμματα τουρκικά. Και συγκρίνουν την εποχή τους οι σημερινοί εξηντάρηδες και... λέγοντας -Όταν εμείς πηγαίναμε στο Ζωγράφειο ή το Ζάππειο ή τη Μεγάλη του Γένους Σχολή, όλοι ήμασταν καλοί μαθητές, ο ένας έγινε γιατρός, ο άλλος δικηγόρος, ο άλλος καθηγητής-. Όσο αληθοφανές είναι το συμπέρασμα, τόσο αυθαίρετο είναι.

Τότε στα σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης πήγαιναν ή συνέχιζαν τα μισά παιδιά.

Και σήμερα μαθητές μας εισέρχονται στο Πολυτεχνείο, ανοίγουν τη θύρα της Ιατρικής και διαπρέπουν ως φοιτητές μέσα σε Πανεπιστήμια που ασχολούνται με το διάστημα.

Άρα, το συμπέρασμα είναι σχετικό. Τότε στα Γυμνάσια και στα Λύκεια όπως είπαμε δεν πήγαιναν όλοι οι μαθητές. Στην εποχή που αναφερόμαστε αυτό ήταν γενικό φαινόμενο. Το ίδιο γινόταν και στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα και αυτό βεβαιώνεται από τον μικρό αριθμό των σχολείων που υπήρχαν σε αυτές τις πόλεις. Σήμερα τα Γυμνάσια και τα Λύκεια στη Θεσσαλονίκη είναι περίπου τα εκατόν πενήντα, στην δεκαετία του '60 ήταν περίπου 10. Το ίδιο ίσχυε και στην Πόλη, δε συνέχιζαν όλοι όσοι τελείωναν το Δημοτικό.

Και ακόμη αν θέλετε, όταν το 1965 η Α' Γυμνασίου του Ζωγραφείου είχε τρία τμήματα με πενήντα και παραπάνω παιδιά το καθένα, ο αριθμός αποφοίτων από το Λύκειο ήταν πολύ μικρός σε σχέση με τον αρχικό αριθμό. Ξεκαθαρίζω ότι οι απελάσεις του '64 έπαιξαν ρόλο στη μείωση. Αλλά ο συλλογισμός αφορά και τα προηγούμενα χρόνια που πήγαιναν ακόμη λιγότεροι μαθητές -είτε κορίτσια είτε αγόρια- και να σκεφτούμε ότι η μόρφωση των νέων στην Πόλη ήταν στο κέντρο του ενδιαφέροντος όλων των πνευματικών μας ταγών.

Σήμερα η φοίτηση όλων των παιδιών στα Γυμνάσια που είναι πλέον υποχρεωτική και σωστά έγινε, πρέπει να εκτιμηθεί παιδαγωγικά.

Στην αίθουσα ο δάσκαλος ή ο καθηγητής πρέπει να προσαρμόσει τη διδασκαλία του προς το ακροατήριό του. Το ίδιο δε γινόταν και στο Ζωγράφειο με το Α, Β, C κάτι ανάλογο με επίπεδα;

Άλλα είναι τα αίτια και οι παράμετροι που κλυδωνίζουν την Παιδεία. Και είναι γενικά, είναι διεθνή. Δεν αφορούν μονάχα την Πόλη. Το επίπεδο σπουδών μας παραμένει σε ικανοποιητικά επίπεδα, οι απόφοιτοί μας στην Ευρώπη και αλλού είναι

περιζήτητοι, δεν υστερούμε! Μαθήτρια της Β' Λυκείου που πήγε σε ευρωπαϊκή πρωτεύουσα στο πλαίσιο διδακτικού προγράμματος, μου είπε ότι τα μαθηματικά που έκαναν οι μαθητές της αντίστοιχης τάξης του σχολείου που επισκέφθηκαν ήταν ύλη μαθηματικών της Γ' Γυμνασίου. Η μαθήτρια δεν είχε κανένα λόγο να πει ψέματα.

Και ποια είναι τα αίτια ή οι παράμετροι που δίνουν λαβή για αρνητικό σχολιασμό, ώστε να μπορέσουμε να τα εντοπίσουμε και να διορθώσουμε κατάσταση και φυσικά να σταματήσουμε να επιρρίπτουμε με μεγάλη ευκολία ευθύνες στα παιδιά ή με μία δόση κακίας στους καθηγητές. Γιατί αυτό είναι λάθος.

Και παλαιότερα υπήρχαν μαθητές που διάβαζαν και σήμερα υπάρχουν μαθητές που διαβάζουν και μάλιστα πολύ. Και παλαιότερα υπήρχαν καθηγητές που ήταν κυριολεκτικά μορφές και σήμερα υπάρχουν καθηγητές καταρτισμένοι και ανταποκρίνονται άριστα στο λειτούργημά τους. Οι εξαιρέσεις επιβεβαιώνουν και επιβεβαιώνουν τον κανόνα. Εξάλλου η διδασκαλία και η προσέγγιση των μαθητών μέσα στην τάξη ήταν και παραμένει υπόθεση ταλέντου. Θυμηθείτε πόσους καθηγητές συμπαθούσατε και αγαπούσατε ...

Τότε ποια τα αίτια;

-Η αμφισβήτηση της καλώς εννοούμενης άμιλλας.

-Η διάκριση μαθημάτων σε Α' ή Β' ομάδα και κατ' επέκταση κατηγορία.

-Ο τρόπος με τον οποίο είναι γραμμένα τα βιβλία (δυσνόητα, χωρίς συνοχή κ.τ.λ.).

-Η έλλειψη καλλιέργειας της κριτικής αντίληψης.

-Η απαξίωση του ρόλου των Λυκείων με δεδομένο ότι πρέπει να μπει στο Πανεπιστήμιο.

-Η σύνδεση του Λυκείου (με μαθήματα της Α' και Β' τάξης είτε μονάχα της Γ' Λυκείου) με την εισαγωγή στα Πανεπιστήμια, που αποδυνάμωσε όλα τα άλλα μαθήματα στο Λύκειο με αποτέλεσμα να χαθεί η παροχή γενικής εγκυκλοπαιδικής γνώσης και μόρφωσης και να υπάρχουν καταστάσεις σήμερα που τελειώνοντας το Λύκειο να δυσκολεύεσαι να κάνεις μία απλή μαθηματική πράξη ή καλύτερα αριθμητικής και όταν χρειάζεται να διαγωνιστείς στον ΑΣΕΠ και ζητείται σχετικό πρόβλημα να γράφεις κάτω από τη βάση και να ανήκεις στο 85% που έγραψαν κάτω από τη βάση.

Για το σύστημα που εφαρμόζεται, οι μαθητές φταίνε;

Οι μαθητές επέβαλαν να μη διορθώνονται τα λάθη στα γραπτά τους;

Πολλά από τα αίτια είναι κοινά και για τα σχολεία της Πόλης και για τα εδώ. Ξεχνάμε ότι στην Πόλη είμαστε υποχρεωμένοι να ακολουθούμε αναλυτικά προγράμματα και συστήματα δύο Υπουργείων, του Ελληνικού και του Τουρκικού;

Μας ενοχλεί σήμερα όλους εμάς και εκ θέσεως ισχύος ότι τα παιδιά δεν μιλούν καλά τα ελληνικά.

Σήμερα πολλοί γάμοι είναι μικτοί, η γιαγιά Αρμένισσα, ο παππούς Ρωμιός και η κόρη παντρεύεται Γάλλο. Ποια γλώσσα να μιλήσει το παιδί; Τι ακούει μέσα στο σπίτι του; Αυτό θα το παραβλέψουμε; Το παιδί την ίδια στιγμή πρέπει να μάθει οπωσδήποτε τα τουρκικά και μία ξένη γλώσσα π.χ. αγγλικά.

Οι Αντιοχείς μιλάνε τη διάλεκτό τους ή τα τουρκικά. Τι θέλατε να μιλάνε; Αν τα θέλουμε τα παιδιά αυτά στα σχολεία μας, ας δώσουμε τα κατάλληλα εφόδια. Εφαρμογή του συστήματος ενισχυτικής διδασκαλίας προσαρμοσμένο στα δεδομένα κάθε σχολείου, σε συστηματική βάση και όχι συμπτωματικές ενέργειες. Η κίνηση που θα έδινε οριστική λύση στο συγκεκριμένο θέμα είναι τα παιδιά από την αρχή να πηγαίνουν στους παιδικούς σταθμούς, στα νηπιαγωγεία και στα δημοτικά μας.

Μιλώ για κάτι που προσωπικά εφαρμόσαμε στην πράξη όταν η έλευση μεγάλων κυμάτων από Αλβανία, μας οδήγησαν στο πλαίσιο προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας με αποτέλεσμα στο τέλος κάθε χρονιάς τα $\frac{3}{4}$ των μαθητών να μιλούν άνετα Ελληνικά και στη συνέχεια να γίνονται παραστάτες ακόμη και σημαιοφόροι.

Όσον αφορά τα παιδιά που μιλούν τουρκικά, το θέμα έχει ψυχοκοινωνιολογική διάσταση και σχετίζεται με το μέλλον τους. Ένας νέος ή μία νέα που εκ των πραγμάτων θα μείνει στην Πόλη, αυτό σχετικά με το σχόλιο -ακόμη και στα διαλείμματα μιλούν μεταξύ τους τουρκικά- ναι είναι μία πραγματικότητα που θα συμφωνούσα και εγώ όταν παίζουν ή όταν βρίσκονται σε παρέα να μιλούν ελληνικά. Άλλα την ίδια στιγμή φέρνω μία εικόνα μαθητών Λυκείου μας που η αγωνία του αύριο ήταν ζωγραφισμένη στο πρόσωπό τους και διατύπωναν στα τουρκικά όρους επιστημονικούς χημείας και μαθηματικών, που τους ήταν απαραίτητοι γιατί σε λίγο θα έδιναν εξετάσεις για να εισαχθούν σε τουρκικά Πανεπιστήμια. Και σκέπτομαι ότι αυτά τα παιδιά δεν μιλούσαν μόνο σε εκείνο το διάλειμμα που έτυχε να τα συναντήσω εγώ. Ίσως να είχαν μιλήσει και σε άλλα διαλείμματα που είναι το πιο πιθανό. Ποιος αφουγκράστηκε την αγωνία αυτών των παιδιών; Μήπως τελικά τα διαλείμματα ήταν μία ευκαιρία να εμπεδώσουν επιστημονικούς όρους μαθημάτων όπως χημείας, φυσικής, μαθηματικών μιας και αυτά τα μαθήματα τα διδασκόμαστε στα ελληνικά;

Και για να έρθουμε στο δια ταύτα, προτάσεις για να διορθώσουμε άμεσα τρωτά σημεία και να ανοίξουμε νέους ορίζοντες έχουμε;

Ας τις καταθέσουμε.

Εμείς εκ μέρους της Ένωσης Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Β.Ε. καταθέτουμε προτάσεις οι οποίες μπορούν να υλοποιηθούν άμεσα σε πρώτη φάση και να αλλάξουν το κλίμα, τις αντιλήψεις και τις εμμονές γύρω από αυτά που είπαμε

και εφόσον απαντήσουμε και πούμε το **ναι** θέλουμε την Ομογένεια να επιβιώσει, έχουμε προτάσεις αναλυτικές με στόχους, με σχόλια τις οποίες και καταθέτουμε.

Εμπιστευόμαστε τους άξιους δασκάλους-νηπιαγωγούς-διευθυντές και καθηγητές που κρατούν σήμερα την σκυτάλη μόρφωσης των παιδιών μας και φυσικά όλους τους μαθητές που είναι το μέλλον της Ρωμιοσύνης. Οι Σχολικές Εφορίες και τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων αυτών έχουν επίγνωση του ρόλου τους και τιμούν την αποστολή τους.

Εμείς ας μην κάνουμε λάθη,

να σχολιάζουμε άνευ λόγου και

να διακρίνουμε τα σχολεία είτε εδώ είτε στην

Πόλη.

Ευχαριστώ.

Το επίπεδο σπουδών στη Μέση Εκπαίδευση σήμερα.
Γενικώς και ειδικώς.

«Παίδευσις τῶν παρ' ἡμῖν
ἀγαθῶν ἐστὶ τό πρῶτον»

Γρηγόριος Θεολόγος

Απρίλιος 2017

Από τη συνάντηση στις αρχές Απριλίου στην Έδρα της Ένωσης.

Αγία Σοφία
Κωνσταντινούπολη

Περιοχή Γαλατά

Πύργος του Λεάνδρου

Αγία Σοφία

Βόσπορος

Αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών για τα Μαθηματικά Γυμνασίου

Published 12 Αυγούστου 2015

Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών που ισχύει για τα Μαθηματικά στο Γυμνάσιο είναι το ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ όπως αυτό ορίζεται από την Υ.Α. 21072Α/Γ2 και έχει δημοσιευτεί στο ΦΕΚ 303/τεύχος Β /13-3-2003. Με βάση το πρόγραμμα αυτό έγινε η συγγραφή των βιβλίων μαθηματικών του Γυμνασίου που εφαρμόζονται σήμερα. Να σημειώσουμε εδώ ότι το ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ δεν αποτελεί τη διδακτέα ύλη του μαθήματος. Ένα πρόγραμμα σπουδών αποτελεί ένα ευρύ λειτουργικό σχέδιο διδασκαλίας το οποίο διαπραγματεύεται θέματα που αφορούν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που πρέπει να αποκτήσουν οι μαθητές σε μια συγκεκριμένη τάξη και τον τρόπο με τον οποίο θα αποκτηθούν αυτές οι γνώσεις και δεξιότητες. Η διδακτέα ύλη ορίζεται από το Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ. κατόπιν πρότασης του Ι.Ε.Π. και είναι πάντοτε μέσα στα πλαίσια του ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ. Συνήθως η διδακτέα ύλη είναι ένα μέρος της ύλης που αναφέρεται στο πρόγραμμα σπουδών. Στη συνέχεια μπορείτε να κατεβάσετε το απόσπασμα από το ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ που αφορά τα μαθηματικά του Γυμνασίου.

Ωρολόγιο Πρόγραμμα Γυμνασίου

Διδακτικό Αντικείμενο/Μάθημα		Τάξεις		
		Α	Β	Γ
Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	Γλωσσική Διδασκαλία	3	2	2
	Νεοελληνική Λογοτεχνία	2	2	2
Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα	2	2	2
	Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση	2	2	2
Μαθηματικά		4	4	4
Φυσικές Επιστήμες	Φυσική	1	2	2
	Χημεία	-	1	1
	Βιολογία	1	1	1
	Γεωγραφία	1	2	-
Οικιακή Οικονομία		2	-	-
Ιστορία		2	2	2
Κοινωνική και πολιτική Αγωγή		-	-	2
Θρησκευτικά		2	2	2
Αγγλικά		2	2	2
Γαλλικά/Γερμανικά		2	2	2
Φυσική Αγωγή		2	2	2
Τεχνολογία και Πληροφορική	Τεχνολογία	1	1	1
	Πληροφορική	1	1	1
	Μουσική	1	1	1
Πολιτισμός και Δραστηριότητες	Μουσική	1	1	1
	Καλλιτεχνικά	1	1	1
Σύνολο ωρών υποχρεωτικού ωραρίου		32	32	32

Η ισχύς της παρούσης αρχίζει από το σχολικό έτος 2016-2017.
Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ωρολόγια Προγράμματα Τάξεων Λυκείου

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Β' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ 2016-2017 (ΝΟΜΟΣ 4180/2013, ΦΕΚ 133/Α/17-9-2013)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ (50 ώρες)			ΩΡΕΣ
1	Ελληνική Γλώσσα	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	2
		Νέα Ελληνική Γλώσσα	2
		Λογοτεχνία	2
2	Μαθηματικά	Άλγεβρα	3
		Γεωμετρία	2
3	Φυσικές Επιστήμες	Φυσική	2
		Χημεία	2
		Βιολογία	2
4	Εισαγωγή στις Αρχές της Επιστήμης των Η/Υ		1
5	Ιστορία		2
6	Φιλοσοφία		2
7	Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου, Κοινωνιολογία)		2
8	Θρησκευτικά		2
9	Ερευνητική Εργασία (αυθαιρετική εργασία/project)		1
10	Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά ή Γαλλικά ή Γερμανικά)		2
11	Φυσική Αγωγή		1

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ 2016-2017 (ΝΟΜΟΣ 4180/2013, ΦΕΚ 133/Α/17-9-2013)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ (17 Ωρες)		ΩΡΕΣ
1	Θρησκευτικά	1
2	Νεοελληνική Γλώσσα	2
3	Νεοελληνική Λογοτεχνία	1
4	Ιστορία	2
5	Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής	2
6	Βιολογία	2
7	Ιστορία Κοινωνικών Επιστημών	1
8	Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά ή Γαλλικά ή Γερμανικά)	2
9	Φυσική Αγωγή	2

ΙΕΡΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΧΑΛΚΗΣ

Κεντρικό Παρθενάγειο

Ζωγράφειο Γυμνάσιο - Λύκειο

Ζάππειο Παρθενάγειο

Μεγάλη του Γένους Σχολή

Πλατεία Αριστοτέλους στη Θεσσαλονίκη

Λευκός Πύργος

Ι.Ν. Αγίου Δημητρίου

Γυμνάσια - Λύκεια Θεσσαλονίκης

Νηπιαγωγείο Ζαπτείου

Σε πρώτη φάση προτάσεις που θα μπορούσαν να υλοποιηθούν άμεσα και να αλλάξουν το κλίμα, αντιλήψεις και εμμονές

Σειρά προτεραιότητας	Προτάσεις	Απευθύνονται προς:	Σημειώσεις
1 ^η	Τα Σχολεία να διατηρήσουν την αυτονομία τους.	Όλους τους εμπλεκόμενους Φορείς	Χωρίς σχόλιο.
2 ^η	Ανάμεσα στα σχολεία να μην υφίστανται διαχωριστικές γραμμές.	Όλες τις Σχολικές μονάδες της Πόλης	Ακόμη και σαν σκέψη είναι εις βάρος της Ομογένειας.
3 ^η	Να γίνουν ανταγωνιστικά απέναντι στα τοπικά και τα ξένα.	Όλες τις Σχολικές μονάδες της Πόλης	Αυτό το απαιτεί η σύγχρονη πραγματικότητα και ενισχύσει τα ίδια.
4 ^η	Να σταματήσουν οι Γονείς να στέλνουν τα παιδιά τους σε άλλα Σχολεία.	Τους γονείς	Το θέμα είναι πολύ σημαντικό, χρειάζεται ιδιαίτερους χειρισμούς και μεγάλη ανάλυση.
5 ^η	Να μην καλλιιεργείται η αντίληψη από κανένα καθηγητή ότι το μάθημά του, υπερέρχει σε σχέση με μάθημα άλλης ειδικότητας.	Τους διδάσκοντες	Η παροχή γενικών εγκυκλοπαιδικών γνώσεων ήταν βασικός στόχος των Σχολείων. Κοίταξε τα αναλυτικά προγράμματα που ίσχυαν διαχρονικά.
6 ^η	Η βαθμολογία να είναι αντικειμενική και να δηλώνει την πραγματική επίδοση.	Τους διδάσκοντες και διδασκόμενους	Η βαθμολογία αντικατοπτρίζει την επίδοση του μαθητή και του δίνει δυνατότητα για βελτίωση.
7 ^η	Να καλλιιεργηθεί στους μαθητές η κριτική αντίληψη και να σταματήσει το σύστημα αποστήθισης.	Τους διδάσκοντες	Οδηγεί το μαθητή στο να κατανοεί, να αφομοιώνει και να κατακτά μόνος του τη νέα γνώση.
8 ^η	Μελέτη όλων των μαθημάτων.	Τους μαθητές	Μελέτη όλων των μαθημάτων συμφέρει τους ίδιους και συμβάλλει στη διαμόρφωση της προσωπικότητάς τους.

Καλαμαριά 24 Απριλίου 2017

Εκ μέρους της
«ΕΝΩΣΕΩΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΕΚ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ Β.Ε.»
 Φάππος Βλάσιος
 Μέλος του Δ.Σ.

Ενδεικτικές προτάσεις που σχετίζονται με την Παιδεία και μπορούν να υλοποιηθούν σε βάθος χρόνου, καθότι απαιτούν συνεννόηση με την Πνευματική μας Ηγεσία, τις Αρχές και χρειάζονται νέοι Νόμοι, διατάξεις η και διατάξεις.

Προτάσεις	Απευθύνονται προς:	Σημειώσεις
Να μην υπάρχει μάθημα που διδάσκεται μόνον μία ώρα την εβδομάδα είτε στο Γυμνάσιο είτε στο Λύκειο.	Τους διαμορφώνοντες την εκπαιδευτική πολιτική.	Τι να προσκομίσει ο καθηγητής σε μία ώρα; Να διδάξει; Να εξετάσει; Να λύσει ασκήσεις μαθητών;
Να διδασκούνται μαθήματα που στις μέρες μας υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον. Όπως για τη Βοζοντική Μουσική.	Τους διαμορφώνοντες την εκπαιδευτική πολιτική.	
Η λειτουργία ενισχυτικών φροντιστηριακών μαθημάτων ανάγνωσης και γραφής ανεξαρτήτου ηλικίας σε κεντρικά σημεία της Πόλης.	Όλους τους εμπλεκόμενους Φορείς.	Η πρόταση δίνει λύση σε αυτούς που έρχονται σε επαφή για πρώτη φορά με την ελληνική γλώσσα αλλά και σε πρόσωπα μεγαλύτερης ηλικίας που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τα παιδιά τους.
Να στηριχτούν επιπλέον οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι.	Όλους τους εμπλεκόμενους Φορείς.	
Τα Σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσής μας, να γίνουν άδυστακτα σε όσους θέλουν να μάθουν της Ελληνικής Παιδείας, σε ποσοστό που θα καθορίσουν τα ίδια και θα υπάρχει έγκριση των Εμπλεκόμενων Υπουργείων. Δηλαδή να γίνει κάτι ανάλογο με αυτό που γίνεται σήμερα με τα Γαλλικά, Γερμανικά και άλλα ξένα σχολεία.	Όλους τους εμπλεκόμενους Φορείς.	
Να επαναλειτουργήσει η Ιερά Θεολογική Σχολή της Χάλκης με δυνατότητα να δέχεται και πάλι μαθητές από τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα.	Τα Υπουργεία Παιδείας Τουρκίας και Ελλάδας.	
Το Κέντρο να γίνει κέντρο Φιλοσοφίας.	Τα Υπουργεία της Ελλάδας, της Τουρκίας και την Ρωμαϊκή Κοινότητα της Πόλης.	Ανεκτό προς όλους.
Το Ισοκείμε να λειτουργήσει ως χώρος τέχνης και πολιτισμού.	Αρμόδια Υπουργεία και Φορείς.	Ανεκτό προς όλους.
Το Οργανωτήριο της Περιφέρειας να λειτουργήσει ως Κέντρο Ιστορίας των Επιστημών.	Τα αρμόδια Υπουργεία, τις Ελληνικές και Τουρκικές Αρχές και την Ρωμαϊκή Κοινότητα της Πόλης.	Ανεκτό προς όλους.
Η Παιδαγωγική της Πρώτης να συνεχίσει την πολύπλευρη προσφορά της.	Όλους τους εμπλεκόμενους Φορείς.	Ως χώρος κοινωνικοποίησης.

Καλαμαριά 24 Απριλίου 2017

Εκ μέρους της
«ΕΝΩΣΕΩΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΕΚ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ Β.Ε.»
 Φάππος Βλάσιος
 Μέλος του Δ.Σ.

«Εθνικόν Ιωακείμειον Παρθεναγωγείον»

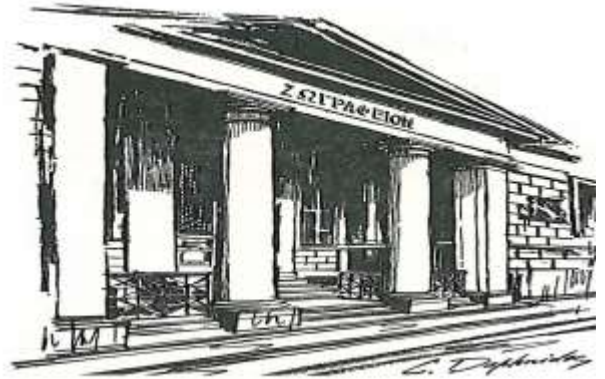
Ορφανοτροφείο Πριγκήπου

Ευχαριστώ πολύ για την
προσοχή σας

Το φωτογραφικό υλικό αντλήθηκε από το διαδίκτυο και το προσωπικό αρχείο.

Νικόλαος Κόλμαν
« Η στρατηγική της Οι.Ομ.Κω. για την υποστήριξη της
Ομογενειακής Παιδείας »

Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως

Η εκπαίδευση των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης στον 21^ο αιώνα δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί μονοδιάστατα με τεχνικές ρυθμίσεις που δεν λαμβάνουν υπόψη το πολιτικό (εκφοβισμός-αποθάρρυνση) , ιστορικό (αιγαίο-Κύπρος), πολιτιστικό (πνευματικός πλούτος-παραδοσεις), αρχαιακό (βιβλιοθήκες, συλλογές) , και θρησκευτικό (Οικουμενικό Πατριαρχείο) γίνεσθαι. Άλλωστε η πληθυσμιακή συρρίκνωση αποτελεί συνέπεια των ιστορικών και πολιτικών συγκυριών . Συνεπώς η συζήτηση για της προτεινόμενες αλλαγές στα Σχολεία της Πόλης δεν θα πρέπει να ξεκινά από τις αριθμητικές αναλογίες (όπως το 1/3) αλλά από την κατανόηση της πολύχρονης αντοχής με αρκετά καλά αποτελέσματα της διδασκαλίας και της προοπτικής των αποφοιτησάντων μαθητών τους. Η αναγνώριση του ιστορικού ρόλου και της αστείρευτης διάθεσης , γνώσης , εργατικότητας και υπομονής των Πολιτών αποτελούν την πεμπτουςία της στρατηγικής που θα συμβάλλει στην καταγραφή των αλλαγών για το μέλλον της ρωμιουσύνης. Αυτή η προσέγγιση ξεπερνά τα όρια των γενεών και επιβεβαιώνεται με την υπογράμμιση των ετών που άντεξαν τα σχολεία της Πόλης.

Μεγάλη του Γένους Σχολή 1454(1881), Ζάππειο 1875 (1885), Ζωγραφείο (1893), Θεολογική Σχολή της Χάλκης 1844 (1894) , Ιωακειμείο 1884, Κεντρικό 1893 , Αστική ΣΧολη Γαλατα 1910.

Η Θεολογική κλείστηκε από τις τουρκικές αρχές το 1971 . Κεντρική και Ιωακειμείο έκλεισαν λόγω ελλείψεως μαθητών , όπως η Σχολή Γαλατά.

Ο Γαλατάς έχει μετατραπεί σε πολιτιστική χρήση . Τα εναπομείναντα τρία Σχολεία θα πρέπει να ενισχυθούν αντί να αποδυναμωθούν με λογιστικούς μη πρακτικούς υπολογισμούς. Ακλουθώντας στρατηγική που θα εξασφαλίζει το μέλλον του ελληνισμού της Πόλης κι όχι τον συμβιβασμό με την συρρίκνωση και αποδυνάμωση του. Πρωταρχικός στόχος των Σχολείων η παροχή άριστης παιδείας με ρωμαϊκή συνείδηση, με έκθεση στις παραδόσεις και φυσικά την εξάσκηση της ελληνικής γλώσσας.

Η προβαλλόμενη άποψη « κάθε σχολείο μια βαθμίδα» αντιστρατεύεται την αναφερθείσα στρατηγική . Γι αυτό το λόγο είναι λαθεμένη τακτική και αντιμετωπίζει με αριθμητικούς υπολογισμούς αφήνοντας μάλιστα άλυτο το ζήτημα της ποιότητας της εκπαίδευσης, με αναμενόμενο αρνητικό αποτέλεσμα στην αύξηση των μαθητών. Όσων αφορά τα θέματα της « ελληνομάθειας» πρέπει να αντιμετωπιστούν με αλλαγές στις ώρες διδασκαλίας , στις αξιολογήσεις, με την δημιουργία ομάδων μαθητών με δυναμικές και άμιλλα. Η αποθάρρυνση των γονέων να στέλνουν τα παιδιά τους σε ξένα σχολεία θα επιτευχτεί με την συνολική αντιμετώπιση του ζητήματος της εκμάθησης των ελληνικών από τον παιδικό σταθμό, την οικογένεια μέχρι την καθημερινότητα τους.

Οι Σύνδεσμοι Ζαπτείου, Κεντρικού, Μεγάλης του Γένους Σχολής , Ιωακειμείου και Ζωγραφείου εκπονήσαμε ένα σχέδιο προς το Υπουργείο Παιδείας υπό την αιγίδα της ΟΙΟΜΚΩ. Επιστέψτε μου να σας παρουσιάσω τις κεντρικές συνιστάμενες .:

Προτάσεις :

1. Συνεχής επιμόρφωση του διδακτικού Προσωπικού στις σύγχρονες συνθήκες
2. Αξιολόγηση των Διδασκόντων με κριτήρια Α/την επάρκεια γνώσεων ,Β/ ορισμός διάρκειας απασχόλησης, Γ/ θέσπιση ομαδικών συνεργασιών Δ/ διαχρονική συστηματική καταγραφή αποτελεσμάτων με συγκριτικούς πίνακες ως προς τους στόχους.
3. Διαμόρφωση διδακτικής ύλης σύμφωνα με τις σημερινές ανάγκες .
4. Επανεξέταση του προγράμματος των μαθημάτων και η προσαρμογή στις σύγχρονες απαιτήσεις.
5. Εξασφάλιση της « άμιλλας» των μαθητών με Α/ προγραμματισμένες εργασίες, Β/ στοχοθέτηση και συμβουλευτική για την επίτευξη τους ,Γ/ θέσπιση βραβείων – αναγνώριση, Δ/ αξιολογήσεις με διαφάνεια και δικαιοσύνη , Ε/ ενισχυτικές παρεμβάσεις με υπερωρίες.
6. Κάλυψη των μαθημάτων με επάρκεια και εξασφάλιση εξειδικευμένου προσωπικού αντί να περιοριστούν οι διορισμοί στα σχολεία.
7. Μόνιμη επιτροπή με Εκπαιδευτικούς , Μαθητές και Γονείς για την αδιάκοπη εγρήγορση στην εξασφάλιση του « Ιδανικού Σχολείου» , του σχολείου που χρειαζόμαστε σήμερα στην Πόλη.

Σ αυτό το σημείο θέλω να υπογραμμίσω της ιδιαιτερότητες της εκπαίδευσης στην Πόλη υπό το πρίσμα του 21^{ου} αιώνα. Δηλαδή τις

σχέσεις: Πατριαρχείου – Ρωμιοσύνης, πολυπολιτισμικότητας – γλώσσας, πολιτικών συνθηκών – αντοχών, γεωστρατηγικών μεταμορφώσεων – επιπτώσεων, Ευεργετών του Γένους – παρακαταθηκών ηθικής αξίας.

Δεν νοείται Ρωμιοσύνη της Πόλης χωρίς Πατριαρχείο και το αντίθετο.

Η ελληνική γλώσσα είναι ενταγμένη ως ιδίωμα στο ιστορικό γίνεσθαι της πολυπολιτισμικότητας και των ιστορικών συνισταμένων της. Οι πολιτικές μεταμορφώσεις δοκιμάζουν κατά περιόδους τις αντοχές των συμπολιτών μας. Οι πολίτες στην Πόλη δεν φυλάνε Θερμοπύλες, κτίζουν Πολιτεία του μέλλοντος. Λίγοι αλλά ισχυροί. Μικρός αριθμός αλλά αμέτρητα ψυχικά και πολιτιστικά αποθέματα. Δικά μας αποθέματα. Των προγόνων και των μελλούμενων γενεών. Πώς θα κοιτάζουν καταματα τους ευεργέτες του Γένους που ίδρυσαν τα εκπαιδευτήρια της Κωνσταντινούπολης οι σχεδιαστές των αλλαγών που εξόφθαλμα αντί να λύσουν τα προβλήματα ανοίγουν το δρόμο για σταδιακό κλείσιμο σχολείων. Ανοίγουν τον δρόμο για άμεσες εκμεταλλεύσεις από τους έχοντες ανάγκη σε χώρους γείτονες μας

Αφήστε λοιπόν ανοιχτο το παραθυρο των προσδοκιων με όρους στρατηγικών του αύριο.

Αφήστε λοιπόν το ιδανικό σχολείο στις νέες συνθήκες θα διαμορφωθεί στην Πόλη από τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές και τους γονείς.

Η ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ, εκπροσωπώντας τους εκπαιδευτικούς Συνδέσμους προτείνει οι Ομογενειακοί Φορείς να λάβουν πρωτοβουλίες με θάρρος και καινοτομίες

για να επιλύσουν τα προβλήματα της ομογενειακής εκπαίδευσης. Όχι όμως μονόπλευρα: με διοικητικές μεταρρυθμίσεις, με αριθμητικούς υπολογισμούς, με οικονομίες κλίμακας. Αντίθετα, άμεσα να εκπονηθεί μελέτη με γνώμονα την Στρατηγική, να μελετηθούν οι ιδιαιτερότητες, η ποικιλομορφία και η ιστορία, κυρίως όμως ότι αποφασιστεί να τεκμηριώνεται με δεδομένα.

Ολοκληρώνοντας τις σκέψεις αυτές, υπογραμμίζεται ότι η άποψη: «Εξορθολογισμός και ενίσχυση της παιδείας στην Πόλη με πρόταση κάθε σχολείο μια βαθμίδα», είναι λάθος. Γιατί:

A) Η κατάργηση βαθμίδων ακυρώνει την επαναλειτουργία τους προσθέτοντας προβλήματα

B) Απομακρύνονται υποψήφιοι μαθητές από τα ελληνικά σχολεία (αλλαγή σχολείου τρεις φορές!)

Γ) Αγνοεί τις πολιτιστικές – ιστορικές – εκπαιδευτικές ιδιαιτερότητες της Πόλης

Δ) Συρρικνώνει την φυσιογνωμία της εκπαίδευσης στην Πόλη

E) Τιμωρεί την Αντοχή και Πίστη των Ελλήνων εκπαιδευτικών, μαθητών και οικογενειών που σ' αυτές τις συνθήκες υποστηρίζουν τα εναπομείναντα Ελληνικά Σχολεία

Η βεβιασμένη αριθμητικής υφής αντιμετώπιση των προβλημάτων παιδείας στην Πόλη με αλλαγές διοικητικής διάρθρωσης αντί να αναβαθμίζει την ελληνομάθεια, θα μειώσει την διάθεση, ελπίδα, μαχητικότητα και διδασκαλία της από τα μέλη της ελληνικής κοινότητας.

Η λογική υπαγορεύει την ουσιαστική μελέτη των προβλημάτων και την αποτύπωση τεκμηριωμένων προτάσεων με εναλλακτικές που θα συνάδουν με την Στρατηγική Συνέχισης της Ρωμιοσύνης στην Πόλη. Το σχολείο στην Πόλη επιτελεί έργο ως αναπόσπαστο οργανωτικό τμήμα των «Υπουργείων Πολιτισμού, Εξωτερικών και Παιδείας» της Ελλάδος. Και κυρίως επιτελεί έργο για τον Οικουμενικό Ελληνισμό!

«Λέμε ΝΑΙ στη Λογική κι ΟΧΙ στην Λογιστική»

**Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως
Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**

Νίκος Θ. Κόλμαν

Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

**Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως
Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**

- Πολιτικό
- Ιστορικό
- Πολιτιστικό – Θρησκευτικό
- Πληθυσμιακό

Νίκος Θ. Κόλμαν

Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

**Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης
Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**

Μεγάλη του Γένους Σχολή	1454 (1881) –
Ζάππειο	1875 (1885) –
Ζωγράφειο	1893
Θεολογική Σχολή της Χάλκης	1844 (1894) – 1971
Ιωακείμειο	1884
Κεντρικό	1893
Αστική Σχολή Γαλατά	1910

Νίκος Θ. Κόλμαν
Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

**Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης
Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**

**Πρωταρχικός ρόλος των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων
η παροχή άριστης παιδείας**

**Ρωμαϊκή συνείδηση
Παραδόσεις
Γλώσσα**

Νίκος Θ. Κόλμαν
Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

**Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης
Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**

«Κάθε σχολείο μια βαθμίδα»

**Λαθεμένη τακτική
Αντιστρατεύεται την Στρατηγική
Αντιμετώπιση Τεχνική – Αριθμητική
Άλυτο το ζήτημα της ποιότητας της παιδείας**

Νίκος Θ. Κόλμαν

Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

**Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης
Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**

Ελληνομάθεια

**Σύγχρονες συνθήκες
Ώρες διδασκαλίας
Μεικτές ομάδες μαθητών
Συνολική αντιμετώπιση (παιδικός σταθμός, οικογένεια)
Επιλογή ξένων σχολείων**

Νίκος Θ. Κόλμαν

Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

**Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως
Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**

Προτάσεις Ι

Συνεχής επιμόρφωση διδακτικού προσωπικού

Νίκος Θ. Κόλμαν

Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

**Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως
Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**

Προτάσεις ΙΙ

Αξιολόγηση διδασκόντων

Κριτήρια:

- A. επάρκεια γνώσεων**
- B. ορισμός διάρκειας απασχόλησης**
- Γ. συνεργασία σε ομάδες**
- Δ. διαχρονική καταγραφή αποτελεσμάτων**

Νίκος Θ. Κόλμαν

Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

**Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης
Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**

Προτάσεις III

Διδακτική ύλη:

**Επανεξέταση προγραμμάτων μαθημάτων
Προσαρμογή στις νέες απαιτήσεις**

Νίκος Θ. Κόλμαν
Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

**Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης
Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**

Προτάσεις IV

«Άμιλλα μαθητών»

Άσχετη με τον αριθμό μαθητών / δάσκαλο

Εξασφαλίζεται:

- α. εργασίες**
- β. στόχους**
- γ. επιβραβεύσεις**
- δ. αξιολογήσεις**
- ε. ενισχυτικές παρεμβάσεις**

Νίκος Θ. Κόλμαν
Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

**Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως
Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**

«Περιορισμός αριθμού διορισμών»

**Κάλυψη μαθημάτων
Εξειδικευμένη εκπαίδευση
(Αριθμητική vs. Ποιότητας)**

Νίκος Θ. Κόλμαν
Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

**Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως
Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**

Ιδιαιτερότητες Στρατηγικής Σημασίας

**Πατριαρχείο – Ρωμιοσύνη
Πολυπολιτισμικότητα
Πολιτικές συνθήκες
Γεωστρατηγικές μεταμορφώσεις
Ευεργέτες του Γένους – Παρακαταθήκες Ηθικής Αξίας**

Νίκος Θ. Κόλμαν
Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

**Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως
Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**

Στρατηγικές Μέλλοντος

Ιδανικό σχολείο στις νέες συνθήκες:

- α. Εκπαιδευτικοί**
- β. Μαθητές**
- γ. Γονείς**

Νίκος Θ. Κόλμαν
Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

**Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως
Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**

Ομογενειακοί Φορείς

*«Πρωτοβουλίες με θάρρος και καινοτομίες
για να επιλύσουν τα προβλήματα της ομογενειακής εκπαίδευσης»*

Όχι όμως μονόπλευρα:

- A. Διοικητικές μεταρρυθμίσεις**
- B. Αριθμητικός Υπολογισμός**
- Γ. Οικονομίες κλίμακας**

Χωρίς:

- A. Μελέτη με γνώμονα την Στρατηγική**
- B. Ιδιαιτερότητες**
- Γ. Ποικιλομορφία**
- Δ. Ιστορία**
- Ε. Τεκμηρίωση**

Νίκος Θ. Κόλμαν
Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

«Εξορθολογισμός και ενίσχυση της παιδείας στην Πόλη με πρόταση κάθε σχολείου μια βαθμίδα»

1. Η κατάργηση βαθμίδων ακυρώνει την επαναλειτουργία τους προσθέτοντας προβλήματα
2. Απομακρύνονται υποψήφιοι μαθητές από τα ελληνικά σχολεία (αλλαγή σχολείου τρεις φορές!)
3. Αγνοεί τις πολιτιστικές – ιστορικές – εκπαιδευτικές ιδιαιτερότητες της Πόλης
4. Συρρικνώνει την φυσιογνωμία της εκπαίδευσης στην Πόλη
5. Τιμωρεί την Αντοχή και Πίστη των Ελλήνων εκπαιδευτικών, μαθητών και οικογενειών που σ' αυτές τις συνθήκες υποστηρίζουν τα εναπομείναντα Ελληνικά Σχολεία

Νίκος Θ. Κόλμαν
Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

Η Εκπαίδευση του Ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως Θέσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

«Λέμε ΝΑΙ στη Λογική κι ΌΧΙ στην Λογιστική»

Η βεβιασμένη αριθμητικής υφής αντιμετώπιση των προβλημάτων παιδείας στην Πόλη με αλλαγές διοικητικής διάρθρωσης αντί να αναβαθμίζει την ελληνομάθεια, θα μειώσει την διάθεση, ελπίδα, μαχητικότητα και διδασκαλία της από τα μέλη της ελληνικής κοινότητας.

Η λογική απαγορεύει την ουσιαστική μελέτη των προβλημάτων και την αποτύπωση τεκμηριωμένων προτάσεων με εναλλακτικές που θα συνάδουν με την Στρατηγική Συνέχισης της Ρωμιοσύνης στην Πόλη. Το σχολείο στην Πόλη επιτελεί έργο ως αναπόσπαστο οργανωτικό τμήμα των «Υπουργείων Πολιτισμού, Εξωτερικών και Παιδείας» της Ελλάδος. Και κυρίως επιτελεί έργο για τον Οικουμενικό Ελληνισμό!

Νίκος Θ. Κόλμαν
Πρόεδρος του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Ελλάδος (ΣΕΖ)
Μέλος του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

*«Κρίσιμα ζητήματα του Ελληνισμού της
Κωνσταντινούπολης: Παρόν και μέλλον κάτω από τις
σημερινές συνθήκες»*

Σάββατο 29 Απριλίου 2017, Π.Κ.Κ.

Συνεδρία 5:
ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ

ΚΥΡΙΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

«Κρίσιμα Ζητήματα του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης: Παρόν και Μέλλον κάτω από τις Σημερινές Συνθήκες»

Σάββατο, 29 Απριλίου 2017

Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών

Τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τις εισηγήσεις, στις τέσσερις συνεδρίες της Ημερίδας και τη συζήτηση που ακολούθησε με τους συμμετέχοντες δίνονται παρακάτω. Τα πρακτικά της Ημερίδας υπό μορφή κειμένων, παρουσιάσεων ppt και ηχητικών καταγραφών θα κυκλοφορήσουν σύντομα.

- **Η διατήρηση και ενίσχυση της παρουσίας στην Κωνσταντινούπολη υπό συνθήκες κοινωνικής ευημερίας.**
- Η ανάληψη από κοινού προσπάθειας των συλλογικών φορέων των Κωνσταντινουπολιτών υπό τον συντονισμό του ΣΥΡΚΙ και της Οι.Ομ.Κω για συγκρότηση και εφαρμογή ενός προγράμματος υποστήριξης των επιθυμούντων να παλινοοστήσουν στην Πόλη αποτελεί θέμα ζωτικής σημασίας.
- Η σχέση των Κωνσταντινουπολιτών που διαβιούν εντός και εκτός της Πόλης, με τις Ελληνικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Τουρκία, πρέπει να αναβαθμιστεί με αναγκαίες ενέργειες σε Επιμελητήρια και απευθείας προς τις εταιρείες.
- Η προσφορά εθελοντικής εργασίας από τους εκπατρισμένους Κωνσταντινουπολίτες προς τα ιδρύματα της Ρωμιοσύνης στην Πόλη με οργανωμένο τρόπο, πρέπει να αξιοποιηθεί με την συνεργασία και του ΣΥΡΚΙ της Οι.Ομ.Κω.
- Η ακολουθούμενη πολιτική της Οι.Ομ.Κω., σε συνεργασία με τους φορείς της Ομογένειας, της προσπάθειας επίλυσης των χρονιζόντων

προβλημάτων με απευθείας συνομιλίες με τους ιθύνοντες της Κυβέρνησης της Τουρκίας πρέπει να συνεχιστεί και να εντατικοποιηθεί.

- Η εκ του σύνεγγυς παρακολούθηση των εξελίξεων στο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον και που αφορούν το σύνολο της Ρωμαϊκής Κοινότητας είναι σημαντική ανάγκη.
- Η συνεννόηση και συνεργασία μεταξύ των διαφόρων παραγόντων της Ομογένειας είναι εκ των ουκ άνευ όρος αντιμετώπισης των θεμάτων μας. Η ενδοκοινοτική συνεννόηση θα είναι αποτελεσματική εάν γίνεται μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες.
- Πάνω από όλα είναι απαραίτητη η ενίσχυση της Πίστης για την επίτευξη του στόχου της αναζωογόνησης της Ρωμιοσύνης.
- Το παράδειγμα της Ίμβρου είναι σημαντικό για τους Κωνσταντινουπολίτες.

- Η μεταλαμπάδευση του πολιτισμού της Ρωμιοσύνης στις νέες γενιές

- Καλείται η Οι.Ομ.Κω. και τα μέλη Σωματεία να ενισχύσουν τις εθελοντικές δράσεις των νέων.
- Τα Σωματεία της Εκπατρισμένης Κοινότητας καλούνται να συνδράμουν στη διάσωση του Πολιτισμού της Ρωμιοσύνης με την ενδυνάμωση των δεσμών με την Πόλη.

- Η ενίσχυση των θεσμών της Ρωμιοσύνης για συντονισμένη δράση εντός και εκτός της Πόλης

- Η ανάγκη της δημιουργίας ενός θεσμικού φορέα - έστω και σε συμβουλευτική μορφή- που θα εξασφαλίσει τον συντονισμό μεταξύ των βακουφίων είναι αναγκαία να επιτευχθεί τους επόμενους 3 μήνες με την συνεργασία του ΣΥΡΚΙ και της Οι.Ομ.Κω. υπό την ευλογία της Μεγάλης Του Χριστού Εκκλησίας.
- Η δημιουργία ενός φορέα (με μορφή νομικού προσώπου) «Πολιτιστικού Ιδρύματος της Ρωμιοσύνης» πρέπει να εξεταστεί σοβαρά για την υποστήριξη πολιτιστικών δράσεων και την ίδρυση ενός Πολιτιστικού

Κέντρου. Για τον σκοπό αυτό είναι αναγκαίο να προηγηθεί διάλογος και συνεννόηση μεταξύ των διαφόρων παραγόντων της Ομογένειας.

- Καλείται η Οι.Ομ.Κω. σε συνεργασία με τα Σωματεία της καθ' ημάς Ανατολής συνεργαζόμενο με το ΣΥΡΚΙ να συνδράμει στην νεοϊδρυθείσα Ορθόδοξη Κοινότητα της Σμύρνης.
- Θα πρέπει να συνεχιστεί η από κοινού προσπάθεια όλων προς τις αρμόδιες αρχές της Τουρκίας, για την επίλυση των χρονιζόντων προβλημάτων των βακουφίων.

- **Η Παιδεία ως βασικός παράγοντας για το μέλλον της Ρωμιοσύνης**

- Η επιστημονική και με αντικειμενικότητα προσέγγιση στα σοβαρά ζητήματα της Ομογενειακής Παιδείας είναι η μόνη οδός για την αντιμετώπισή τους. Συναισθηματικές προσεγγίσεις ή καθεστωτικές αντιλήψεις ότι «είναι όλα καλά» δεν βοηθούν σε τίποτα παρά μόνο στη διαίωνη και επιδείνωση των προβλημάτων. Η περιχαράκωση σε ιδεοληψίες δεν βοηθά καθόλου και ο ειλικρινής διάλογος είναι απαραίτητος.
- Η αξιολόγηση με σαφείς προκαθορισμένους κανόνες όλων: μαθητών, εκπαιδευτικών και διευθυντών είναι απαραίτητη. Όλοι πρέπει να κρίνονται με κριτήριο τη βελτιστοποίηση της παρεχόμενης παιδείας.
- Η αύξηση του αριθμού των μαθητών μπορεί να επιτευχθεί με τη βελτίωση του επιπέδου εκπαίδευσης αλλά και της σωστής ενημέρωσης των γονέων.
- Θα πρέπει να εντατικοποιηθούν οι δράσεις επιμόρφωσης και εκπαιδευτικών συνεργασιών των σχολείων με άλλα σχολεία στο πλαίσιο προγραμματισμού των δράσεων αυτών.

Η οργάνωση Ημερίδων κάθε 6 μήνες, στην Πόλη και την Θεσσαλονίκη κατά σειρά, με την παρουσίαση της προόδου των ενεργειών που έχουν αποφασιστεί είναι εξαιρετικά σημαντική.

